

An Chartlann Náisiúnta
National Archives

Report of the Director of the National Archives 2021

2021 in numbers

1,122

Unique visitors to the virtual Treaty exhibition in December 2021

1,103

Readers' Tickets were issued during 2021

891,916

Number of visits recorded on nationalarchives.ie during 2021

3,763

Instagram followers which was an increase of 84.3%

Top five countries of origin for the visitors to our website are Ireland, the USA, the United Kingdom, India and China

Contents

1. Legislation and Regulation	9
2. Corporate Resources and Governance	19
3. Archives Acquisition and Records Services to Government	29
4. Archives Storage, Preservation and Conservation	51
5. Services to the Public	59
6. Finding Aids, Open Data and Digitisation	69
7. Co-operation, Collaboration and Training	75
Appendices	81

Cover image: Totems of the Irish plenipotentiaries on display at 'The Treaty, 1921: Records from the Archives' exhibition at Dublin Castle.

The Anglo-Irish Treaty on display as the centrepiece to 'The Treaty, 1921: Records from the Archives' exhibition at Dublin Castle.

Director's Foreword

During 2021, due to the ongoing Covid-19 crisis, the National Archives was closed to the public from January until the beginning of May. During this time, public access to the Reading Room was not permitted. However, we continued as an institution to operate all essential services with staff attending the office as required in terms of managing our collections as well as providing services such as certified copies and digitised material on request.

Upon the lifting of certain Covid-19 restrictions, we reopened in May 2021 and delivered our services for the rest of the year both to the public and in line with our statutory responsibilities, ending with our annual media preview in December 2021.

The National Archives (Amendment) Act, 2018 which was enacted in August 2018, permits the Minister to specify by statutory order particular classes of records that may be released for public inspection when they are 20 years old. In 2021, records relating to Anglo-Irish affairs were identified for release under the amendment. Records from 1992–1998 held in the Department of the Taoiseach, the Department of Foreign Affairs, the Department of Justice and the Office of the Attorney General relating to Anglo-Irish matters were prepared throughout the year for release as part of the media preview in December with public release in January 2022. Further progress to release the final tranche of records up to and including 2002 will be progressed in 2022 for release to the public in January 2023. Implementation of the 20-year rule was realised with additional archivists employed from April 2021 on 24-month fixed-term contracts.

2021 also saw the National Archives launch our Commemorations Programme as part of the Government's Decade of Centenaries 2012–2023. The Commemorations Programme marks significant events of 1921 culminating in the signing of the Anglo-Irish Treaty on 6 December. The programme not only commemorates momentous historical events and political figures but also recalls the everyday experience of ordinary people living in extraordinary times. Historical accuracy, academic integrity and archival discovery are key tenets of the Decade of Centenaries Programme which seeks to engage and foster a deeper understanding of the complexities of our past and the multiple identities, traditions and perspectives that are part of the overall Irish historical experience.

Director's Foreword

Amongst the most important records held in the National Archives is perhaps the Anglo-Irish Treaty of 1921. It was therefore important and appropriate that the National Archives should mark the centenary of the signing of the Treaty by presenting a major exhibition of records in its possession relating to the negotiation and signing of the Treaty. Using the Treaty as the centrepiece, this exhibition placed significant documents from the collections of the National Archives on public display for the first time.

The exhibition was accompanied by a series of commemoration programme initiatives aimed at encouraging historical enquiry and promoting the widest possible interest and use of primary archival sources. The National Archives commissioned an Artist-in-Residence, John Beattie to engage with its collections, to reflect in imaginative ways on the contemporary resonance of particular episodes from the 1921–1923 period.

As part of its digitisation programme, the Cabinet Minute Books of April 1919–April 1922 and the records of the Constitution Committee 1922 will be made publicly accessible. A programme of workshops, curated talks and public discussion was delivered, bringing our collections to life and emphasising their relevance by exploring the impact and legacy of the events that occurred during the revolutionary period, including the international dimension and the experience of women. By supporting scholarly, collaborative and creative responses, the National Archives activated its holdings to enable an open, diverse and inclusive commemoration of the final, challenging years of Ireland's Decade of Centenaries.

The National Archives was also very proud to receive the diaries of Michael Collins from 1918–1922 on loan from the family of the late Liam and Betty Collins, Clonakilty, Cork. These were formally handed over to the State at Woodfield, Clonakilty in the presence of the Taoiseach Micheál Martin TD and Minister for Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media Catherine Martin TD. The diaries will be conserved and digitised by the National Archives with a programme of events planned in 2022 to mark the centenary of his death.

Director's Foreword

'The Treaty, 1921: Records from the Archives' exhibition

The Anglo-Irish Treaty is perhaps one of the most significant historical documents held by the National Archives. Using it as a centrepiece, the National Archives opened an exhibition that marks its role as the official repository of the records of the State, one hundred years since its formation. 'The Treaty, 1921: Records from the Archives' exhibition opened up significant historical records, official documents and private papers for the first time in the history of the State, including the first public presentation of the Treaty document itself.

The exhibition was presented in partnership with the Royal Irish Academy and included historical records from the collections of the National Library of Ireland, the Military Archives and University College Dublin Archives and opened at the Coach House, Dublin Castle on 6 December 2021. There was a preview exhibition in London in the weeks prior to the Dublin opening in conjunction with the Irish Embassy, to coincide with the centenary of the time spent by the Treaty delegation in London in 1921, prior to the final agreement on the Treaty.

Director's Foreword

Using newspaper cuttings and film footage of reactions from America and across the globe, 'The Treaty, 1921: Records from the Archives' established the Treaty negotiations in the political context of the Irish revolution and a world turned upside down by the First World War. Beginning with the exploratory talks between President of Dáil Éireann Éamon de Valera and British Prime Minister David Lloyd George during the summer of 1921, it detailed the work of the Irish plenipotentiaries and their secretariat, presenting documents of the formal instructions issued to them by the Irish cabinet.

Using images and material from private papers, the exhibition also chronicled the day-to-day life in London for the men and women who made up the Irish delegation, from parties attended, dinners hosted and appearances at theatre and gala performances, to the tense final days and hours leading to the signing of the Treaty just after 2am on 6 December 1921. It finally documented the delegation's return to Dublin and their attendance at the Dáil Éireann cabinet meeting the following day, pointing towards the Treaty split and the divisions that would lead to civil war.

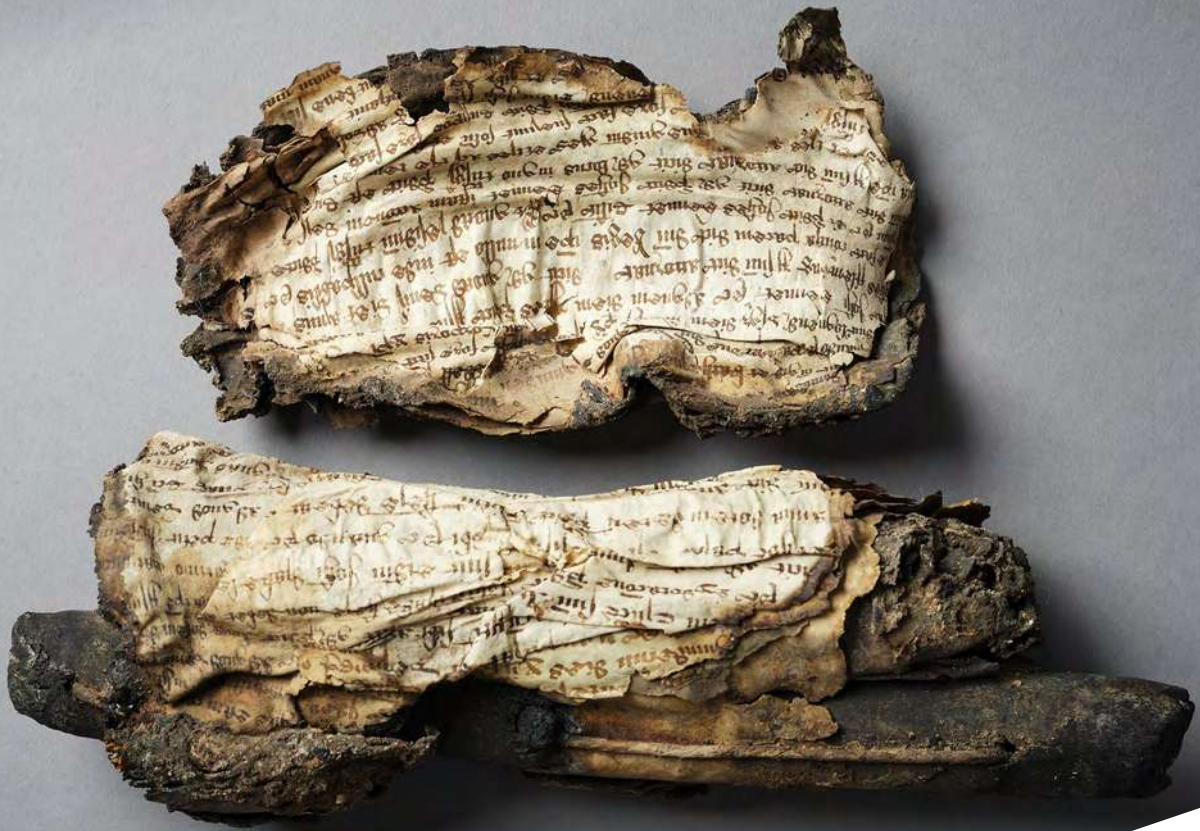
The exhibition ran from December 2021 at the Coach House, Dublin Castle to March 2022.

The National Archives' Commemorations Programme in 2021 was made possible with additional funding from the Minister for Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media Catherine Martin TD.

Orlaith McBride
Director
National Archives

1 Legislation and Regulation

National Archives Act, 1986

- 1.1** The principal legislative basis for the National Archives is the National Archives Act, 1986 and the Regulations made under that Act. When the Act came into operation in 1988, the Public Record Office of Ireland (founded in 1867) and the State Paper Office (founded in 1702) were amalgamated to form the National Archives.

Ministerial responsibility for the National Archives

- 1.2** The National Archives is a statutory body within the civil service. When established in 1988, it was part of the Department of the Taoiseach.
- 1.3** However, since 1993 most powers conferred on the Taoiseach by the Act have been exercised by the Minister holding the Arts and Culture portfolio and that Minister has been the member of Government with responsibility for the National Archives although some powers relating to Departmental records are still exercised by the Taoiseach.

Director of the National Archives

- 1.4** The National Archives operates under the control and management of the Director who is appointed by and answers to the Minister. The functions of the Director are summarised in Section 4(1) of the Act. They include the following:
- The control and management of the National Archives
 - The preservation, restoration, arrangement and description of archives in the custody of the National Archives
 - Making archives available for public inspection in accordance with the Act and providing copies of archives
 - The preparation of guides, lists, indexes and other finding aids to archives and the publication of archives, finding aids and other material relating to archives
 - The examination and acquisition of Departmental records in accordance with the Act and the inspection of arrangements for the preservation of Departmental records
 - The acquisition of other records appropriate for preservation by the National Archives
 - Giving advice to members of the Government and public service organisations on the management, preservation and reproduction of records under their control

National Archives Act, 1986

National Archives Advisory Council

- 1.5** The Act also provided for the establishment of the National Archives Advisory Council whose members are appointed by the Minister. The principal statutory function of the Council is to advise the Minister in the exercise of powers under the 1986 Act on all matters affecting archives within the scope of the Act and on the use of the archives by the public. The current members of the Council were appointed on 19 July 2017 and their term of office will run to 18 July 2022. The names of current members are to be found in Appendix A.
- 1.6** In 2021, the National Archives Advisory Council met on four occasions: 25 January, 13 April, 15 September and 23 November.

Annual Reports

- 1.7** Section 21 of the Act provides that the Director shall submit an annual report to the Minister on the work of the National Archives, that the Advisory Council shall submit an annual report to the Minister on the activities of the Council and that the Minister shall cause copies of those reports to be laid before each House of the Oireachtas.

National Archives
Director's Report, 2018.

TO ALL TO WHOM THESE PRESENTS COME, GREETING:

In virtue of the authority vested in me by
DAIL EIREANN, I hereby appoint

Arthur Griffith, T.D., Minister for Foreign Affairs, Chairman.

Michael Collins, T.D., Minister of Finance,

Robert C. Barton, T.D., Minister for Economic Affairs,

Edmund J. Duggan, T.D.,

George Gavan Duffy, T.D.

as Envoys Plenipotentiary from the Elected Government of the
REPUBLIC OF IRELAND to negotiate and conclude on behalf of
Ireland with the representatives of his Britannic Majesty,
GEORGE V., a Treaty or Treaties of Settlement, Association
and Accommodation between Ireland and the community of nations
known as the British Commonwealth.

IN WITNESS WHEREOF I hereunto subscribe my name
as President.

Done in the City of Dublin
this 7th day of October in
the year of our Lord 1921
in five identical originals.

Seamus D. Valera

S-23

Robert Barton's copies, in English and
Irish, of the presidential order appointing
plenipotentiaries to negotiate and conclude
a settlement with the British government.

National Archives, PRIV 1093/4/52

DO CHUM GACH A BHEICFIDH NO A GCLUINFIDH E SEO, BRATHA AGUS SLAINTE:

De bhrigh an ará-churaim ata curtha orm sa ag DAIL
EIREANN, ainmnighim tríd seo:

Art O Griobhtha, T.D., Aire um Ghnothai Ceigeriehe, Cathaoirleach.

Micheal O Coileáin, T.D. Aire Airgid,

Richard Barton, T.D., Aire um Ghnothai Tiomsaí,

Eamon O Dugáin, T.D.,

Seoirse Gabhansach O Dubhthaigh, T.D.

mar Theachtaí Lan-fheidhme o Riaghaltas Toghtha SAORSTAIT EIREANN
chum a dheanadh agus a thabhairt chum críche ar son na hEireann
le n-a Shoillse, SEOIRSE V. na Breataine, Connradh no Connartha
Socrúighthe, Comh-bhainte agus Comh-circumhna idir Eire agus an
saor-chumann náisiún ar a nglaothar Impireacht Shasana.

DA CHOMHARTHA SAN ag seo mo shighin mar Uachtaran.

I gCathair Bhaile Átha Cliath dhom
an 7 adh. la de Deire Foghbhair i
mbliain d'aois ar dTighearna 1921
agus deanta i gcúig macasamhla
bunúsacha.

Ramon De Valera

3-2.3

National Archives Act, 1986

National Archives (Amendment) Act, 2018

- 1.8** Archival law in the United Kingdom was changed in 2010 to reduce the 30-year period after which Government records become eligible for release to public inspection to one of 20 years. This reduction in the period of closure is being implemented on a phased basis which commenced in 2013. As this has potential implications for balanced Irish research and scholarship, particularly the history of Anglo-Irish relations, similar legislative change was introduced in Ireland in 2018.
- 1.9** The National Archives (Amendment) Act, 2018 which was enacted in August 2018, permits the Minister to specify by statutory order, particular classes of records that may be released for public inspection when 20 years old. Commencement orders were signed in December 2021 for the Department of the Taoiseach, the Department of Foreign Affairs, the Department of Justice and the Office of the Attorney General permitting the transfer of Anglo-Irish records relating to the peace process and Northern Ireland, including the Good Friday Agreement and subsequent agreements for the period 1992 to 1998.¹
- 1.10** Preparation of records by Departments of State for transfer under the National Archives (Amendment) Act, 2018 was delayed in early 2021 due to Covid-19 Level 5 lockdown restrictions in place from January to early May. Staff in Departments of State worked from home and only essential workers attended their offices, usually on a part-time basis. Valuable time was lost cataloguing the additional seven years of record transfers from the four relevant Departments for 1992 to 1998, in addition to the normal 30-year transfer due for 1991.

¹ Department of the Taoiseach: S.I. No. 678/2021 – National Archives Act, 1986 (Section 8(1A)) (Transfer of Departmental Records) Order 2021; Department of Justice: S.I. No. 679/2021 – National Archives Act, 1986 (Section 8(1A)) (Transfer of Departmental Records) (No. 2) Order 2021; Department of Foreign Affairs: S.I. No. 680/2021 – National Archives Act, 1986 (Section 8(1A)) (Transfer of Departmental Records) (No. 3) Order 2021; Office of the Attorney General: S.I. No. 722/2021 – National Archives Act, 1986 (Section 8(1A)) (Transfer of Departmental Records) (No. 4) Order 2021.

National Archives Act, 1986

In these exceptional circumstances, it was agreed with relevant Departments of State that the six contract archivists employed by the National Archives to assist with significant additional transfers expected under the new legislation, would also participate in the cataloguing of records within Departments. In co-operation with the Department of Foreign Affairs' archivist, the archivists attended the Department of Foreign Affairs offices at Tallaght two days a week from June 2021. They assisted the Anglo-Irish Division project team listing files for transfer. From October, the archivists catalogued the Britain and Northern Ireland Division files for the Department of the Taoiseach dating from 1991 to 1998. One contract archivist also catalogued Department of Justice, Security and Northern Ireland Division files for transfer under the Act.

The Archives and Government Services Division was in regular contact throughout the year with stakeholders and with the Public Record Office of Northern Ireland on transfers under the new legislation and related issues.

Records management

- 1.11** One notable failing of the Irish public service has been the poor quality of its records and information management. This has been highlighted in the proceedings and reports of several tribunals of enquiry and has also been referred to in the reports of the Information Commissioner.
- 1.12** With a view to improving records and information management in the Irish public service, existing powers held by the Minister for Public Expenditure and Reform under the Freedom of Information Act, 2014, Section 8(11) (b) and the National Archives Act, 1986, Section 19(3) should now be exercised to make statutory regulations on records management to allow the National Archives to issue obligatory records management guidelines. The drafting of any regulations and guidelines should take account of international records management and data governance standards, including the International Standard for Records Management, ISO 15489-1:2016 and related standards. Sections 3.8 to 3.17 below report on the management of public service records.

Freedom of Information and Data Protection

Freedom of Information

- 1.13** The Freedom of Information Acts of 1997, 2003 and 2014 (the FOI Acts) are of major importance for the work of the National Archives. The original Act of 1997 became law on 21 April 1997 and has since been extended to a range of additional public bodies.
- 1.14** The National Archives is itself one of the public bodies listed in the FOI Acts and records held by the National Archives which are not otherwise available for public inspection are subject to the provisions of the Acts. However, section 46(2) of the FOI Act, 1997 states that it does not apply to a record that is available for inspection by members of the public. Consequently, the FOI Acts do not apply to archives in the National Archives that are available for public inspection.

Data Protection

- 1.15** The General Data Protection Regulation (GDPR) which came into force on 25 May 2018 has been implemented in Ireland through the Data Protection Act, 2018. All organisations, both public and private, that process personal data are subject to the provisions of GDPR. This includes all Departments of State and other bodies subject to the National Archives Act, 1986.

Through its work with Departments and agencies, the National Archives has become aware of inconsistencies in the application of data protection legislation and a lack of awareness and training of the broader information governance framework within which the civil and public service operates, despite the publication of guidance and continued engagement by the National Archives.²

The issues pertaining to GDPR and the absence of an information management infrastructure across the civil and public service as set out in previous reports still apply. I continue to be concerned about the lack of awareness and adequate training of legal obligations for the management of public records and the need for a systematic approach to the capture, accessibility and findability of records of State.

² https://www.nationalarchives.ie/wp-content/uploads/2019/03/20190309Guidance-Note_GDPR_V4.pdf.

Other legislation and regulation affecting archives

- 1.16** In 2021, the National Archives was consulted on the Birth Information and Tracing Bill 2021 and the Final Report of the Commission of Investigation (Mother and Baby Homes and certain related matters).

King's Bench Plea Roll for 6 Henry IV.

National Archives, KB1/3

2 Corporate Resources and Governance

Strategy

- 2.1** During 2021, we delivered the first annual corporate plan of our new strategy *Shaping Our Future in the Information Age 2021–2025*.

The strategy sets out a series of priorities for the National Archives under five strategic objectives:

- We will ensure that our services are relevant and promote best international practice
- We will develop our digital services to enable better access to archives in our custody, enhance public service delivery and increase public engagement through an enhanced education and outreach programme
- We will secure and preserve the records of the State for current and future generations
- We will develop our capacity to be a leader in the digital age
- We will strengthen our institution to be an innovative, responsive and dynamic National Archives

The strategy provides a roadmap for the next five years that will shape the corporate work plan of the National Archives. The ambitions of the strategy provide a focus so that by 2025:

- The National Archives will be working across Government, supporting Departments and bodies to manage their current and future records through a new national framework
- Will have dedicated state-of-the-art archive facilities for preserving and conserving the records of the State and public spaces which will ensure that these records can be accessed and enjoyed by the public
- Will have a new digital archive and capability to manage the transfer of huge volumes of born-digital records
- Our reputation and profile will be recognised nationally and internationally and our organisation will be fit for purpose, dynamic and innovative, supporting our dedicated staff

Financial allocations

2.2

The financial allocations – exclusive of pay of permanent staff – made available to the National Archives from the Vote of the Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media in 2021 are set out below. 32.43% of this annual allocation was unspent at the end of 2021 due to a Covid-19 related underspend caused by off-site working over many months which delayed certain initiatives and capital projects.

Breakdown of the National Archives' financial allocations from 2018 to 2021 as recorded in the annual Revised Estimates for Public Services³

Subhead description	2018 €	2019 €	2020 €	2021 €
A.3 Current (Grant-in-aid – matching receipts from fees for copying archives etc)	40,000	40,000	40,000	
A.4 Current	1,265,000	1,315,000	1,315,000	1,715,000
A.4 Capital	351,000	351,000	351,000	351,000
Total	1,656,000	1,706,000	1,706,000	2,066,000

³ The allocations are to the National Archives and the National Archives Advisory Council.

Staff

New staff

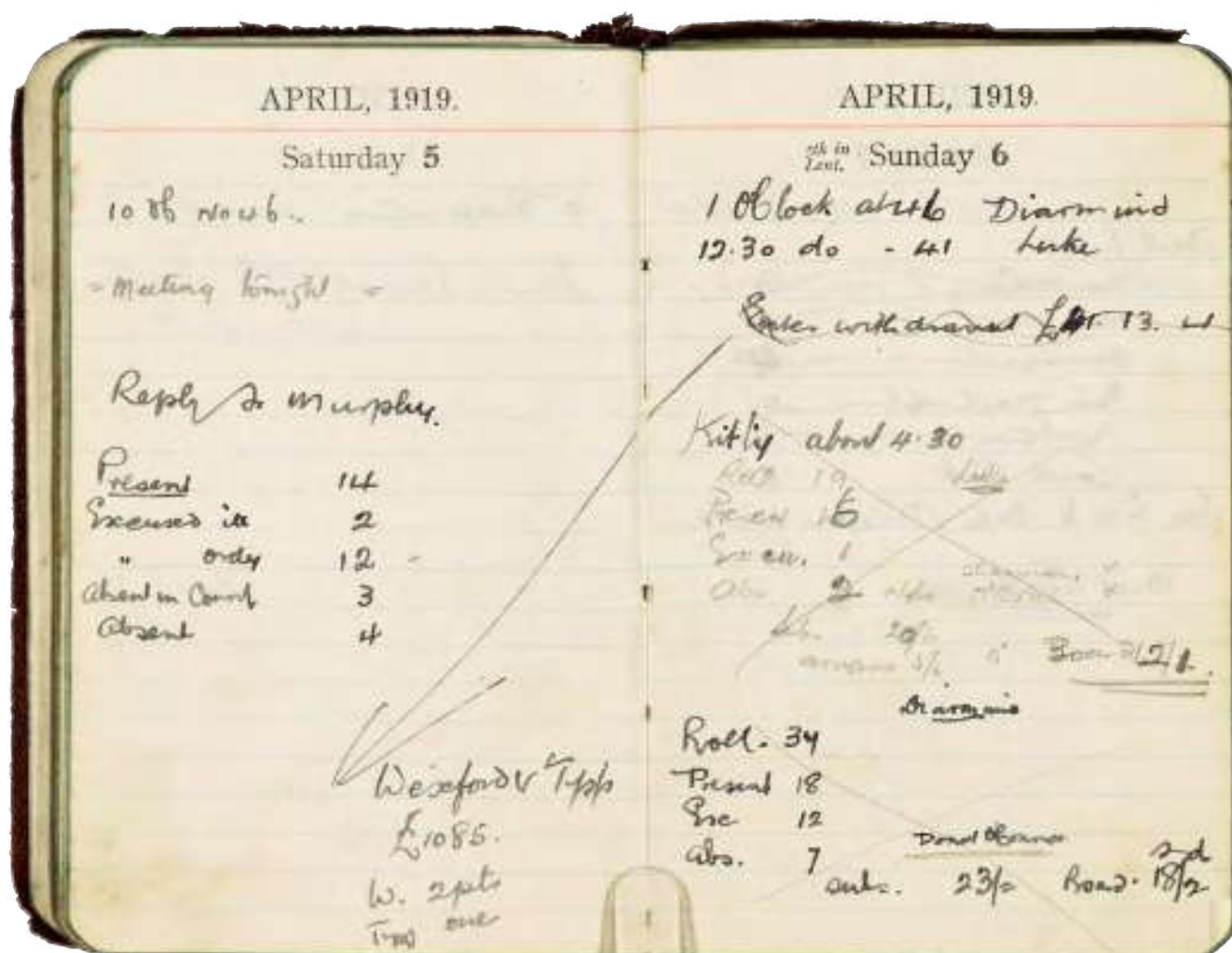
- 2.3 Six additional archivists were recruited in April 2021 on 24-month fixed-term contracts to support implementation of the 20-year rule in accordance with provision under the National Archives (Amendment) Act, 2018.
- 2.4 The National Archives currently has a staffing complement of 52 FTEs.

Workforce plan

- 2.5 The National Archives submits an annual workforce plan to the Department. A new plan was submitted to the Department in 2021 to reflect the requirements to realise the ambitions and priorities of the institution's strategy, *Shaping our Future in the Information Age 2021–2025*. The 2021 workforce plan noted a minimum staffing requirement of 62 FTEs. It included posts such as professional positions for conservation and digital collections curation as well as day-to-day archival work respectively. Work commenced in 2021 with our Department to secure additional staff.
- 2.6 During 2021, the staff of the National Archives were engaged in a number of significant programmes of work. These included:
- 2.6.1 Beyond 2022 – ongoing collaboration with this project to digitally recreate the former Public Record Office of Ireland and its archival holdings. Additional staff were procured to support digitisation, conservation and cataloguing work as well as the provision of facilities at Bishop Street
 - 2.6.2 Salved 1922 Records Project – in collaboration with the Irish Manuscripts Commission, a project was formulated to conserve and catalogue original documents ranging in date from the 14th to the early 20th centuries which were saved from the Public Record Office of Ireland after the fire in June 1922
 - 2.6.3 In 2021, the National Archives received a donation of Michael Collins' work diaries for the years 1918–1922 which we are in the processing of digitising to mark the centenary of his death

Staff

- 2.6.4 Staff led and curated many elements of the 2021 Commemorations Programme including 'The Treaty, 1921: Records from the Archives' exhibition as well as the accompanying digitisation programme.

Diary, 5-6 April 1919: Collins records the takings from and the score of the de Valera Cup.

National Archives, 2021/110/2

D^R. TO

PLEASE ADDRESS CORRESPONDENCE TO FIRM ONLY.

MAYFAIR CATERING CO. LTD.
SOCIETY BALL FURNISHERS.
Telephone. MAYFAIR 175.
Telegraphic Address: "RIAFYAM," AUDLEY, London.
34, NORTH ROW,
GROSVENOR SQUARE, **LONDON, W. 1.**

Art O'Brien Esq.
(per J. J. Kenneally Esq.) October 7 1921
37 St James' Place,
SW 1.

1921 at 15 Cadogan Gardens
Oct 7 To furnishing on hire for
period of One month (11 weeks)
fine Silver Plate, Cutlery & Glass
for House Party, and other goods
for Staff use, according to list
supplied, and esteemed order
for sum of Forty pounds £ 40 0 0
Received cheque No. 1114
With 1 Banker
Mayfair Catering Co. Ltd
J. J. Kenneally
8/10/21.

Invoice for the hire of various household
items for the Irish delegation, dated
7 October 1921 and addressed to
Art O'Brien.

National Archives, DE/3/1/1/4

Information and Communications Technology (ICT)

- 2.7** The main areas of responsibilities for the Information and Communications Technology (ICT) Unit within the National Archives include network support and development; database and other application support and development; mobile telephony and communications; support of equipment and software for in-house digital scanning and photography; maintenance and management of all audio-visual and security recording equipment and monitoring technical matters in relation to the National Archives websites. The ICT Unit has primary responsibility for the procurement of computer hardware and software and other ICT-related equipment and consultancies and for managing all relevant maintenance and support contracts.
- 2.8** An independent review of our ICT requirements in 2021 identified a number of key challenges for the National Archives in the context of managing the existing infrastructure vis-à-vis corporate functions as well as business-specific ICT requirements. The future IT requirements of the National Archives were considered as part of the broader ICT strategy within the Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media and key day-to-day functions within IT will transfer across to the overall IT Unit in the Department in 2022.
- 2.9** The National Archives' staff use Axiell Adlib for Archives, a collections management software application which offers full archival collections management capability to comply with ISAD(G), the International Standard Archival Description (General). A decision was made to upgrade to Axiell Collections in 2021.⁴ It is hoped this will be implemented in 2022. The National Archives currently uses a bespoke tracking system for the movement of archival documents between storage and Reading Room areas. As in previous years, continuous review of the system was in place and necessary maintenance and upgrading was undertaken as required.
- Digitisation**
- 2.10** The ICT Unit provided support for digitisation work during 2021. It collaborated with the Digital Imaging Unit on the management of digital images of archives. The Digital Imaging Unit stores images on servers and has an allocation of 16TB for storage. By the end of 2021, 10TB of space had been used.

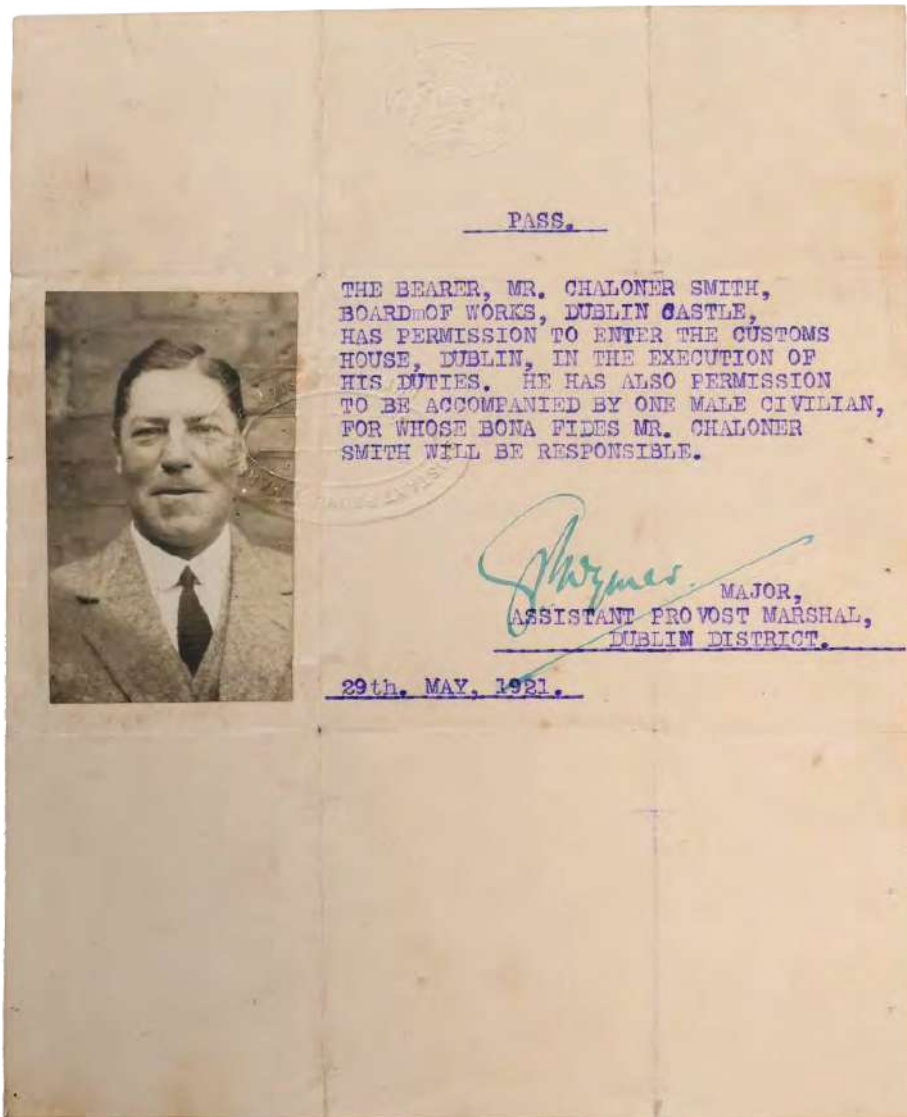
⁴ Adlib for Archives has not been developed for a number of years and will not be supported by Axiell from 1 September 2024.

Information and Communications Technology (ICT)

Security and usage policies

2.11

The ICT Unit remains aware of the need to pay close scrutiny to best IT systems security practice and to ensure that all applications and systems are upgraded regularly.

Permit dated 29 May 1921. 'The bearer, Mr. Chaloner Smith, Board of Works, Dublin Castle, has permission to enter the Customs House, Dublin, in the execution of his duties. He has also permission to be accompanied by one male civilian, for whose bona fides Mr. Chaloner Smith will be responsible'.

National Archives, PRIV/1388/1/3

Accommodation

Archives Repository Project

- 2.12** The effects of Covid-19 on the construction industry directly impacted on progress in advancing the Archives Repository Project which entails a partnership with the Office of Public Works to develop archival-quality storage within the warehouse structure at our Bishop Street building. It is anticipated that the project will recommence in 2022 in terms of the tender and contracting process.
- 2.13** Pending completion of the Archives Repository Project, the National Archives will remain unable to accept the full range of Departmental records eligible for transfer in accordance with statutory requirement which includes substantial backlogs of records, some dating from the late 19th century. As in previous years, several Departments have been asked to retain records which we are unable to accept.
- 2.14** Due to space constraints on-site at Bishop Street, it was agreed with the OPW in 2013 that the smaller volume of 30-year-old policy-related records annual transferred by a limited number of high profile Departments and offices could be stored off-site in commercial storage following their release to public inspection on 1 January of each year. These records are retrieved from commercial storage on request. This arrangement will continue until completion of the Archives Repository Project.
- 2.15** Plans were made to upgrade the office spaces on floor 5 with a view to consolidating and improving staff facilities. This project will progress in 2022.
- ### Premises at the Four Courts
- 2.16** The National Archives continued to occupy the repository storage of the former Public Record Office of Ireland building at the Four Courts during 2021 and continued a programme of rehousing the archives stored there to give greater density of use and major improvements in the storage environment.

Governance

Risk management

- 2.17** The National Archives reviewed and confirmed its risk register in 2021 in line with business priorities. Given the exceptional circumstances resulting in the Covid-19 pandemic, a Covid-19 risk register was also maintained by management and monitored in line with our Covid-19 Response Plan.

In particular, the following potential risks were noted:

- Loss of corporate knowledge and capacity through retirement/redeployment and delay/failure of timely appointment of replacement staff
- Inability to acquire records and thereby secure their preservation due to lack of suitable storage space in the National Archives
- Lack of a comprehensive formal records management policy for the State
- Loss of electronic records and archives or access to them due to the degeneration of storage media and/or redundancy of operating systems
- Destruction of or damage to archives in our custody due to sub-standard storage space
- Misplacement of archives being returned following consultation by readers
- Destruction of or damage to archives and records in transit to, from or between our buildings
- Theft of archives

Procurement of services

- 2.18** A new procurement plan for 2021 together with formal policies and procedures developed in 2020 was introduced by management with a number of new contracts awarded using this new system.

The National Archives liaises with the Office of Government Procurement on an ongoing basis with regard to the optimum approach to contracting of external services. This includes obtaining advice on best procurement practice and tendering for products and services through OGP frameworks where possible, thereby ensuring access to relevant expertise and value for money. The National Archives also works closely with the Procurement Unit in the Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media to fulfil its regulatory and reporting requirements in respect of procurement.

Fire Safety and Emergency Plan

- 2.19** In 2021, we continued to build on the progress made in previous years with regard to fire safety. Maintenance of all fire detection and extinction systems and equipment was kept up to date.

- 2.20** Our Disaster Recovery Plan was also updated in 2021.

3 Archives Acquisition and Records Services to Government

Archives Acquisition and Records Services to Government

- 3.1** The National Archives acquires archival records created by Departments of State and the courts at all levels, referred to as 'Departmental records' in accordance with the legal mandate under the National Archives Act, 1986. In addition, the National Archives is empowered to acquire records and documents of non-official origin where they are considered to be worthy of preservation and complement existing holdings of Departmental records or are worthy of preservation and in danger of destruction.

Main provisions of the National Archives Act, 1986 and Regulations in relation to Departmental records

- 3.2** In the Act, the term 'Departmental records' is used to mean the records of:

- Government Departments
- The courts
- The other bodies listed in the Schedule to the Act and
- Committees, commissions and tribunals of enquiry appointed by the Government, a member of the Government or the Attorney General.

- 3.3** The main provisions of the Act with regard to Departmental records may be summarised as follows:

Section 7 – Retention and disposal of Departmental records

Departmental records must be preserved unless their disposal is authorised in writing by the Director of the National Archives or another officer of the National Archives designated by the Director for the purpose. Before authorising disposal, the Director or designated officer must be satisfied that the records do not warrant preservation by the National Archives.

Section 8 – Transfer of Departmental records to the National Archives

Departmental records which are more than 30 years old must in general be transferred to the National Archives to be made available for inspection by the public. Particular records may be retained by a Department and/or be withheld from public inspection only if they are covered by certificates made either:

- under Section 8(2) to the effect that they are in regular use in that Department or are required in connection with its administration and that their transfer to the National Archives would seriously interfere with the administration of that Department

Archives Acquisition and Records Services to Government

- or under Section 8(4) to the effect that to make them available for inspection by the public:
 - (a) Would be contrary to the public interest, or
 - (b) Would or might constitute a breach of statutory duty or a breach of good faith on the ground that they contain information supplied in confidence, or
 - (c) Would or might cause distress or danger to living persons on the grounds that they contain information about individuals or would or might be likely to lead to an action for damages for defamation.

All such certificates must be made by an officer of at least Principal Officer rank who has been appointed as Certifying Officer by the Secretary General of the Department. Certificates made under Section 8(4) by Certifying Officers of Departments other than the Department of the Taoiseach require the prior consent of one of the Consenting Officers of the Department of the Taoiseach.

Preparation of Departmental records for transfer

- 3.4 Under Regulation 5 of the National Archives Act, 1986, Regulations, 1988, Departments are responsible for the preparation of schedules listing records due for transfer, for the arrangement, numbering, cleaning, packing and labelling of their records and for their carriage to the National Archives, all in accordance with guidelines issued by the Director unless alternative arrangements have been approved in advance by the Director.

Archives and Government Services

- 3.5 Archives and Government Services is the administrative division within the National Archives responsible for appraising, collecting and managing Departmental records for preservation. The division is comprised of two units, Archives Management and Current Records managed by two Senior Archivists and overseen by a Keeper. In early 2021, the Division had a staffing level of 1 Keeper, 2 Senior Archivists, 4 archivists (3 assigned to Archives Management and 1 to Current Records) and an administrative support staff of 1 Executive Officer and 1 Clerical Officer shared between the two units.⁵ In February, an archivist from the Archives Management Unit was seconded to the Department of Children, Equality, Disability, Integration and Youth for two years.

5 In November 2021, the Executive Officer transferred to Archives Storage and Preservation Division.

Archives Acquisition and Records Services to Government

In April 2021, six contract archivists commenced work in the Archives Management Unit for a 24-month period to assist with the transfer of records under the National Archives (Amendment) Act, 2018. The contract staff began during a Covid-19 Level 5 lockdown. It was challenging and time consuming for both the new staff and the Senior Archivist in the Unit to train the new staff in their duties under the new legislation and the work and procedures of the National Archives by telephone, email and video call. Fortunately, the staff had the IT resources and access to the National Archives' network to carry out work from home. Staff returned to the National Archives on a two-day-a-week rota in May 2021.

Portraits of the British delegation
on display at 'The Treaty, 1921:
Records from the Archives'
exhibition at Dublin Castle.

Current Records

Current Records Unit

- 3.6 Section 7 of the National Archives Act, 1986 permits the Director of the National Archives to grant permission for the disposal of records that do not warrant retention as archives. This provision has been used by the National Archives to intervene before records are 30 years old as a means of assisting Departments to comply with their obligations under data protection legislation and to reduce the cost to the Exchequer of reliance on commercial storage for records where the business function has ceased. Early intervention also ensures the identification of records worthy of permanent preservation as archives. This allows for a systematic approach to the management of public records, allocation of resources and planning of storage and intervention costs over time.

Despite the challenges posed by Covid-19 and restrictions in place during 2021, the Current Records Unit continued to engage with Departments and to facilitate requests for disposal of records throughout 2021 (see 3.19–3.21 below).

Records management in the civil service

- 3.7 The absence of records management regulations in the civil service continues to pose serious risk to the preservation of public records. Concerns about obligations under National Archives and data protection legislation continued to persist during 2021 resulting in a large number of queries to the National Archives.

These concerns continue to arise as a direct result of an absence of records management regulations and conflicting advice around the retention of personal data. The Senior Archivist, Current Records Unit, engaged with a number of networks in the civil service in 2021 in an effort to continue to raise the profile of the National Archives and to highlight the need for proper recordkeeping practices and oversight throughout the entire lifecycle of records.

Current Records

3.8 During 2021, presentations were given to the following civil and public service bodies on records management, archives, data protection and obligations under the National Archives Act, 1986:

- Department of Transport
- Competition and Consumer Protection Commission
- Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media
- Department of Justice
- Department of Health
- Department of Enterprise, Trade and Employment
- Civil Service Knowledge Management Network
- Garda Síochána Ombudsman Commission

3.9 Issues highlighted in my 2020 annual report with regard to bodies that do not come within the scope of the National Archives Act, 1986 coupled with the absence of a digital preservation strategy for public records, continue to cause concern.

Without obligatory standards for the management of official governmental records and data, the public record will continue to be at risk of loss and the State liable for failure to protect the interests of stakeholders and citizens.

3.10 Departments have continued to be over-reliant on commercial records storage providers for the management of paper records and in the absence of digital preservation strategies and a standards-based approach to information management, the risk of loss or inaccessibility to the public record will continue. The quality of some commercial storage providers used by Government Departments continues to cause concern.

3.11 During 2021, the National Archives continued to engage and support professional archivists and records managers that have been appointed in a number of Departments and public bodies. Although faced with a massive task, these individuals are making good progress in tackling some of the recordkeeping issues they face, including oversight of applications for disposal of records that do not warrant permanent retention and preparation of backlogs of records for transfer to the National Archives.

Current Records

The presence of professional archivists and records managers on the ground in Departments is noticeably influencing awareness of obligations under national archives legislation and increased engagement with the National Archives.

Efforts by Archives and Government Services Division to establish a formal network of archivists and records managers working in the civil service were hampered by Covid-19. It is hoped to progress this initiative in 2022.

3.12 The National Archives continues to have no statutory oversight role in records management in the civil or public service. The National Archives can advise on matters relating to records that warrant permanent preservation as archives but has no power to enforce compliance. Ireland continues to be an outlier in this regard in both a European and international context.

3.13 During 2021, the Current Records Unit provided feedback and advice to a number of Departments and agencies on records management issues and retention policies as outlined below:

- Competition and Consumer Protection Commission
- Department of Foreign Affairs
- Department of Rural and Community Development
- Department of Transport
- Department of Agriculture, Food and the Marine
- Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media
- Chief State Solicitor's Office
- Public Appointments Service
- Department of Children, Equality, Disability, Integration and Youth
- Insolvency Service of Ireland
- National Shared Services Office
- Courts Service
- Property Registration Authority
- Valuation Office
- Higher Education Authority

Details.

Telephones
WESTERN ONE (34 LINES)
(DAY & NIGHT)
Telegrams
"EVERYTHING HARRODS LONDON"

TO HER MAJESTY
THE QUEEN

AS DRAPERS &
FURNISHERS

REG. NO I 82

PAGE Who.

The Irish Delegation Office.

22, Hans Place,

S.W.

TO H. M. QUEEN ALEXANDRA
AS GOLD SMITHS, SILVER SMITHS &
SILK MERCHANTS

IN ACCOUNT WITH

HARRODS LTD
LONDON,
S.W.1.

TO H. M. THE QUEEN OF NORWAY
AS FURNISHING DRAPERS

WEEK ENDING November 19 21

CHEQUES SHOULD BE CROSSED BARCLAYS BANK LIMITED

Nov. 8th

1 bx	Crackers	9	0			
1 bx	Do	10	3			
1	Fancy Baskets	2	1	0		
1 lb	J. Bonbons	3	6			
1 lb	Peppermints Lumps	2	8			
1 bx	E. Sweets	6	9			
1 bx	Assorted Sweets	3	6			
1 bx	M. Brazils	4	6			
1 lb	Peppermint Liqueurs	3	0			
3 lbs	Assorted Chocolates 4/6	12	6			
1	Serviettes	1	6			
1 doz	Do	1	7			
1	D. O'yleys	1	3			
1 doz	Do	1	1			
1 doz	Do	10				
1 doz	Ice Cases	6	9			
6	Fancy Baskets 9/6	2	17	0		
1 bx	Fruits	8	6			
2	Baskets 18/6	1	17	0		
	c.f.				10	12 2

Invoice from Harrods addressed to the Irish delegation's offices at Hans Place for goods supplied from 8 to 10 November 1921, presumably for the party held on 10 November.

National Archives, DE/3/1/273

Current Records

- 3.14** Although it is encouraging that many bodies have begun to take management of records seriously, there continues to be widespread disparity in the standard of policies developed and the overriding understanding of recordkeeping concepts and developments.

In some instances there is also a lack of follow-up and implementation of records management policy and there continues to be insufficient resourcing of information management at a Departmental and agency level. Much of the documentation produced continues to reflect concerns about data protection and does not take account of broader recordkeeping obligations including statutory obligations under national archives legislation. While the employment of information professionals in a number of Departments and agencies is welcome, these continue to be the exception and there continues to be a perception that information management requires no specialist knowledge or skills. The management of information is a specialist role that requires full-time, well-trained staff to understand the relevant legal, ethical and organisational complexities that occur.

- 3.15** The retention schedule for general administrative classes of records found across all Departments and civil service agencies developed by the Current Records Unit was published online in early 2021. This practical guidance has been well received and widely circulated to both Departments and agencies, including bodies not currently subject to national archives legislation. Early indications are that the retention schedule is leading to greater consistency in identification of records for permanent preservation. In the absence of any statutory powers, the document has been developed by the National Archives on the understanding that any disposal of records requires the specific authorisation of the Director of the National Archives.

Current Records

Records management in the National Archives

3.16

In 2021, the internal records management project for business records created by the National Archives and overseen by the Senior Archivist, Current Records Unit, continued to progress. Preparatory work carried out within the Archives and Government Services Division and Office of the Director – including the development and implementation of a new folder structure and classification scheme – resulted in a successful migration to the eDocs document management system in April 2021. This system which is built on a customised Microsoft SharePoint platform is currently being rolled out across the civil service by the Office of the Chief Information Officer (OGCIO) as part of the implementation of the Build to Share suite of applications.

The roll-out of the system within the National Archives will contribute to the oversight and management of our own business records as well as providing a strategic position from which archival and records management input can be provided to colleagues in the OGCI. Plans to progress the roll-out to all divisions within the National Archives were severely hampered by the continued lack of ICT staff and modern digital infrastructure. It is hoped to progress a complete migration to this system in 2022.

Appraisal of Departmental records

3.17

Departmental records must be preserved unless their disposal is authorised in writing by the Director of the National Archives or another officer of the National Archives designated by the Director for the purpose. Before authorising disposal, the Director or designated officer must be satisfied that the records do not warrant preservation by the National Archives. Assessing applications for the disposal of archives requires careful appraisal of the records and the business functions and processes they document. At present, the majority of requests for disposal of records relate to older, legacy paper records.

While welcoming attempts to tackle legacy issues, Departments and agencies must also be proactive in the management of current records to ensure the repetition of some of these issues. The Current Records Unit has attempted to be proactive and practical while assessing applications, including recommending authorisation for ongoing disposal where a record series is still accruing. In the absence of records management regulations, a weakness of the current legislation means that on a practical level, the National Archives is unable to provide a blanket disposal authorisation for records where it is obvious they hold no archival value beyond their business function.

Current Records

During 2021, the Senior Archivist and archivist, Current Records Unit, commenced a project to proactively appraise records created by the Competition and Consumer Protection Commission (CCPC). Although established in 2014, the CCPC has been found to be subject to the National Archives Act, 1986 though a non-textual amendment of the Act whereby if in the establishing legislation of the new body reference is made to a pre-existing body this can be construed as reference to the new body. In the case of the CCPC, this means reference to the Office of the Director of Consumer Affairs which is a body listed in the schedule to the National Archives Act, 1986 can be construed as reference to the CCPC with the result that this body is now subject to legislation which pre-dates its existence.

This project involves a systematic appraisal of current business records and input into the development of retention schedules as well as guidance on potential classification and folder structures. The project will help to ensure the identification of records worthy of permanent preservation within the CCPC and will help to develop a preservation by design approach to recordkeeping within the organisation. It will also act as a proof of concept for the National Archives in developing a more macro approach to the appraisal of public records in a modern digital environment. Progress on the project was hampered by public health restrictions introduced as a result of the Covid-19 pandemic and this project is expected to be completed in 2022.

- 3.18** During 2021, 20 disposal applications were finalised by the Current Records Unit. This resulted in the disposal of 3,000 bankers boxes, approximately 271,295 files, approximately 54,000 loose sheets and 350 spreadsheets that did not warrant permanent preservation as archives and where their business or legal function had ceased. The majority of these records related to records of processing activities and records that did not contain unique information. In all cases, disposal authorisation was subject to a number of conditions. This has resulted in continued savings to the Exchequer and increased compliance with obligations under other statutes, including the Data Protection Act, 2018.

Barry, Michael.

Donnybrook,

of City
Co. Dublin.

Grant of Admōn wfa. 1755

Prerog: Gra

Current Records

In four cases, disposal authorisation was refused on the grounds that the records did warrant permanent retention as archives and a further 3 applications were still in progress by the end of 2021. A further 12 applications delayed in 2020 due to Covid-19 were also finalised in 2021 and two applications were refused.

Appendix E has a list of all disposal applications granted and refused in 2021.

3.19

During 2021, the ability of staff to undertake appraisal work was severely hindered by the Covid-19 pandemic. Despite this, appraisal surveys of records continued within public health guidelines. Staff of the National Archives were designated as essential workers and were permitted to travel for essential work during Level 5 lockdowns. Records surveys were undertaken in the Departments and agencies at locations as follows:

- Department of Agriculture, Food and the Marine, Dublin, Wexford, Portlaoise, Backweston and Tullamore
- Department of Justice, Dublin
- Department of Social Protection, Sligo
- Public Appointments Service, Dublin
- Competition and Consumer Protection Commission, Dublin
- Department of Transport, Dublin
- Department of Foreign Affairs, Dublin
- Property Registration Authority, Dublin
- Department of Finance, Dublin
- Department of Culture, Heritage and the Gaeltacht, Dublin
- Department of Health, Dublin
- Office of Public Works, Waterford
- Department of Children, Equality, Disability, Integration and Youth, Dublin
- Pobal, Dublin
- Insolvency Service of Ireland, Dublin
- Department of Business, Enterprise and Employment, Dublin

Current Records

Open Data

3.20 During 2021, the National Archives continued to contribute to the European Language Resource Infrastructure (ELRI), a project based in the Adapt Centre in Dublin City University and supported by our parent Department to develop an online Irish language translation resource.⁶ The National Archives will continue to support this project as it progresses.

3.21 Little progress was made on our Open Data strategy during 2021. As information professionals, we fully recognise the significance of the data we hold and the potential for its use by various sectors as part of the Open Data strategy. A limited amount of work continued on the preparation of datasets for release.

Membership of European Commission Expert Working Group on the Development of a Digital Space for Cultural Heritage

3.22 In 2021, the Senior Archivist, Current Records, was appointed as Ireland's representative to the European Commission Working Group on the Development of a Digital Space for Cultural Heritage.

Council of National Cultural Institutions and data protection

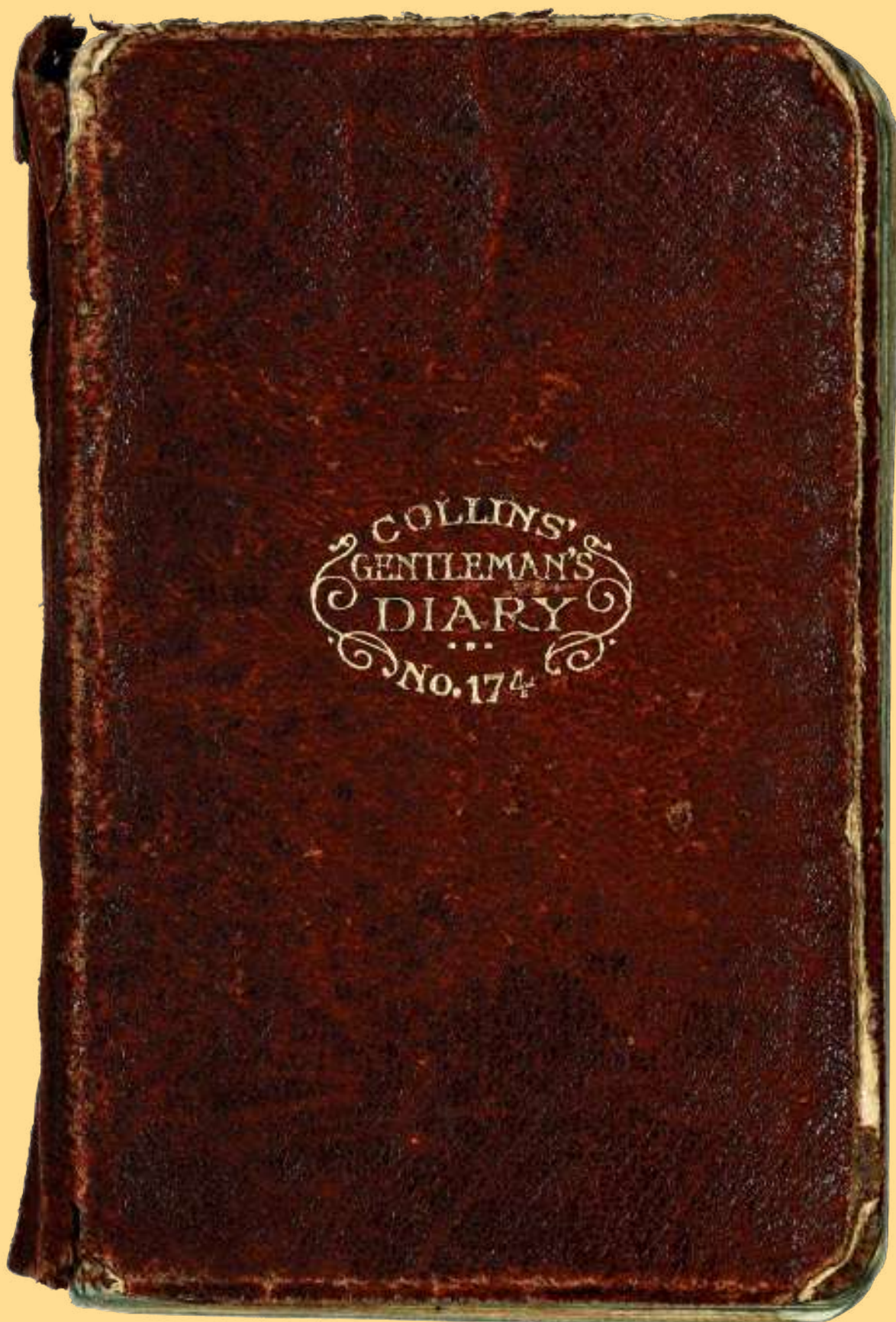
3.23 The Senior Archivist, Current Records Unit, participated in an informal working group on data protection and information governance with colleagues from other CNCI bodies.

Plans to host a follow-up symposium to the successful event held in May 2019 were not possible due to restrictions introduced to address Covid-19. It is hoped that the planned event can progress in 2022

e-Archiving project

3.24 The Senior Archivist, Current Records Unit, attended a number of webinars on the progress of the e-Archiving project. All in-person events were postponed during 2021. The National Archives continues to be unable to actively engage in this project due to understaffing across all grades and under-resourcing of our ICT infrastructure.

6 <https://elri.dcu.ie/en-ie>.

Front cover of Michael Collins' diary for 1919.

National Archives, 2021/110/2

Archives Management

Archives Management Unit

3.25 The role of the Archives Management Unit is to accession and catalogue archives acquired by the National Archives, whether from Departments of State and other bodies in accordance with Section 8 of the National Act, 1986 or through donation from private individuals, organisations and institutions. Because of the statutory role of the National Archives, the work of the Archives Management Unit is concentrated on the transfer of records by Departments of State and other bodies subject to the Act. The accession of these records was severely impeded again during 2021 as a result of the Covid-19 pandemic.

Transfer of records by Departments of State, including the courts

3.26 Due to a perennial shortage of accommodation for archives, the National Archives has never been able to accept the full range of Departmental records due for transfer and this has militated against the initiation of systematic programmes of work by Departments to prepare records for transfer in accordance with legal obligations. A statement of the position with respect to the transfer of records as of 31 December 2021 is set out in Appendix C.

3.27 The majority of staff in Departments of State worked remotely from January 2021 until the lifting of the Level 5 lockdown in May. Staff in many Departments continued to work from home or had blended working arrangements for the remainder of 2021. As a result, record transfers for the National Archives were not prepared by many Departments of State and others prepared a reduced transfer.

3.28 It was hoped that overdue and backlog record transfers prepared by Departments which the National Archives was unable to accession in 2019 and 2020 would be able to be accepted in 2021. Unfortunately, continued Covid-19 lockdowns added further delays to transfers and only a number of these transfers were received including from the Department of Social Protection, Department of Finance, Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media and the Department of Enterprise, Trade and Employment.

Archives Management

- 3.29** Preparations for the transfer of records under the National Archives (Amendment) Act, 2018 were delayed in 2020 and 2021 due to the pandemic. Plans for the legislation and transfer of records over 20 years old have been in progress since 2015. It had been decided that records of the peace process leading up to the Belfast Good Friday Agreement of 1998 would be released in January 2022. With the co-operation of the relevant Departments of State, namely the Department of the Taoiseach, the Department of Foreign Affairs, the Department of Justice and the Office of the Attorney General and with the commitment and application of the staff of the Archives Management Unit including the additional six contract archivists, records from 1992 to 1998 were processed and ready for the media preview in December 2021 and public release in January 2022.⁷

This achievement is the result of staff in the relevant Departments of State working through the severest lockdown to ensure these records were prepared for transfer to the National Archives by December. Archives and Government Services' staff worked six days a week from October to December processing the transfers and rehousing each file to ensure their long-term preservation and security.⁸

- 3.30** Although 30-year transfers under the National Archives Act, 1986 were also affected by the ongoing pandemic, ten Departments of State transferred records to the National Archives during 2021. This included a substantial transfer from the Department of Foreign Affairs Headquarters and 13 embassies and missions.⁹
- 3.31** The presence of professional archivists/records managers in an increasing number of Government Departments and bodies is to be greatly welcomed. The appointment of such professional staff is seen as an essential step in addressing historic backlog transfers from bodies subject to the National Archives Act, 1986.

⁷ Under the National Archives (Amendment) Act, 2018 the Department of the Taoiseach released eight additional transfers, 1992–1998; the Department of Foreign Affairs, an additional seven transfers, 1992–1996; the Department of Justice, an additional seven transfers, 1992–1998 and the Office of the Attorney General, an extra transfer for 1998.

⁸ 2,380 files were transferred to the National Archives under the National Archives (Amendment) Act, 2018 in 2021. Further accessions are expected during 2022 from the Department of the Taoiseach and the Department of Foreign Affairs, mainly relating to 1997 and 1998.

⁹ Department of Foreign Affairs Headquarters transferred 3,581 files in addition to 1,441 embassy and mission files.

Archives Management

The recently appointed archivists in the Department of Transport and the Department of Children, Equality, Disability, Integration and Youth both prepared transfers of records to the National Archives during 2021.

- 3.32** Records transferred by Departments of State are set out in Appendix C1, Table C.

Due to Covid-19 lockdowns, the restrictions of staff attendance at the National Archives and the pressure of dealing with an additional seven years of Anglo-Irish files transferred under the National Archives (Amendment) Act, 2018, not all transfers were fully processed by the Archives Management Unit during 2021. This work will continue in 2022.

- 3.33** Under the National Archives Act, 1986 records of the courts including probate records, are due for transfer to the National Archives and release for public inspection when 30 years old. However, under the Public Records (Ireland) Act, 1867 such records had previously been due for transfer to archival custody when 20 years old. Following a meeting in September 2015 with representatives from the Courts Service, it was decided that the courts would temporarily cease to transfer records to the National Archives until a decision was finalised on releasing records with data protection issues for public consultation and the Courts Service had the opportunity to consult the Office of the Data Protection Commissioner. As a result, no transfers of court records were received during 2021 and the position with regard to the transfer of the records of the courts is summarised in Appendix C below. In addition, the status of the Courts Service as distinct from "the Courts" or "Court Offices" under the National Archives Act will need to be addressed.

Transfer of records by scheduled bodies

- 3.34** The National Archives remains unable to accession large quantities of records due for transfer from many of the 61 bodies listed in the Schedule to the National Archives Act pending provision of accommodation for archives through completion of the Archives Repository Project which is expected to commence in 2022.

Archives Management

- 3.35** The National Archives accessioned a reduced number of records from scheduled bodies in 2021. As a result of remote working and a change in personnel in the Office of the Attorney General, a partial transfer of their registered subject-related 'SR' series for 1991 was transferred. The Office also made their first transfer of records under the National Archives (Amendment) Act, 2018.

The Office of the Secretary General to the President transferred their 2020 transfer in 2021 due to the pandemic and staff working remotely. The records accessioned are summarised in Appendix C.

Records accessioned from other sources

- 3.36** The National Archives may also acquire records from other sources, both public and private, by purchase, donation, bequest or loan in accordance with sections 2(1)(c) and 4(1)(f) of the National Archives Act, 1986. During 2021, the National Archives again received an increased number of offers of private deposits. A small number of accessions was acquired that met with the guidelines in the National Archives' Acquisition Policy and that could be accommodated. The records accessioned are summarised in Appendix C.

Training in the transfer of records

- 3.37** Archives and Government Services provides training to Government Departments, scheduled bodies and the courts in the preparation of records for transfer to the National Archives. The half-day training session is presented by staff from the Current Records and Archives Management Units of the Archives and Government Services Division. These training sessions have resulted in an improvement in the standard of transfers to the National Archives and in communication between civil servants and staff in the Archives Management Unit. During 2021, Archives and Government Services expanded the training programme to include an introduction to the National Archives and training in the rehousing of records to ensure long-term preservation. Training was conducted remotely during 2021. Fewer record transfer training sessions were conducted during the year as staff in Departments of State worked remotely.

Archives Management

Training was provided to:

- Department of Enterprise, Trade and Employment
- Department of Justice
- Department of Foreign Affairs

Media preview of records released in January 2022

- 3.38** Each December a selection of the 30-year-old records to be released by Departments of State and scheduled bodies the following January is made available to representatives of the media at a preview in our Reading Room.
- 3.39** Due to the Covid-19 pandemic and to comply with Government social distancing requirements, the number of journalists present in the Reading Room during the media preview had to be restricted. To ensure journalists had time to consult the increased volume of files relating to Anglo-Irish matters to be released under the National Archives (Amendment) Act, 2018 the media preview was increased to seven days rather than the normal three-day preview. New procedures were introduced to provide a safe environment for both staff and journalists.
- 3.40** Publication of information from records available from the media preview was subject to an embargo on publication or broadcasting prior to 00:01 on Wednesday 28 December 2021.
- ### Support to Government and public services
- 3.41** During 2021, staff of Archives and Government Services Division continued to provide support to colleagues across the civil and public service and to colleagues within the National Archives by responding to queries on a wide range of issues. These included access to records, researcher queries about specific collections, support to Departmental archivists and Departmental staff.

Archives Management

3.42 During 2021, meetings were held with the following bodies:

- Department of Health
- Office of the Director of Public Prosecutions
- Charities Regulator
- Tailte Éireann
- Department of Children, Equality, Disability, Integration and Youth
- Revenue Commissioners
- Department of Justice

3.43 Archives and Government Services Division in common with all divisions and operational units in the National Archives witnessed a dramatic increase in email queries during 2021 which were all addressed promptly through our remote and blended working structures.

4

Archives Storage, Preservation and Conservation

Archives Storage, Preservation and Conservation

- 4.1** Collection Care is the business unit in the National Archives responsible for managing the storage, preservation and conservation of archives. It is one of two units, together with Public Services (see Section 5 below) that comprise Collection Care and Public Services Division which is headed by a Keeper.
- 4.2** In 2021, the staff in the Collection Care unit were a Senior Conservator and a Senior Archivist, two archivists, one Executive Officer and three Clerical Officers. In April 2021, an archivist resigned from the National Archives. In October 2021, a Clerical Officer transferred out of the division and a new Clerical Officer transferred from another Department. In November, an Executive Officer transferred into the division. There are two Clerical Officers in the division. In addition, the Head Services Officer and Services Officers participate in the work of Collection Care through shelving and repacking archives and the production from and return to storage of archives when required for use by the public in the Reading Room and by staff. Services Officers also staff the ground floor reception desk to greet and assist visitors and contractors on arrival and undertake security and fire safety duties. In November 2021, two Service Officers resigned and two new Service Officers were appointed from a panel created in December 2020.
- 4.3** The Senior Conservator is the sole professional performing conservation functions (see 4.19 below).

Preservation of Archives

- 4.4 Preservation of archives is one of the main statutory functions of the National Archives. It affects the work of all of the staff, takes a great deal of staff time and requires an ongoing commitment of resources.
- 4.5 All new accessions of records are packed in archival quality acid-free boxes and checked before placement on shelves in order to avoid the creation of future backlogs of archives requiring intervention. Elements of repacking and reboxing take place on a continuous basis throughout the year. Special preservation work – including boxing – is also carried out on existing holdings. Other projects involve entire collections which are checked and then placed in new enclosures and boxes. Further tasks involve preliminary boxing of documents and assessment of the work required and capture of information for planning of future work. There is ongoing training of staff in preservation handling of archives.
- 4.6 Annual transfers of records from Departments of State and other bodies amounting to some 1,743 archive boxes were shelved in the Bishop Street and Four Courts repositories. In March and April 2021, the Senior Archivist attended on-site to manage the move of records from the Accession Rooms adjacent to the warehouse. Staff from Archives Storage and Preservation attended to sort, pack and pallet boxes to be moved to off-site storage. Staff from Archives and Government Services also worked during this period of lockdown to identify, rehouse and move records in advance of works for the Archives Repository Project. In 2021, an additional 4,850 boxes were moved to off-site storage to create shelf space for the intake of the 2021 annual transfers.
- 4.7 Archive boxes and folders – including bespoke boxes for volumes and outsize items – were purchased.

Preservation work in Bishop Street

- 4.8 Preservation activities carried out in 2021 included ongoing processing of 19th-century Commissioners of National Education records and the repacking of testamentary grants. This latter work will take several more years.

Preservation of Archives

Preservation work in the Four Courts

- 4.9 The large-scale work of preservation packing of archives in the Four Courts, initiated in 2010 in conjunction with refurbishment of the building, was continued. In 2021, archives continued to be repacked in archival quality acid-free boxes. This work included documents which were previously contained in parcels or in non-archival quality boxes. Work continued on the sorting, arranging, listing and repacking of large format court documents in particular, although progress was severely hampered by Covid-19 restrictions on workplace attendance from January to May.

Storage of preservation microfilms

- 4.10 The master copies of National Archives preservation microfilms are stored in the UK national microfilm storage facility situated in the National Library of Wales in Aberystwyth.

Disaster Plan

- 4.11 The National Archives' Disaster Plan was updated in March 2021. Due to the Covid-19 pandemic and restrictions on attending the workplace, the annual disaster training session with the Collections Recovery Team took place online in May 2021. Additional kits of PPE and essential materials to contain a water-based incident were installed in the Four Courts and Bracestown warehouse.

Shelf-listing

- 4.12 The work of shelf-listing to record the storage location of documents is essential to facilitate online ordering and automated recording of document movement was continued in the Bishop Street archives storage areas. However, the progress of this work is hampered by staffing resources and delays in the updating of location data will impact the production of records to the public in the Reading Room.

Preparations for commencement of the Archives Repository Project

- 4.13 I have previously reported on the Archives Repository Project which will provide the National Archives with purpose-built archival storage to international standards within the warehouse structure at Bishop Street. Completion of the first phase of this work – providing storage on two levels – will ensure that the National Archives has sufficient space capacity to accept the transfer of Departmental records until at least 2040. Construction works for the first phase will also make provision for future expansion of storage to provide up to three additional level of storage over time.

Preservation of Archives

The construction project is overseen by the Office of Public Works with professional archival input from the National Archives. A design team has been in place since 2016. A request for tenders for construction issued in October 2019. Tendering for reserve specialist services was undertaken during 2020 but restrictions due to Covid-19 caused delays to the overall process of tendering for the Archives Repository Project.

- 4.14** Alternative accommodation off-site was sourced by the OPW in 2017 to house archives stored in the Bishop Street warehouse, thereby facilitating commencement of construction works on the Archives Repository Project. This alternative accommodation comprises vaults in a commercial records storage facility and a separate warehouse to be managed by the National Archives. In 2021, a tender process was completed to source additional off-site storage in a commercial records storage facility to enable transfers of Departmental records to the National Archives. As a consequence of this tender, an additional vault was secured providing space for 5,000 standard archive boxes. By the end of 2021, the National Archives had approximately 45,000 standard archive boxes or equivalent, stored in commercial records storage.

Conservation of Archives

Conservation repair work

4.15

Conservation services support core activities essential to the long-term preservation of the holdings of the National Archives. 2021 was a year that presented unexpected challenges and a significant change to work practice. Despite this, many goals were achieved and work progressed across many areas. Records requested by researchers for online access and for publication were conserved in advance of digitisation.

Conservation of the documents selected to be included in 'The Treaty, 1921: Records from the Archives' exhibition took place during 2021. At the initial phase of the project, the Senior Conservator was part of the curatorial team. The successful delivery of this project has involved working with designers, suppliers, historians, editors, curators and contractors, lending institutions and the projects content partners, the National Library, the Military Archives and UCD Archives.

A considerable amount of work was also carried out on records which had been salvaged in the aftermath of the 1922 fire that destroyed the Public Record Office of Ireland. The Senior Conservator oversaw and project-managed the conservation of the fire-damaged materials. This required a multi-layered conservation process, minimising physical intervention while enabling the content of the documents to be retrieved.

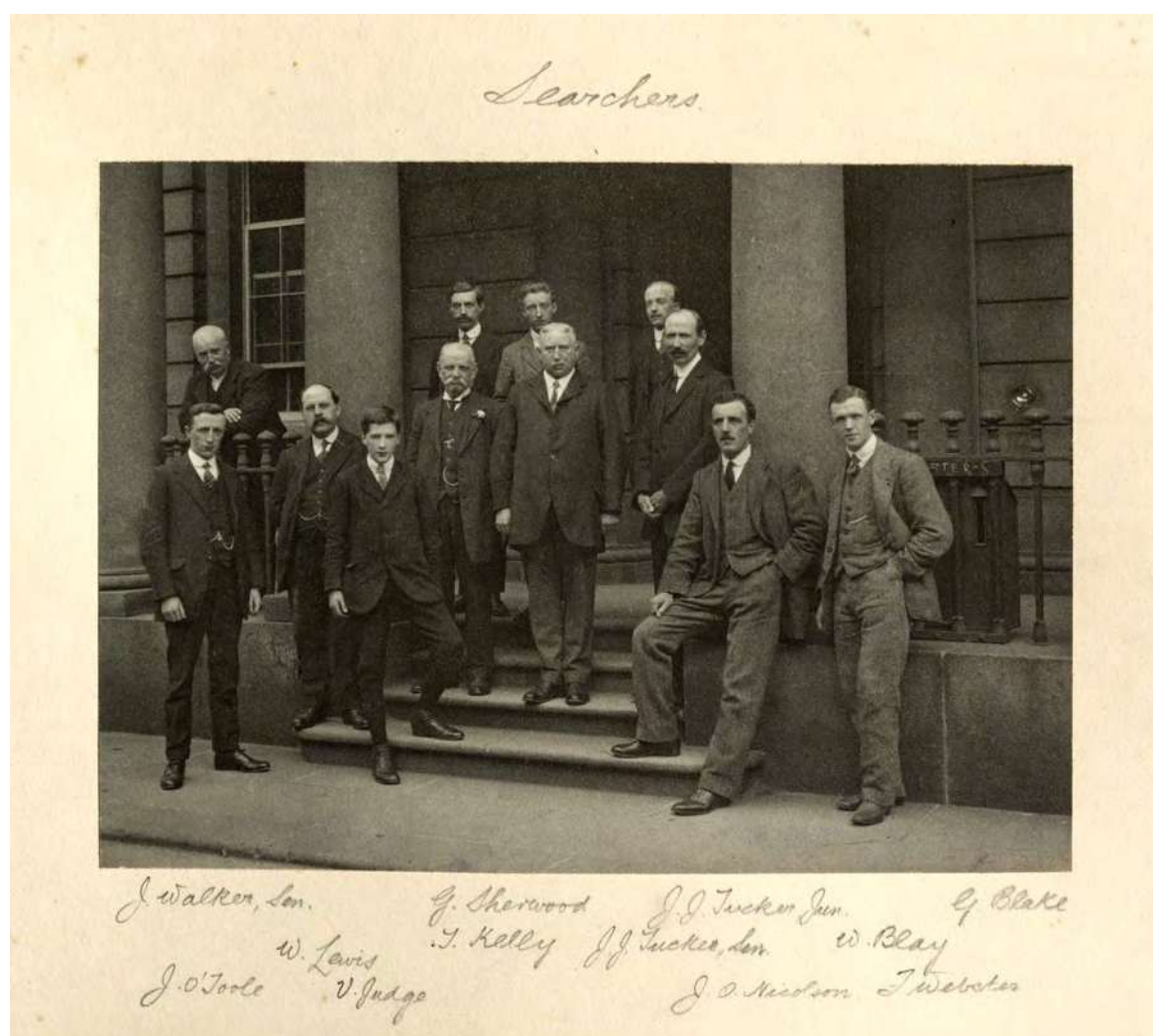
Conservation of Archives

The Beyond 2022 project provided additional conservation support and there was significant progress in work despite Covid-19 restrictions on workplace attendance.

- 4.16** All assessment, surveying and planning work as well as the execution of treatments was carried out by the Senior Conservator. This included supporting the work of the Digitisation Unit and of Public Services in preparing material for research, reprographics and display.
- 4.17** The Conservation Unit managed the care and maintenance of the specialised equipment in the conservation work rooms (4.3.1 and 4.4) and in work room 2.6.2. In October 2021, the Conservation Unit purchased a Memmert HPP260 eco constant climate chamber to provide accurate temperature and humidity control when humidifying documents. Methodologies have been refined and documented with results proving very successful when working on parchment documents.
- Environmental monitoring**
- 4.18** Our monitoring system continues to provide high-quality data about temperature and relative humidity. During 2021, it showed that the environment in both buildings falls short of recommended standards. Maintenance of the environmental monitoring equipment for both the Bishop Street and the Four Courts repositories was also carried out. Additional monitors were purchased for off-site storage facilities.
- 4.19** Advice was given on a number of projects concerning collections being worked on by other staff and to Departments of State and bodies, including the Central Statistics Office, the Valuation Office, the Land Commission and the Geological Survey of Ireland about working with archive collections of historic and vulnerable records.
- 4.20** The network that was established in 2020 with the heads of the Conservation Departments in the Public Record Office of Northern Ireland, the National Records Scotland, the National Library of Scotland and the National Library of Wales continued to meet weekly in 2021. These short meetings were held to exchange research information and data relating to the challenges that Covid-19 brought to our collections in terms of health and safety and access for both our staff and the public.

Conservation of Archives

- 4.21 Contribution to the National Archives' outreach activities continued through the publication of articles in print and online, presentations at conferences and events online. A number of visits by film crews were made to the Conservation Unit in 2021 and a short film commissioned for the National Archives website to promote the Treaty exhibition.

Staff who carried out searches in the records in the Public Record Office of Ireland.

National Archives, PROI/Mills Album

RESS

UNCIL OF THE

ERATION

THE

NATION.

tion—a voice calls you from
ations mingles with your old
WAKE! If your cause must be
they shall not be wanted,
nds have been already
ne with a proud
pe—**HOP**
ppri

Reading Room

- 5.1** Public Services is the business unit responsible for ensuring that archives held by the National Archives are made available for inspection by the public in the Reading Room at our headquarters building on Bishop Street. It forms part of Collection Care and Public Services Division.

In 2021, the Public Services Team were a Senior Archivist with a team of three archivists and three Clerical Officers.

The Reading Room is open to the public from 10.00am to 5.00pm, Monday to Friday excluding public holidays and a five-day period every December to facilitate our annual media preview of 30-year-old Departmental records due for public release the following January (see 3.39 above).

The Covid-19 pandemic saw significant disruption to our public services in 2021 with the Reading Room closed to the public from the beginning of 2021 until it reopened in May 2021.

- 5.2** The archives are kept in secure storage areas and are produced by staff when requested for consultation by a researcher or reader holding a valid Reader's Ticket. Finding aids to the archives are available on open access in the Reading Room or online at www.nationalarchives.ie.

Number of visits

- 5.3** In 2021, the total number of researchers using the Reading Room during our hours of opening was 1,724 over a seven-month period of severely restricted opening hours and capacity. This is directly attributable to the restricted nature of the service that could be provided under Covid-19 restrictions. An online system for booking use of the Reading Room was developed in 2020 to keep control on numbers according to public health guidelines. This allowed members of the public to reserve a place on particular days of public opening and daily admissions were limited to a maximum of ten researchers. Days of opening of the Reading Room were also curtailed to Mondays, Tuesdays, Thursdays and Fridays with hours of operation being 10.30am to 12.30pm and 2.00pm to 4.00pm. Once restrictions were lifted in October 2021, we were able to adapt and reopen five days a week 10am-5pm with an unlimited number of readers permitted.

Reading Room

5.4 To some degree, our online provision compensated for public closure and statistics of visits to our various websites as well as online programmes.

5.5 An applicant for a Reader's Ticket must provide proof of identity and of address. In July 2020, we established an online Reader's Ticket application form which has proceeded to be used and streamlines the process for Readers' Tickets. These requirements were introduced in 2013 as a security measure and are in keeping with best practice in other archives and libraries. In addition, an applicant for a Reader's Ticket must sign an acknowledgement of having read our emergency evacuation notice, a data protection undertaking and a copyright declaration. Readers wishing to use Wi-Fi in our Reading Room must sign the acceptable usage policy and those wishing to take photographs must make application to the Duty Archivist by completing the requisite form. There were 1,103 applications for Readers' Tickets in 2021, a substantial increase in the 638 Readers' Tickets issued during 2020.

Archives inspected in the Reading Room

5.6 In 2021, readers viewed 12,475 archival documents on-site in the Reading Room. This represents an increase on the 2020 figure of 7,696 documents inspected; however it's still reduced from pre-Covid figures as the Reading Room was closed to the public from January to May and restrictions on attendance by researchers were in place.

Reading Room

Production of archives stored in commercial storage

- 5.7 In 2021, 609 archival records were ordered from off-site storage at a commercial records storage facility for use by readers in the Reading Room. While this represents an increase from 2020, this figure remains significantly down on the number produced from off-site storage in 2019, due to the closure of the Reading Room. The work involved in the retrieval of archives from off-site storage is onerous: it must be carefully documented and is consequently labour intensive. It delays timely public access as archives cannot be produced on demand. It exposes documents to a range of environmental risks during transit.

Recall Service

- 5.8 Under the National Archives Act and Regulations, Departments of State and the courts are permitted to recall records transferred to the National Archives where an official business need arises. In 2021, 81 documents were recalled by Departments. This figure is significantly lower than in 2019 as the service was suspended from January to May due to Covid-19.

Copying archives

- 5.9 5,603 pages of copy documents were made at the request of readers in 2021. Copies of documents were also made by readers using personal devices.

Certified copies

- 5.10 In 2021, 577 orders for certified copies comprising 1,402 individual pages were completed. As the Courts Service was designated an essential service and remained open during the Covid-19 lockdown, the National Archives maintained the certified copy service during this time. The Senior Archivist in Collection Care attended on-site with a small team of two Clerical Officers to carry out this work and the Keeper, Collection Care and Public Services continued the work of authenticating copies.

In August 2021, an additional six members of staff were formally designated as authenticating officers. From September 2021, the Senior Archivist and archivist in Archives Storage and Preservation commenced the work of authenticating copies.

Reading Room

Charges for copying

- 5.11 The *National Archives (Fees) Regulations, 2012* sets out fees for all copies. Card payment facilities for personal callers to the Reading Room are available and it is hoped to investigate online payment options during 2022.

Photography by members of the public

- 5.12 Since 2013, rules governing photography by readers were altered to allow photography (without flash) to take place all day. Readers must apply to the Duty Archivist for permission to take photographs and must sign an appropriate undertaking in relation to copyright. This arrangement is popular with researchers but the National Archives remains concerned because of the potential for readers to damage or interfere with documents. Other forms of photography or filming take place by special advance arrangement after Reading Room hours.

- 5.13 The dedicated email address to manage all requests for images for publication, copyright and licensing was managed by the Senior Archivist and the archivists in Archives Storage and Preservation.

Genealogy Advisory Service

- 5.14 During 2021, the Genealogy Advisory Service continued to provide a free online service under which the public could submit a family history questionnaire downloadable from our website at <https://www.nationalarchives.ie/genealogy/free-genealogy-advisory-service/>. The online advisory service continued to reach a wide audience and enquiries were received from individuals who might never have had the opportunity of visiting the National Archives to consult with a genealogist in person.

Public enquiries

- 5.15 5482 enquiries were handled by the archivists in Public Services in 2021. This represented a 21% increase on 2020. The enquiries were largely all in written form via email as closure of our Reading Room resulted in an increase in written communication between staff and the public.

Reading Room

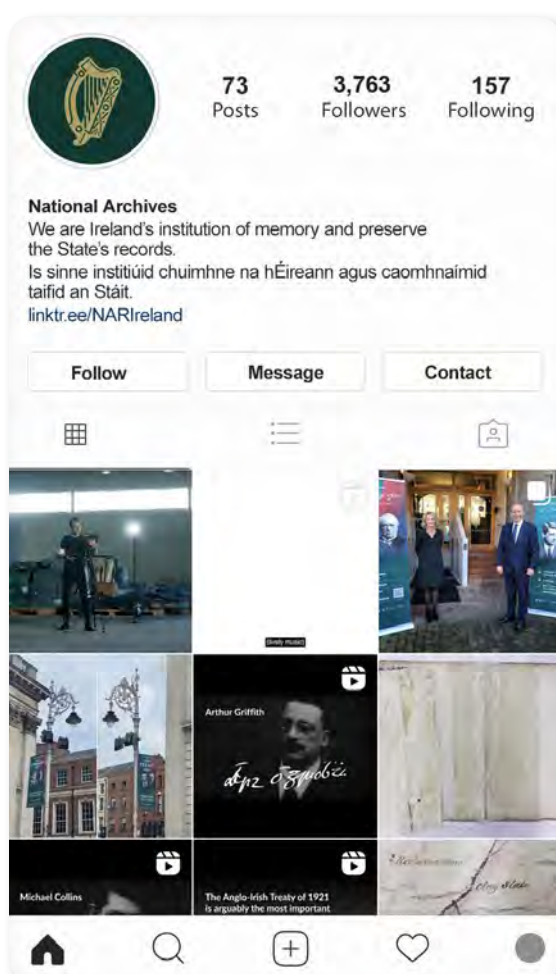
Social media

5.16

Considerable use was made of the National Archives' social media accounts on both Twitter (@NARIreland) and Instagram (@NARIreland) during 2021 to keep the public aware of service continuity and our commemoration and outreach activities.

By 31 December 2021, the total number of Twitter followers was 16,000 and the total number of Instagram followers was 3,763 which is an increase of 84.3%.

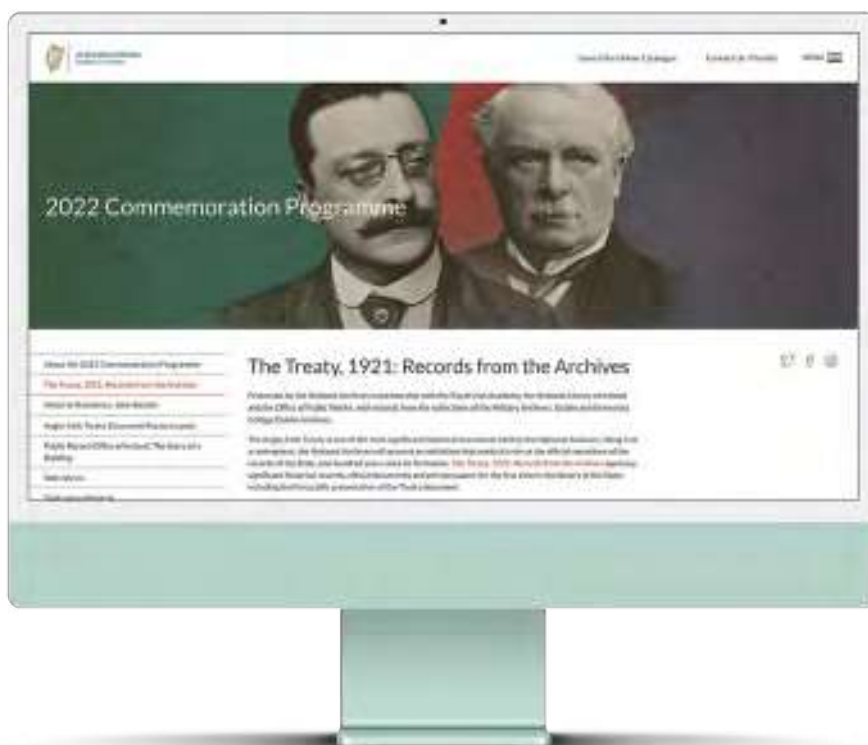
Our YouTube channel which hosts our recorded lectures and events has expanded with 12 recordings uploaded for viewing by the public with an increased reach of 81.6%.

84.3%

Increase in the number
of Instagram followers

Websites

National Archives website – www.nationalarchives.ie

Usage statistics

- 5.17 The National Archives now has ten live websites and these recorded a total of 8,131,409 visits during 2021.
- 5.18 The main National Archives website – www.nationalarchives.ie – recorded 891,916 visits. Top 5 countries of origin for the visitors to our website are Ireland, the USA, the United Kingdom, India and China. Online visitors to the virtual Treaty exhibition at www.nationalarchives.ie/2021commemorationprogramme/treaty-virtual-tour for December 2021 totalled 3221 impressions from 1122 unique visitors.

Stories from the Archives

- 5.19 There are a number of areas on our website which highlight the work of Public Services, outreach events, news and collection development. Our YouTube channel allows us to embed any event recordings into our site, the Behind the Scenes blog is updated regularly and the Document of the Month feature continued during 2021. The website is also providing more online services to our readers with the introduction of the online Reader's Ticket application, the continued use of the booking system and the online enquiry form.

Education and Outreach

5.20

Lecture programme

As the Covid-19 pandemic continued to impact our Education & Outreach programme in 2021, the National Archives continued to use digital means to connect with our diverse audiences and enhance the quality of our online offering.

In addition to providing monthly presentations virtually with well-established partners such as Dublin City Council Culture Company's Culture Club and the National Neighbourhood, the National Archives organised and hosted an exciting and dynamic programme of evening lectures throughout the year, culminating in a special series of commemorative talks from September to November 2021.

As these monthly online lectures were live streamed to the public, they were highly interactive and strongly encouraged audience participation. The talks focused on Anglo-Irish Treaty-related themes, were hosted jointly with our series partners, the National Library and the Royal Irish Academy and featured panels of distinguished speakers and academics from the spheres of modern Irish and British history.

The first in the autumn commemorative lecture series was moderated by author and presenter David McCullagh (RTÉ) and was live streamed from the National Library on 23 September. Entitled 'Bring me into the spotlight of a London conference': Michael Collins from Truce to Treaty', the talk comprised a discussion between Associate Professor Anne Dolan (TCD), Associate Professor William Murphy (DCU) and David McCullagh about the challenges faced by Michael Collins in his role as an Irish delegate during the Treaty negotiations from October to December 1921.

The next lecture – live streamed with a small invited audience from the Royal Irish Academy on 28 October – featured a guest appearance by former UK cabinet minister and high-profile presenter Michael Portillo in conversation with Professor Marie Coleman (QUB) about the issues at stake for both the British and Irish delegations locked in Treaty negotiations in London.

Education and Outreach

Live streamed from the Royal Irish Academy on 23 November, the final talk in the series, 'The Irish Revolution and the making of a new world order: what the archives tell us' was moderated by Professor Patrick Geoghegan (TCD) and featured a panel discussion by Professor Linda Connolly (NUI Maynooth) and Professor Fearghal McGarry (QUB) on what archives tell us about the ideas of the women and men who built the Irish nation and how they were shaped by the new world emerging after the First World War and the Irish revolution.

5.21

Culture Night

Following our video contribution in 2020, Culture Night, 2021 saw the National Archives host the virtual lecture 'How to create your family tree' presented by professional genealogist Tony Hennessy (AGI). This proved to be a very popular topic as reflected in the large global audience which tuned in for and interacted with this lively event.

Education and Outreach

5.22 'Protecting the public record' international seminar

The National Archives hosted a seminar on archival legislation entitled 'Protecting the public record: models of international best practice' on 23 June 2021. Live streamed from the National Archives itself, the event featured record and archive professionals from Archives New Zealand, the Danish National Archives and the National Records of Scotland as well as the National Archives, who considered how legislation impacts the ability of their national archives to protect public records and information from the moment of creation. The seminar targeted professional archivists, records managers and key decision-makers in both public and private sectors and attracted 350 participants globally.

All of these activities have been a vital means of promoting our services and enhancing our public profile while hosting events online has enabled us to diversify our audiences and to further extend our geographical reach worldwide with over 3,000 people registering for different events over the course of the year.

5.23 Artist-in-Residence

Following an open call for proposals, the National Archives appointed John Beattie as its Artist-in-Residence as part of the Decade of Centenaries Programme. This programme is designed to support the exploration of new perspectives on archival material relating to the 1921–1923 period through the creation of new and original artwork.

John Beattie's proposal, 'Reperforming State Memory' seeks to engage with the National Archives' collections and through a process of historical and cultural reconstruction, to create a new body of work which re-stages and brings to life historical and cultural narratives and events from the period 1921–1923. Throughout the residency, Beattie will present a series of public talks describing his experience of working as the Artist-in-Residence in the National Archives, his research process and approach to creating new work as part of the Artist-in-Residence programme.

5.24 Visit of David Norris

Senator David Norris visited the National Archives to view records relating to his landmark case in 1988 at the European Court of Human Rights, *David Norris v Ireland*. The records are on public display for the first time as part of Pride Month in June 2021.

6 Finding Aids, Open Data and Digitisation

DÁIL ÉIREANN.

IRISH DELEGATION OF PARLIAMENTARIES
SECRETARIAT

2

11 10-21

2 E 6 10 11

The meeting to-day has left on my mind the impression that the English Government is anxious for peace and also that this question of naval defence at the cost of India is a final one of them - that they believe it vital to their lives.

The question of the Crown and whether it will arise when they do the will be rough. Today they were amiable and both sides were quite polite to each other. The report however adds what occurred. But of course, the discussion was not very much a point of interest, comment, and instruction. L. J. is a remarkably quiet and quiet man, but on the whole, we have secret to-day all in all.

Finding Aids

6.1 The creation of finding aids to provide descriptive information on archival records to facilitate searching and retrieval by users and staff is one of the primary functions of archivists in the Archives Management Unit. These finding aids are made available in both hardcopy format in our Reading Room and online on our website.

- 6.2** The National Archives uses dedicated cataloguing software to manage its finding aids work including their delivery directly from the cataloguing system to the National Archives website.
- 6.3** Finding aids preparation in the National Archives comprises a number of activities ranging from expanding descriptions and including context to records transferred by Departments and the courts, listing previously uncatalogued collections of archives and converting legacy hardcopy finding aids to digital format. This work is carried out in accordance with the International Council on Archives' international descriptive standard, ISAD(G), Irish Guidelines for Archival Description and the National Archives' editorial style guide.
- 6.4** As in 2020, staff in the Archives Management Unit used the period of lockdown between January and May 2021 and working from home to prepare for the conversion of legacy hardcopy finding aids to digital format. This will enable the data to be uploaded into the website online catalogue, allowing greater access to the National Archives' holdings. Early finding aids to archives of Departments of State from the first release of records in 1991 are generally only available to consult in the Reading Room. Similarly, the majority of finding aids to private accessions are only available in hardcopy format. Staff have rekeyed finding aids into Excel spreadsheets, updating and editing existing archival description to ensure that description conforms to ISAD (G) and are consistent with our in-house Style Guide. In normal circumstances, there is little opportunity for this time-consuming task. However during 2021, finding aids to many private accessions and early records of State were rekeyed by staff working remotely from home.¹⁰

¹⁰ Ninety six finding aids (c26,000 individual descriptions) were rekeyed into the National Archives' template by Archives and Government Services staff working from home in 2021.

Finding Aids

Chief Secretary's Office Registered Papers (CSO/RP)

- 6.5 The project to catalogue the Registered Papers series from the archives of the Office of the Chief Secretary for Ireland which originally commenced with funding received under a bequest from Francis J Crowley, came to an end in March 2020.
- 6.6 The Chief Secretary's Office Registered Papers, 1917–1924 listing project which finished in January 2019, recommenced in May 2021 with the listing of 1918 records.¹¹

¹¹ CSO/RP/1918, July to September 1918, 1,028 descriptions prepared.

Digitisation of Archives

Digitisation Unit

6.7 A programme of small scanning projects has been developed for the in-house Digital Imaging Unit. The unit also creates high resolution images for publication, exhibition and use in the media. Due to Covid-19 restrictions from January to May 2021, it was not possible to attend on-site to continue preservation digitisation projects. A Clerical Officer attended the office during lockdown to carry out copying for the authenticated copy service.

6.8 Archives imaged by the Digital Imaging Unit in 2021 included:

- Cabinet minutes for 1991–1998
- Departmental files selected for the media preview
- Images for 'The Treaty, 1921: Records from the Archives' exhibition
- High resolution images for exhibitions on request including from Cork City and County Archives and the Polish Embassy
- High resolution images for publications on request including from Meath County Library, the Royal Irish Academy and Flor MacCarthy's book 'The Presidents' Letters'
- Documents selected for social media purposes.

6.9 Beyond 2022

In the summer of 2021, the Senior Archivist supervised the digitisation of records selected for imaging for the Beyond 2022 project. A Clerical Officer trained contractors in digitisation and assisted with technical issues. An archivist from Collection Care assisted with the identification and production of documents for imaging.

Soldiers' Wills website

6.10 The Soldiers' Wills collection is a series of wills from Irish men who served in the British Army in the Boer War and the First World War. The National Archives digitised these records and they have been available online since 2012. In 2020, staff from the Digital Imaging Unit transcribed the records to facilitate wider researcher. It was not possible to publish this additional information online in 2021 and discussions continue to review and update the Soldiers' Wills website.

6.11 Microfilm readers

In November 2021, a procurement process for new microfilm readers for the Reading Room was undertaken. The new microfilm readers will replace obsolete reader printer microfilm readers and will be installed in 2022.

Digitisation of Archives

6.12 Council of National Cultural Institutions, Digitisation and Cataloguing Group

The Senior Archivist participates in this specialist group of the national cultural institutions (CNCI). In November 2021 the group organised a seminar 'Cultural collections in the time of Covid-19, National Cultural Institution experiences of access and digitisation projects'.

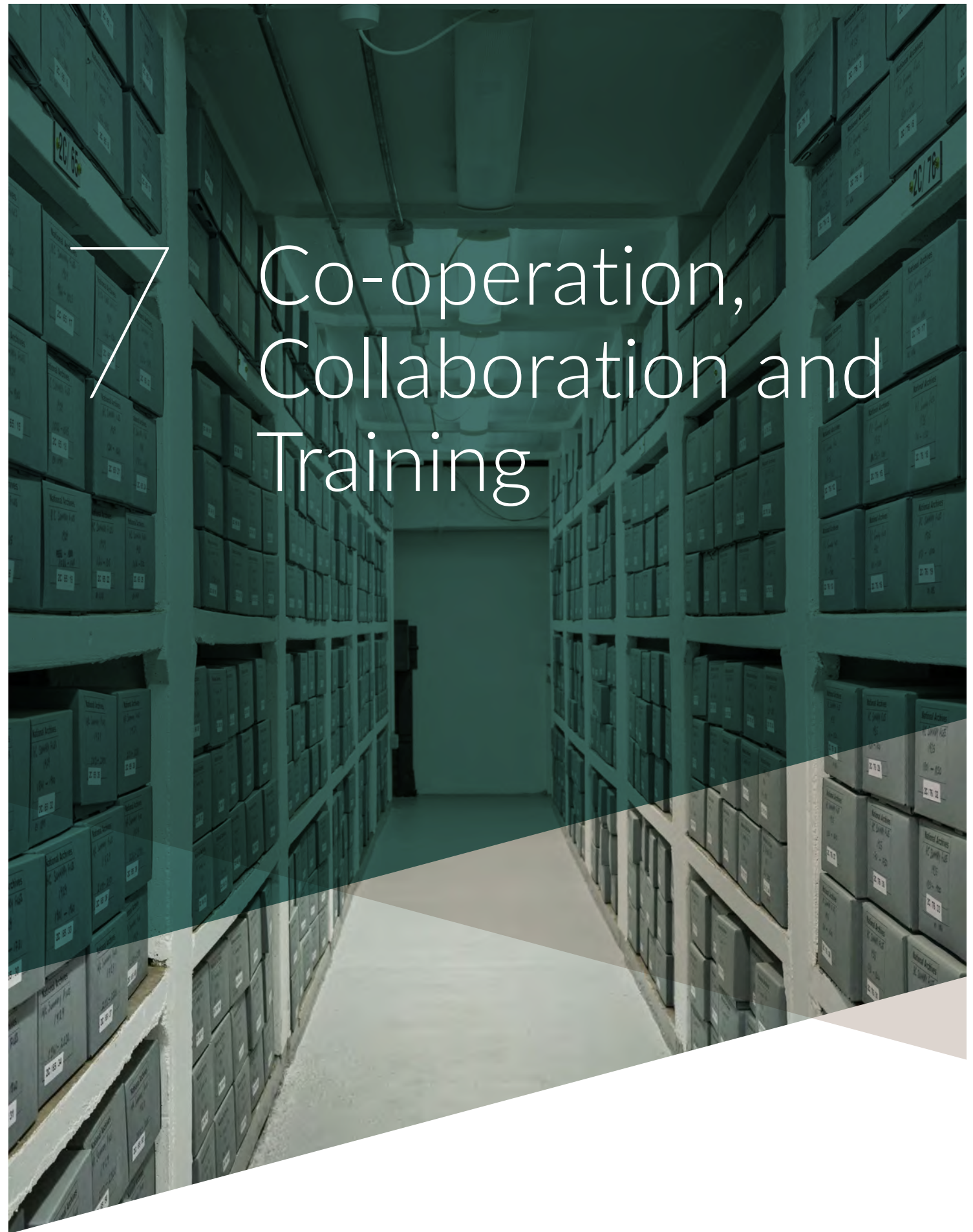
6.13 Association for Historic and Fine Art Photography, Libraries and Archives

The Senior Archivist participates and attends meetings of this specialist group for Library and Archives Imaging which has representatives from cultural institutions and libraries in Ireland and the UK.

6.14 Training

The archivist in Collection Care undertook a Professional Certificate in Digital Information Management at UCD. The two Clerical Officers in the Unit attended training in Adobe Lightroom.

7 Co-operation, Collaboration and Training

Co-operation, Collaboration and Training

Council of National Cultural Institutions

- 7.1 The Council of National Cultural Institutions was established by then Minister for Arts, Heritage, Gaeltacht and the Islands in October 1998. Its terms of reference include the provision of a forum for sharing ideas and experiences and the exploration of areas of co-operation between the institutions. Its members are the Directors or Chief Executives of the following institutions: the Abbey Theatre, the Arts Council, the Chester Beatty Library, the Crawford Gallery, the Heritage Council, the Irish Museum of Modern Art, the National Archives, the National Concert Hall, the National Gallery, the National Library and the National Museum.
- 7.2 The Director of the National Archives held the position of Chair of the Council of National Cultural Institutions in 2021.
- 7.3 The Council has established a number of working groups comprising staff members from the member institutions. The National Archives was represented on the following working groups:
- Conservation – by Senior Conservator, Conservation Unit, Collection Care and Public Services. The Senior Conservator held the position of Chair of this working group in 2021.
 - Learning and Education – by Keeper, Collection Care and Public Services
 - Digitisation – by Senior Archivist, Collection Care Unit, Collection Care and Public Services.

Section 1003 Taxes Consolidation Act, 1997

- 7.4 Under Section 1003 of the Taxes Consolidation Act, 1997 tax relief is available in respect of the donation of important national heritage items to the Irish national collections. The relief consists of a tax credit equal to the value of the heritage item(s) donated which can be credited against particular tax liabilities incurred by the donor. The national collections are described as “Approved Bodies” under the legislation. They are:
- National Archives
 - National Gallery of Ireland
 - National Library of Ireland
 - National Museum of Ireland
 - Irish Museum of Modern Art
 - The Crawford Art Gallery Cork

Co-operation, Collaboration and Training

The Director continued to represent the National Archives at meetings of the Section 1003 Committee.

- 7.5 In 2021, the National Archives remained involved in co-operation on archives within the European Union, notably by participation in the bodies below.

European Board of National Archivists

- 7.6 The European Board of National Archivists (EBNA) is a voluntary body made up of the National Archivists of EU Member States which meets twice a year in the state then holding the EU Presidency.

European Archives Group

- 7.7 The European Archives Group (EAG) was established on foot of the European Council Recommendation of 14 November 2005 to increase co-operation in the fields of archives. The Group consists of one representative from each Member State and from each of the five EU institutions.

It is chaired by the European Commission and its secretariat is provided by the Secretariat General of the Commission. EAG meetings take place immediately following the EBNA meetings.

European Heads of Conservation

- 7.8 This is an informal group comprising the heads of preservation and conservation in the national archives of the EU Member States and associated countries. The National Archives of Slovenia hosted a two-day meeting online in November 2021 where papers were presented on 'Coping with Covid in our Collection Care'.

DLM Forum Foundation

- 7.9 Originally established as the DLM Forum in 1997, its role is to explore how to engage public administration and the ICT industry in a collaborative way to facilitate the preservation of digital records. The work of the DLM Forum Foundation is supported by the European Commission and public archives in European Union Member States. Since 2002, it has been an independent body with members from both the public and private sectors in Europe. It sets standards and guidelines within the disciplines dealing with archives, records and document-lifecycle management.

Co-operation, Collaboration and Training

Documents on Irish Foreign Policy

- 7.10** This is a partnership project between the National Archives, the Department of Foreign Affairs and the Royal Irish Academy. The project publishes a selection of documents relating to Irish foreign policy every two years. It is based in the National Archives with the National Archives represented on its Editorial Advisory Board. In 2021, research was carried out for the period 1965–1969 and Volume XIII containing documents from those years will be published in November 2022.

Conflict Archive on the Internet (CAIN)

- 7.11** Since 2012, staff from the University of Ulster and the National Archives have been working together on a project to provide free access to digitised original archival records of the Irish Government held in the National Archives that relate to the conflict in Northern Ireland. The results of their endeavours can be seen on the University of Ulster's CAIN (Conflict Archive on the INternet) website at <http://cain.ulster.ac.uk/nai/>.

- 7.12** The digitised archival records complement similar material from the Public Record Office of Northern Ireland, providing a valuable online digital resource for researchers seeking information on the conflict and politics of Northern Ireland. The National Archives' input was co-ordinated by the Keeper, Collection Care and Public Services and the Senior Archivist, Collection Care and supported by the staff in the Digitisation Unit.

Homepage of Documents on Irish Foreign Policy website – www.difp.ie

Co-operation, Collaboration and Training

Beyond 2022

- 7.13** Beyond 2022 is a project to reconstruct digitally the building and contents of the former Public Record of Ireland (PROI) prior to its destruction by explosion and fire on 30 June 1922. It is a project led by Trinity College Dublin and works in collaboration with the Public Record Office of Northern Ireland, The National Archives (UK), the Irish Manuscripts Commission and the National Archives. Beyond 2022 aims to replicate digitally the holdings of the PROI using surviving records, transcripts, published sources and copies of records in the National Archives and other institutions. As a Core Partner, the National Archives' staff worked with the project team, providing contextual information about the destruction of the repository and identifying archives which survived the destructive fire. They also gave advice on the arrangement, referencing and description of archives held by the PROI and provided digital images of original documents. Conservation and digitisation staff working on the project were based in the National Archives in 2021 working on the salvaged records and listing work.

Commission of Investigation (Mother and Baby Homes and Certain Related Matters)

- 7.14** The National Archives, particularly staff in Archives and Government Services, continued to liaise with the Department of Health and Department of Children, Equality, Disability, Integration and Youth in relation to the recommendations of the Commission relating to the transfer of legacy and historical records to the National Archives.

Loan for exhibition

Kilmainham Gaol Museum

- 7.15 Since 1996, one register of Kilmainham Gaol inmates has been on loan from the National Archives to Kilmainham Gaol Museum for exhibition purposes. The National Archives monitors the storage of the volume while on loan and carried out an in-person inspection of the register in 2021.

7.16 National Museum of Ireland

The Geological Survey of Ireland (GSI) jointly curated the Down to Earth – Exploring Ireland's Geology exhibition in partnership with the National Museum of Ireland which opened in September 2021. Six drawings from the GSI archive were lent for display as part of the exhibition. The Senior Conservator supported the GSI in terms of overseeing the loan. The exhibition is to run until 2023; due to the fragile nature of the drawings and to limit prolonged light exposure, it was agreed that there would be a rotation of the archival drawings every nine months.

One of the drawings from the GSI archive lent for display as part of the exhibition. Vesicular trap in slates, Wood Village, Fethard, County Wexford.

National Archives, GSI, FS/1/3/8/25

Appendices

Appendix A

Members of the National Archives Advisory Council as of 31 December 2021

Name	Institution/organisation/affiliation	Appointment	Termination of office
Mr Justice John Hedigan, Chairman of Council	Judge of the Court of Appeal	19 July 2017	18 July 2022 or on amendment of the National Archives Acts
Dr Hiram Morgan	Historian, Senior Lecturer, University College Cork, member of Irish Manuscripts Commission	19 July 2017	18 July 2022 or on amendment of the National Archives Acts
Dr Ciara Breathnach	Historian, Senior Lecturer, University of Limerick, member of Irish Manuscripts Commission	19 July 2017	18 July 2022 or on amendment of the National Archives Acts
Kieran Hoare	Archivist, National University of Ireland, Galway	19 July 2017	18 July 2022 or on amendment of the National Archives Acts
Dr Natalie Harrower	Director, Digital Repository of Ireland	19 July 2017	18 July 2022 or on amendment of the National Archives Acts
John Grenham	Professional Genealogist, Member of Accredited Genealogists Ireland	19 July 2017	18 July 2022 or on amendment of the National Archives Acts
Dr Elizabeth Mullins	Historian, Lecturer in Archives, School of History and Archives, University College Dublin	19 July 2017	18 July 2022 or on amendment of the National Archives Acts
Catriona Mulcahy	University Archivist, University College Cork	19 July 2017	18 July 2022 or on amendment of the National Archives Acts
Michael Nolan	Senior Research Scientist, Intel Labs	19 July 2017	18 July 2022 or on amendment of the National Archives Acts
Comdt Stephen MacEoin	Archivist, Military Archives	19 July 2017	18 July 2022 or on amendment of the National Archives Acts
Brian McGee	Archivist, Cork City and County Archives	19 July 2017	18 July 2022 or on amendment of the National Archives Acts
Dr Deirdre Raftery	Associate Professor, School of Education, University College Dublin	19 July 2017	18 July 2022 or on amendment of the National Archives Acts

Appendix B

Use of the Reading Room and websites by the public

B.1

Footfall: visits to the Reading Room by month,
May–December 2021

Month	Number of visits
January	0
February	0
March	0
April	0
May	142
June	174
July	230
August	241
September	250
October	267
November	301
December	119
Total visits	1724

B.2

Footfall: total visits to the Reading Room, 2017–2021

Month	Number of visits
2017	8,521
2018	7,547
2019	7,727
2020	1,843
2021	1,724

Use of the Reading Room and websites by the public

B.3

Organised group visits, open events, 2021

Organised group visits	
Evening lectures	4
Culture Night	0

B.4

Public enquiries, 2021

Enquiries to Public Services	5482
Consultations by Genealogy Advisory Service	1266

B.5

Statistics of use of National Archives websites, 2021

Website	Visits	Hits
www.nationalarchives.ie	891,917	7,067,429
www.csorp.nationalarchives.ie	47,925	301,518
www.genealogy.nationalarchives.ie	129,918	151,344
www.census.nationalarchives.ie	5,013,358	60,132,838
www.soldierwills.nationalarchives.ie	40,948	148,351
www.titheapplotmentbooks.nationalarchives.ie	295,455	2,963,131
www.willcalendars.nationalarchives.ie	532,696	1,806,875
www.centenaries.nationalarchives.ie/centenaries	23,991	113,022
www.censussearchforms.nationalarchives.ie/	192,719	864,224

Use of the Reading Room and websites by the public

B.6

Production of documents for use, 2021

From National Archives storage	7,696
From commercial off-site storage	464

B.7

Copying archives, 2021

Type of copies	Orders	Pages
Certified/authenticated copy documents	521	2,009
Instant copy documents	–	399
Plain copy documents	510	4,881

Appendix C

Accessions, 2021

Transfer of records pre-dating 1992 from Government Departments and Offices of State for release to public inspection under the 30-year rule: statement of position as of 31 December 2021

Table 1 Transfer of records from Government Departments to the National Archives for release to public inspection under the 30-year rule: statement of position as of 31 December 2021			
Department of	Records in National Archives	Records due for transfer	Last year records transferred
Taoiseach	1919 to 1991 ¹	Transfers complete.	2021
Agriculture, Food and the Marine	1899 to 1960s	Transfers incomplete. Records from 1960s to 1991 outstanding. ²	2021 (partial transfer)
Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media	Late 1900s; 1922 to 1962; 1972 to 1989	Transfers incomplete. Records from 1950s to 1990s outstanding.	2021 ³ (partial transfer)
Department of Children and Youth Affairs (see Department of Health)			
Environment, Climate and Communications	1845 to 1970s	Transfers incomplete. Records from 1950s to 1991 outstanding.	2011 (partial transfer)
Defence	1922 to 1991 ⁴	Transfers incomplete. Partial transfers received by the Military Archives (official place of deposit under the National Archives Act, 1986) to 1991.	Not applicable

1. Files relating to Anglo-Irish matters up to 1998 were transferred for release in January 2022 by the Department of the Taoiseach under the National Archives (Amendment) Act, 2018.

2. Includes records of the former Land Commission, a scheduled body but now the Land Commission Records Branch of the Department; records include documents of title from the 17th century onwards as well as records of the Congested Districts Board, late 19th century; administrative records of the Land Commission from the late 19th century.

In 2021, the Department transferred c134,255 Land Commission files relating to the fixing of fair rents in

Counties Laois, Kildare, Kilkenny, Leitrim, Offaly, Mayo, Limerick and Monaghan. Due to storage and staff constraints the files cannot be made available to the public.

3. Consists of one transfer from the Department of Culture, Heritage and the Gaeltacht: Arts, Film and Investment Division (23 files).

4. The Department of Defence makes separate arrangements for the transfer of records to the custody of the Military Archives, a place of deposit for records of the Department and the Defence Forces under Section 14 of the National Archives Act, 1986. The bulk of records transferred extend in date from 1922 to the 1960s only.

Table 1

Transfer of records from Government Departments to the National Archives for release to public inspection under the 30-year rule: statement of position as of 31 December 2021

Department of	Records in National Archives	Records due for transfer	Last year records transferred
Education	1831 to 1980s	Transfers incomplete. Records from 1900s to 1991 outstanding.	2020 ⁵ (partial transfer)
Housing, Local Government and Heritage	1838 to 1970s ⁶	Transfers incomplete. Records from 1960s to 1991 outstanding.	2016 (partial transfer)
Finance	1922 to 1989 ⁷	Transfers incomplete. Records from 1930s to 1991 outstanding.	2021
Foreign Affairs	1919 to 1991 ⁸	Transfers complete. ⁹	2021
Health	1920s to 1980s	Transfers incomplete. Records from 1950s to 1991 outstanding. ¹⁰	2019 (partial transfer) ¹¹
Enterprise, Trade and Employment	1922 to 1976	Transfers incomplete. Records from 1960s to 1991 outstanding.	2009 (partial transfer)
Justice	1918 to 1989 ¹²	Transfers incomplete. Records from 1920s to 1943; and 1969 to 1989 transferred.	2021 (partial transfer)
Public Expenditure and Reform (see Department of Finance)			
Social Protection	1919 to 1991	Transfers incomplete. Records from 1970s to 1991 outstanding.	2021 ¹³ (partial transfer)
Transport	1922 to 1990	Transfers incomplete. Records from 1960s to 1991 outstanding.	2021 ¹⁴ (partial transfer)

5. A transfer of Department of Education national school architectural plans by county was made to the National Archives in 2020.
6. A considerable quantity of records for the period 1920s to 1960s were transferred to the National Archives without appropriate finding aids. The task of cataloguing some 5000 boxes of archives is being undertaken by the National Archives as resources allow.
7. Although records of the Department of Finance up to 1989 have been transferred, many of the records transferred in the past were not accompanied by appropriate finding aids and the task of re-cataloguing c2800 boxes of archives has been undertaken on an intermittent basis by the National Archives. Since 2015, the Department has been taking action to address their backlog of records held in their own off-site storage.
8. Files relating to Anglo-Irish matters up to 1996 have been transferred for release in January 2022 by the Department of Foreign Affairs under the National Archives (Amendment) Act, 2018.
9. Records of some diplomatic missions are transferred on a cyclical basis as it is more cost effective. Consequently, not all records from all diplomatic missions up to 31 December 1991 have been transferred.
10. Due to space constraints in the National Archives, a considerable quantity of policy records of the Department of Health have not been accessioned. These remain in commercial storage funded by the Department.
12. Files relating to Anglo-Irish matters up to 1998 have been transferred for release in January 2022 by the Department of Justice under the National Archives (Amendment) Act, 2018.
13. In 2021, the Planning Secretariat transferred 70 files dating from 1973–1991.
14. Three transfers were made in 2021 from Air Navigation Safety and Security Division (41 files); Information Technology Division (18 files) and appropriation accounts and audit queries (94 files).

Accessions, 2021

Table 2

Transfer of records from the Courts to the National Archives for release to public inspection under the 30-year rule: statement of position as of 31 December 2021

Court	Latest year of records in National Archives	Records due for transfer	Last year records transferred
Supreme Court	1970	1971–1991	1990
Court of Criminal Appeal	1972	1973–1991	1990
Central Criminal Court	1968	1969–1991	1987
High Court	1970	1971–1991	2000
Probate Office	1991	Transfers complete.	2017
Circuit Courts	1990	Transfers complete: Cavan, Cork, Donegal, Galway, Kilkenny, Longford, Louth, Mayo, Monaghan, Sligo, Tipperary, Westmeath and Wexford. Transfers incomplete: Carlow, Clare, Dublin, Kerry, Kildare, Laois, Leitrim, Limerick, Meath, Offaly, Roscommon, Waterford and Wicklow.¹⁵	2014
District Courts ¹⁶	1996	Transfers complete: Cavan, Cork, Galway, Kildare, Kilkenny, Louth, Monaghan, Sligo and Tipperary. Transfers incomplete: Carlow, Clare, Dublin, Leitrim, Mayo and Waterford. No transfers: Donegal, Kerry, Laois, Limerick, Longford, Meath, Offaly, Roscommon, Westmeath, Wexford and Wicklow.	2013

15. Backlogs of records for transfer from 1943 to 1989 in the case of County Laois; from 1960 to 1989 in the case of County Leitrim and from 1945 to 1989 in the case of County Waterford.

16. The District Courts were established under the Courts of Justice Act, 1924. Records of their predecessor Petty Sessions Courts, 1851 to 1922 were transferred to the former Public Record Office, predecessor of the National Archives.

Accessions, 2021

Table 3

Bodies listed in the schedule to the National Archives Act, 1986 holding records eligible for transfer, but subject to Ministerial Direction of 1992 suspending requirement to transfer records under the 30-year rule due to accommodation constraints in the National Archives

Name of Body	Observations
Office of Secretary General to the President	Transfers completed to 1990, notwithstanding 1992 Ministerial Direction.
Office of the Attorney General (including Parliamentary Draftsman's Office, Statute Law Reform and Consolidation Office and Chief State Solicitor's Office)	Transfers completed of records of the Office of the Attorney General, 1922 to 1991, notwithstanding 1992 Ministerial Direction.
Office of the Comptroller and Auditor General	Records for the period 1920s–1962 transferred, notwithstanding 1992 Ministerial Direction.
Central Statistics Office	Census 1926, 1936, 1946 and partial census records for 1951 transferred, but closed to public inspection for 100 years under the Statistics Act, 1997. A transfer of administrative records from 1901–1947 occurred in 2019.
National Archives Advisory Council	Records for 1987–1991 are eligible for transfer.
National Archives	No records transferred. Records of predecessor Public Record Office of Ireland and State Paper Office, 1867–1991, eligible.
National Museum of Ireland (including Natural History Museum)	No records transferred. Records spanning the years 1877–1991 eligible. ¹⁷
Office of the Paymaster General	No records transferred.
Office of the Director of Public Prosecutions	Records for the years 1973–1984 have been accepted by the National Archives for safekeeping. These records have not been reviewed for public inspection. In 2018, a partial transfer of administrative files was received mainly relating to budgeting and finance, dating from 1927–1985.
National Savings Committee	No records transferred.
Revenue Commissioners	Records spanning a period from the 19th century to 1991 are eligible. Records of the Legislation and Statistics Branch, Stamping Branch, PS (Private Secretary) Series, and Customs and Excise were transferred in 2020.
Appeals Commissioners (Income Tax)	No records transferred.
Commissioners of Public Works	Records from the late 18th century to the 1970s transferred. A quantity of eligible records remains with the OPW.

¹⁷ Place of deposit under Section 14 of the National Archives Act, 1986.

Accessions, 2021

Table 3

Bodies listed in the schedule to the National Archives Act, 1986 holding records eligible for transfer, but subject to Ministerial Direction of 1992 suspending requirement to transfer records under the 30-year rule due to accommodation constraints in the National Archives

Name of Body	Observations
State Laboratory	No records transferred.
Ordnance Survey	Transfers of mapping documents up to 1870s and administrative records up to the 1920s completed. OSI still holds all the administrative records from 1920s and an entire building full of late 19th- to mid-20th-century mapping records.
Commissioner of Valuation and Chief Boundary Surveyor	Records valuations up to 1865 and miscellaneous administrative records (1830–early 20th century) completed. The Valuation Office still holds a very large quantity of documents from the mid 1800s to the present. In 2019 a transfer of c16 items was made for interpolation into the existing OL/12 series. This series is town plans used by the Valuation Office to calculate rates by lessees or owners in towns during the townland and tenement valuations of the mid 19th century.
Stationery Office	No records transferred.
Review Body on Higher Remuneration in the Public Sector	No records transferred.
Public Service Advisory Council	No records transferred.
Civil Service Arbitration Boards	No records transferred.
Civil Service Commissioners	Records for the period 1927–1970s accepted by National Archives for safe-keeping, but have not been reviewed for public inspection.
Local Appointments Commissioners	Records for the period 1927–1970s accepted by National Archives for safe-keeping, but have not been reviewed for public inspection.
An Garda Síochána	No records transferred.
Land Registry	No records transferred.
Registry of Deeds	No records transferred. Eligible records span the years 1708–1991.
Prisons and St Patrick's Institution	Records of closed prisons from 1795 to 1922 transferred and Mountjoy Prison to 1970s. No post-1922 records transferred by other bodies.
Office of the Film Censor	Records 1920s to 1991 transferred, notwithstanding the 1992 Ministerial Direction.
Censorship of Films Appeal Board	Records 1920s to 1991 transferred, notwithstanding the 1992 Ministerial Direction.
Censorship of Publications Board	Records 1920s to 1991 transferred, notwithstanding the 1992 Ministerial Direction.

Accessions, 2021

Table 3

Bodies listed in the schedule to the National Archives Act, 1986 holding records eligible for transfer, but subject to Ministerial Direction of 1992 suspending requirement to transfer records under the 30-year rule due to accommodation constraints in the National Archives

Name of Body	Observations
Censorship of Publications Appeal Board	No records transferred.
Criminal Injuries Compensation Tribunal	No records transferred.
Commissioners of Charitable Donations and Bequests	Records from 19th to the mid 20th centuries transferred.
The Water Pollution Advisory Council	No records transferred.
The Rent Tribunal	No records transferred.
National Manpower Service	No records transferred.
The Labour Court	Records from 1946 to 1980 transferred.
Rights Commissioners	No records transferred.
Employment Appeals Tribunal	No records transferred.
The Levy Appeals Tribunal	No records transferred.
Companies Registration Office	CRO currently transferring records to the National Archives, notwithstanding 1992 Ministerial Direction.
Patents Office	No records transferred.
Registry of Friendly Societies	See under Companies Registration Office above.
Restrictive Practices Commission	No records transferred.
Office of the Examiner of Restrictive Practices	No records transferred.
National Prices Commission	No records transferred.
Office of the Director of Consumer Affairs	No records transferred.
Registry of Building Societies	No records transferred.
National Consumer Advisory Council	No records transferred.
Motor Insurance Advisory Board	No records transferred.
An Coimisiún Dumpála	No records transferred.

Accessions, 2021

Table 3

Bodies listed in the schedule to the National Archives Act, 1986 holding records eligible for transfer, but subject to Ministerial Direction of 1992 suspending requirement to transfer records under the 30-year rule due to accommodation constraints in the National Archives

Name of Body	Observations
Land Commission	See under Department of Agriculture, Food and the Marine in Table 1.
Office of Controller of Plant Breeders Rights	No records transferred.
Judicial Commissioner of Land Commission	No records transferred.
Appeal Tribunal of Land Commission	No records transferred.
Public Trustee of Land Commission	No records transferred.
Defence Forces	No records transferred. Place of deposit under Section 14 of the National Archives Act, 1986.
Army Pensions Board	No records transferred. Place of deposit under Section 14 of the National Archives Act, 1986.
General Register Office	No records transferred.
National Library (including the Genealogical Office)	No records transferred. Place of deposit under Section 14 of the National Archives Act, 1986.
Geological Survey of Ireland	No records transferred. Place of deposit under Section 14 of the National Archives Act, 1986.

Accessions, 2021

Records accessioned from Government Departments and Offices of State during 2021

Table 1 Records accessioned from Government Departments during 2021		
Accession number	Department of	Description
2021/1	Taoiseach	Central Registry 'S' files relating mainly to 1991.
2021/93	Taoiseach	Northern Ireland Division files relating mainly to 1991.
2021/94	Taoiseach	Northern Ireland Division files relating mainly to 1992.
2021/95	Taoiseach	Northern Ireland Division files relating mainly to 1993.
2021/96	Taoiseach	Northern Ireland Division files relating mainly to 1994.
2021/97	Taoiseach	Northern Ireland Division files relating mainly to 1995.
2021/98	Taoiseach	Northern Ireland Division files relating mainly to 1996.
2021/99	Taoiseach	Northern Ireland Division files relating mainly to 1997.
2021/100	Taoiseach	Northern Ireland Division files relating mainly to 1998.
2021/74	Taoiseach	Easter Rising Commemoration files, 1935.
2021/33	Taoiseach	RA (Runaí Aire) Private Secretary's Office files, 1950–1980.
2021/78	Foreign Affairs	Files of Headquarters' Central Registry, relating mainly to 1991.
2021/77	Foreign Affairs	Files of the Secretary General's Office, relating mainly to 1991.
2021/44	Foreign Affairs	Anglo-Irish Section files relating mainly to 1990.
2021/45	Foreign Affairs	Anglo-Irish Section files relating mainly to 1991.
2021/46	Foreign Affairs	Anglo-Irish Section files relating mainly to 1992.
2021/47	Foreign Affairs	Anglo-Irish Section files relating mainly to 1993.
2021/48	Foreign Affairs	Anglo-Irish Section files relating mainly to 1994.
2021/49	Foreign Affairs	Anglo-Irish Section files relating mainly to 1995.
2021/50	Foreign Affairs	Anglo-Irish Section files relating mainly to 1996.
2021/62	Foreign Affairs	Files of Permanent Representation of Ireland to the European Union, Brussels, Belgium, relating mainly to 1991.
2021/64	Foreign Affairs	Files of Embassy of Ireland to Germany, Berlin/Bonn, relating mainly to 1991.
2021/67	Foreign Affairs	Files of Embassy of Ireland to the Holy See, Rome, Italy, 1977–1991.

Accessions, 2021

Table 1
Records accessioned from Government Departments during 2021

Accession number	Department of	Description
2021/71	Foreign Affairs	Files of Permanent Mission of Ireland to the United Nations, Geneva, Switzerland, 1968–1991.
2021/73	Foreign Affairs	Files of Consulate General of Ireland, San Francisco, USA, relating mainly to 1989.
2021/80	Foreign Affairs	Files of New York Consulate General of Ireland, USA, relating mainly to 1991.
2021/84	Foreign Affairs	Files of Embassy of Ireland to Iraq, relating mainly to 1990.
2021/85	Foreign Affairs	Files of Embassy of Ireland to Egypt, Cairo, relating mainly to 1990.
2021/86	Foreign Affairs	Files of Embassy of Ireland to Iran, Tehran, relating mainly to 1990.
2021/87	Foreign Affairs	Files of Embassy of Ireland to Japan, Tokyo, relating mainly to 1991.
2019/113	Foreign Affairs	Files of Embassy of Ireland to Belgium, Brussels, relating mainly to 1989.
2019/128	Foreign Affairs	Files of New York Consulate General of Ireland, USA, relating mainly to 1989.
2019/155	Foreign Affairs	Files of Embassy of Ireland to China, relating mainly to 1989.
2021/101	Justice	Security and Northern Ireland Division files relating mainly to 1991.
2021/102	Justice	Security and Northern Ireland Division files relating mainly to 1992.
2021/103	Justice	Security and Northern Ireland Division files relating mainly to 1993.
2021/104	Justice	Security and Northern Ireland Division files relating mainly to 1994.
2021/105	Justice	Security and Northern Ireland Division files relating mainly to 1995.
2021/106	Justice	Security and Northern Ireland Division files relating mainly to 1996.
2021/107	Justice	Security and Northern Ireland Division files relating mainly to 1997.
2021/108	Justice	Security and Northern Ireland Division files relating mainly to 1998.

Accessions, 2021

Table 1
Records accessioned from Government Departments during 2021

Accession number	Department of	Description
2018/90	Agriculture, Food and the Marine	Irish Land Commission Fair Rent files for County Laois [Queen's County], c1881–c1923. (Note: the Irish Land Commission is a scheduled body under the National Archives Act, 1986 but has been referenced here as the transfer was prepared by the Department of Agriculture, Food and the Marine).
2019/32	Agriculture, Food and the Marine	Irish Land Commission Fair Rent files for County Kildare, c1881–c1923. (Note: the Irish Land Commission is a scheduled body under the National Archives Act, 1986 but has been referenced here as the transfer was prepared by the Department of Agriculture, Food and the Marine).
2019/34	Agriculture, Food and the Marine	Irish Land Commission Fair Rent files for County Kilkenny, c1881–c1923. (Note: the Irish Land Commission is a scheduled body under the National Archives Act, 1986 but has been referenced here as the transfer was prepared by the Department of Agriculture, Food and the Marine).
2019/68	Agriculture, Food and the Marine	Irish Land Commission Fair Rent files for County Leitrim, c1881–c1923. (Note: the Irish Land Commission is a scheduled body under the National Archives Act, 1986 but has been referenced here as the transfer was prepared by the Department of Agriculture, Food and the Marine).
2019/149	Agriculture, Food and the Marine	Irish Land Commission Fair Rent files for County Offaly [King's County], c1881–c1923. (Note: the Irish Land Commission is a scheduled body under the National Archives Act, 1986 but has been referenced here as the transfer was prepared by the Department of Agriculture, Food and the Marine).
2019/165	Agriculture, Food and the Marine	Irish Land Commission Fair Rent files for County Mayo, c1881–c1923. (Note: the Irish Land Commission is a scheduled body under the National Archives Act, 1986 but has been referenced here as the transfer was prepared by the Department of Agriculture, Food and the Marine).
2019/174	Agriculture, Food and the Marine	Irish Land Commission Fair Rent files for County Limerick, c1881–c1923. (Note: the Irish Land Commission is a scheduled body under the National Archives Act, 1986 but has been referenced here as the transfer was prepared by the Department of Agriculture, Food and the Marine).

Accessions, 2021

Table 1
Records accessioned from Government Departments during 2021

Accession number	Department of	Description
2019/175	Agriculture, Food and the Marine	Irish Land Commission Fair Rent files for County Monaghan, c1881–c1923. (Note: the Irish Land Commission is a scheduled body under the National Archives Act, 1986 but has been referenced here as the transfer was prepared by the Department of Agriculture, Food and the Marine).
2021/92	Finance	Personal injury compensation files: Individual claims for 'Bloody Sunday', Croke Park, Dublin, 1920.
2019/169	Social Protection	Planning Secretariat files relating mainly to 1989.
2021/111	Department of Children, Equality, Disability, Integration and Youth	Childcare policy files, 1962–1991.
2020/9	Transport	Air Navigation Safety and Security Division files, 1964–1986.
2021/75	Transport	Appropriation accounts and audit query files, 1947–1990.
2020/4	Transport	Information Technology Division, 1979–1990.
2019/168	Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media	Arts, Film and Investment Division files, 1919–1986.
2019/166	Enterprise, Trade and Employment	Board of Trade: correspondence, 1911–1913.

Accessions, 2021

Table 2
Records accessioned from Scheduled Bodies during 2021

Accession number	Scheduled body	Description
2021/42	Office of the Attorney General	Registered subject-related (SR) files, relating mainly to 1991.
2021/89	Office of the Attorney General	Anglo-Irish files, 1992–1998.
2020/15	Office of the Secretary to the President	Files mainly relating to 1990.
2021/109	Office of Public Works	Customs and Excise, Waterford, 1930s–1970s.

Table 3
Records accessioned from Court Offices and Probate Registries during 2021

Supreme Court	No transfers.
High Court	No transfers.
Circuit Court	No transfers.
District Court	No transfers.

Table 4
Records accessioned from other sources during 2021

Accession number	Description
2021/91	An Óige Irish Youth Hostel Association, 1870–1992.
2021/110	Work diaries of Michael Collins, 1918–1922.

Accessions, 2021

Finding aids published on the National Archives website during 2021

Department/Office	Description	Reference number
Taoiseach	Central Registry, 2020 annual transfer of records, 1969–1990.	2020/3
	Northern Ireland Division, 2020 annual transfer of records, 1965–1991.	2020/17
Foreign Affairs	Secretary General's Office, 1961–1990.	2020/23
	Embassy of Ireland to Belgium, Brussels, 1950–1989.	2019/113
Finance	Supply 'S' series, 1961–1987.	2019/74
	Supply 'S' series, 1953–1988.	2019/75
	Supply 'S' series, 1946–1948.	2019/76
	Supply 'S' series, 1940–1987.	2018/22
	Supply 'S' series, 1945–1948.	2018/21
	Supply 'S' series, 1924–1980.	2018/25
	Finance 'F' series, 1973–1989.	2019/78
	Finance 'F' series, 1940–1987.	2018/101
	Finance 'F' series, 1984–1988.	2018/102
	Finance 'F' series, 1975–1995.	2019/79
	Finance 'F' series, 1922–1982.	2017/59
	Finance 'F' series, 1933–1994.	2018/1
	Finance 'F' series, 1966–1982.	2019/80
Justice	H217 series files relating to deportations, repatriations and assisted passage, 1923–1943.	2019/85
	Criminal Law Reform Division, 1967–1985.	2015/85
	H134 series relating to inquests, 1922–1955.	2019/84
	H103 series relating to policing, 1914–1952.	2019/158
	Civil Law Reform Division, 1964–1989.	2018/93
	Returns under the Anatomy Act, 1909–1933.	2019/145
Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media	Placenames Commission files, 1948–1957.	2019/29

Accessions, 2021

Department/Office	Description	Reference number
Social Protection	Planning Secretariat files, 1982–1988.	2019/71
	Registered plan series files, 1963–1986.	2015/52
Office of the Attorney General	Parliamentary Counsel (PC) files, 1986–1990.	2020/2
	Subject-related (SR) files, 1963–1990.	2020/1
Office of the Director of Public Prosecutions	Administrative files, 1927–1985.	2016/6
Office of the Revenue Commissioners	PS (Private Secretary) series, 1919–1991.	2018/10
	Customs and Excise, 1847–1996.	2019/139
	Department of Finance circulars, 1922–1982.	2017/38
	Legislation and Statistics Branch files, 1898–1987.	2019/82
	Stamping Branch files, 1923–1988.	2018/60
	Stamping Branch files, 1924–1984.	2019/140
Private accessions	Religious Society of Friends [Quakers]: notes and registers of births, marriages and burials, 1773–1947.	PRIV1047

Appendix D

Disposal certificates issued in 2021

National Archives reference	Department	Section	Quantity	Date issued
NAD_2021_1	Public Appointments Service	Candidate application forms. Amended authorisation. See NAD/2018/4.	3,000 bankers boxes	23/03/2021
NAD_2021_2	Health	COVID-19 Passenger Locator Forms, paper & electronic 9 Nov 2020–9 Jun 2021.	c12,000 files	23/03/2021
NAD_2021_3	Social Protection	Water Conservation Grants, 2015–2016.	c20,000 files	17/05/2021
NAD_2021_4	Social Protection	State Pension Contributory case files, 1961–ongoing.	c55,000 files	17/05/2021
NAD_2021_5	Social Protection	State Pension Non-Contributory case files (including Blind Pensions and Widows Pensions transferred to the State Pension Non-Contributory scheme), 1908–ongoing.	c70,000 files	17/05/2021
NAD_2021_6	Social Protection	Household Benefits/Free Schemes, 1967–ongoing.	c30,000 files	17/05/2021
NAD_2021_7	Social Protection	Deserted Wives Allowance/ Deserted Wives Benefit case files, 1973–ongoing.	c11,000 files	17/05/2021
NAD_2021_8	Social Protection	Widow, Widowers or Surviving Civil Partners Contributory Pension (formerly Widow/Widowers' Pension Contributory) case files, 1936–ongoing.	c90,000 files	17/05/2021
NAD_2021_9	Defence Forces	Compulsory Random Drug Test (CRDT) testing forms for negative test results.	c22,000 forms	14/05/2021
NAD_2021_10	Agriculture	REPS Withdrawal files.	c6,000 files	06/09/2021
NAD_2021_11	Agriculture	CCS Administration files.	c1,000 files	06/09/2021
NAD_2021_12	Agriculture	Commercial Horticulture Producer grant scheme applications, 2014–ongoing.	c179 files plus annual accrual of c200 files	06/09/2021
NAD_2021_13	Agriculture	Commercial Horticulture Producer grant scheme supporting administration files.	15	06/09/2021

Disposal certificates issued in 2021

National Archives reference	Department	Section	Quantity	Date issued
NAD_2021_14	Agriculture	Horticulture Producer Organisations.		06/09/2021 (REFUSED)
NAD_2021_15	Health	Mandatory Hotel Quarantine database.	350 spreadsheets	15/09/2021
NAD_2021_16	DFA	Parliamentary Questions (PQs).		18/10/2021
NAD_2021_17	Agriculture	Marine Engineering Division legacy files. See also NAD_2020_18.	1,000 files	29/11/2021
NAD_2021_18	Children	National Childcare Scheme Review and Appeals files.	c2,000 reviews accruing at a rate of c15 per day	In progress. Draft disposal cert issued by NA.
NAD_2021_19	Enterprise, Trade and Employment	Secretary General's Office Travel and Subsistence files.		In progress
NAD_2021_20	Department of Justice	Explosives licence applications.		
NAD_2021_21	Children	MBH Confidential Committee Witnesses Section 6 Applications.		In progress
NAD_2021_22	Health	MHQ Appeals Decisions.	c3,500 files	14/01/2022 (REFUSED)
NAD_2021_23	Health	MHQ Appeals Applications.	c3,500 files	14/01/2022
NAD_2021_24	Health	MHQ Miscellaneous Series.		14/01/2022
NAD_2021_25	CCPC	Covid-19 attendance logs, Apr 2020-ongoing.		06/04/2022
NAD_2021_26	Agriculture	Codex Division Completed Project files.		13/12/2021 (REFUSED)
NAD_2021_27	Agriculture	Codex Division Unsuccessful/ Ineligible Project files.	c1,600 files	13/12/2021
NAD_2021_28	Health	MHQ Onsite Tracking Database.		(REFUSED)
		TOTAL	• 3,000 bankers boxes • c271,295 files • c54,000 loose sheets • 350 spreadsheets	

The National Archives
Bishop Street, Dublin 8
D08 DF85, Ireland
www.nationalarchives.ie

Phone: +353 (0)1 407 2300
Lo Call: +353 1890 252424
Fax: +353 (0)1 407 2333
Email: query@nationalarchives.ie

An Chartlann Náisiúnta
National Archives

An Chartlann Náisiúnta
National Archives

Tuarascáil Stiúrthóir na Cartlainne Náisiúnta don Bhliain 2021

An Bhliain 2021 de réir uimhreacha

1,122

Cuairteoirí aonair ag taispeántas fíorúil faoin gConradh i Mí Nollag 2021.

1,103

Ticéid do Léitheoirí eisithe le linn 2021

891,916

Cuairteanna taifeadta ar nationalarchives.ie le linn 2021

3,763

leantóirí Instagram, ar méadú 84.3% é.

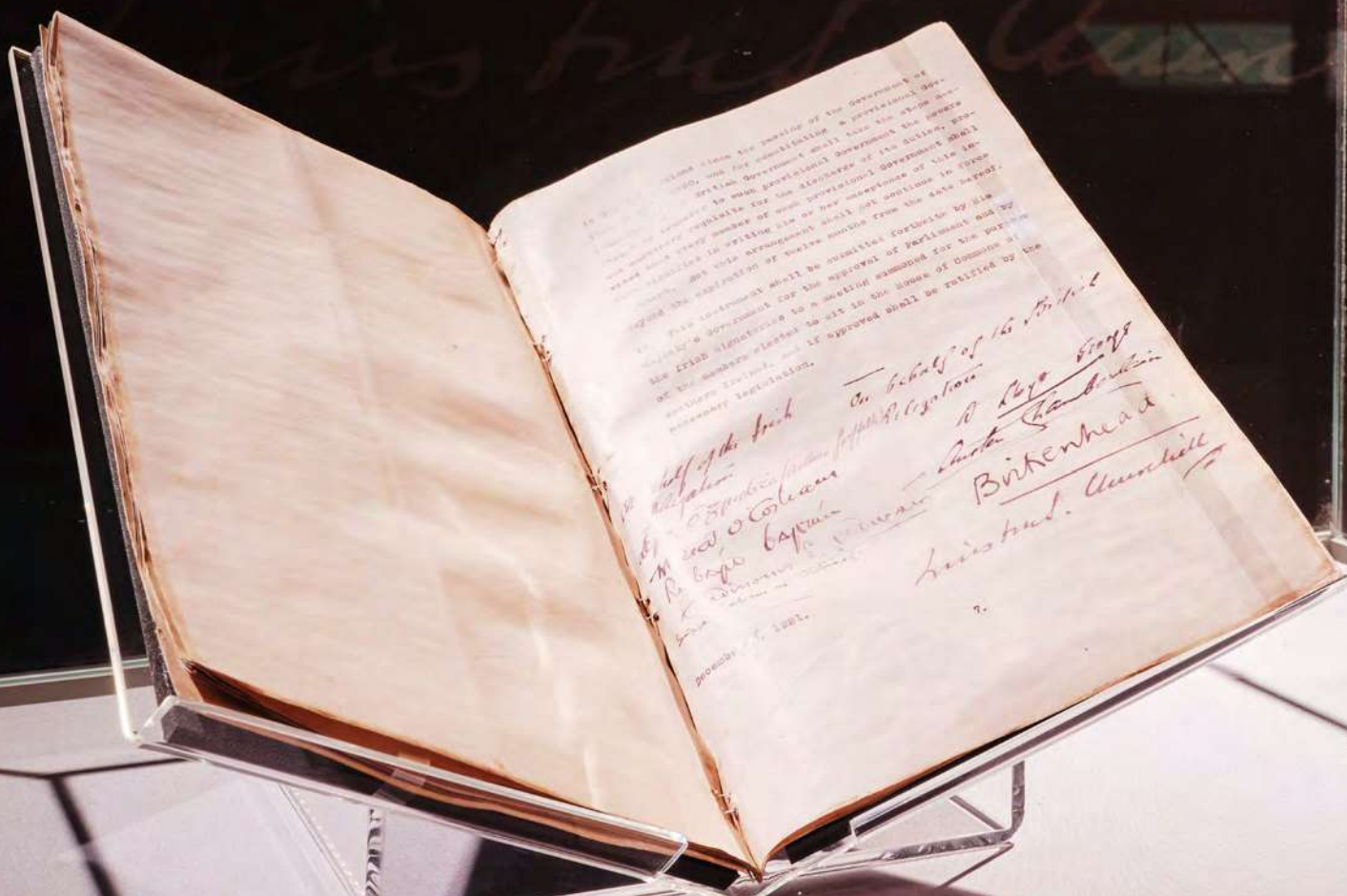

Cúig thír dhúchais ar bharr liosta mar gheall ar chuairteoirí dár suíomh idirlín: Éire, SAM, an Ríocht Aontaithe, an Ind agus an tSín.

Clár

1. Reachtaíocht agus Rialáil	9
2. Acmhainní Corparáideacha agus Rialachas	19
3. Cairteanna a fháil agus Seirbhísí Taifid don Rialtas	29
4. Cairteanna a Stóráil, a Chaomhnú agus a Bhuanú	51
5. Seirbhísí don Phobal	59
6. Áiseanna Fála agus Digitiú	69
7. Comhoibriú, Comhar agus Oiliúint	75
Foscríbhinní	81

An Conradh Angla-Éireannach mar phríomh-mhír
an taispeántais 'An Conradh, 1921: Taifid ón
gCartlann' i gCaisleán Bhaile Átha Cliath.

Réamhrá an Stiúrthóra

Le linn na bliana 2021, mar gheall ar ghéarchéim leanúnach Covid-19, dúnadh an Chartlann Náisiúnta don phobal ó mhí Eanáir go dtí tús mhí na Bealtaine. I rith na tréimhse sin, níor ceadaíodh rochtain phoiblí ar an Seomra Léitheoireachta. Mar sin féin, leanamar ar aghaidh mar fhoras chun gach seirbhís riachtanach a oibriú agus d'fhreastail an fhoireann ar an oifig de réir mar ba ghá maidir lenár mbailiúcháin a bhainistiú mar aon le seirbhísí amhail cóipeanna deimhnithe agus ábhar digitithe a sholáthar de réir mar a iarradh amhlaidh.

Nuair a cuireadh deireadh le cuid de na srianta a bhain le Covid-19, d'athosclaíomar i mí na Bealtaine 2021 agus chuireamar ár seirbhísí ar fáil don phobal agus de réir ár bhfreagrachtaí reachtúla araon don chuid eile den bhliain, ag teacht chun críche lenár réamhamharc bliantúil do na meáin i mí na Nollag 2021.

Ceadaítear don Aire leis an Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018, a achtaíodh i mí Lúnasa 2018, aicmí áirithe taifead a shonrú le hordú reachtúil mar thaifid a fhéadfar a scaoileadh lena n-íniúchadh ag an bpobal nuair a bheidh siad 20 bliain d'aois. In 2021, sainithníodh taifid a bhain le gnóthaí Angla-Éireannacha lena scaoileadh faoin leasú. Ullmhaíodh taifid a bhain le gnóthaí Angla-Éireannacha don tréimhse ó 1992–1998, arna gcoimeád i Roinn an Taoisigh, sa Roinn Gnóthaí Eachtracha, sa Roinn Dlí agus Cirt agus in Oifig an Ard-Aighne, i rith na bliana lena scaoileadh mar chuid den réamhamharc do na meáin i mí na Nollag agus lena scaoileadh leis an bpobal i mí Eanáir 2022. Déanfar tuilleadh dul chun cinn chun an tráinse deiridh taifead, suas go dtí 2002 agus an bhliain sin san áireamh, in 2022 lena scaoileadh leis an bpobal i mí Eanáir 2023. Cuireadh an riail 20 bliain i bhfeidhm trí chartlannaithe breise a fhostú ó mhí Aibreán 2021 ar chonarthaí ar théarma seasta 24 mhí.

Le linn 2021 freisin, sheol an Chartlann Náisiúnta ár gClár Cuimhneacháin mar chuid de na Deich mBliana de Chomórthaí Céad Bliain, 2012-2023 an Rialtais. Leis an gClár Cuimhneacháin, marcáladh tarluithe suntasacha a tharla in 1921 agus síniú an Chonartha Angla-Éireannaigh an 6 Nollaig mar bhuaicphointe orthu. Ní amháin go ndéantar comóradh ar mhórchomórthaí stairiúla agus ar fhigiúirí polaitiúla leis an gclár, ach meabhraítear dúinn leis an taithí laethúil a bhí ag na gnáthdhaoine le linn tréimhse neamhghnách. Is príomhphrionsabail de Chlár na Deich mBliana de Chomórthaí Céad Bliain iad cruinneas stairiúil, sláine acadúil agus fionnachtain chartlainne lena ndearnadh iarracht dul i ngleic le castacht an ama atá caite agus na féiniúlachtaí, tradisiúin agus dearcthaí iolra is cuid den taithí stairiúil go foriomlán in Éirinn, agus tuiscint níos fearr ar an méid sin a chothú.

Réamhrá an Stiúrthóra

I measc na dtaifead is tábhachtaí a choimeádtar sa Chartlann Náisiúnta tá an Conradh Angla-Éireannach, 1921. Dá bhrí sin, ba thábhachtach agus ba chuí don Chartlann Náisiúnta céad bliain a bheith caite ó shíniú an Chonartha a mharcáil trí mhóorthaispeántas taifead a bhí faoina coimeád agus a bhain le caibidlíocht agus síniú an Chonartha a chur i láthair. Agus an Conradh mar chroílár an taispeántais, cuireadh doiciméid shuntasacha ó bhailiúcháin na Cartlainne Náisiúnta ar taispeáint don phobal den chéad uair.

Mar aon leis an taispeántas, bhí sraith de thionscnaimh a bhain leis an gclár cuimhneacháin ann a bhí dírithe ar fhiosracht stairiúil a spreagadh agus an spéis is mó is féidir i bhfoinsí príomha staire, mar aon lena n-úsáid, a chur chun cinn. Choimisiúnaigh an Chartlann Náisiúnta Ealaíontóir Cónaithe, John Beattie chun oibriú lena bailiúcháin chun athshondas comhaimseartha eachtraí áirithe le linn na tréimhse 1921–1923 a léiriú ar bhealaí samhlaíocha.

Mar chuid dá chlár digitithe, tabharfar rochtain don phobal ar Leabhair Mhiontuairiscí na Comh-Aireachta don tréimhse Aibreán 1919–Aibreán 1922 agus taifid an Choiste Bunreachta, 1922. Seachadadh clár ceardlanna, cainteanna coimeádaí agus pléití poiblí lenar léiríodh ár mbailiúcháin agus lenar leagadh béim ar a iomchuí is atá siad trí scrúdú a dhéanamh ar thionchar agus ar oidhreacht na dtarluithe le linn tréimhse na réabhlóide, lena n-áirítear an diminsean idirnáisiúnta agus taithí na mban. Trí fhreagairtí léannta, comhoibritheacha agus cruthaitheacha, ghníomhachtaigh an Chartlann Náisiúnta a cuid sealbhúcháin chun comóradh oscailte, ilchineálach agus uilechuimsitheach a chumasú ar na blianta deiridh dúshlánacha de na Deich mBliana de Chomórthaí Céad Bliain na hÉireann.

Bhí an Chartlann Náisiúnta an-bhródúil freisin as dialanna Mhichíl Uí Choileáin don tréimhse 1918–1922 a fháil ar iasacht ó theaghlach Liam agus Betty Collins, Cloich na Coillte, Corcaigh, nach maireann. Tugadh don Stát iad go foirmiúil i nGort na Coille, Cloich na Coillte agus an Taoiseach Micheál Ó Máirtín TD i láthair mar aon leis an Aire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta agus Spóirt, Catherine Martin TD. Déanfaidh an Chartlann Náisiúnta na dialanna a chaomhnú agus a dhigitiú agus tá clár imeachtaí beartaithe in 2022 chun cothrom céad bliain a bhás a chomóradh.

Réamhrá an Stiúrthóra

'An Conradh, 1921: Taifid ón gCartlann' – taispeántas

Tá an Conradh Angla-Éireannach ar cheann de na doiciméid stairiúla is suntasaí atá faoi choimeád na Cartlainne Náisiúnta. Agus an Conradh á úsáid mar chroílár, d'oscail an Chartlann Náisiúnta taispeántas chun an ról atá aici mar thaisclann oifigiúil thaifead na Stát, céad bliain tar éis bhunú an Stáit, a mharcáil. Leis an taispeántas *'An Conradh, 1921: Taifid ón gCartlann'* osclaíodh taifid stairiúla, doiciméid oifigiúla agus páipéir phríobháideacha suntasacha den chéad uair i stair an Stáit, lena n-áirítear an chéad ócáid inar cuireadh doiciméad an Chonartha féin i láthair don phobal.

Cuireadh an taispeántas i láthair i gcomhpháirtíocht le hAcadamh Ríoga na hÉireann agus ar áireamh ann bhí taifid stairiúla ó bhailiúcháin Leabharlann Náisiúnta na hÉireann, ón gCartlann Mhíleata agus ó Chartlann Choláiste Ollscoile Bhaile Átha Cliath agus osclaíodh é i dTeach an Chóiste, Caisleán Bhaile Átha Cliath an 6 Nollaig 2021. Tharla réamhthaispeántas i Londain sna seachtainí sular osclaíodh é i mBaile Átha Cliath i gcomhpháirt le hAmbasáid na hÉireann chun bheith i gcomhthráth le cothrom céad bliain an ama a chaith toscaireacht an Chonartha i Londain in 1921, roimh chomhaontú críochnaitheach an Chonartha.

Réamhrá an Stiúrthóra

Trí ghearrthóga nuachtáin agus píosaí scannán a úsáid inar léiríodh gothaí ó Mheiriceá agus ar fud an domhain, chuir *'An Conradh, 1921: Taifid ón gCartlann'* caibidlíochtaí an Chonartha i gcomhthéacs polaitiúil réabhlóid na hÉireann agus domhain a bhí ina chior thuathail mar gheall ar an gCéad Chogadh Domhanda. Ag tosú leis na cainteanna tosaigh idir Uachtarán na hÉireann Éamon de Valera agus Príomh-Aire na Breataine David Lloyd George i rith shamhradh na bliana 1921, léiríodh mionsonraí obair lánchumhachtach na hÉireann agus a rúnaireacht, ag cur doiciméid maidir leis na treoracha foirmeálta a thug comh-aireacht na hÉireann dóibh i láthair.

Trí íomhánna agus ábhar ó pháipéir phríobháideacha a úsáid, tugadh cuntas sa taispeántas freisin ar shaol laethúil na bhfear agus na mban de chuid thoscaireacht na hÉireann le linn dóibh a bheith i Londain, ó chóisirí ag a raibh siad i láthair, dinnéir a d'óstaigh siad agus láithreach ag léirithe amharclainne agus ceiliúrtha, suas go dtí na laethanta agus na huaireanta déanacha roimh shíniú an Chonartha díreach tar éis 2am an 6 Nollaig 1921. Ar deireadh, léiríodh an toscaireacht ag filleadh ar Bhaile Átha Cliath agus iad ag láithriú ag cruinniú comh-aireachta Dháil Éireann an lá dár gcionn, ag dul i dtreo na scoilte faoin gConradh agus na deighiltí ar thosaigh an Cogadh Cathartha dá mbarr.

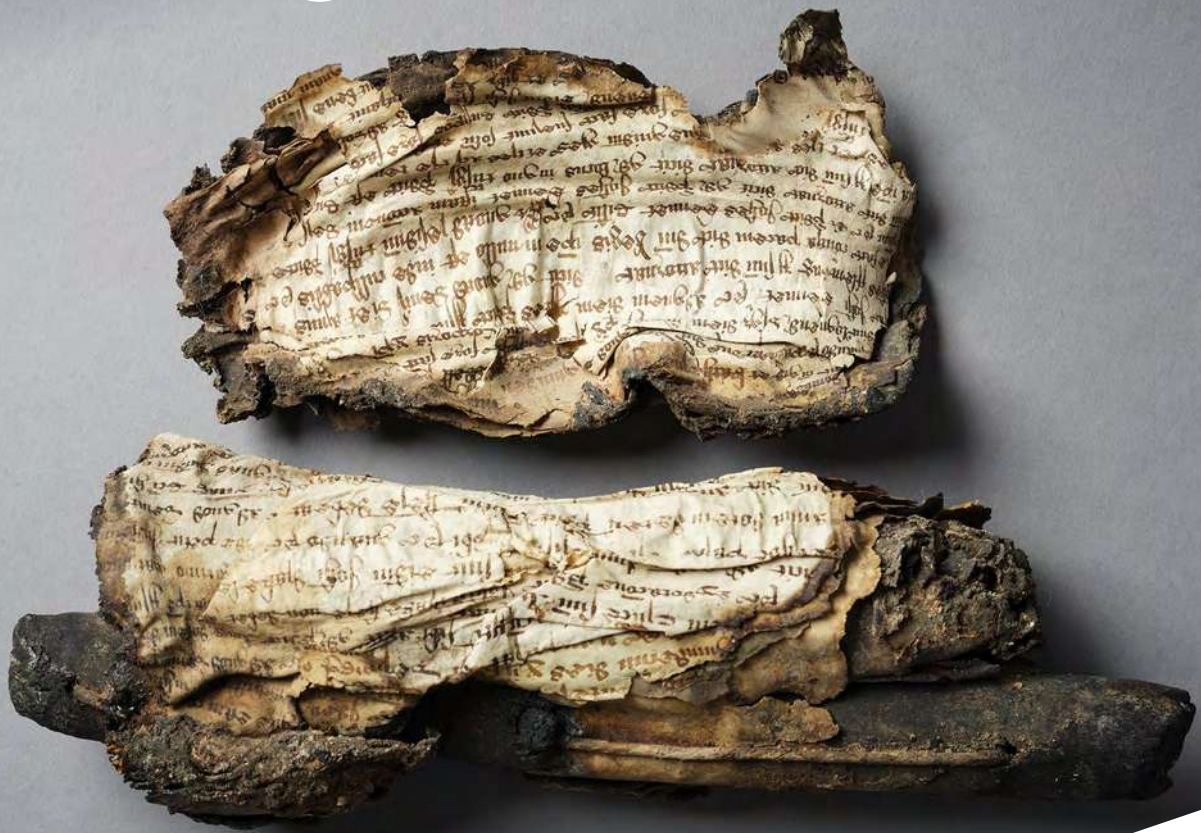
Bhí an taispeántas ar siúl ó mhí na Nollag 2021 go dtí mí an Mhárta 2022 i dTeach an Chóiste, Caisleán Bhaile Átha Cliath.

Is le maoiniú breise ón Aire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, Catherine Martin TD a cuireadh Clár Cuimhneacháin na Cartlainne Náisiúnta ar bun.

Orlaith McBride
Stiúrthóir
An Chartlann Náisiúnta

1 Reachtaíocht agus Rialáil

An tAcht Um Chartlann Náisiúnta, 1986

- 1.1 Is é an tAcht um Chartlann Náisiúnta, 1986 agus na Rialacháin arna ndéanamh faoin Acht sin an príomhbhonn reachtúil atá faoin gChartlann Náisiúnta. Nuair a tháinig an tAcht i ngníomh in 1988, rinneadh Oifig na dTaifead Poiblí in Éirinn (a bunaíodh in 1867) agus Oifig na Stát-Pháipéar (a bunaíodh in 1702) a chónascadh chun an Chartlann Náisiúnta a fhoirmiú.

Freagracht aireachta as an gChartlann Náisiúnta

- 1.2 Is comhlacht reachtúil laistigh den státseirbhís an Chartlann Náisiúnta. Tráth a bunaithe in 1988, bhí sí mar chuid de Roinn an Taoisigh.
- 1.3 Ó 1993 i leith, áfach, déanann an tAire ar a bhfuil freagracht maidir le hEalaíona agus Cultúr formhór na gcumhachtaí a thugtar don Taoiseach leis an Acht a fheidhmiú agus is é nó í an tAire sin an comhalta den Rialtas ar a bhfuil freagracht maidir leis an gChartlann Náisiúnta cé go ndéanann an Taoiseach fós roinnt cumhachtaí a bhaineann le taifid Roinne a fheidhmiú.

Stiúrthóir na Cartlainne Náisiúnta

- 1.4 Oibríonn an Chartlann Náisiúnta faoi rialú agus faoi bhainistiú an Stiúrthóra arna cheapadh nó arna ceapadh ag an Aire agus é nó í freagrach don Aire. Tugtar achoimre ar fheidhmeanna an Stiúrthóra in Alt 4(1) den Acht. Tá na freagrachtaí seo a leanas ina measc:

- rialú agus bainistiú na Cartlainne Náisiúnta
- caomhnú, athchóiriú, eagrú agus tuairisciú cairteanna atá faoi choimeád na Cartlainne Náisiúnta
- cairteanna a chur ar fáil le haghaidh iniúchadh poiblí de réir an Achta agus cóipeanna as cairteanna a sholáthar
- eolaithe, liostaí, innéacsáí agus áiseanna fála eile le haghaidh cairteanna a ullmhú agus cairteanna, áiseanna fála agus ábhar eile a bhaineann le cairteanna a fhoilsiú
- taifid Roinne a scrúdú agus a fháil de réir an Achta agus scrúdú a dhéanamh ar shocruithe i ndáil le caomhnú taifead Roinne
- taifid eile a bheidh oiriúnach le caomhnú ag an gChartlann Náisiúnta a fháil
- comhairle a thabhairt do chomhaltaí den Rialtas agus d'aon eagraíocht seirbhíse poiblí maidir le haon taifid faoina rialú a bhainistí, a chaomhnú agus a atáirgeadh

An tAcht Um Chartlann Náisiúnta, 1986

An Chomhairle um an gCartlann Náisiúnta

- 1.5** Rinneadh foráil san Acht freisin maidir leis an gComhairle um an gCartlann Náisiúnta a bhunú, agus ceapann an tAire a cuid comhaltaí. Is é an phríomhfheidhm atá ag an gComhairle ná comhairle a thabhairt don Aire le linn cumhachtaí a fheidhmiú faoi Acht 1986 maidir le gach ní a dhéanann difear do chairteanna a thagann faoi réim an Achta agus maidir le húsáid na gcairteanna ag an bpobal. Ceapadh comhaltaí reatha na Comhairle an 19 Iúil 2017 agus rachaidh a dtéarma oifige ar aghaidh go dtí an 18 Iúil 2022. Tá ainmneacha na gcomhaltaí reatha ar fáil i bhFoscúbhinn A.
- 1.6** In 2021, tháinig an Chomhairle um an gCartlann Náisiúnta le chéile ar ceithre ócáid: an 25 Eanáir, an 13 Aibreán, an 15 Meán Fómhair agus an 23 Samhain.

Tuarascálacha bliantúla

- 1.7** Foráiltear le hAlt 21 den Acht go ndéanfaidh an Stiúrthóir tuarascáil bhliantúil a chur faoi bhráid an Aire maidir le hobair na Cartlainne Náisiúnta, go ndéanfaidh an Chomhairle um an gCartlann Náisiúnta tuarascáil bhliantúil a chur faoi bhráid an Aire maidir le gníomhaíochtaí na Comhairle agus go gcuirfidh an tAire faoi deara cóipeanna de na tuarascálacha sin a leagan os comhair dhá Theach an Oireachtais.

Tuarascáil Stiúrthóir na Cartlainne Náisiúnta, 2018.

DO CHUM GACH A BHEICFIDH NO A GCLUINFIDH E SEO, BRATHA AGUS SLAINTE:

De bhrígh an ará-churaim ata curtha orm sa ag DAIL
EIREANN, sinmíhim tríd seo

Art O Griobhtha, T.D., Aire um Ghnothaí Coigearíche, Cathaoirleach.

Micheal O Coileáin, T.D. Aire Airgid,

Richard Bartun, T.D., Aire um Ghnothaí Tionnscoil,

Eamon O Dugain, T.D.,

Seoirse Gabhansach O Dubhthaigh, T.D.

mar Theachtaí Lan-fheidhme o Riaghaltas Toghtha SAORSTAIT EIREANN
chum a dheanamh agus a thabhairt chum críche ar son na hEireann
le n-a Shoillse, SEOIRSE V. na Breataine, Connradh no Connartha
Socrúighthe, Comh-bhainte agus Comh-oireamhna idir Eire agus an
saor-chumann náisiún ar a nglaothar Impireacht Shasana.

DA CHOMHARTHA SAN ag seo mo shíghin mar Uachtaran.

I gCathair Bhaile Átha Cliath dhom
an 7 adh. 1a de Deire Foghmhair i
mbliain d'aois ar dTighearna 1921
agus deanta i gcuig macasamhla
bunúsacha.

Ramon de Valera

3-2.3

Cóipeanna Riobaird Bartúin den ordú
uachtaráin, i mBéarla agus i nGaeilge,
lena ceapadh lánchumhachtaigh chun
idirbheartaíocht a dhéanamh agus chun
teacht ar réiteach le Rialtas na Breataine.

Cartlann Náisiúnta, PRIV 1093/4/52

TO ALL TO WHOM THESE PRESENTS COME, GREETING:

In virtue of the authority vested in me by
DAIL EIRIANN, I hereby appoint

Arthur Griffith, T.D., Minister for Foreign Affairs, Chairman.

Michael Collins, T.D., Minister of Finance,

Robert C. Barton, T.D., Minister for Economic Affairs,

Edmund J. Duggan, T.D.,

George Gavan Duffy, T.D.

as Envoys Plenipotentiary from the Elected Government of the
REPUBLIC OF IRELAND to negotiate and conclude on behalf of
Ireland with the representatives of his Britannic Majesty,
GEORGE V., a Treaty or Treaties of Settlement, Association
and Accommodation between Ireland and the community of nations
known as the British Commonwealth.

IN WITNESS WHEREOF I hereunto subscribe my name
as President.

Done in the City of Dublin
this 7th day of October in
the year of our Lord 1921
in five identical originals.

Seamus D. Valera

S-23

An tAcht Um Chartlann Náisiúnta, 1986

An tAcht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018

- 1.8** Athraíodh an dlí cartlainne sa Ríocht Aontaithe in 2010 chun an tréimhse 30 bliain a laghdú go 20 bliain, arb í an tréimhse í a dtagann taifid chun bheith cáilithe lena scaoileadh lena n-íniúchadh ag an bpobal ina diaidh. Tá an laghdú sin ar an tréimhse dúnta á chur i ngníomh ar bhonn céimnithe ar cuireadh tús leis in 2013. De bhrí go bhfuil impleachtaí féideartha ann ar chothroime na taighde agus na scoláireachta in Éirinn, go háirithe maidir le stair an chaidrimh Angla-Éireannaigh, tugadh isteach athrú reachtach in Éirinn in 2018.
- 1.9** Ceadaítear don Aire, leis an Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018 a achtaíodh i mí Lúnasa 2018, aicmí áirithe taifead a fhéadfadh a scaoileadh lena n-íniúchadh ag an bpobal a shonrú le hordú reachtúil nuair a bheidh siad 20 bliain d'aois. Síníodh orduithe tosach feidhme i mí na Nollag 2021 maidir le Roinn an Taoisigh, an Roinn Gnóthaí Eachtracha, an Roinn Dlí agus Cirt agus Oifig an Ard-Aighne lena gceadaítear taifid Angla-Éireannacha a bhaineann le próiseas na síochána agus Tuaisceart Éireann, lena n-áirítear Comhaontú Aoine an Chéasta agus comhaontuithe ina dhiaidh sin don tréimhse 1992 to 1998¹ a aistriú.
- 1.10** Cuireadh moill, go luath in 2021, ar ullmhú na dtaifead ag na Ranna Stáit a bhí le haistriú faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018 mar gheall ar shrianta dianghlása leibhéal 5 Covid-19 a bhí i bhfeidhm ó mhí Eanáir go dtí go luath i mí na Bealtaine. Bhí foireann sna Ranna Stáit ag obair ón mbaile agus ní raibh ach oibrithe riachtanacha ina n-oifigí, ar bhonn páirtaimseartha de ghnáth. Cailleadh am luachmhar chun catalógú a dhéanamh ar seacht mbliana breise d'aistrithe taifead ó na ceithre Ranna iomchuí don tréimhse 1992 go 1998, i dteannta ghnáthaistriú 30 bliain a bhí le déanamh don bhliain 1991.

¹ Roinn an Taoisigh: I.R. Uimh. 678/2021 – An tOrdú fán Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 (Alt 8(1A)) (Taifid Roinne a Aistriú), 2021; An Roinn Dlí agus Cirt: I.R. Uimh. 679/2021 – An tOrdú fán Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 (Alt 8(1A)) (Taifid Roinne a Aistriú) (Uimh. 2), 2021; An Roinn Gnóthaí Eachtracha: I.R. Uimh. 680/2021 – An tOrdú fán Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 (Alt 8(1A)) (Taifid Roinne a Aistriú) (Uimh. 3), 2021; Oifig an Ard-Aighne: I.R. Uimh. 722/2021 – An tOrdú fán Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 (Alt 8(1A)) (Taifid Roinne a Aistriú) (Uimh. 4), 2021.

An tAcht Um Chartlann Náisiúnta, 1986

Sna himthosca eisceachtúla sin, comhaontaíodh le Ranna Stáit iomchuí go mbeadh na sé chartlannaí ar chonradh a bhí fostaithe ag an gChartlann Náisiúnta chun cabhrú leis na haistrithe suntasacha breise a raibh súil leo faoin reachtaíocht nua rannpháirteach freisin i gcatalógú na dtaifead laistigh de Ranna. I gcomhpháirt le cartlannaí na Roinne Gnóthaí Eachtracha, d'fhreastail na cartlannaithe ag oifigí na Roinne Gnóthaí Eachtracha i dTamhlacht dhá lá sa tseachtain ó mhí an Mheithimh 2021. Chabhraíodar leis an bhfoireann ar thionscadal an Rannáin Angla-Éireannaigh chun comhaid a liostú lena n-aistriú. Ó mhí Dheireadh Fómhair ar aghaidh, rinne na cartlannaithe comhaid Rannán na Breataine agus Thuaisceart Éireann arna ndátú ó 1991 go 1998 a chatalógú do Roinn an Taoisigh. Rinne cartlannaí amháin ar chonradh comhaid Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann na Roinne Dlí agus Cirt a chatalógú lena n-aistriú faoin Acht.

Bhí an Rannán Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais i dteagmháil go rialta ar feadh na bliana le geallsealbhóirí agus le Oifig na dTaifead Poiblí i dTuaisceart Éireann maidir le haistrithe faoin reachtaíocht nua agus saincheisteanna gaolmhara.

Bainistiú taifead

- 1.11** Teip shuntasach amháin ar thaobh sheirbhís phoiblí na hÉireann is ea cáilíocht íseal na bainistíochta taifead agus faisnéise. Díríodh aird ar an méid sin in imeachtaí agus i dtuarascálacha de chuid roinnt coistí fiosrúcháin agus tagraíodh don mhéid sin i dtuarascálacha ón gCoimisinéir Faisnéise.
- 1.12** D'fhonn bainistiú taifead agus faisnéise i seirbhís phoiblí na hÉireann a fheabhsú, ba chóir anois cumhachtaí reatha atá ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe faoin Acht um Shaoráil Faisnéise, 2014, Alt 8(11) (b) agus faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986, Alt 19(3) a fheidhmiú chun rialacháin reachtúla a dhéanamh maidir le bainistiú taifead chun a chumasú don Chartlann Náisiúnta treoirlínte éigeantacha bainistithe taifead a eisiúint. Ba chóir go ndéanfaí, le linn aon rialacháin agus treoirlínte a dhréachtú, caighdeáin idirnáisiúnta maidir le rialachas ar bhainistiú taifead agus sonraí a chur i gcuntas, lena n-áirítear an Caighdeán Idirnáisiúnta maidir le Bainistiú Taifead, ISO 15489-1:2016 agus caighdeáin ghaolmhara. Déantar tuairisc thíos in Ailt 3.8 go 3.17 maidir le taifid seirbhíse poiblí a bhainistiú.

Saoráil Faisnéise agus Cosaint Sonraí

Saoráil Faisnéise

- 1.13** Tá na hAchtanna um Shaoráil Faisnéise, 1997, 2003 agus 2014 (na hAchtanna um SF) an-tábhachtach maidir le hobair na Cartlainne Náisiúnta. Tháinig Acht bunaidh 1997 chun bheith ina dhlí an 21 Aibreán 1997 agus leathnaíodh é ó shin chuig réimse de chomhlachtaí poiblí eile.
- 1.14** Tá an Chartlann Náisiúnta féin ar cheann de na comhlachtaí poiblí atá liostaithe sna hAchtanna um SF agus tá taifid atá faoi choimeád na Cartlainne Náisiúnta agus nach bhfuil ar fáil lena n-iniúchadh ag an bpobal faoi réir na nAchtanna. Mar sin féin, luaitear in alt 46(2) den Acht um SF, 1997 nach bhfuil feidhm ag an Acht maidir le taifead atá ar fáil lena iniúchadh ag daoine den phobal. Dá bhrí sin, níl feidhm ag na hAchtanna um SF maidir le cartlanna sa Chartlann Náisiúnta atá ar fáil lena n-iniúchadh ag daoine den phobal.

Cosaint Sonraí

- 1.15** Tá an Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS), a tháinig i bhfeidhm an 25 Bealtaine 2018 curtha i ngníomh in Éirinn tríd an Acht um Chosaint Sonraí, 2018. Tá gach eagraíocht, poiblí agus príobháideach araon, a phróiseálann sonraí pearsanta faoi réir fhorálacha RGCS. Áirítear gach Roinn Stáit agus comhlachtaí eile atá faoi réir an Achta um Chartlann Náisiúnta, 1986.

Trína cuid oibre le Ranna agus gníomhaireachtaí, tá sé tagtha ar iúl don Chartlann Náisiúnta go bhfuil neamhréireachtaí ann maidir le reachtaíocht cosanta sonraí a chur i bhfeidhm agus go bhfuil easpa feasachta agus oiliúna ann maidir leis an gcreat rialachais faisnéise níos leithne ina n-oibríonn an státseirbhís agus an tseirbhís phoiblí cé gur foilsíodh treoir agus go raibh caidreamh leanúnach ann ón gCartlann Náisiúnta.²

Tá na saincheistanna a bhaineann le RGCS agus easpa bonneagair bainistithe faisnéise ar fud na státseirbhíse agus na seirbhíse poiblí leagtha amach i dtuarascálacha roimhe seo agus tá siad ann i gcónaí. Táim fós buartha maidir leis an easpa feasachta agus oiliúna atá leordhóthanach maidir le hoibleagáidí dlí i leith taifid phoiblí a bhainistiú agus an gá atá le cur chuige córasach maidir le taifid an Stáit a ghabháil, a bheith inrochtana agus a bheith inaimsiú.

² https://www.nationalarchives.ie/wp-content/uploads/2019/03/20190309Guidance-Note_GDPR_V4.pdf.

Reachtaíocht eile agus Rialáil a Dhéanann Dífear do Chartlanna

- 1.16** In 2021, chuathas i gcomhairle leis an gCartlann Náisiúnta maidir leis an mBille um Fhaisnéis Bhreithe agus Rianú, 2021 agus maidir leis an Tuarascáil Deiridh ón gCoimisiún Imscrúdúcháin (Árais Máithreacha agus Naíonán agus nithe áirithe gaolmhara).

Rolla Pléadála Bhinse an Rí do 6 Henry IV.

Cartlann Náisiúnta, KB1/3

2 Acmhainní Corparáideacha agus Rialachas

Straitéis

2.1 Le linn 2021, sheachadaíomar an chéad phlean corparáideach bliantúil den straitéis nua *Ár dTodhchaí a Mhúnlú i Ré na Faisnéise 2021–2025*.

Leagtar amach sa straitéis sraith tosaíochtaí don Chartlann Náisiúnta faoi chúig chuspóir straitéiseacha:

- Cinnteoidh muid go bhfuil ár gcuid seirbhísí iomchuí agus go gcuirfear an dea-chleachtas idirnáisúnta is fearr chun cinn
- Déanfaidh muid ár gcuid seirbhísí digiteacha a fhorbairt d'fhonn rochtain níos fearr ar na taifid faoinár gcoimeád a chumasú, cuirfidh muid feabhas ar sheachadadh na seirbhíse poiblí agus méadóidh muid an caidreamh leis an bpobal trí chlár feabhsaithe oideachais agus caidrimh
- Déanfaidh muid taifid an Stáit a áirithiú agus a chaomhnú don ghlúin seo agus na glúnta atá le teacht
- Déanfaidh muid ár gcumas chun bheith mar cheannaire sa ré dhigiteach a fhorbairt
- Déanfaidh muid ár bhforas a neartú chun bheith ina Chartlann Náisiúnta atá nuálaíoch, freagrúil agus dinimiciúil

Leagtar amach sa straitéis treochlár go ceann cúig bliana lena múnlófar an plean corparáideach oibre don Chartlann Náisiúnta. Dírítear le huaillmhianta na straitéise ar na nithe seo a leanas a bhaint amach faoin mbliain 2025:

- Beidh an Chartlann Náisiúnta ag obair ar fud an Rialtais, ag tacú le Ranna agus comhlachtaí chun a gcuid taifid reatha agus todhchaí a bhainistiú trí chreat nua náisiúnta
- Beidh saoráidí cartlainne tiomnaithe úrscothacha ann chun taifid an Stáit a chaomhnú agus a chosaint agus spásanna poiblí chun a chinntiú go mbeidh an pobal in ann rochtain a fháil ar na taifid sin agus taitneamh a bhaint astu
- Beidh cartlann digiteach nua ann agus an cumas aistriú líon ollmhór taifead digitghinte a bhainistiú
- Beidh aitheantas go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta ar ár gcáil agus ár bpróifíl agus beidh ár n-eagraíocht oiriúnach don fheidhm, dinimiciúil agus nuálaíoch, ag tabhairt tacaíocht don fhoireann tiomanta atá againn

Leithdháiltí Airgeadais

2.2

Leagtar amach thíos na leithdháiltí airgeadais – ar leith ó phá na foirne buaine – arna gcur ar fáil don Chartlann Náisiúnta ó Vóta na Roinne Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán in 2021. Bhí 32.43% den leithdháileadh bliantúil sin gan a bheith caite ag deireadh 2021 mar gheall ar thearc-chaitheamh a bhain le Covid-19 de bharr obair gan a bheith á déanamh ar an láthair ar feadh cuid mhaith míonna, rud a chur moill ar thionscnaimh agus tionscadail chaipitiúla áirithe.

Miondealú ar leithdháiltí airgeadais na Cartlainne Náisiúnta ó 2018 go 2021 mar a taifeadadh sna Meastacháin Athbhreithnithe Bhliantúla i gcomhair Seirbhísí Poiblí³

Tuairisc an fho-mhírchinn	2018 €	2019 €	2020 €	2021 €
A.3 Reatha (Deontas-i-gcabhair – fáltas chomhfhreagracha ó tháillí as cairteanna a chóipeáil etc)	40,000	40,000	40,000	
A.4 Reatha	1,265,000	1,315,000	1,315,000	1,715,000
A.4 Caipiteal	351,000	351,000	351,000	351,000
Iomlán	1,656,000	1,706,000	1,706,000	2,066,000

3 Is chuig an gChartlann Náisiúnta agus chuig an gCoiste um an gChartlann Náisiúnta a dhéantar na leithdháiltí.

Foireann

Foireann nua

2.3 Earcaíodh sé chartlannaí nua in Aibreán 2021 ar chonarthaí ar théarma seasta 24 mhí chun tacú leis an riail 20 bliain a chur i ngníomh de réir na forála faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018.

2.4 Faoi láthair, is 52 an coibhéis lánaimseartha foirne atá ag an gCartlann Náisiúnta.

Plean Fórsa Saothair

2.5 Cuireann an Chartlann Náisiúnta plean bliantúil maidir le fórsa saothair faoi bhráid na Roinne. Cuireadh plean nua faoi bhráid na Roinne in 2021 chun na riachtanais ba ghá chun uailmhianta agus tosaíochtaí straitéis an fhorais, *Ár dTodhchaí a Mhúnlú i Ré na Faisnéise, 2021–2025*, a léiriú. Léiríodh i bplean fórsa saothair na bliana 2021 gur 62 an coibhéis lánaimseartha ba ghá. San áireamh bhí poist amhail poist ghairmiúla chun caomhnú a dhéanamh agus bailiúcháin dhigiteacha a choimeád mar aon le hobair chartlainne laethúil, faoi seach. Thosaigh an obair lenár Roinn in 2021 chun tuilleadh foirne a fháil.

2.6 Le linn 2021, bhí foireann na Cartlainne Náisiúnta ag gabháil d'obair ar roinnt cláir oibre shuntasacha. Bhí na cinn seo a leanas san áireamh:

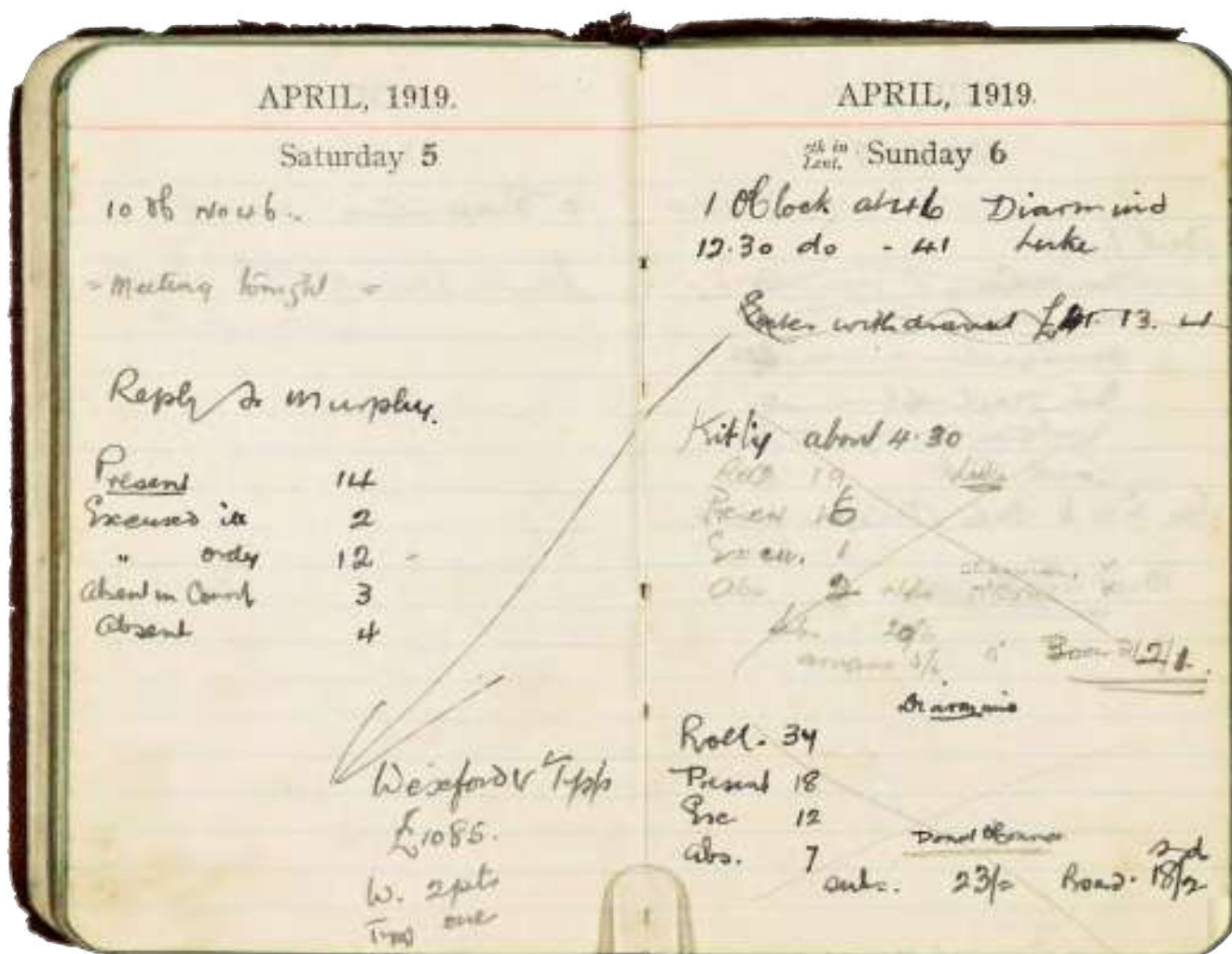
2.6.1 Thar 2022 Amach – comhoibriú leanúnach leis an tionscadal seo chun taifid iar-Oifig Taifead Poiblí na hÉireann agus a cuid sealbhúchán cartlainne a athchruthú go digiteach. Fuarthas tuilleadh foirne chun tacú leis an obair dhigitithe, chaomhnúcháin agus chatalógaithe mar aon le saoráidí a sholáthair i Sráid an Easpaig

2.6.2 Tionscadal na dTaifead Tarrtháilte 1922 – foirmlíodh tionscadal i gcomhar le Coimisiún Lámhscríbhinní na hÉireann chun doiciméid bhunaidh thar réimse dátaí ón 14ú haois go dtí luath sa 20ú haois a tarrtháladh ó Oifig Taifead Poiblí na hÉireann tar éis na tine i mí an Mheithimh 1922 a bhuanú agus a chatalógú

2.6.3 In 2021, fuair an Chartlann Náisiúnta deonachán de dhialanna oibre Mhichíl Uí Choileáin do na blianta 1918–1922 a bhfuilimid á ndigitiú faoi láthair chun cothrom céad bliain a bhás a chomóradh

Foireann

- 2.6.4 Chuaigh an fhoireann i gceannas ar go leor gnéithe de Chlár Comórtha 2021 agus choimeád siad an céanna lena n-áirítear an taispeántas 'An Conradh, 1921: Taifid ón gCartlann' mar aon leis an gclár digitithe a bhí ina theannta.

Dialann, 5-6 Aibreán 1919: Ó Coileán ag coinneáil taifead ar an teacht isteach airgid agus ar an scór i gcomórtas Chorn de Valera.

Cartlann Náisiúnta, 2021/110/2

D^R. TO

PLEASE ADDRESS CORRESPONDENCE TO FIRM ONLY.

MAYFAIR CATERING CO. LTD.
SOCIETY BALL FURNISHERS.
Telephone. MAYFAIR 175.
Telegraphic Address: "RIAFYAM," AUDLEY, London.
34, NORTH ROW,
GROSVENOR SQUARE, LONDON, W. 1.

Airt O'Brien Esq.
(per J. J. Kennealy Esq.) October 7 1921
37 St James' Place,
SW 1.

1921 at 15 Cadogan Gardens
Oct 7 To furnishing on hire for
period of One month (11 weeks)
fine Silver Plate, Cutlery & Glass
for House Party, and other goods
for Staff use, according to list
supplied, and esteemed order
for sum of Forty pounds £ 40 0 0
Received cheque £40.
With 1 Banker
Mayfair Catering Co Ltd
J. J. Kennealy
8/10/21.

Sonrasc le haghaidh earraí tí éagsúla ar
cíos á n-úsáid ag toscaireacht na hÉireann,
dar dáta 7 Deireadh Fómhair 1921, a bhfuil
seoladh Airt Uí Bhriain air..

Cartlann Náisiúnta, DE/3/1/1/4

Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide (TFC)

- 2.7 Ar na príomhréimsí freagrachta atá ag an Aonad Teicneolaíochta Faisnéise agus Cumarsáide (TFC) laistigh den Chartlann Náisiúnta tá tacaíocht agus forbairt líonra; forbairt agus tacaíocht an bhunachair sonraí agus feidhmchláir eile; teileafónaíocht agus cumarsáid soghluaiste; tacaíocht trealamh agus bogearraí le haghaidh scannadh agus fótagrafaíocht intí; an trealamh closamhairc agus taifeadta slándála a chothabháil agus a bhainistiú agus faireachán a dhéanamh ar nithe teicniúla i ndáil le láithreáin ghréasáin na Cartlainne Náisiúnta. Is ar an Aonad TFC atá an phríomhfhreagracht maidir le crua-earraí agus bogearraí ríomhaire agus trealamh TFC eile a fháil agus maidir le comhairleoireacht agus bainistiú a dhéanamh ar na conarthaí tacaíochta agus cothabhála iomchuí go léir.
- 2.8 In athbhreithniú neamhspleách a rinneadh ar na riachtanais TFC in 2021, sainathnódh roinnt dúshlán rithábhachtacha don Chartlann Náisiúnta maidir leis an mbonneagar reatha a bhainistiú i leith feidhmeanna corparáideacha mar aon le riachtanais TFC a bhí iomchuí ó thaobh an ghnó de. Breithnódh riachtanais TFC na Cartlainne Náisiúnta sa todhchaí mar chuid den straitéis TFC níos leithne laistigh den Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán agus déanfar feidhmeanna rithábhachtacha laethúla laistigh den Aonad TFC a aistriú chuig Aonad foriomlán TFC na Roinne in 2022.
- 2.9 Baineann foireann na Cartlainne Náisiúnta úsáid as *Axiell Adlib for Archives*, feidhmchlár bogearraí bainistithe bailiúchán lena dtugtar cumas iomlán chun bailiúcháin chartlainne a bhainistiú chun an Caighdeán Idirnáisiúnta Ginearálta um Thuairisc Chartlainne a chomhlíonadh. Glacadh cinneadh *Axiell Collections* a uasghrádú in 2021.⁴ Táthar ag súil leis go gcuirfear é sin i ngníomh in 2022. Faoi láthair, baintear úsáid as córas saincheaptha rianaithe sa Chartlann Náisiúnta chun doiciméid chartlainne a aistriú idir stórais agus na Seomraí Léitheoireachta. De réir mar a tharla i mblianta roimhe seo, bhí athbhreithniú leanúnach ar bun maidir leis an gcóras agus rinneadh an chothabháil agus uasghrádú de réir mar ba ghá.
- Digitíú**
- 2.10 Chuir an tAonad TFC tacaíocht ar fáil le haghaidh obair dhigitithe le linn 2021. Chomhoibriú sé leis an Aonad Íomháithe Dhigitigh maidir le híomhánna digiteacha de chartlanna a bhainistiú. Déanann an tAonad Íomháithe Dhigitigh íomhánna a stóráil ar fhreastalaithe agus tá leithdháileadh 16TB aige don stóráil. Faoi dheireadh 2021, bhí 10TB den spás úsáidte.

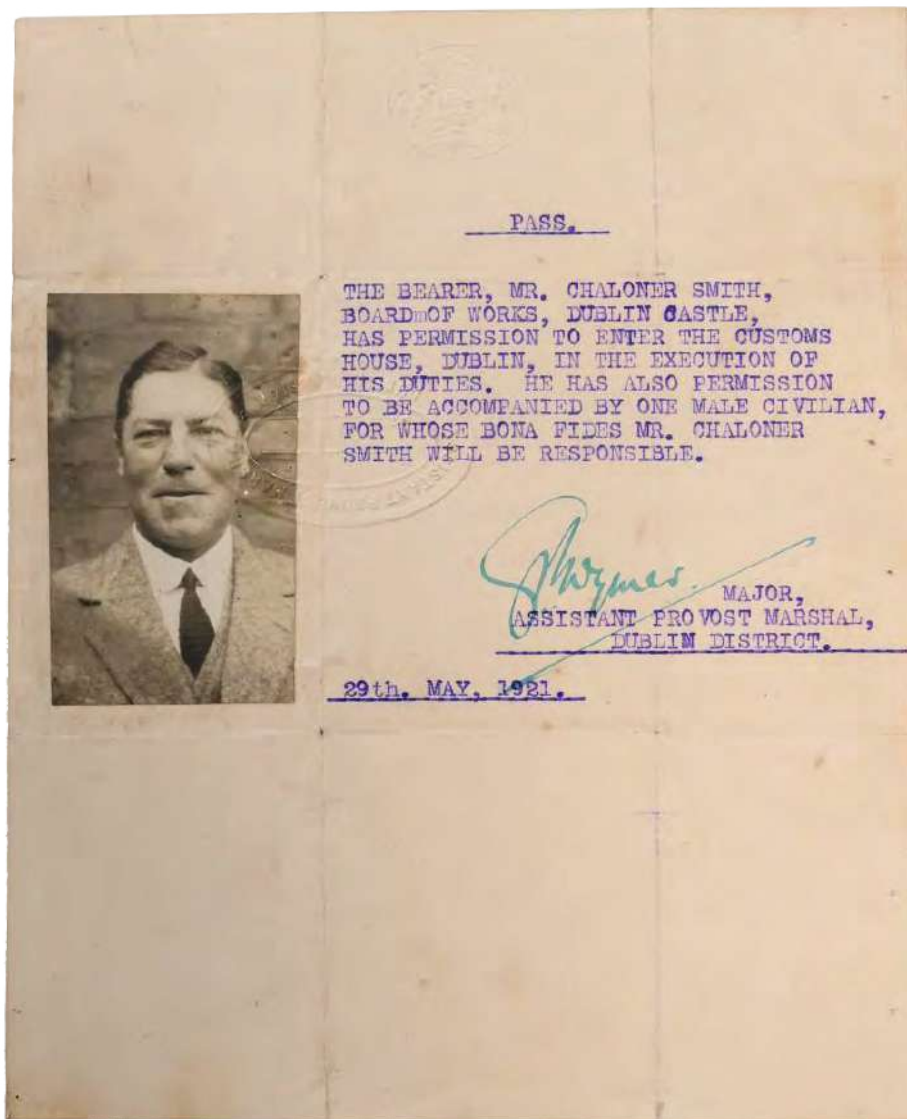
4 Níor forbraíodh *Adlib for Archives* le roinnt blianta anuas agus ní bheidh tacaíocht *Axiell* ann dó ón 1 Meán Fómhair 2024.

Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide (TFC)

Beartais slándála agus úsáide

2.11

Tá an tAonad TFC ar an eolas i gcónaí maidir leis an ngá atá ann súil ghéar a choinneáil ar an gcleachtas slándála córas TFC is fearr chun a chinntiú go ndéanfar gach feidhmchlár agus córas a uasghrádú go rialta.

Ceadúnas dar dáta 29 Bealtaine 1921. 'Tá cead ag an sealbhóir, an tUas. Chaloner Smith, Bord na nOibreacha, Caisleán Bhaile Átha Cliath, dul isteach i dTeach an Chustaim, Baile Átha Cliath, agus é i mbun a chuid dualgas. Tá cead aige freisin sibhialtach fireann amháin a bheith leis – beidh an tUas. Chaloner Smith freagrach as iontaofacht an duine sin'.

Cartlann Náisiúnta, PRIV/1388/1/3

Cóiríocht

Tionscadal Taisclainne Cairteanna

- 2.12** Chuir éifeachtaí díreacha Covid-19 ar thionscal na tógála isteach ar an gcur chun cinn maidir leis an Tionscadal Taisclainne Cairteanna a chur chun cinn, tionscadal lena mbaineann comhpháirtíocht le hOifig na nOibreacha Poiblí chun stóras ar cháilíocht cartlainne a fhorbairt laistigh den struchtúr trádstórais ag an bhfoirgneamh atá againn i Sráid an Easpaig. Táthar ag súil leis go n-atosófar ar an tionscadal in 2022 i dtéarmaí an phróisis tairisceana agus chonarthachta.
- 2.13** Fad a bheidh sí ag feitheamh ar chríochnú an Tionscadail Taisclainne Cairteanna, ní bheidh an Chartlann Náisiúnta fós in ann glacadh le réimse iomlán na dtaifead Roinne atá incháilithe lena n-aistriú de réir an cheanglais reachtúil lena n-áirítear riaráistí suntasacha taifead, cuid díobh de dháta go déanach sa 19ú haois. Mar a tharla i mblianta roimhe seo, iarradh ar roinnt de na Ranna taifid nach bhfuil muid in ann iad a ghlacadh a choinneáil.
- 2.14** Mar gheall ar easpa spáis i Sráid an Easpaig, comhaontaíodh le OOP in 2013 go bhféadfaí an líon is lú de na taifid atá 30 bliain d'aois agus a bhaineann le beartas arna n-aistriú go bliantúil ag líon teoranta de Ranna agus d'oifigí ardphróifíle a stóráil i stóras tráchtála lasmuigh den láthair tar éis iad a scaoileadh lena n-iniúchadh ag an bpobal an 1 Eanáir gach bliain. Tógtar na taifid sin ón stóras tráchtála de réir mar a iarrtar é. Leanfaidh an socrú sin ar aghaidh go dtí go gcríochnófar an Tionscadal Taisclainne Cairteanna.
- 2.15** Rinneadh pleananna chun na spásanna oifige ar urlár 5 a uasghrádú d'fhonn saoráidí foirne a chomhdhlúthú agus a fheabhsú. Déanfar an tionscadal sin a chur chun cinn in 2022.
- Áitreabh ag na Ceithre Chúirteanna**
- 2.16** Lean an Chartlann Náisiúnta ar aghaidh le háitiú an stórais taisclainne i bhfoirgneamh iar-Oifig Taifead Poiblí na hÉireann ag na Ceithre Chúirteanna le linn 2021 agus lean sí ar aghaidh le hathchóiríocht na gcairteanna arna stóráil ansin chun dlús cóiríochta níos mó agus feabhsuithe móra sa timpeallacht stórála a bhaint amach.

Rialachas

Bainistiú priacal

- 2.17** Rinne an Chartlann Náisiúnta a clár priacal a athbhreithniú agus a dhaingniú in 2021 de réir na dtosaíochtaí gnó. Os rud é go raibh imthosca eisceachtúla ann mar gheall ar phaindéim Covid-19, choimeád an bhainistíocht clár priacal Covid-19 freisin agus rinneadh faireachán air i gcomhréir lenár bPlean Freagartha Covid-19.

Go háirithe, tugadh na priacail ionchasacha seo faoi deara:

- Caillteanas eolais agus cumais chorparáidigh trí scor/ath-implonú agus moill/mainneachtain foireann ionadach a cheapadh go tráthúil
- Neamhábaltacht taifid a fháil agus dá bhrí sin a gcaomhnú a áirithiú mar gheall ar easpa spáis is oiriúnach le haghaidh stóráil sa Chartlann Náisiúnta
- Easpa beartais maidir le bainistiú taifead don Stát atá cuimsitheach foirmiúil
- Taifid agus cairteanna leictreonacha a chailleadh nó caillteanas rochtana orthu mar gheall ar mheáin stórála a bheith ag meathlú agus/nó iomarcaíocht córas oibríochta
- Díothú na gcairteanna faoinár gcoimeád nó damáiste don chéanna mar gheall ar spás stórála a bhfuil droch-chaoi air
- Cairteanna a chur as áit tar éis iad a fháil ar ais tar éis comhchomhairliúcháin le léitheoirí
- Díothú cairteanna nó taifead nó damáiste le linn dóibh a bheith faoi bhealach go dtí ár bhfoirgnimh, ó na foirgnimh sin nó eatarthu
- Gadaíocht cairteanna

Sainfháil seirbhísí

- 2.18** Rinne an bhainistíocht plean nua sainfhála don bhliain 2021 mar aon le beartais fhoirmiúla agus nósanna imeachta foirmiúla a fhorbairt in 2020 agus tugadh isteach iad agus dámhadh roinnt conarthaí nua tríd an gcóras sin.

Tá caidreamh ann idir an Chartlann Náisiúnta agus an Oifig um Sholáthar Rialtais ar bhonn leanúnach maidir leis an gcur chuige is fearr i ndáil le seirbhísí seachtracha a chur ar chonradh. Áirítear ar sin comhairle a fháil maidir leis an dea-chleachtas sainfhála agus tairiscintí a chur amach le haghaidh earraí agus seirbhísí trí chreata de chuid na hOifige um Sholáthar Rialtais más féidir é, agus rochtain ar an saineolas agus an luach ar airgead iomchuí á gcinntiú dá bharr sin. Oibríonn an Chartlann Náisiúnta go dlúth freisin leis an Aonad Sainfhála sa Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán chun a cheanglais rialála agus tuairiscithe a chomhlíonadh maidir le sainfháil.

Plean Dóiteáin, Sábháilteachta agus Éigeandála

- 2.19** Le linn 2021, leanamar ar aghaidh chun cur leis an dul chun cinn a bhí déanta sna blianta roimhe seo maidir le sábháilteacht dóiteáin. Coinníodh an chothabháil ar gach córas agus trealamh braite agus díothaithe dóiteáin chun dáta.

- 2.20** Nuashonraíodh ár bPlean Athshlánaithe ó Thubaiste in 2021 freisin.

3 Cairteanna a fháil agus Seirbhísí Taifid don Rialtas

Cairteanna a fháil agus Seirbhísí Taifid don Rialtas

- 3.1** Faigheann an Chartlann Náisiúnta taifid cartlainne arna gcruthú ag Ranna Stáit agus na cúirteanna ar gach leibhéal, dá ngairtear ‘taifid Roinne’ de réir an tsainordaithe dlíthiúil faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986. Ina theannta sin, tá sé de chumhacht ag an gChartlann Náisiúnta taifid agus doiciméid de thionscnamh neamh-oifigiúil a fháil i gcás go measfar gur fiú iad a chaomhnú agus go gcuirfidh siad leis na sealbhúcháin atá ann cheana de thaifid Roinne nó gur fiú iad a chaomhnú agus baol ann go ndíothófar iad.

Príomh-Fhorálacha an Achta um Chartlann Náisiúnta, 1986 agus Rialachán i ndáil le taifid Roinne

- 3.2** San Acht, úsáidtear an téarma ‘taifid Roinne’ mar mhíniú ar thaifid de chuid na nithe seo a leanas:

- Ranna Rialtais
- Na cúirteanna
- Na comhlachtaí eile a liostaítear sa Sceideal a ghabhann leis an Acht agus
- Coistí, coimisiúin agus binsí fiosrúcháin arna gceapadh ag an Rialtas, comhalta den Rialtas nó ag an Ard-Aighne

- 3.3** Féadfar na príomh-fhorálacha den Acht maidir le taifid Roinne a choimriú mar a leanas:

Alt 7 – Taifid Roinne a choimeád agus a dhiúscairt

Ní foláir taifid Roinne a chaomhnú mura n-údaróidh Stiúrthóir na Cartlainne Náisiúnta nó oifigeach eile don Chartlann Náisiúnta a bheidh ainmnithe chun na críche sin ag an Stiúrthóir, i scríbhinn, iad a dhiúscairt. Sula n-údarófar diúscairt, ní foláir don Stiúrthóir nó don oifigeach eile a bheith deimhin de nach fiú na taifid a chaomhnú sa Chartlann Náisiúnta.

Alt 8 – Taifid Roinne a aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta

Ní foláir, i gcoitinne, taifid Roinne atá níos sine ná 30 bliain d’aois a aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta mar a gcuirfear ar fáil iad don phobal lena n-íniúchadh. Féadfaidh Roinn taifid áirithe a choimeád agus/nó iad a choimeád óna n-íniúchadh ag an bpobal sa chás amháin go mbeidh siad faoi chumhdach ag deimhnithe arna ndéanamh:

- Faoi Alt 8(2) sa chéill go bhfuil siad i ngnáthúsáid sa Roinn sin nó go dteastaíonn siad i ndáil le riaradh na Roinne agus go gcuirfeadh a n-aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta isteach go mór ar riaradh na Roinne sin

Cairteanna a fháil agus Seirbhísí Taifid don Rialtas

- **Nó faoi Alt 8(4)** sa chéill, dá gcuirfí ar fáil iad don phobal lena n-iniúchadh:

- a. go mbeadh sin ar neamhréir le leas an phobail, nó
- b. gur sárú dualgais reachtúil nó sárú ar mheon macánta a bheadh ann nó a d'fhéadfadh a bheith ann ar an ábhar go bhfuil eolas ar fáil iontu a tugadh i modh rúin, nó
- c. gur cúis tochsail nó contúirte do dhaoine beo a bheadh ann nó a d'fhéadfadh a bheith ann ar an ábhar go bhfuil eolas ar fáil iontu faoi dhaoine aonair, nó go mbeadh sé nó go bhféadfadh go mbeadh sé ina ábhar caingne le haghaidh damáistí mar gheall ar chlúmhilleadh

Ní foláir aon deimhniú den sórt sin a bheith arna dhéanamh ag oifigeach a bheidh ar chéim Príomh-Oifigigh ar a laghad a bheidh ceaptha ag Ard-Rúnaí na Roinne mar Oifigeach Deimhniúcháin. Maidir le deimhnithe arna ndéanamh faoi Alt 8(4) ag Oifigigh Deimhniúcháin, seachas Roinn an Taoisigh, is gá toiliú roimh ré ó dhuine de na hOifigigh Toilithe de chuid Roinn an Taoisigh ina leith.

Taifid Roinne a ullmhú lena n-aistriú

- 3.4 Faoi Rialachán 5 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986, Rialacháin, 1988, tá Ranna freagrach as sceidil a ullmhú ina liostaítear taifid atá le haistriú, as a dtaifid a eagrú, a uimhriú, a ghlanadh, a phacáil agus a lipéadú agus as iad a iompar go dtí an Chartlann Náisiúnta, agus na nithe sin go léir de réir na dtreoirilínte arna n-eisiúint ag an Stiúrthóir mura mbeidh socruithe malartacha ceadaithe roimh ré ag an Stiúrthóir.

Ábhair Chartlainne agus Seirbhísí Rialtais

- 3.5 Is é Ábhair Chartlainne agus Seirbhísí Rialtais an rannán riaracháin laistigh den Chartlann Náisiúnta a bhfuil de fhreagracht air taifid Roinne a bhreithmheas, a bhailiú agus a bhainistiú chun iad a chaomhnú. Tá an rannán comhdhéanta de dhá aonad, Bainistiú Ábhar Cartlainne agus Taifid Reatha, arna mbainistiú ag beirt Chartlannaithe Sinsearach faoi mhaoirseacht Coimeádaí. Go luath in 2021, 1 Choimeádaí, 2 Chartlannaí Sinsearach, 4 chartlannaí (a raibh 3 díobh sannta do Bhainistiú Ábhar Cartlainne agus 1 díobh sannta do Thaifid Reatha) agus foireann tacaíochta riaracháin ar a raibh 1 Oifigeach Feidhmiúcháin agus 1 Oifigeach Cléireachais arna roinnt idir an dá aonad, an leibhéal foirne a bhí ag an Rannán.⁵ I mí Feabhra, cuireadh cartlannaí ón Aonad Bainistithe Ábhar Cartlainne ar iasacht chuig an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige ar feadh dhá bhliain.

⁵ I mí na Samhna 2021, d'aistrigh an tOifigeach Feidhmiúcháin chuig An Rannán Stórála agus Caomhnaithe Ábhar Cartlainne.

Archives Acquisition and Records Services to Government

I mí Aibreáin 2021, thosaigh sé chartlannaí ar chonradh ag obair san Aonad Bainistithe Ábhar Cartlainne ar feadh tréimhse 24 mhí chun cabhrú le haistriú taifead faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018. Thosaigh an fhoireann ar chonradh le linn dianghlasáil Covid-19 leibhéal 5. Tréimhse dhúshlánach agus am-íditheach a bhí sa tréimhse sin don fhoireann nua agus don Chartlannaí Sinsearach san Aonad araon agus oiliúint á cur ar an bhfoireann nua maidir leis na dualgais faoin reachtaíocht nua agus obair agus nósanna imeachta na Cartlainne Náisiúnta trí ghuthán, ríomhphost agus físghlaoch. Ar an dea-uair, bhí na hacmhainní TF agus rochtain ar líonra na Cartlainne Náisiúnta ag an bhfoireann chun obair a dhéanamh ón mbaile. Tháinig foireann ar ais go dtí an Chartlann Náisiúnta ar róta dhá lá sa tseachtain i mí Bealtaine 2021.

Portráidí thoscaireacht na Breataine
ar taispeáint ag 'An Conradh, 1921:
Taifid ón gCartlann' i gCaisleán
Bhaile Átha Cliath.

Taifid Reatha

Aonad na dTaifead Reatha

3.6

Ceadaítear le hAlt 7 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 do Stiúrthóir na Cartlainne Náisiúnta cead a thabhairt chun taifid nach fiú a choinneáil mar chartlanna a dhiúscairt. Tá úsáid bainte ag an gChartlann Náisiúnta as an bhforáil sin chun idirghabháil a dhéanamh sula mbeidh taifid 30 bliain d'aois mar shlí chun cabhrú le Ranna a n-oibleagáidí faoin reachtaíocht um chosaint sonraí a chomhlíonadh agus chun an costas ar an Státchiste a bhainfeadh le stóras tráchtála do thaifid nach bhfuil feidhm ghnó leo a thuilleadh a laghdú. Trí idirghabháil a dhéanamh go luath cinntítear freisin go sainaithnítear taifid ar fiú iad a chaomhnú go buan mar chairteanna. Cumasaíonn an méid sin cur chuige córasach maidir le taifid phoiblí a bhainistiú, acmhainní a leithdháileadh agus costais stórála agus idirghabhála a phleanáil le himeacht ama.

D'ainneoin na ndúshlán a d'eascair de bharr Covid-19 agus na srianta a bhí i bhfeidhm le linn 2021, lean Aonad na dTaifead Reatha den chaidreamh le Ranna chun a éascú dóibh iarrataí a dhéanamh ar dhiúscairt ar feadh 2021 (féach 3.19–3.21 thíos).

Bainistiú taifead sa státseirbhís

3.7

Tá priacal tromchúiseach fós ag baint leis an easpa rialachán bainistithe taifead atá sa státseirbhís maidir le taifid phoiblí a chaomhnú. Lean an bhuairt faoi oibleagáidí faoin reachtaíocht um Chartlann Náisiúnta agus um chosaint sonraí le linn 2021, rud a d'fhág líon mór fiosruithe don Chartlann Náisiúnta.

Tá na buarthaí leanúnacha sin ann go díreach mar gheall ar an easpa rialachán bainistithe taifead agus easaontacht comhairle maidir le sonraí pearsanta a choimeád. Bhí caidreamh ag an gCartlainne Sinsearach, Aonad na dTaifead Reatha, le roinnt líonraí sa státseirbhís in 2021 in iarracht chun leanúint de phróifíl na Cartlainne Náisiúnta a mhéadú agus chun aird a dhíriú ar an ngá atá le cleachtais chuí maidir le taifid a choimeád agus faireachán a dhéanamh thar shaolré iomlán taifead.

Taifid Reatha

3.8 Le linn 2021, tugadh cur i láthair do na comhlachtaí státseirbhíse agus seirbhíse poiblí seo a leanas maidir le bainistiú taifead, cartlanna, cosaint sonraí agus oibleagáidí faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986:

- An Roinn Iompair
- An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí
- An Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán
- An Roinn Dlí agus Cirt
- An Roinn Sláinte
- An Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta
- Líonra Bainistíochta Eolais na Státseirbhíse
- Coimisiún Ombudsman an Gharda Síochána

3.9 Tá buairt ann i gcónaí mar gheall ar na saincheistean ar díriodh aird orthu i dtuarascáil bhliantúil, 2020 uaim maidir le comhlachtaí nach dtagann faoi réim an Achta um Chartlann Náisiúnta, 1986 i dteannta an easpa straitéise maidir le taifid phoiblí a chaomhnú go digiteach.

Beidh priacal caillteanais ann go leanúnach don taifead poiblí gan caighdeán éigeantacha maidir le taifid agus sonraí oifigiúla rialtais a bhainistiú agus beidh an Stát faoi dhliteanas maidir le mainneachtain leasanna geallsealbhóirí agus saoránach a chosaint.

3.10 Lean Ranna de bheith ag brath an iomad ar sholáthraithe stóras tráchtála do thaifid chun taifid pháipéir a bhainistiú agus gan straitéisí maidir le caomhnú digiteach agus cur chuige caighdeán-bhunaithe maidir le bainistiú faisnéise leanfaidh an priacal go gcaillfear taifid phoiblí nó nach mbeidh rochtain orthu. Is ábhar buartha i gcónaí é caighdeán chuid de na soláthraithe stóras tráchtála atá á n-úsáid ag Ranna Rialtais.

3.11 Le linn 2021, lean an Chartlann Náisiúnta de chaidreamh le cartlannaithe gairmiúla agus bainisteoirí taifead a ceapadh i roinnt Ranna agus comhlachtaí poiblí agus tacaíocht a thabhairt dóibh. Cé go bhfuil tasc ollmhór rompu, tá na daoine sin ag déanamh dul chun cinn maith chun dul i ngleic le cuid de na saincheistean coimeádta taifead a bhfuil siad ag tabhairt aghaidh orthu, lena n-áirítear faireachán ar fheidhmchláir chun taifid a dhiúscairt nach fiú iad a choimeád go buan agus riaráistí taifead a ullmhú lena n-aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta.

Taifid Reatha

Tá tionchar á imirt ar an bhfeasacht ar oibleagáidí faoin reachtaíocht um chartlann náisiúnta ag cartlannaithe gairmiúla agus bainisteoirí taifead a bheith lonnaithe i Ranna chomh maith le caidreamh méadaithe leis an gCartlann Náisiúnta.

Chuir Covid-19 isteach ar iarrachtaí ag an Rannán Ábhar Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais chun líonra foirmeálta cartlannaithe agus bainisteoirí taifead ag obair sa státseirbhís a bhunú. Táthar ag súil leis an tionscnamh sin a chur chun cinn in 2022.

3.12 Níl aon ról reachtúil ag an gCartlann Náisiúnta faoin reachtaíocht maidir le maoirseacht ar bhainistiú taifead sa státseirbhís nó sa tseirbhís phoiblí. Féadfaidh an Chartlann Náisiúnta comhairle a thabhairt maidir le hábhair a baineann le taifid ar fiú iad a chaomhnú go buan mar chairteanna, ach níl aon chumhacht ag an gCartlann Náisiúnta comhlíonadh an chéanna a fhorfheidhmiú. Leanann Éirinn de bheith asluiteach sa mhéid sin i gcomhthéacs Eorpach agus idirnáisiúnta araon.

3.13 Le linn 2021, thug Aonad na dTaifead Reatha aiseolas agus comhairle do roinnt Ranna agus gníomhaireachtaí maidir le saincheisteanna a bhaineann le bainistiú taifead agus beartais choimeádta de réir mar a léirítear thíos:

- An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí
- An Roinn Gnóthaí Eachtracha
- An Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail
- An Roinn Iompair
- An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara
- An Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán
- Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit
- An tSeirbhís um Cheapacháin Poiblí
- An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige
- Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann
- An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte
- An tSeirbhís Chúirteanna
- An tÚdarás Clárúcháin Maoine
- An Oifig Luachála
- An tÚdarás um Ard-Oideachas

Details.

Telephones
WESTERN ONE (34 LINES)
(DAY & NIGHT)
Telegrams
"EVERYTHING HARRODS LONDON"

TO HER MAJESTY
THE QUEEN

AS DRAPERS &
FURNISHERS

REG. NO. I 82

PAGE Who.

The Irish Delegation Office.

22, Hans Place,

S.W.

TO H. M. QUEEN ALEXANDRA
AS GOLD SMITHS, SILVER SMITHS &
SILK MERCHANTS

IN ACCOUNT WITH

HARRODS LTD
LONDON,
S.W.1.

TO H. M. THE QUEEN OF NORWAY
AS FURNISHING DRAPERS

WEEK ENDING November 19 21

CHEQUES SHOULD BE CROSSED BARCLAYS BANK LIMITED

Nov. 8th

1 bx	Crackers	9	0			
1 bx	Do	10	3			
1	Fancy Baskets	2	1	0		
1 lb	J. Bonbons	3	6			
1 lb	Peppermints Lumps	2	8			
1 bx	E. Sweets	6	9			
1 bx	Assorted Sweets	3	6			
1 bx	M. Brazils	4	6			
1 lb	Peppermint Liqueurs	3	0			
3 lbs	Assorted Chocolates 4/6	12	6			
1	Serviettes	1	6			
1 doz	Do	1	7			
1	D. O'yleys	1	3			
1 doz	Do	1	1			
1 doz	Do	10				
1 doz	Ice Cases	6	9			
6	Fancy Baskets 9/6	2	17	0		
1 bx	Fruits	8	6			
2	Baskets 18/6	1	17	0		
	c.f.				10	12 2

Sonrasc de chuid Harrod's a bhfuil seoladh thoscaireacht na hÉireann i Hans Place air, le haghaidh earraí ar soláthraíodh idir 8 agus 10 Samhain 1921, earraí is dócha le haghaidh chóisir a reáchtáladh an 19 Samhain.

Cartlann Náisiúnta, DE/3/1/273

Taifid Reatha

- 3.14** Cé gur ábhar dóchais é go bhfuil go leor comhlachtaí ag déileáil le bainistiú taifead mar ní tromchúiseach, tá difríocht mhór ann i gcónaí maidir le caighdeán na mbeartas atá forbartha agus an tuiscint go foriomlán i dtaobh coincheapanna agus forbairtí maidir le taifid a choimeád.

I roinnt cásanna ní bhíonn gníomh leantach ann ná ní chuirtear an beartas bainistithe taifead i ngníomh agus táthar ag leanúint d'acmhainní nach leordhóthanach a chur ar fáil don bhainistiú taifead ag an leibhéal Rannach agus gníomhaireachta. Léiríonn go leor den doiciméadacht an bhuairt maidir le cosaint sonraí agus ní chuirtear i gcuntas léi na hoibleagáidí níos leithne maidir le taifid a choimeád, lena n-áirítear oibleagáidí reachtúla faoin reachtaíocht um chartlann náisiúnta. Cé go bhfáiltítear roimh gairmithe faisnéise a earcú i roinnt Ranna agus gníomhaireachtaí, is eisceachtaí iadsan i gcónaí agus braitear nach dteastaíonn aon eolas ná scileanna speisialtóra maidir le bainistiú taifead. Is ról speisialtóra atá i gceist le faisnéis a bhainistiú a dteastaíonn foireann lánaimseartha agus dhea-oilte ina leith chun tuiscint a bheith ann ar na castachtaí iomchuí dlí, eitice agus eagraíochtúla a tharlaíonn.

- 3.15** Go luath in 2021, foilsíodh ar líne an sceideal coimeádta maidir le haicmí riaracháin ghinearálta taifead a fhaightear ar fud gach Roinn agus gníomhaireacht státseirbhíse arna forbairt ag an Aonad Taifead Reatha. Is treoir phraiticiúil atá ansin ar glacadh leis agus a scaipeadh go fairsing ar Ranna agus gníomhaireachtaí araon, lena n-áirítear comhlachtaí nach dtagann faoi réir na reachtaíochta um chartlann náisiúnta faoi láthair. Is cosúil go bhfuil leanúnachas níos fearr ag teacht as an sceideal coimeádta ó thaobh taifid a shainaithint lena gcaomhnú go buan. Cheal aon chumhachtaí reachtúla, d'fhorbair an Chartlann Náisiúnta an doiciméad ar an tuiscint gur gá údarú sonrach ó Stiúrthóir na gCartlann Náisiúnta chun aon taifid a dhiúscairt.

Bainistiú taifead sa Chartlann Náisiúnta

- 3.16** In 2021, leanadh den dul chun cinn leis an tionscadal inmheánach bainistithe maidir le taifid ghnó arna gcruthú ag an gCartlannaí Sinsearach, Taifid Reatha. Mar thoradh ar obair ullmhúcháin arna

Taifid Reatha

déanamh ag an Rannán Ábhar Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais agus Oifig an Stiúrthóra – lena n-áirítear struchtúr nua comhad agus scéim aicmiúcháin a fhorbairt agus a chur i ngníomh – bhí ascnamh rathúil ann chuig córas bainistithe doiciméad *eDocs* in Aibreán 2021. Is córas é sin atá tógtha ar ardán saincheaptha *Microsoft SharePoint* atá á sholáthar go céimneach ar fud na státseirbhíse ag Oifig an Phríomh-Oifigigh Faisnéise mar chuid de chur i ngníomh na sraithe feidhmchlár *Build to Share*.

Cuirfidh soláthar céimneach an chórais laistigh den Chartlann Náisiúnta leis an bhfaireachán agus an bhainistiú ar ár dtáifead gnó féin mar aon le staid straitéiseach a sholáthar óna bhféadfar ionchur bainistithe cartlann agus taifead a chur ar fáil do chomhghleacaithe in Oifig an Phríomh-Oifigigh Faisnéise. Cuireadh isteach go mór ar phleananna chun an soláthar céimneach a leathnú amach chuig gach rannán sa Chartlann Náisiúnta mar gheall ar easpa leanúnach foireann TFC agus bonneagar digiteach nuálaíoch. Táthar ag súil leis ascnamh iomlán chuig an gcóras sin a chur chun cinn in 2022.

Breithmheas ar thaifid Roinne

3.17

Ní foláir taifid roinne a chaomhnú, mura ndéanfaidh Stiúrthóir na Cartlainne Náisiúnta nó oifigeach eile de chuid na Cartlainne Náisiúnta arna ainmniú ag an Stiúrthóir chun na críche sin, údarú i scríbhinn a thabhairt chun iad a dhiúscairt. Sula ndéanfaidh an Stiúrthóir nó an t-oifigeach ainmnithe diúscairt a údarú, ní mór dó nó di a bheith deimhin de nach fiú don Chartlann Náisiúnta na taifid a chaomhnú. Maidir le hiarratais ar dhiúscairt cairteanna a mheasúnú, is gá na taifid agus na feidhmeanna gnó agus próisis ghnó arna ndoiciméadú iontu a bhreithmheas go cúramach. Faoi láthair, baineann formhór na n-iarrataí chun taifid a dhiúscairt le taifid seanpháipéir leagáide.

Cé go gcuirtear fáilte roimh iarrachtaí dul i ngleic le saincheistean leagáide, ní foláir do Ranna agus gníomhaireachtaí a bheith réamhghníomhach maidir le taifid reatha a bhainistiú chun a chinntiú nach dtarlóidh cuid de na saincheistean sin arís. Tá iarracht déanta ag an Aonad Taifead Reatha a bheith réamhghníomhach agus praiticiúil le linn dó iarratais a mheasúnú, lena n-áirítear údarú a mholadh chun diúscairt a dhéanamh go leanúnach fad a bheidh sraith taifead ag fabhrú. Cheal rialacháin bainistithe taifead, fágann laige sa reachtaíocht reatha nach féidir leis an gChartlann Náisiúnta, ar leibhéal praiticiúil, údarú ginearálta diúscairt a sholáthar maidir le taifid ar léir nach bhfuil aon luach cartlainne leo seachas a bhfeidhm gnó.

Le linn 2021, chuir an Cartlannaí Sinsearach agus an cartlannaí, Taifid Reatha, tús le tionscadal chun taifid arna gcruthú ag an gCoimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí a bhreithmheas go réamhghníomhach. Cé gur bunaíodh

Taifid Reatha

é in 2014, fuarthas amach go bhfuil an Coimisiún um lomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí faoi réir an Achta um Chartlann Náisiúnta, 1986 trí leasú neamhthéacsúil ar an Acht a fhágann, má dhéantar tagairt i reachtaíocht bhunaitheach an chomhlachta nua do chomhlacht a bhí ann cheana, gur féidir an méid sin a fhorléiriú mar thagairt don chomhlacht nua. I gcás an Choimisiúin um lomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí, ciallaíonn an méid sin gur féidir an tagairt d'Oifig an Stiúrthóra Gnóthaí Tomhaltóra, ar comhlacht é a liostaítear sa sceideal a ghabhann leis an Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986, a fhorléiriú anois mar thagairt don Choimisiún um lomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí agus go bhfuil an comhlacht sin faoi réir na reachtaíochta a bhí ann sula raibh sé ar marthain.

Baineann breithmheas chórasach leis an tionscadal sin ar thaifid reatha ghnó agus ionchur maidir le sceidil choimeádta a fhorbairt mar aon le treoir maidir le struchtúir ionchasacha aicmiúcháin agus comhad. Cinnteofar leis an tionscadal sin go sainaithneofar taifid ar fiú iad a chaomhnú go buan laistigh den Choimisiún um lomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí agus cabhróidh sé chun cur chuige caomhnaithe deartha maidir le taifid a choimeád laistigh den eagraíocht a fhorbairt. Beidh sé freisin ina chruthúnas coincheapa don Chartlann Náisiúnta le linn cur chuige níos foriomláine a fhorbairt maidir le measúnacht a dhéanamh ar thaifid phoiblí i dtimpeallacht digiteach nuálaíoch. Chuir srianta sláinte poiblí a tugadh isteach de bharr phaindéim Covid-19 isteach ar an tionscadal sin agus táthar ag súil go gcríochnófar é in 2022.

- 3.18** Le linn 2021, chuir an tAonad Taifead Reatha 20 iarratas ar dhiúscairt i gcrích. Mar thoradh ar sin, diúscaíodh 3,000 bosca stórais, tuairim is 271,295 comhad, tuairim is 54,000 bileog scaoilte agus 350 scarbhileog nárbh fhiú iad a chaomhnú go buan mar chairteanna agus a raibh deireadh tagtha leis an bhfeidhm ghnó nó dhlíthiúil a bhí leo. Bhain formhór na dtaifead sin le gníomhaíochtaí a phróiseáil agus taifid nach raibh faisnéis ar leith iontu. I ngach cás, bhí an t-údarú chun iad a dhiúscairt faoi réir roinnt coinníollacha. Mar thoradh ar an méid sin, tá coigiltis leanúnacha ann don Státchiste agus tá comhlíonadh oibleagáidí faoi reachtanna eile, lena n-áirítear an tAcht um Chosaint Sonraí, 2018, méadaithe.

I gceithre chás, diúltaíodh údarú chun diúscairt a dhéanamh ar na forais gurbh fhiú na taifid a choimeád mar chairteanna agus bhí 3

Barry, Michael.

Donnybrook,

of City
Co. Dublin.

Grant of Admōn wfa. 1755

Prerog: Gra

Taifid Reatha

iarratas fós ar siúl faoi dheireadh 2021. Cuireadh i gcrích in 2021 12 iarratas eile ar cuireadh moill orthu in 2020 mar gheall ar Covid-19 agus diúltaíodh do dhá iarratas.

Tá liosta iomlán de gach iarratas ar dhiúscairt arna dhéanamh a deonaíodh agus a diúltaíodh in 2021 i bhFoscúbhinn E.

3.19

Le linn 2021, chuir Covid-19 isteach go mór ar chumas na foirne obair bhreithmheasa a dhéanamh. D'ainneoin sin, lean suirbhéanna breithmheasa ar thaifid ar aghaidh laistigh de na treoirlínte sláinte poiblí. Ainmníodh foireann de chuid na Cartlainne Náisiúnta mar oibrithe riachtanacha agus ceadaíodh dóibh taisteal chun obair riachtanach a dhéanamh le linn tréimhsí dianghlasála leibhéal 5. Tugadh faoi shuirbhéanna taifead sna Ranna agus na gníomhaireachtaí seo a leanas sna hionaid seo a leanas:

- An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara, Baile Átha Cliath, Loch Garman, Port Laoise, Bacastún agus an Tulach Mhór
- An Roinn Dlí agus Cirt, Baile Átha Cliath
- An Roinn Coimirce Sóisialaí, Sligeach
- An tSeirbhís um Cheapacháin Phoiblí, Baile Átha Cliath
- An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí, Baile Átha Cliath
- An Roinn Iompair, Baile Átha Cliath
- An Roinn Gnóthaí Eachtracha, Baile Átha Cliath
- An tÚdarás Clárúcháin Maoine, Baile Átha Cliath
- An Roinn Airgeadais, Baile Átha Cliath
- An Roinn Cultúir, Oidhreacht agus Gaeltachta, Baile Átha Cliath
- An Roinn Sláinte, Baile Átha Cliath
- Oifig na nOibreacha Poiblí, Port Láirge
- An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige, Baile Átha Cliath
- Pobal, Baile Átha Cliath
- Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann, Baile Átha Cliath
- An Roinn Gnó, Fiontar agus Fostaíochta, Baile Átha Cliath

Taifid Reatha

Sonraí Oscailte

- 3.20** Le linn 2021, lean an Chartlann Náisiúnta den rannchuidiú leis an mBonneagar le haghaidh Achmhainní Teanga Eorpacha (ELRI), tionscadal atá bunaithe in Ionad *Adapt* in Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath agus arna thacú ag ár máthair-roinn chun acmhainn aistriúcháin ar líne a fhorbairt don Ghaeilge⁶. Leanfaidh an Chartlann Náisiúnta de thacaíocht a thabhairt don tionscadal sin de réir mar a théann sé ar aghaidh.
- 3.21** Is beag an dul chun cinn a rinneamar ar ár straitéis maidir le Sonraí Oscailte le linn 2021. Mar ghairmithe faisnéise, aithnímid go hiomlán an suntasacht a bhaineann leis an bhfaisnéis atá faoi choimeád againn agus an t-ionchas a bhaineann lena húsáid ag earnálacha éagsúla mar chuid den straitéis maidir le Sonraí Oscailte. Leanadh ar aghaidh le hobair theoranta maidir le tacair shonraí a ullmhú lena scaoileadh.

Comhaltas i nGasra Oibre Saineolaithe an Choimisiúin Eorpaigh um Thimpeallacht Dhigiteach a Fhorbairt don Oidhreacht Chultúrtha

- 3.22** In 2021, ceapadh an Cartlannaí Sinsearach, Taifid Reatha, mar ionadaí na hÉireann ar Ghasra Oibre Saineolaithe an Choimisiúin Eorpaigh um Thimpeallacht Dhigiteach a Fhorbairt don Oidhreacht Chultúrtha.

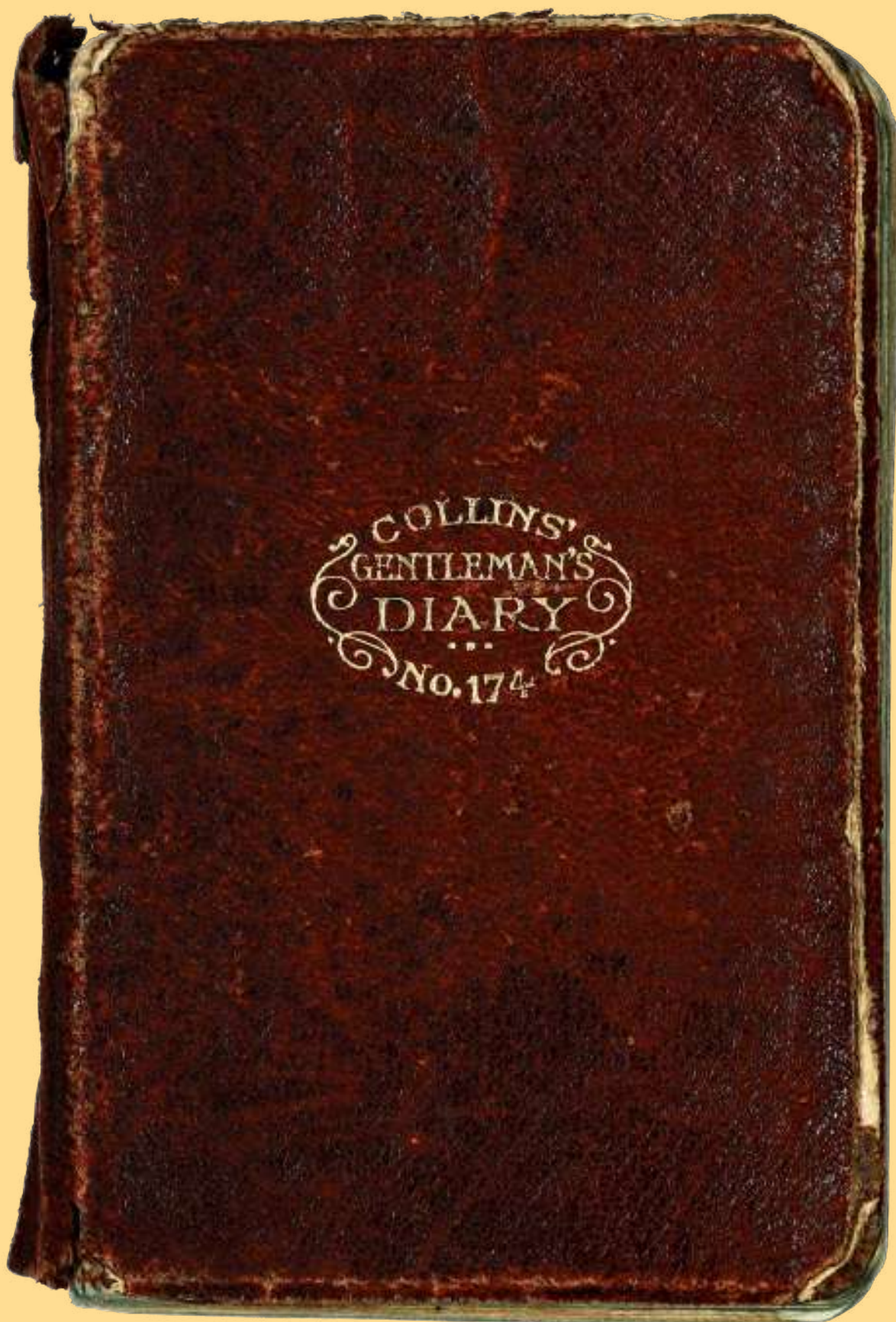
Comhairle na bhForas Náisiúnta Cultúir agus cosaint sonraí

- 3.23** Bhí an Cartlannaí Sinsearach, Taifid Reatha, rannpháirteach i ngasra oibre neamhfhoirmeálta maidir le cosaint sonraí i dteannta comhghleacaithe ó chomhlachtaí CNCI eile. Níorbh fhéidir pleananna chun siompóisiam leantach a óstú i mí Bealtaine 2019 a chur i gcrích mar gheall ar shrianta a tugadh isteach chun dul i ngleic le Covid-19. Táthar ag súil leis go bhféadfar dul ar aghaidh leis an ócáid bheartaithe in 2022.

Tionscadal ríomh-Chartlannaithe

- 3.24** D'fhreastail an Cartlannaí Sinsearach, An tAonad Taifead Reatha, ar roinnt sheimineáir ghréasáin maidir le dul chun cinn an tionscadail ríomh-Chartlannaithe. Cuireadh gach ócáid i bpearsa ar ceal le linn 2021. Níl an Chartlann Náisiúnta fós in ann gabháil go gníomhach don tionscadal sin mar gheall ar easpa foirne thar gach grád agus easpa acmhainní inár mbonneagar TFC.

6 <https://elri.dcu.ie/en-ie>.

Clúdach tosaigh dhiálann
Mhichíl Uí Choileáin do 1919.

Cartlann Náisiúnta, 2021/110/2

Bainistiú Cairteanna

An tAonad Bainistithe Ábhar Cartlainne

- 3.25 Is é an ról atá ag an Aonad Bainistithe Ábhar Cartlainne ná cairteanna a fhaigheann an Chartlann Náisiúnta, cibé acu ó Ranna Stáit agus comhlachtaí eile de réir Alt 8 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 nó trí dheonacháin ó phearsana aonair príobháideacha, eagraíochtaí agus forais a fhorshealbhú agus a chatalógú. Mar gheall ar ról reachtúil na Cartlainne Náisiúnta, tá obair an Aonaid Bainistithe Ábhar Cartlainne dírithe ar thaifid arna n-aistriú ag Ranna Stáit agus comhlachtaí eile atá faoi réir an Achta. Cuireadh isteach go mór ar fhorshealbhú na dtaifead sin arís le linn 2021 mar thoradh ar phaindéim Covid-19.

Taifid arna nAistriú ag Ranna Stáit, lena n-áirítear na Cúirteanna

- 3.26 Mar gheall ar an mbuaneaspa cóiríochta do chairteanna, níor éirigh leis an gChartlann Náisiúnta riamh réimse iomlán na dtaifead Roinne atá dlíthe lena n-aistriú a ghlacadh agus is bac an méid sin ar Ranna cláir oibre chórasacha a thionscnamh chun taifid a ullmhú lena n-aistriú de réir oibleagáidí dlíthiúla. Tá ráiteas maidir leis an staid i leith aistriú taifead amhail an 31 Nollaig 2021 leagtha amach i bhFoscúbhinn C.

- 3.27 D'oibrigh formhór na foirne i Ranna Stáit go cianda ó mhí Eanáir 2021 go dtí gur cuireadh deireadh leis an dianghlasáil leibhéal 5 i mí Bealtaine. Lean an fhoireann i go leor Ranna de bheith ag obair ón mbaile nó bhí socruithe oibre chumaiscthe acu don chuid eile de 2021. Mar thoradh ar sin, níor ullmhaigh go leor Ranna Stáit aistrithe taifead go dtí an Chartlann Náisiúnta agus d'ullmhaigh roinnt eile aistriú laghdaithe.

- 3.28 Bhíothas ag súil leis go mbeifí in ann glacadh, in 2021, le haistrithe taifead thar téarma nó riaráiste arna n-ullmhú ag Ranna nach raibh an Chartlann Náisiúnta in ann rochtain a fháil orthu in 2019 agus 2020. Ar an drochuair, chuir tréimhsí dianghlasála leanúnacha Covid-19 moill eile ar aistrithe agus ní bhfuarthas ach líon de na haistrithe sin lena n-áirítear ón Roinn Coimirce Sóisialaí, an Roinn Airgeadais, an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán agus an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta.

Bainistiú Cairteanna

- 3.29** Cuireadh moill ar ullmhúcháin chun taifid a aistriú faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018 in 2020 agus 2021 mar gheall ar an bpaindéim. Bhí pleananna maidir leis an reachtaíocht agus aistriú taifead atá níos sine ná 20 bliain d'aois ag dul chun cinn ó 2015. Cinneadh go ndéanfaí na taifid maidir le próiseas na síochána ag dul i dtreo Chomhaontú Aoine an Chéasta Bhéal Feirste, 1998 a scaoileadh i mí Eanáir 2022. Le comhoibriú ó na Ranna Stáit iomchuí, eadhon Roinn an Taoisigh, an Roinn Gnóthaí Eachtracha, an Roinn Dlí agus Cirt agus Oifig an Ard-Aighne agus le tiomantas agus díograis fhoireann an Aonaid Bainistithe Ábhair Cartlainne lena n-áirítear na sé chartlannaí breise ar chonradh, próiseáladh taifid ón tréimhse 1992 go 1998 agus bhíodar réidh don réamhamharc do na meáin i mí na Nollag agus lena scaoileadh leis an bpobal i mí Eanáir 2022.⁷
- Is éacht a bhí ansin a baineadh amach de thoradh ar an bhfoireann sna Ranna Stáit iomchuí a bheith ag obair trí na tréimhsí dianghlása ba gheire chun a chinntiú go raibh na taifid sin ullamh lena n-aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta faoi mhí na Nollag. D'oibrigh foireann na nÁbhar Cartlainne agus Sheirbhísí Rialtais sé lá sa tseachtain ó mhí Dheireadh Fómhair go dtí mí na Nollag chun na haistrithe a phróiseáil agus gach comhad a athlonnú chun a gcaomhnú agus a slándáil fadtéarma a áirithiú.⁸
- 3.30** Cé go ndearna an phaindéim leanúnach difear freisin d'aistrithe 30 bliain faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986, d'aistrigh deich Roinn Stáit taifid go dtí an Chartlann Náisiúnta le linn 2021. Bhí aistriú substaintiúil ó Cheanncheathrú na Roinne Gnóthaí Eachtracha agus 13 ambasáid agus misean san áireamh.⁹
- 3.31** Tá mórfháilte le cur roimh chartlannaithe gairmiúla/bainisteoirí faisnéise a bheith i líon níos mó Roinn Rialtais agus comhlacht. Is céim riachtanach atá i gceist ansin chun aghaidh a thabhairt ar aistrithe

⁷ Faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018, rinne Roinn an Taoisigh ocht n-aistriú eile, 1992–1998; rinne an Roinn Gnóthaí Eachtracha, seacht n-aistriú eile, 1992–1996; rinne an Roinn Dlí agus Cirt, seacht n-aistriú eile, 1992–1998 agus rinne Oifig an Ard-Aighne, aistriú eile amháin do 1998.

⁸ Aistríodh 2,380 comhad go dtí an Chartlann Náisiúnta faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018 in 2021. Táthar ag súil le tuilleadh forshealbhúcháin le linn 2022 ó Roinn an Taoisigh agus ón Roinn Gnóthaí Eachtracha, a bhaineann go príomha le 1997 agus 1998.

⁹ D'aistrigh Ceanncheathrú na Roinne Gnóthaí Eachtracha 3,581 chomhad i dteannta 1,441 comhad ambasáide agus misean.

Bainistiú Cairteanna

riaráiste stairiúla ó chomhlachtaí atá faoi réir an Achta um Chartlann Náisiúnta, 1986. D'ullmhaigh an bheirt chartlannaí a ceapadh le déanaí sa Roinn Iompair agus sa Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige aistrithe taifead go dtí an Chartlann Náisiúnta le linn 2021.

- 3.32** Leagtar amach i bhFoscúbhinn C1, Tábla C na taifid arna n-aistriú ag Ranna Stáit.

Mar gheall ar thréimhsí dianghlasála Covid-19, na srianta ar fhoireann a bheith i láthair sa Chartlann Náisiúnta agus an brú a bhain le déileáil le seacht mbliain breise de chomhaid Angla-Éireannaigh arna n-aistriú faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018, níor phróiseáil an tAonad Bainistithe Ábhar Cartlainne gach aistriú go hiomlán le linn 2021. Leanfaidh an obair sin ar aghaidh in 2022.

- 3.33** Faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986, dlitear taifid de chuid na gcúirteanna, lena n-áirítear taifid a bhaineann le probháid, a aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta agus a scaoileadh lena n-íniúchadh ag an bpobal nuair a bheidh siad 30 bliain d'aois. Roimhe sin, áfach, bhí taifid den sórt sin dlite lena n-aistriú go dtí coimeád cartlainne nuair a bhí siad 20 bliain d'aois faoin *Public Records (Ireland) Act, 1867*. Cinneadh, tar éis cruinniú le hionadaithe ón tSeirbhís Chúirteanna i mí Meán Fómhair 2015, go ndéanfaidh na cúirteanna, go sealadach, scor de thaifid a aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta go dtí go ndéanfaí cinneadh críochnaitheach maidir le taifid ar bhain saincheisteanna cosanta sonraí leo a scaoileadh le haghaidh comhairliúcháin poiblí agus bhí an deis ag an tSeirbhís Chúirteanna dul i gcomhairle le hOifig an Choimisinéara Cosanta Sonraí. Mar thoradh ar sin, ní bhfuarthas aon aistriú taifead de chuid na gcúirteanna le linn 2021 agus tá an staid maidir le haistriú na dtaifead coimrithe i bhFoscúbhinn C thíos. Ina theannta sin, is gá go ndéanfar aghaidh a thabhairt ar stádas na Seirbhíse Cúirteanna ar leith ó “na Cúirteanna” nó “Oifigí Cúirte” faoin Acht um Chartlann Náisiúnta.

Aistriú Taifead ag comhlachtaí sceidealta

- 3.34** Níl an Chartlann Náisiúnta fós in ann cainníochtaí móra taifead a fhorshealbhú atá dlite lena n-aistriú ó go leor de na 61 chomhlacht atá liostaithe sa Sceideal a ghabhann leis an Acht um Chartlann Náisiúnta fad atáthar ag feitheamh ar chóiríocht do chairteanna trí chríochnú an Tionscadail Taisclainne Cartlainne, atá le tosú in 2022.

Bainistiú Cairteanna

- 3.35** D'fhorshealbhaigh an Chartlann Náisiúnta líon laghdaithe taifead ó chomhlachtaí sceidealta in 2021. Mar thoradh ar an obair chianda agus athrú pearsanra in Oifig an Ard-Aighne, aistríodh go páirteach an sraith 'SR' dá cuid don bhliain 1991. Rinne an Oifig an chéad aistriú taifead faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018.

D'aistrigh Oifig Ard-Rúnaí an Uachtaráin an t-aistriú do 2020 in 2021 mar gheall ar an bpaindéim agus daoine a bheith ag obair go cianda. Tá achoimre ar na taifid a forshealbhaíodh i bhFoscúbhinn C.

Taifid arna bhforshealbhú ó fhoinsí eile

- 3.36** Féadfaidh an Chartlann Náisiúnta taifid a fháil freisin ó fhoinsí eile, poiblí agus príobháideach, trí cheannach, deonachán, tiomnú nó iasacht de réir ailt 2(1)(c) agus 4(1)(f) den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986. Arís le linn 2021, fuair an Chartlann Náisiúnta líon méadaithe tairiscintí de thaiscí príobháideacha. Fuarthas líon beag forshealbhuíthe a chomhlíon na treoirlínte i mBeartas Fála na Cartlainne Náisiúnta agus arbh fhéidir cóiríocht a chur ar fáil dóibh. Tá achoimre ar na taifid a forsealbhaíodh i bhFoscúbhinn C.

Oiliúint maidir le taifid a aistriú

- 3.37** Cuireann Ábhair Chartlainne agus Seirbhísí Rialtais oiliúint ar fáil do Ranna Rialtais, comhlachtaí sceidealta agus na cúirteanna maidir le taifid a ullmhú lena n-aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta. Cuireann foireann ón Aonad Taifead Reatha agus Aonad Bainistithe Ábhar Cartlainne de chuid an Rannáin Ábhar Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais an leathlae oiliúna i láthair. Mar thoradh ar na seisiúin oiliúna seo, tá feabhas tagtha ar chaighdeán na n-aistrithe go dtí an Chartlann Náisiúnta agus ar an gcumarsáid idir státseirbhísigh agus foireann san Aonad Bainistithe Ábhar Cartlainne. Le linn 2021, leathnaigh Ábhair Chartlainne agus Seirbhísí Rialtais an clár oiliúna chun réamhrá a áireamh maidir leis an gChartlann Náisiúnta agus athlonnú taifead chun caomhnú fadtéarma a chinntiú. Is go cianda a cuireadh oiliúint ar fáil le linn 2021. Seoladh líon níos lú seisiún oiliúna maidir le taifid a aistriú le linn na bliana mar go raibh foireann sna Ranna Stáit ag obair go cianda.

Bainistiú Cairteanna

Cuireadh oiliúint ar fáil do na Ranna seo a leanas:

- An Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta
- An Roinn Dlí agus Cirt
- An Roinn Gnóthaí Eachtracha

Réamhamharc do na Meáin ar thaifid arna scaoileadh in Eanáir 2022

3.38

Gach mí Nollag, cuirtear roghnúchán de thaifid 30 bliain atá le scaoileadh ag Ranna Stáit agus comhlachtaí sceidealta an mhí Eanáir dár gcionn ar fáil d'ionadaithe na meán ag réamhamharc sa Seomra Léitheoireachta.

3.39

Mar gheall ar phaindéim Covid-19 agus chun ceanglais an Rialtais maidir le scaradh sóisialta a chomhlíonadh, b'éigean dúinn líon na n-iriseoirí sa Seomra Léitheoireachta a laghdú. Fadaíodh an réamhamharc do na meáin go dtí seacht lá seachas an gnáth réamhamharc trí lá chun a chinntiú go raibh am ag na hiriseoirí an líon méadaithe comhad a bhain le nithe Angla-Éireannacha a bhí le scaoileadh faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018 a scrúdú. Tugadh isteach nósanna imeachta nua chun timpeallacht slán a sholáthar don fhoireann agus do na hiriseoirí araon.

3.40

Cuireadh cosc ar aon fhaisnéis ó na taifid a cuireadh ar fáil don réamhamharc do na meáin a fhoilsiú nó a chraoladh roimh 00:01 Dé Céadaoin an 28 Nollaig 2021.

Tacaíocht don Rialtas agus seirbhísí poiblí

3.41

Le linn 2021, lean foireann an Rannáin Ábhar Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais de thacaíocht a chur ar fáil do chomhghleacaithe ar fud na státseirbhíse agus na seirbhíse poiblí agus do chomhghleacaithe laistigh den Chartlann Náisiúnta trí cheisteanna ar réimse fairsing saincheisteanna a fhreagairt. Orthu seo bhí rochtain ar thaifid, ceisteanna taighdeora maidir le bailiúcháin shonracha, tacaíocht do chartlannaithe Roinne agus d'fhoireann Roinne.

Bainistiú Cairteanna

3.42 Le linn 2021, tionóladh cruinnithe leis na comhlachtaí seo a leanas:

- An Roinn Sláinte
- Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí
- An Rialálaí Carthanais
- Tailte Éireann
- An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige
- Na Coimisinéirí Ioncaim
- An Roinn Dlí agus Cirt

3.43 Chonaic an Rannán Ábhar Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais, mar an gcéanna le gach rannán agus aonad oibríochta sa Chartlann Náisiúnta, méadú suntasach ar fhiosruithe ríomhphoist le linn 2021 agus freagraíodh iad go pras trínár struchtúir oibre chianda agus chumaiscthe.

4

Cairteanna a Stóráil, a Chaomhnú agus a Bhuanú

Cairteanna a Stóráil, a Chaomhnú agus a Bhuanú

- 4.1** Is é Cúram Bailiúchán an t-aonad gnó sa Chartlann Náisiúnta atá freagrach as stóráil, caomhnú agus buanú cairteanna a bhainistiú. Tá sé ar cheann de dhá aonad, in éineacht le Seirbhísí Poiblí (féach Alt 5 thíos) dá gcomhdhéantar an Rannán Cúraim Bailiúchán agus Seirbhísí Poiblí atá faoi cheannas ag Coimeádaí.
- 4.2** In 2021, is Caomhnóir Sinsearach agus Cartlannaí Sinsearach, dhá chartlannaí, Oifigeach Feidhmiúcháin amháin agus trí Oifigeach Cléireachais a bhí ar an bhfoireann san aonad Cúraim Bailiúchán. I mí Aibreáin 2021, d'éirigh cartlannaí amháin as an gCartlann Náisiúnta. I mí Dheireadh Fómhair 2021, d'aistrigh Oifigeach Cléireachais amach as an rannán agus aistríodh Oifigeach Cléireachais as Roinn eile. I mí na Samhna, d'aistrigh an tOifigeach Feidhmiúcháin isteach sa rannán. Tá dhá Oifigeach Cléireachais sa rannán. Ina theannta sin, bíonn an Príomh-Oifigeach Seirbhísí agus Oifigigh Seirbhíse rannpháirteach in obair Chúram Bailiúchán trí chairteanna a chur ar sheilfeanna agus a athphacáil agus cairteanna a thabhairt ar aird as stórais agus a chur ar ais iontu nuair a theastaíonn siad lena n-úsáid ag an bpobal sa Seomra Léitheoireachta agus ón bhfoireann. Bíonn Oifigigh Seirbhíse ar dualgas freisin ar urlár na talún chun fáiltiú roimh chuairteoirí agus roimh chonraitheoirí agus chun cabhrú leo agus gabhann siad do dhualgais slándála agus sábháilteachta dóiteáin. I mí na Samhna 2021, d'éirigh dhá Oifigeach Seirbhíse as agus ceapadh dhá Oifigeach Seirbhíse nua ó phainéal a cruthaíodh i mí na Nollag 2020.
- 4.3** Is é an Caomhnóir Sinsearach an t-aon ghairmí atá ag feidhmiú feidhmeanna buanúcháin (féach 4.19 thíos).

Cairteanna a Chaomhnú

- 4.4 Tá caomhnú cairteanna ar cheann de na príomhfheidhmeanna reachtúla atá ar an gCartlann Náisiúnta. Baineann an fhreagracht sin le hobair gach duine den fhoireann agus caitear mórchuid d'am oibre na foirne leis sin agus is gá acmhainní a chaitheamh leis go leanúnach.
- 4.5 Déantar gach forshealbhúchán nua taifead a phacáil i mboscaí ar chaighdeán cartlannaíochta gan aigéad agus seiceáiltear iad sula gcuirtear ar sheilfeanna iad chun go seachnaítear aon riaráiste taifead arna chruthú sa todhchaí a mbeidh gá le beart ina leith. Tarlaíonn gnéithe den obair athphacála agus athchurtha i mboscaí go leanúnach i gcaitheamh na bliana. Déantar obair speisialta bhuanúcháin – lena n-áirítear cairteanna a chur i mboscaí – ar shealbhúcháin atá ann cheana freisin. Baineann tionscadail eile le seiceáil iomlán a dhéanamh ar bhailiúcháin agus iad a chur in iatáin agus i mboscaí nua ansin. Ar na tasacanna oibre eile, áirítear doiciméid a réamhphacáil i mboscaí agus iad a mheasúnú maidir leis an obair ina leith agus faisnéis a ghabháil chun obair sa todhchaí a phleanáil. Cuirtear oiliúint ar an bhfoireann maidir le cairteanna a láimhseáil chun iad a chaomhnú.
- 4.6 Cuireadh aistrithe bliantúla de thaifid ó Ranna Stáit agus ó chomhlachtaí eile a raibh tuairim is 1,743 bosca cartlainne iontu ar sheilfeanna sa taisclann i Sráid an Easpaig agus sa taisclann sna Ceithre Chúirt. I mí an Mhárta agus Aibreáin 2021, bhí an Cartlannaí Sinsearach ar an láthair chun aistriú taifead ó na Seomraí Forshealbhúcháin in aice leis an trádstóras a bhainistiú. Bhí foireann ón Aonad Stórála agus Caomhnú Ábhar Cartlainne i láthair chun boscaí a eagrú, a phacáil agus a chur ar phailléid chun iad a aistriú chuig stóras lasmuigh den láthair. Bhí foireann ó Ábhar Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais ag obair le linn na tréimhse dianghlása sin freisin chun taifid a shainaithint, a athlonnú agus a aistriú roimh a thosóidh obair ar an Tionscadal Taisclainne Cartlainne. In 2021, aistríodh 4,850 bosca breise go dtí stóras lasmuigh den láthair chun spás seilfe a chruthú d'aistrithe bliantúla 2021 a ghlacadh isteach.
- 4.7 Ceannaíodh boscaí cartlainne agus comhaid chartlainne– lena n-áirítear boscaí saincheaptha le haghaidh imleabhair agus ítimí mórthomhais.
- Obair chaomhnúcháin i Sráid an Easpaig**
- 4.8 Bhí próiseáil leanúnach ar thaifid Choimisinéirí an Oideachais Náisiúnta ón 19ú haois mar chuid de na gníomhaíochtaí caomhnúcháin a cuireadh i gcrích in 2021 mar aon le deontais thiomnacha a athphacáil. Rachaidh an dara píosa oibre sin ar aghaidh ar feadh cúpla bliain.

Cairteanna a Chaomhnú

Obair chaomhnúcháin sna Ceithre Chúirteanna

- 4.9 Leanadh ar aghaidh leis an obair mhórsála a bhaineann le pacáil chaomhnúcháin a dhéanamh ar chairteanna sna Ceithre Chúirteanna, obair a tosaíodh in 2010 i dteannta athchóiriú ar an bhfoirgneamh. In 2021, leanadh de chairteanna a athphacáil i mboscaí de cháilíocht cartlainne gan aigéad. Áiríodh san obair sin doiciméid a bhí i mbeartanna roimhe sin nó i mboscaí nach de cháilíocht cartlainne iad. Leanadh ar aghaidh leis an obair chun doiciméid chúirte mórfhormaíde go háirithe a eagrú, a shocrú, a liostú agus a athphacáil cé gur chuir srianta Covid-19 isteach go mór ar láithreacht san áit oibre ó Eanáir go Bealtaine.

Micreascannáin chaomhnúcháin a stóráil

- 4.10 Déantar na máistirchóipeanna de mhicreascannáin caomhnúcháin de chuid na Cartlainne Náisiúnta a stóráil i saoráid stórála na RA atá lonnaithe i Leabharlann Náisiúnta na Breataine Bige in Aberystwyth.

Plean Tubaiste

- 4.11 Nuashonraíodh Plean Tubaiste na Cartlainne Náisiúnta i mí an Mhárta 2021. Mar gheall ar phaindéim Covid-19 agus na srianta ar a bheith i láthair san áit oibre, tionóladh an seisiún oiliúna bliantúil maidir leis an bplean tubaiste leis an bhFoireann Athshlánaithe Bailiúchán ar líne i mí Bealtaine 2021. Suiteáladh pacáí breise trealaimh cosanta pearsanta agus ábhair riachtanacha chun teagmhas uisce a chuimsiú sna Ceithre Chúirt agus sa trádstóras i mBaile an Bhreáigh.

Seilfliostú

- 4.12 Tá an obair a bhaineann le seilfliostú chun ionad stórála doiciméad a thaifeadadh bunriachtanach chun orduithe ar líne a éascú agus leanadh ar aghaidh le taifeadadh uathoibrithe aistriú doiciméad sna limistéir stórála cairteanna i Sráid an Easpaig. Mar sin féin, tá dul chun cinn na hoibre sin á mhoilliú agus acmhainní foirne agus beidh tionchar ag moill ar shonraí ionaid a nuashonrú ar tháirgeadh taifead don phobal sa Seomra Léitheoireachta.

Ullmhúcháin chun an Tionscadal Taisclainne Cartlainne a thosú

- 4.13 Thugas tuairisc roimhe seo ar an Tionscadal Taisclainne Cartlainne lena dtabharfar stóras cartlainne a bheidh tógtha le sainchuspóir a bheidh ar chaighdeán idirnáisiúnta don Chartlann Náisiúnta laistigh den struchtúr trádstórais i Sráid an Easpaig. Nuair a chríochnófar an chéad chéim den obair sin – stóras a sholáthar ar dhá leibhéal – cinnteofar go mbeidh spás leordhóthanach stórála ann chun glacadh le haistrithe ó Ranna go dtí 2040 ar a laghad. Déanfar socrú freisin leis na hoibreacha foirgníochta don chéad chéim chun an stóras a leathnú sa todhchaí chun go gcuirfear trí leibhéal stórais eile ar fáil i gcaitheamh ama.

Cairteanna a Chaomhnú

Tá an tionscadal foirgníochta á mhaoirsiú ag Oifig na nOibreacha Poiblí le hionchur gairmiúil cartlainne ón gCartlann Náisiúnta. Tá foireann deartha bunaithe ó 2016. Eisíodh iarraidh ar thairiscintí don fhoirgníocht i mí Dheireadh Fómhair 2019. Lorgaíodh tairiscintí maidir le seirbhísí cúltaca speisialtóireachta le linn 2020 ach cuireadh moill ar an bpróiseas tairisceana go foriomlán don Tionscadal Taisclainne Cartlainne de bharr srianta mar gheall ar Covid-19.

- 4.14** D'aimsigh OOP cóiríocht mhalartach lasmuigh den láthair in 2017 chun cairteanna arna stóráil sa trádstóras i Sráid an Easpaig a lonnú inti, agus dá bhrí sin éascaíodh tús a chur leis na hoibreacha foirgníochta don Tionscadal Taisclainne Cartlainne. Tá an chóiríocht mhalartach sin comhdhéanta de bhoghtaí i saoráid tráchtála stórála taifead agus trádstóras ar leithligh a bheidh le bainistiú ag an gCartlann Náisiúnta. In 2021, cuireadh próiseas tairisceana i gcrích chun tuilleadh spáis stórála lasmuigh den láthair a aimsiú i saoráid tráchtála stórála taifead chun aistrithe taifead Ranna go dtí an Chartlann Náisiúnta a éascú. Mar thoradh ar an bpróiseas tairisceana sin, áirithíodh boghta breise ina mbeidh spás le haghaidh 5,000 gnáthbhosca cartlainne. Faoi dheireadh 2021, bhí spás le haghaidh 45,000 gnáthbhosca cartlainne nó a gcoibhéis ag an gCartlann Náisiúnta, arna stóráil i stóras tráchtála taifead.

Cairteanna a Chaomhnú

Deisiú caomhnúcháin

4.15

Tugann seirbhísí buanúcháin tacaíocht maidir leis na gníomhaíochtaí lárnacha atá riachtanach chun sealbhúcháin na Cartlainne Náisiúnta a chaomhnú go fadtéarmach. Sa bhliain 2021, tugadh ár ndúshlán ar bhealaí gan choinne chomh maith le hathrú mór ar chleachtas oibre. D'ainneoin sin, baineadh go leor spriocanna amach agus tharla dul chun cinn san obair i réimsí éagsúla. Buanaíodh taifid arna n-iarraidh ag taighdeoirí le haghaidh rochtain ar líne agus le foilsiú sula ndearnadh iad a dhigitiú.

Buanaíodh na doiciméid a roghnaíodh le háireamh sa taispeántas 'An Conradh, 1921: Taifid ó na Cartlanna' le linn 2021. Sa chéad chéim den tionscadal, bhí an Caomhnóir Sinsearach mar chuid den fhoireann choimeádta. Chun an tionscadal seo a sheachadadh go rathúil bhí obair i gceist in éineacht le dearthóirí, soláthraithe, staraíthe, eagarthóirí, coimeádaithe agus conraitheoirí, institiúidí iasachtaí agus comhpháirtithe ábhair tionscadal, an Leabharlann Náisiúnta, an Chartlann Mhíleata agus Cartlann Choláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath.

Rinneadh go leor oibre freisin ar thaifid a tarrtháladh tar éis thine 1922 lenar díthíodh Oifig Taifead Poiblí na hÉireann. An Coimeádaí Sinsearach a mhaoirsigh agus a bhainistigh an tionscadal chun na hábhair a raibh damáiste dóiteáin déanta dóibh a chaomhnú. Bhain próiseas ilsrathach buanúcháin leis sin, lenar éascaíodh ábhar na ndoiciméad a aisghabháil ach idirghabháil fhisiciúil a íoslaghdú.

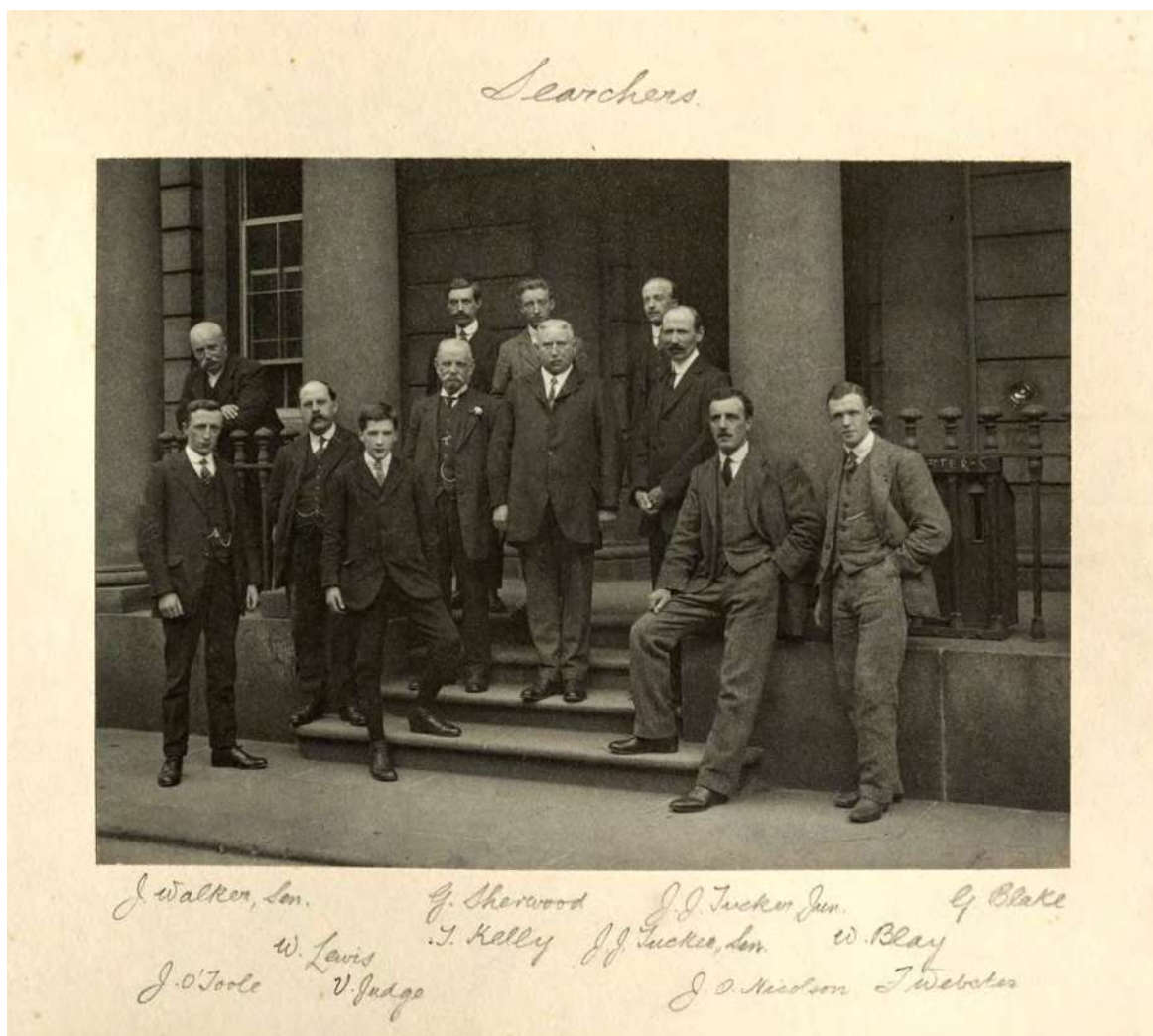
Cairteanna a Chaomhnú

Fuarthas tuilleadh tacaíochta chun an obair bhuanúcháin a dhéanamh ón tionscadal Thar 2022 Amach agus rinneadh dul chun cinn suntasach san obair d'ainneoin srianta Covid-19 ar láithriú san áit oibre.

- 4.16** An Coimeádaí Sinsearach a rinne an obair go léir maidir le measúnacht, suirbhéireacht agus pleanáil mar aon le cóireálacha a chur i gcrích. Bhí tacaíocht san áireamh don obair a bhí ar siúl ag an Aonad Digitithe agus Seirbhísí Poiblí chun ábhar a ullmhú le haghaidh taighde, athghrafaic agus taispeántais.
- 4.17** Bhainistigh an tAonad Caomhnúcháin an cúram agus an chothabháil maidir leis an trealamh speisialaithe sna seomraí oibre caomhnúcháin (4.3.1 agus 4.4) agus i seomra oibre 2.6.2. I mí Dheireadh Fómhair 2021, cheannaigh an tAonad Caomhnúcháin Memmert HPP260, coimeádán éiceolaíoch buan-aeráide chun rialú cruinn a sholáthar ar theocht agus bogthaise le linn doiciméid a bhogthaisiú. Tá na modheolaíochtaí beachtaithe agus doiciméadaithe agus bhí toradh an-rathúil ann maidir leis an obair ar phárdhoiciméid.
- Faireachán timpeallachta**
- 4.18** Soláthraíonn ár gcóras faireacháin sonraí ardcháilíochta faoin teocht agus an bhogthaise choibhneasta. Le linn 2021, léiríodh nach raibh an timpeallacht sa dá fhoirgneamh ag teacht leis na caighdeáin is gá. Cuireadh i gcrích freisin cothabháil ar an trealamh faireacháin timpeallachta sna taisclanna i Sráid an Easpaig agus sna Ceithre Chúirt araon. Ceannaíodh monatóirí le haghaidh na saoráidí stórais lasmuigh den láthair.
- 4.19** Tugadh comhairle maidir le roinnt tionscadail a bhain le bailiúcháin a raibh foireann eile ag obair orthu agus do Ranna agus comhlachtaí Stáit, lena n-áirítear an Phríomh-Oifig Staidrimh, an Oifig Luachála, Coimisiún na Talún agus Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann maidir le hobair le bailiúcháin chartlainne de thaifid stairiúla leochaileacha.
- 4.20** Lean cruinnithe seachtainiúla ar aghaidh le linn 2021 den líonra a bunaíodh in 2020 le ceannasaithe sna Ranna Caomhnúcháin in Oifig na dTaifead Poiblí i dTuaisceart Éireann, Taifid Phoiblí na hAlban, Leabharlann Náisiúnta na hAlban agus Leabharlann Náisiúnta na Breataine Bige. Tionóladh na cruinnithe gairide sin chun faisnéis agus sonraí taighde a mhalartú a bhain leis na dúshlán ó Covid-19 do na bailiúcháin atá againn i dtéarmaí shláinte agus sábháilteacht na foirne agus an phobail.

Cairteanna a Chaomhnú

- 4.21 Lean an rannchuidiú le gníomhaíochtaí caidrimh na Cartlainne Náisiúnta trí ailt a fhoilsiú i gcló agus ar líne, cur i láthair ag comhdhálacha agus ag ócáidí ar líne. Thug foirne scannán roinnt cuairteanna ar an Aonad Caomhnúcháin in 2021 agus choimisiúnaigh an Chartlann Náisiúnta gearrscannán don láithreán gréasáin chun taispeántas an Chonartha a chur chun cinn.

Baill foirne a rinne cuardaigh sna taifid in Oifig
Taifead Poiblí na hÉireann.

Chartlann Náisiúnta, PROI/Albam Mills

RESS

UNCIL OF THE

ERATION

THE

NATION.

tion—a voice calls you from
ations mingles with your old
WAKE! If your cause must be
they shall not be wanted,
nds have been already
ne with a proud
pe—**HOP**
ppri

An Seomra Léitheoireachta

- 5.1 Is é an tAonad Seirbhísí Poiblí an t-aonad gnó atá freagrach as cairteanna atá á sealbhú ag an gCartlann Náisiúnta a chur ar fáil lena n-íniúchadh ag an bpobal sa Seomra Léitheoireachta i gceannoifig na Cartlainne ar Shráid an Easpaig. Is cuid é den Rannán Chúram Bailiúchán agus Seirbhísí Poiblí.

In 2021, Cartlannaí Sinsearach agus foireann ar a raibh trí chartlannaí agus trí Oifigeach Cléireachais a bhí sa bhFoireann Seirbhísí Poiblí.

Bíonn an Seomra Léitheoireachta ar oscailt don phobal ón 10.00am go dtí a 5.00pm ó Luan go hAoine, ach amháin ar laethanta saoire poiblí agus ar feadh tréimhse cúig lá freisin gach mí Nollag chun an réamhamharc bliantúil do na meáin ar thaifid Roinne 30 bliain d'aois atá le scaoileadh don phobal an mhí Eanáir dár gcionn a éascú (féach 3.39 thuas).

Chuir paindéim Covid-19 isteach go mór ar ár seirbhísí in 2021 agus bhí an Seomra Léitheoireachta dúnta don phobal ó thús 2021 go dtí gur athosclaíodh é i mí Bealtaine 2021.

- 5.2 Coinnítear na cairteanna i limistéir stórála atá slán agus cuireann an fhoireann an t-ábhar ar fáil lena scrúdú ar iarraidh chuige sin ó thaighdeoir nó ó léitheoir a bhfuil Ticéad Léitheora bailí aige nó aici. Tá áiseanna fála ar na cairteanna ar fáil ar rochtain oscailte sa Seomra Léitheoireachta nó ar líne ag www.nationalarchives.ie.

Líon na gcuariteanna

- 5.3 In 2021, the total number of researchers using the Reading Room during In 2021, ba 1,724 an líon iomlán taighdeoirí a d'úsáid an Seomra Léitheoireachta le linn na n-uaireanta oscailte thar thréimhse 7 mí a raibh géarshrianta ar uaireanta oscailte agus líon cuairteoirí i bhfeidhm. Tá sé sin inchurtha síos do chineál srianta na seirbhíse a d'fhéadfaí a chur ar fáil faoi shrianta Covid-19. Forbraíodh córas áirithinte ar líne chun an Seomra Léitheoireachta a úsáid in 2020 chun an líon daoine a rialú de réir na dtreoirilínte sláinte poiblí. Leis sin, ligeadh do dhaoine den phobal áit a áirithint ar laethanta áirithe oscailte poiblí agus teorannaíodh líon iomlán na dtaighdeoirí go deichniúr. Laghdaíodh laethanta oscailte an tSeomra Léitheoireachta freisin go dtí an Luan, an Mháirt, an Déardaoin agus an Aoine le huaireanta oibríochta idir 10.30am agus 12.30pm agus 2.00pm agus 4.00pm. Nuair a baineadh na srianta i mí Dheireadh Fómhair 2021, bhíomar in ann athoscailt arís ar feadh cúig lá sa tseachtain idir 10am-5pm agus cead ag líon léitheoirí gan teorainn teacht isteach.

An Seomra Léitheoireachta

- 5.4 Go pointe áirithe, bhí an soláthar ar líne ina chúiteamh ar an dúnadh poiblí agus léirítear an méid sin sna staidreamh maidir le cuairteanna ar na láithreáin ghréasáin éagsúla mar aon le cláir ar líne.
- 5.5 Ní foláir d'iarrthóir ar Thicéad Léitheora cruthúnas céannachta agus seoladh poist a chur ar fáil. I mí Iúil 2020, bhunaíomar iarratas ar líne ar Thicéad Léitheora atá in úsáid agus lena gcomhchuibhítear próiseas na dTicéad Léitheora. Tugadh na ceanglais sin isteach in 2013 mar bheart slándála agus tá siad i gcomhréir leis an dea-chleachtas i gcartlanna agus i leabharlanna eile. Ina theannta sin, ní foláir d'iarrthóir ar Thicéad Léitheora admháil a shíniú go bhfuil an fógra aslonnaithe éigeandála léite mar aon le gealltanais cosanta sonraí agus dearbhú cóipchirt. Ní foláir do Léitheoirí ar mian leo Wi-Fi a úsáid sa Seomra Léitheoireachta beartas um úsáid inghlactha a shíniú freisin agus ní foláir dóibhsan ar mian leo grianghraif a ghlacadh iarratas a dhéanamh chuig an gCartlannaí Dualgais tríd an bhfoirm chuí a chomhlánú. Bhí 1,103 iarratas ann ar Thicéad Léitheora in 2021, méadú suntasach ar an 638 Thicéad Léitheora a eisíodh le linn 2020.

Cairteanna arna n-iniúchadh sa Seomra Léitheoireachta

- 5.6 In 2021, bhreathnaigh léitheoirí ar 12,475 doiciméad cartlainne ar an láthair sa Seomra Léitheoireachta. Freagraíonn sé sin do mhéadú ar fhiigiúr 2020, fiigiúr 7,696 doiciméad a iniúchadh; líon ar laghdú é áfach

An Seomra Léitheoireachta

ar fhiigiúirí roimh Covid mar go raibh an Seomra Léitheoireachta dúnta don phobal ó Eanáir go Bealtaine agus srianta ar láithreacht ag taighdeoirí i bhfeidhm.

Cairteanna i stóras tráchtála a thabhairt ar aird

- 5.7 In 2021, ordaíodh 609 taifead cartlainne ó stóras lasmuigh den láthair i saoráid stórais tráchtála taifead lena n-úsáid ag léitheoirí sa Seomra Léitheoireachta. Cé gur méadú é sin ar líon 2020, is laghdú suntasach an figiúr sin ar an líon a tugadh ar aird ó stórais lasmuigh den láthair in 2019, mar gheall ar an Seomra Léitheoireachta a bheith dúnta. Baineann go leor oibre le cairteanna a fháil ó stóras lasmuigh den láthair: ní foláir iad a dhoiciméadú go cúramach agus baineann dlúthshaothair leis dá bharr sin. Cuireann sé moill ar rochtain thráthúil don phobal mar nach féidir cairteanna a thabhairt ar aird ar éileamh. Fágann sé doiciméid i mbaol réimse priacal timpeallachta le linn an idirthurais.

Cairteanna a chóipeáil

- 5.8 Faoin Acht um Chartlann Náisiúnta agus na Rialacháin, tá cead ag Ranna Stáit agus ag na cúirteanna taifid arna n-aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta a fháil ar ais i gcás go mbeidh riachtanas oifigiúil gnó ann déanamh amhlaidh. In 2021, thóg Ranna 81 doiciméad ar ais. Is figiúr é sin atá i bhfad níos ísle ná figiúr 2019 mar go raibh an tseirbhís ar fionraí ó Eanáir go Bealtaine de bharr Covid-19.

Cairteanna a chóipeáil

- 5.9 Cóipeáladh 5,603 leathanach de dhoiciméid ar iarraidh ó léitheoirí in 2021. Rinne léitheoirí cóipeanna freisin trí fheistí pearsanta a úsáid.

Cóipeanna deimhnithe

- 5.10 In 2021, cuireadh i gcrích 577 ordú ar chóip dheimhnithe a raibh 1,402 leathanach aonair i gceist leo. De bharr gur ainmníodh an tSeirbhís Chúirteanna mar sheirbhís riachtanach agus gur fhan sí ar oscailt le linn dhianghlasáil Covid-19, choimeád an Chartlann Náisiúnta seirbhís na gcóipeanna deimhnithe ar siúl le linn na tréimhse sin. Bhí an Cartlannaí Sinsearach in Cúram Bailiúchán ar an láthair le foireann bheag ar a raibh dhá Oifigeach Cléireachais chun an obair sin a chur i gcrích agus lean an Coimeádaí, Cúram Bailiúchán agus Seirbhísí Poiblí den obair a bhain le cóipeanna a fhíordheimhniú.

An Seomra Léitheoireachta

I mí Lúnasa 2021, ainmníodh sé chomhalta den fhoireann go foirmiúil mar oifigigh fíordheimhniúcháin. Ó mhí Mheán Fómhair 2021, thosaigh an Cartlannaí Sinsearach agus an cartlannaí i Stóráil agus Caomhnú Ábhair Cartlainne an obair ar chóipeanna a fhíordheimhniú.

Táillí cóipeála

- 5.11 Leagtar amach na táillí cóipeála go léir sna Rialacháin um Chartlann Náisiúnta (Táillí), 2012. Tá saoráidí íocaíochta cárta ann do dhaoine a thagann chuig an Seomra Léitheoireachta i bpearsa agus táthar ag súil le roghanna a scrúdú chun íocaíocht ar líne a dhéanamh le linn 2022.

Grianghrafadóireacht ag daoine den phobal

- 5.12 Ó 2013 i leith, athraíodh na rialacha a rialaíonn grianghrafadóireacht chun a cheadú grianghrafadóireacht (gan splanc) a dhéanamh i gcaitheamh an lae ar fad. Ní foláir do léitheoirí iarratas a dhéanamh chuig an gCartlannaí Dualgais ar chead grianghraif a ghlacadh agus ní foláir dóibh gealltanas cuí a shíniú maidir le cóipcheart. Is socrú é sin a thaitníonn le taighdeoirí ach tá an Chartlann Náisiúnta buartha i gcónaí mar gheall ar an bpriacal go ndéanfadh léitheoirí damáiste do dhoiciméid nó cur isteach orthu. Déantar foirmeacha eile grianghrafadóireachta nó scannánaíochta trí shocrú speisialta roimh ré tar éis ghnáthuaireanta an tSeomra Léitheoireachta.

- 5.13 Bhainistigh an Cartlannaí Sinsearach agus na cartlannaithe i Stóráil agus Caomhnú Cartlainne an seoladh ríomhphoist ar leith atá ann chun gach iarraidh ar íomhánna a fhoilsiú agus maidir le cóipcheart agus ceadúnú, a bhainistiú.

An tSeirbhís Ghinealais

- 5.14 Le linn 2021, lean an tSeirbhís Ghinealais de sheirbhís saor in aisce ar líne a sholáthar faoina bhféadfadh an pobal ceistneoir in-íosládáilte ón láithreán gréasáin maidir le stair teaghlaigh ag <https://www.nationalarchives.ie/genealogy/free-genealogy-advisory-service/> a chur faoinár mbráid. Tá pobal leathan á aimsiú ag an tseirbhís ar líne agus fuarthas fiosruithe ó dhaoine nach mbeadh an deis acu riamh cuairt a thabhairt ar an gCartlann Náisiúnta chun dul i gcomhairle le ginealeolaí i bpearsa.

An Seomra Léitheoireachta

Fiosruithe ón bpobal

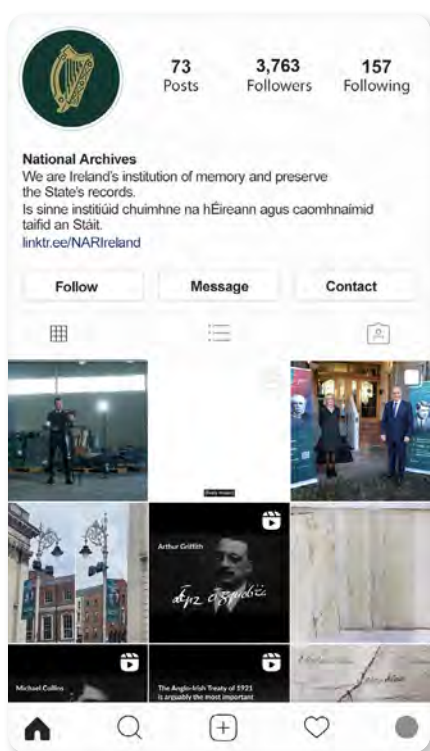
- 5.15 Dhéileáil cartlannaithe i Seirbhísí Poiblí le 5482 fiosrú in 2021. Freagraíonn sé sin do mhéadú 21% ar líon 2020. Is i bhfoirm scríofa trí ríomhphost a bhí formhór na bhfiosruithe mar gur fhág dúnadh an tSeomra Léitheoireachta gur tháinig méadú ar an gcumarsáid scríofa idir an fhoireann agus an pobal.

Na Meáin Shóisialta

- 5.16 Baineadh go leor úsáide as cuntais meán sóisialta na Cartlainne Náisiúnta ar Twitter (@NARIreland) agus Instagram (@NARIreland) araon le linn 2021 chun an pobal a choinneáil ar an eolas maidir le leanúnachas seirbhíse agus ár ngníomhaíochtaí comórtha agus caidrimh.

Faoin 31 Nollaig 2021, ba 16,000 an líon iomlán lucht leanúna ar Twitter agus 3,763 an líon iomlán lucht leanúna ar Instagram ar méadú 84.3% é.

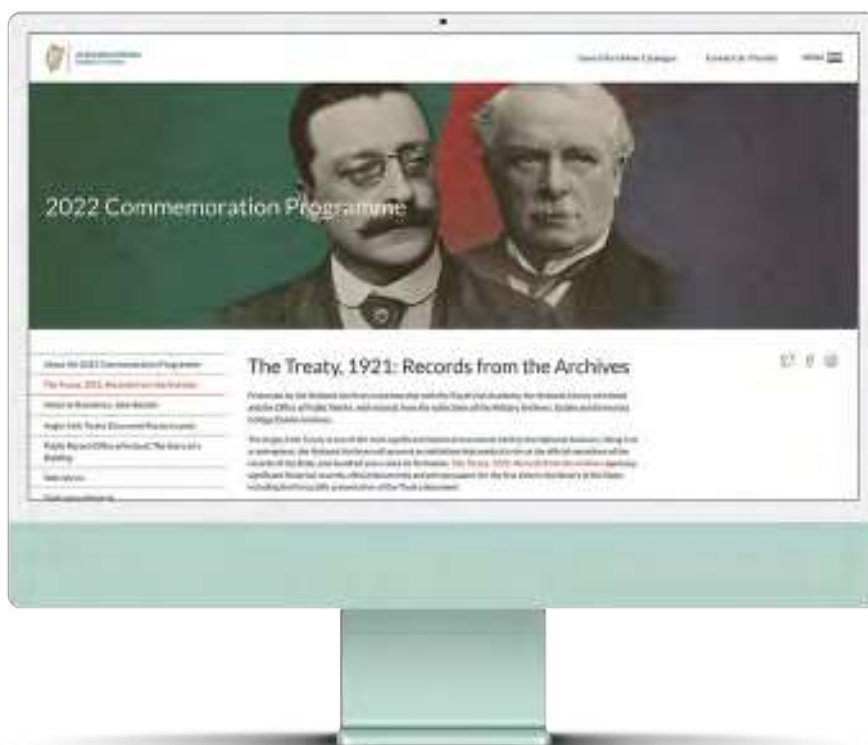
Tá ár gcainéal YouTube, ar a ndéantar léachtaí agus ócáidí taifeadta a óstú, leathnaithe agus tá 12 thaifead uaslódáilte don phobal chun féachaint orthu, aimsiú méadaithe 81.6%.

84.3%

Méadú ar líon na lucht leanúna Instagram

Láithreáin Gréasáin

Suíomh idirlín na
Cartlainne Náisiúnta -
www.nationalarchives.ie

Staidreamh úsáide

5.17 Tá deich láithreán gréasáin beo ag an gCartlann Náisiúnta anois agus taifeadh líon iomlán 8,131,409 gcuart orthu le linn 2021.

5.18 Taifeadh 891,916 chuairt ar an bpríomhláithreán gréasáin de chuid na Cartlainne Náisiúnta - www.nationalarchives.ie. Is iad na 5 thír bhunaidh is mó a ndéantar cuairt ar ár láithreán gréasáin uathu ná Éire, SAM, an Ríocht Aontaithe, an India agus an tSín. 3221 taispeáint a fuarthas ó 1122 cuairteoir uathúil ar líne ar thaispeántas fíorúil an Chonartha ag www.nationalarchives.ie/2021commemorationprogramme/treaty-virtual-tour i mí na Nollag 2021.

Scéalta ón gCartlann

5.19 Tá roinnt limistéir ar ár láithreán gréasáin ina léirítear obair Sheirbhísí Poiblí, ócáidí caidrimh, nuacht agus forbairt bailiúcháin. Leis an gcainéal YouTube, féadfar aon taifeadh ar ócáid a leabú sa láithreán, déantar an blog *Behind the Scenes* a nuashonrú go rialta agus leanadh den ghnéchlár *Document of the Month* le linn 2021. Tá tuilleadh seirbhísí ar líne á soláthar leis an láithreán gréasáin dár léitheoirí agus tá iarratas ar líne ar thicéad tugtha isteach, baintear úsáid leanúnach as an gcóras áirithinte agus an fhoirm fiosraithe ar líne.

Oideachas agus Caidreamh

5.20

Clár léachtaí

De réir mar a lean paindéim Covid-19 de bheith ag cur isteach ar ár gclár Oideachais & Caidrimh in 2021, lean an Chartlann Náisiúnta de mheáin dhigiteacha a úsáid chun go mbeadh teagmháil eadrainn agus ár lucht leanúna éagsúla agus chun cáilíocht na tairisceana ar líne a fheabhsú.

I dteannta na léiriúchán míosúil a sholáthar go fíorúil le comhpháirtithe seanbhunaithe amhail Club Cultúir na Cuideachta Cultúir agus An Chomharsanacht Náisiúnta de chuid Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, d'eagraigh an Chartlann Náisiúnta clár spreagúil dinimiciúil de léachtaí oíche i gcaitheamh na bliana agus rinne sí an céanna a óstú, agus bhí sraith speisialta de chainteanna comórtha ann ó Mheán Fómhair go Samhain 2021 mar bhuaicphointe.

De bharr go raibh beoshruith don phobal ann de na léachtaí míosúla ar líne sin, bhíodar thar a bheith idirghníomhach agus spreagadh rannpháirteachas lucht leanúna go láidir. Bhí na cainteanna dírithe ar théamaí a bhain leis an gConradh Angla-Éireannach agus óstaíodh iad i gcomhpháirt lenár gcomhpháirtithe sraithe, an Leabharlann Náisiúnta agus Acadamh Ríoga na hÉireann agus bhí painéal de chainteoirí agus d'acadóirí mór le rá páirteach ó réimse nua-stair na hÉireann agus na Breataine.

Bhí an t-údar agus láithreoir David McCullagh (RTÉ) ina mhodhnóir don chéad léacht de shraith léachtaí chomóradh an fhómhair a ndearnadh beoshruith de ón Leabharlann Náisiúnta an 23 Meán Fómhair. *'Bring me into the spotlight of a London conference': Michael Collins from Truce to Treaty'*, a bhí mar theideal ar an gcaint agus is plé a bhí ann idir an tOllamh Comhlach Anne Dolan (Coláiste na Tríonóide), an tOllamh Comhlach William Murphy (Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath) agus David McCullagh maidir leis na dúshláin a raibh ar Mhicheál Ó Coileáin aghaidh a thabhairt orthu ina ról mar chomhlalta de thoscaireacht na hÉireann le linn caibidlí an Chonartha ó Dheireadh Fómhair go Nollaig 1921.

Bhí aoi speisialta ag an gcéad léacht eile – arna shruthú beo agus lucht féachana beag ó Acadamh Ríoga na hÉireann a fuair cuireadh a bheith i láthair an 28 Deireadh Fómhair – an t-iar-aire comh-aireachta de chuid RA agus an láithreoir ardphróifíle Michael Portillo agus é i gcomhrá leis an Ollamh Marie Coleman (Ollscoil na Banríona, Béal Feirste) faoi na saincheistanna a bhí ann do thoscaireachtaí na Breataine agus na hÉireann araon agus iad i mbun caibidlí an Chonartha i Londain.

Oideachas agus Caidreamh

An tOllamh Patrick Geoghegan (Coláiste na Tríonóide) a bhí ina mhodhnóir don chaint deiridh sa sraith *'The Irish Revolution and the making of a new world order: what the archives tell us'* arna shruthú beo an 23 Samhain, agus bhí díospóireacht phainéil ann idir an tOllamh Linda Connolly (Ollscoil na hÉireann, Maigh Nuad) agus an tOllamh Fearghal McGarry (Ollscoil na Banríona, Béal Feirste) maidir le cad atá le rá ag cairteanna faoi na smaointe a bhí ag na mná agus na fir a thóg náisiún na hÉireann agus conas a múnlaíodh iad sa domhan nua a tháinig chun cinn tar éis an Chéad Chogaidh Domhanda agus réabhlóid na hÉireann.

5.21

Oíche Chultúir

Tar éis dúinn rannchuidiú i bhfoirm físeáin in 2020, d'óstaigh an Chartlann Náisiúnta, don Oíche Chultúir, 2021, an léacht fíorúil *'How to create your family tree'* arna cur i láthair ag an nginealeolaí gairmiúil Tony Hennessy (AGI). Bhí spéis ag go leor san ábhar sin mar a léiríodh sa lucht féachana mór idirnáisiúnta a bhí ag féachaint ar an ócáid anamúil sin agus a bhí idirghníomhach léi.

National Archives, Ireland
@NARIreland

We've just got started with our 'How to create your family tree' online talk for @CultureNightDub by Tony Hennessy @AccGenIreland and learning lots already! #CultureNight

17 September 2021

16

Oideachas agus Caidreamh

5.22 Seimineár idirnáisiúnta – ‘Protecting the public record’

D’óstaigh an Chartlann Náisiúnta seimineár maidir le reachtaíocht chartlainne dar teideal ‘Protecting the public record: models of international best practice’ an 23 Meitheamh 2021. Beoshruth ón gCartlann Náisiúnta féin a bhí i gceist agus páirteach san ócáid bhí Cartlann na Nua-Shéalainne, Cartlann Náisiúnta na Danmhairge agus Taifid Phoiblí na hAlban mar aon leis an gCartlann Náisiúnta féin, a bhreithnigh conas a théann reachtaíocht i bhfeidhm ar chumas na gcartlann náisiúnta taifid agus faisnéis phoiblí a chosaint ón am a chruthaítear iad. Bhí an seimineár dírithe ar chartlannaithe gairmiúla, bainisteoirí taifead agus cinnteoirí rithábhachtacha sna hearnálacha poiblí agus príobháideacha araon agus mealladh 350 rannpháirtí ar fud an domhain.

Is bealach fíorthábhachtach iad na gníomhaíochtaí sin go léir chun ár seirbhísí a chur chun cinn agus ár bpróifíl phoiblí a mhéadú agus cumasaítear dúinn, agus muid ag óstú ócáidí ar líne, ár lucht féachana a éagsúlú agus an t-aimsíú geografach a leathnú tuilleadh ar fud an domhain, rud a léiríodh nuair a chláraigh os cionn 3,000 duine le haghaidh ócáidí éagsúla i gcaitheamh na bliana.

5.23 Ealaíontóir Cónaithe

Tar éis glao oscailte ar thograí a bheith ann, cheap an Chartlann Náisiúnta John Beattie mar Ealaíontóir Cónaithe mar chuid de Chlár na Deich mBliana de Chomórthaí Céad Bliain. Tá an clár sin deartha chun tacú le scrúdú ar thuairimí nua maidir le hábhar cartlainne a bhaineann leis an tréimhse 1921–1923 trí shaothar ealaíona nua agus bunaidh a chruthú.

Le togra John Beattie, ‘Reperforming State Memory’ déantar iarracht bailiúchán nua saothair a chruthú trí scéalta agus ócáidí stairiúla agus cultúrtha ón tréimhse 1921 – 1923 a chur i láthair arís agus a bheochan, ag baint úsáid as bailiúcháin na Cartlainne Náisiúnta agus trí phróiseas athchruthaithe staire agus cultúir. Fad a bheidh sé i mbun an phoist, cuirfidh Beattie sraith cainteanna poiblí i láthair ina dtabharfaidh sé tuairisc ar a thaithí agus é ag obair mar Ealaíontóir Cónaithe sa Chartlann Náisiúnta, a phróiseas taighde agus an cur chuige atá aige maidir le saothar nua a chruthú mar chuid de chlár an Ealaíontóra Cónaithe.

5.24 Cuairt ó David Norris

Thug an Seanadóir David Norris cuairt ar an gCartlann Náisiúnta chun féachaint ar thaifid a bhain lena chás suntasach in 1988 sa Chúirt Eorpach um Chearta an Duine, *David Norris v Ireland*. Tá na taifid á dtaispeáint go poiblí den chéad uair mar chuid de Mhí an Bhróid i mí an Mheithimh 2021.

6 Áiseanna Fála agus Digitíú

TÁIL ÉIREANN.

IRISH DELEGATION OF PLUNKETTESHARRIS
SECRETARIAT

2

11 10-21

2 E 6 10 11

The meeting to-day has left on my mind the impression that the English Government is anxious for peace and also that this question of naval defence is the sort of subject which is a final one of them - that they believe it vital to their lives.

The question of the crew and whether it will arise when they do the work will be rough. Today they were amiable and both sides were quite polite to each other. The report however was that what occurred. But of course, the discussion was not very much of interest, comment, and instruction. L. J. is a remarkably quiet and quiet man, but on the whole, we have secret to-day all in all.

Áiseanna Fála

6.1 Is ceann de phríomhfheidhmeanna na gcartlannaithe san Aonad Bainistithe Ábhar Cartlainne áiseanna fála a chruthú lena ndéantar faisnéis thuairisciúil a sholáthar maidir le taifid chartlainne agus chun cuardach agus aisghabháil a éascú d'úsáideoirí agus don fhoireann. Cuirtear na háiseanna fála sin ar fáil i gcóip chrua sa Seomra Léitheoireachta agus ar líne ar an láithreán gréasáin.

- 6.2** Baintear úsáid sa Chartlann Náisiúnta as bogearraí catalógaithe ar leith chun an obair a dhéantar lena áiseanna fála a bhainistiú, lena n-áirítear iad a sheachadadh go díreach ón gcóras catalógaithe go dtí láithreán gréasáin na Cartlainne Náisiúnta.
- 6.3** Tá roinnt gníomhaíochtaí a dhéantar sa Chartlann Náisiúnta a bhaineann le háiseanna fála a ullmhú, ó thuairiscí a leathnú agus comhthéacs a chur ag gabháil le taifid arna n-aistriú ag Ranna agus na cúirteanna, bailiúcháin de chairteanna nach raibh catalógaithe cheana a liostú agus áiseanna leagáide fála i gcruachóip a aistriú go dtí formáid dhigiteach. Déantar an obair sin i gcomhréir le caighdeán tuairiscithe idirnáisiúnta na Comhairle Idirnáisiúnta um Chartlanna, Treoirlínte na hÉireann maidir le Tuairisc Chartlainne agus treoir stíle eagarthóireachta na Cartlainne Náisiúnta.
- 6.4** Mar a tharla in 2020, bhain an fhoireann san Aonad Bainistithe Cartlainne úsáid as an tréimhse dianghlasála idir mhí Eanáir agus mí Bealtaine 2021 agus iad ag obair ón mbaile chun ullmhúchán a dhéanamh maidir le áiseanna fála leagáide i gcruachóip a thiontú go formáid digiteach. Leis an tiontú sin, cumasófar na sonraí a uaslódáil isteach i gcatalóg ar líne an láithreáin gréasáin, agus beidh rochtain níos éasca ann ar shealbhúcháin na Cartlainne Náisiúnta. Maidir le luath-áiseanna fála a bhaineann le cairteanna Ranna Stáit ón gcéad scaoileadh taifead in 1991, i gcoitinne níl siad ar fáil ach le féachaint orthu sa Seomra Léitheoireachta. Sa tslí chéanna, níl formhór na n-áiseanna fála a bhaineann le forshealbhúcháin phríobháideacha ach ar fáil i gcruachóip. Rinne an fhoireann áiseanna fála a athiontráil i scarbhileoga *Excel*, chun nuashonrú agus eagarthóireacht a dhéanamh ar an tuairisc chartlainne chun a chinntiú go bhfuil an tuairisc i gcomhréir le caighdeán tuairiscithe idirnáisiúnta na Comhairle Idirnáisiúnta um Chartlanna agus Treoir Stíle an tí. I ngnáthdhálaí, is beag deis a bhíonn ann don tasc am-íditheach sin. Le linn 2021 áfach, rinne foireann a bhí

Áiseanna Fála

ag obair go cianda ón mbaile áiseanna fála a bhaineann le go leor forshealbhúcháin phríobháideacha agus luath-thaifid de chuid an Stáit a athiontráil.¹⁰

Oifig an Phríomh-Rúnaí, Páipéir Chláraithe (CSO/RP)

- 6.5 I mí an Mhárta 2020, cuireadh i gcrích an tionscadal seo lena ndearnadh catalógú ar shraith Páipéir Chláraithe Oifig an Phríomh-Rúnaí in Éirinn ar cuireadh tús leis le maoiniú a fuarthas faoi thiomnacht ó Francis J Crowley.
- 6.6 Atosaíodh ar an tionscadal chun Páipéir Chláraithe Oifig an Phríomh-Rúnaí, 1917–1924 a liostú, a cuireadh i gcrích i mí Eanáir 2019, i mí Bealtaine 2021 le liostú na dtaifead ó 1918.¹¹

¹⁰ Rinne foireann a bhí ag obair ón mbaile in 2021 nócha is a sé áis fála (c26,000 tuairisc aonair) a athiontráil isteach i dteimpléad na Cartlainne Náisiúnta.

¹¹ CSO/RP/1918, lúil go Meán Fómhair 1918, 1,028 tuairisc ullmhaithe.

Cairteanna a Dhigitiú

An tAonad Digitithe

6.7 Tá clár maidir le tionscadail bheaga scanta forbartha don Aonad Íomháithe Dhigitigh intí. Déanann an t-aonad freisin íomhánna ardaifeacha a chruthú chun iad a fhoilsiú, a thaispeáint agus lena n-úsáid sna meáin. Mar gheall ar shrianta ó Eanáir go Bealtaine 2021, níorbh fhéidir a bheith ar an láthair chun leanúint de thionscadail dhigitithe caomhnúcháin. Bhí Oifigeach Cléireachais san oifig le linn na tréimhse dianghlasála chun cóipeáil a dhéanamh i leith sheirbhís na gcóipeanna fiordheimhniithe.

6.8 Bhí na nithe seo a leanas ar áireamh sna cairteanna a ndearna an tAonad Íomháithe Dhigitigh íomháu orthu in 2021:

- Miontuairiscí na Comh-Aireachta do na blianta 1991–1998
- Comhaid Ranna a roghnaíodh don réamhamharc do na meáin
- Íomhánna don taispeántas ‘An Conradh, 1921: Taifid ón gCartlann’
- Íomhánna ardaifeacha le haghaidh taispeántas ar iarraidh chuige sin lena n-áirítear ó Chartlann Chontae agus Chathair Chorcaí agus ó Ambasáid na Polainne
- Íomhánna ardaifeacha le haghaidh foilseachán ar iarraidh chuige sin lena n-áirítear ó Leabharlann Chontae na Mí, ó Acadamh Ríoga na hÉireann agus leabhar de chuid Flor MacCarthy dar teideal ‘*The Presidents’ Letters*’
- Doiciméid arna roghnú chun críocha na meán sóisialta

6.9 Thar 2022 Amach

I samhradh na bliana 2021, rinne an Cartlannaí Sinsearach maoirsiú ar dhigitiú taifead arna roghnú lena n-íomháu don tionscadal Thar 2022 Amach. Chuir Oifigeach Cléireachais oiliúint sa digitiú ar chonraitheoirí agus thug an duine sin cabhair maidir le saincheistean teicniúla. Chabhraigh cartlannaí ó Chúram Bailiúchán le sainaithint agus táirgeadh na ndoiciméad lena n-íomháu.

Láithreán Gréasáin Uachtanna na Saighdiúirí

6.10 Is sraith uachtanna atá i mbailiúchán Uachtanna na Saighdiúirí ó fhir Éireannacha a rinne seirbhís in arm na Breataine i gCogadh na mBórch agus sa Chéad Chogadh Domhanda. Rinne an Chartlann Náisiúnta na taifid sin a dhigitiú agus tá siad ar fáil ar líne ó 2012 i leith. In 2020, thras-scríobh foireann ón Aonad Íomháithe Dhigitigh na taifid chun taighde níos leithne a éascú. Níorbh fhéidir an fhaisnéis bhreise sin a fhoilsiú ar líne in 2021 agus tá pléití ag dul ar aghaidh chun láithreán gréasáin Uachtanna na Saighdiúirí a athbhreithniú agus a nuashonrú.

6.11 Léitheoirí micreascannán

I mí na Samhna 2021, tugadh faoi phróiseas sainfhála maidir le léitheoirí micreascannán don Seomra Léitheoireachta. Tiocfaidh na léitheoirí micreascannán nua in ionad léitheoirí/printéirí micreascannán seanchaite agus déanfar iad a shuiteáil in 2022.

Cairteanna a Dhigitíú

6.12 An Chomhairle um Fhorais Chultúir Náisiúnta, An Grúpa Digitithe agus Catalógaithe

Bíonn an Cartlannaí Sinsearach rannpháirteach sa ghrúpa speisialtóirí seo de chuid na bhforas cultúir náisiúnta. I mí na Samhna 2021, d'eagraigh an grúpa seimineár dar teideal '*Cultural collections in the time of Covid-19, National Cultural Institution experiences of access and digitisation projects*'.

6.13 Association for Historic and Fine Art Photography, Leabharlanna agus Cartlanna

Bíonn an Cartlannaí Sinsearach rannpháirteach agus i láthair ag cruinnithe den ghrúpa speisialtóirí seo maidir le hÍomháú Leabharlainne agus Cartlainne agus ar a bhfuil ionadaithe ó fhorais chultúir in Éirinn agus sa RA.

6.14 Training

Thug an cartlannaí i gCúram Bailiúchán faoi Dheimhniú Gairmiúil i mBainistiú Faisnéise Digití in Ollscoil na hÉireann, Baile Átha Cliath. D'fhreastail an dá Oifigeach Cléireachais san Aonad ar oiliúint maidir le *Adobe Lightroom*.

Comhoibriú, Comhar agus Oiliúint

Comhoibriú, Comhar agus Oiliúint

An Chomhairle um Fhorais Chultúir Náisiúnta

7.1 Bhunaigh an tAire Ealaíon, Oidhreachta, Gaeltachta agus Oileán a bhí in oifig an tráth sin an Chomhairle um Fhorais Chultúir Náisiúnta i mí Dheireadh Fómhair 1998. San áireamh ina téarmaí tagartha tá fóram a chur ar fáil chun smaointe agus taithí a roinnt agus scrúdú a dhéanamh ar réimsí comhoibrithe idir na forais. Is iad Stiúrthóirí nó Príomh-Fheidhmeannaigh na bhforas seo a leanas comhaltaí na Comhairle: Amharclann na Mainistreach, an Chomhairle Ealaíon, Leabharlann Chester Beatty, Dánlann Crawford, an Chomhairle Oidhreachta, Áras Nua-Ealaíne na hÉireann, an Chartlann Náisiúnta, an Ceoláras Náisiúnta, Dánlann Náisiúnta na hÉireann, an Leabharlann Náisiúnta agus Ard-Mhúsaem na hÉireann.

7.2 Stiúrthóir na Cartlainne Náisiúnta a bhí i bpost an Chathaoirligh ar an gComhairle um Fhorais Chultúir Náisiúnta in 2021.

7.3 Tá roinnt grúpaí oibre éagsúla curtha ar bun ag an gComhairle ar a bhfuil comhaltaí ó fhoireann na bhforas. Bhí an Chartlann Náisiúnta ionadaitheach ar na grúpaí oibre seo a leanas:

- Caomhnú – an Caomhnóir Sinsearach, an tAonad Caomhnúcháin, Cúram Bailiúcháin agus Seirbhísí Poiblí. Bhí an Cartlannaí Sinsearach sa phost mar Chathaoirleach ar an ngrúpa oibre seo in 2021.
- Foghlaim agus Oideachas – an Coimeádaí, Cúram Bailiúcháin agus Seirbhísí Poiblí
- Digitiú – an Cartlannaí Sinsearach, an tAonad Stórála agus Caomhnaithe Cartlainne, Cúram Bailiúcháin agus Seirbhísí Poiblí.

Alt 1003 den Acht Comhdhlúite Cánacha, 1997

7.4 Faoi Alt 1003 den Acht Comhdhlúite Cánacha, 1997, tá faoiseamh ó cháin ar fáil maidir le nithe a bhfuil tábhacht leo ó thaobh oidhreachta náisiúnta na hÉireann de a bhronnadh ar bhailiúcháin náisiúnta na hÉireann. Is éard atá san fhaoiseamh creidmheas cánach atá ar cóimhéid le luach an ní/na nithe a bhfuil tábhacht oidhreachta leo arna bhronnadh agus is féidir leis an deontóir an méid sin a chur mar chreidmheas in aghaidh dliteanas áirithe cánach arna dtabhú aige nó aici. “Comhlachtaí Ceadaithe” a thugtar ar na bailiúcháin náisiúnta faoin reachtaíocht. Is iad sin:

- An Chartlann Náisiúnta
- Dánlann Náisiúnta na hÉireann
- Leabharlann Náisiúnta na hÉireann
- Ard-Mhúsaem na hÉireann
- Áras Nua-Ealaíne na hÉireann
- Dánlann Crawford, Corcaigh

Comhoibriú, Comhar agus Oiliúint

Lean an Stiúrthóir de bheith ag freastal thar ceann na Cartlainne Náisiúnta ar chruinnithe de Choiste Alt 1003.

- 7.5 In 2021, lean an Chartlann Náisiúnta de bheith páirteach i gcomhoibriú maidir le cartlanna leis an Aontas Eorpach, go háirithe trí bheith rannpháirteach sna comhlachtaí seo thíos.

Bord Eorpach na gCartlannaithe Náisiúnta

- 7.6 Is comhlacht saorálach é Bord Eorpach na gCartlannaithe Náisiúnta ar a bhfuil Cartlannaithe Náisiúnta Bhallstáit an AE a thagann le chéile faoi dhó gach bliain sa stát a shealbhaíonn Uachtaránacht an AE de thuras na huaire.

An Grúpa Eorpach um Chartlanna

- 7.7 Bunaíodh An Grúpa Eorpach um Chartlanna ar scór an Mholta ón gComhairle Eorpach an 14 Samhain 2005 chun an comhoibriú i réimse na gcartlanna a mhéadú. Tá an Grúpa comhdhéanta d'aon ionadaí amháin ó gach Ballstát agus ó gach ceann de na chúig institiúid AE.

Déanann an Chomhairle Eorpach cathaoirleacht air agus soláthraíonn Ardrúnaíocht an Choimisiúin an rúnaíocht. Tarlaíonn cruinnithe an Ghrúpa díreach tar éis cruinnithe de Bhord Eorpach na gCartlannaithe Náisiúnta.

Ceannasaithe Caomhnúcháin na hEorpa

- 7.8 Is grúpa neamhfhoirmiúil é an grúpa seo atá comhdhéanta de cheannasaithe buanúcháin agus caomhnúcháin i gcartlanna náisiúnta Bhallstáit AE agus tíortha gaolmhara. D'óstaigh Cartlann Náisiúnta na Slóivéine cruinniú dhá lá ar líne i mí na Samhna 2021 ag ar cuireadh páipéir i láthair maidir le *'Coping with Covid in our Collection Care'*.

Fóram na Fondúireachta um Shaolré Doiciméad a Bhainistiú

- 7.9 Fóram DLM a tugadh air tráth a bhunaithe in 1997 agus is é is ról aige scrúdú a dhéanamh ar bhealaí chun an riarachán poiblí agus an tionscal TFC a chur ag obair i gcomhar chun taifid dhigiteacha a chaomhnú. Tacaíonn Coimisiún na hEorpa agus cartlanna poiblí i mBallstáit an Aontais Eorpaigh le hobair Fhóram na Fondúireachta um Shaolré Doiciméad a Bhainistiú. Ón mbliain 2002 i leith, is comhlacht neamhspleách atá ann le comhaltaí ón earnáil phoiblí agus ón earnáil phríobháideach san Eoraip. Leagann sé amach caighdeáin agus treoirínte laistigh de na disciplíní a dhéileálann le cairteanna, taifid agus bainistiú ar shaolré doiciméad.

Comhoibriú, Comhar agus Oiliúint

Doiciméid maidir le Beartas Eachtrach na hÉireann

- 7.10 Is tionscadal i gcomhpháirt é seo idir an Chartlann Náisiúnta, an Roinn Gnóthaí Eachtracha agus Acadamh Ríoga na hÉireann. Foilsíonn an tionscadal rogha doiciméad a bhaineann le beartas eachtrach na hÉireann gach dara bliain. Is sa Chartlann Náisiúnta atá sé bunaithe agus ionadaíocht ag an gChartlann Náisiúnta ar an mBord Comhairleach Eagarthóireachta. In 2021, cuireadh taighde i gcrích don tréimhse 1965–1969 agus foilseofar Imleabhar XIII ina mbeidh doiciméid ó na blianta sin i mí na Samhna 2022.

Cartlann Coimhlinte ar an Idirlíon (CAIN)

- 7.11 Ó 2012 i leith, tá foireann de chuid Ollscoil Uladh agus de chuid na Cartlainne Náisiúnta ag obair le chéile ar thionscadal chun rochtain saor in aisce a thabhairt ar thaifid chartlainne dhigitithe bhunaidh de chuid Rialtas na hÉireann atá á sealbhú ag an gChartlann Náisiúnta agus a bhaineann leis an gcoimhlint i dTuaisceart Éireann. Féadfar torthaí a ndícheall a fheiceáil ar láithreán gréasáin CAIN (Conflict Archive on the INternet) Ollscoil Uladh ag <http://cain.ulster.ac.uk/nai/>.
- 7.12 Cuireann na taifid chartlainne dhigitithe le hábhar den chineál céanna ó Oifig Taifead Poiblí Thuaisceart Éireann chun acmhainn luachmhar dhigiteach ar líne a sholáthar do thaighdeoirí atá ag lorg eolais faoin gcoimhlint agus faoin bpolaiteacht i dTuaisceart Éireann. Chomhordaigh an Coimeadaí, Cúram Bailiúcháin agus Seirbhíse Poiblí agus an Cartlannaí Sinsearach, Cúram Bailiúcháin ionchur na Cartlainne Náisiúnta le tacaíocht ón bhfoireann san Aonad Digitithe.

Leathanach baile den suíomh idirlín Doiciméid maidir le Beartas Eachtrach na hÉireann - www.difp.ie

Comhoibriú, Comhar agus Oiliúint

Thar 2022 Amach

7.13

Is tionscadal é Thar 2022 Amach chun athfhoirgníú digiteach a dhéanamh ar fhoirgneamh agus ar ábhar Oifig Taifead Poiblí na hÉireann sular scriosadh í le pléascán agus tine an 30 Meitheamh 1922. Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath atá i gceannas ar an tionscadal, ag obair i gcomhar le hOifig Taifead Poiblí Thuaisceart Éireann, an Chartlann Náisiúnta (RA), Coimisiún Lámhscríbhinní na hÉireann agus leis an gChartlann Náisiúnta. Tá sé mar chuspóir ag Thar 2022 Amach macasamhlú digiteach a dhéanamh ar shealbhúcháin Oifig Taifead Poiblí na hÉireann trí úsáid a bhaint as taifid a mhaireann, tras-scríbhinní, foinsí foilsithe agus cóipeanna de na taifid atá sa Chartlann Náisiúnta agus i bhforais eile. Mar Chomhpháirtí Chroíláir, d'oibrigh foireann na Cartlainne Náisiúnta le foireann an tionscadail, trí eolas comhthéacsúil a chur ar fáil maidir le scriosadh na taisclainne agus cairteanna a tháinig slán ón tine loitbheartach a shainaithint. Thugadar comhairle freisin maidir le leagan amach, tagairtí agus tuairisc na gcairteanna a bhí á sealbhú in Oifig Taifead Poiblí na hÉireann agus chuireadar íomhánna digiteacha ar fáil de dhoiciméid bhunaidh. Bhí an fhoireann caomhnúcháin agus digitithe a bhí ag obair ar an tionscadal lonnaithe sa Chartlann Náisiúnta in 2021 agus iad ag obair ar thaifid a tarrtháladh agus obair liostaithe.

An Coimisiún Imscrúdúcháin (Árais Máithreacha agus Naíonán agus Nithe Áirithe Gaolmhara)

7.14

Lean foireann na Cartlainne Náisiúnta, go háirithe an fhoireann in Ábhar Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais de bheith i gcaidreamh leis an Roinn Sláinte agus an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige i ndáil le moltaí an Choimisiúin maidir le taifid leagáide agus stairiúla a aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta.

Iasacht le hAghaidh Taispeántas

Músaem Phríosún Chill Mhaighneann

- 7.15 Ó 1996 i leith, tá clárann amháin de ghéibheannaigh Phríosún Chill Mhaighneann ar iasacht ón gCartlann Náisiúnta chuig Músaem Phríosún Chill Mhaighneann chun críocha taispeántais. Déanann an Chartlann Náisiúnta faireachán ar stóráil an imleabhair sin i rith na tréimhse iasachta agus cuireadh scrúdú i bpearsa i gcrích ar an gclárann in 2021.

7.16 Ard-Mhúsaem na hÉireann

Rinne Suirbhéireacht Geolaíochta na hÉireann an taispeántas *Down to Earth – Exploring Ireland's Geology* a choimeád i gcomhpháirt le hArd-Mhúsaem na hÉireann, taispeántas a d'oscail i mí Mheán Fómhair 2021. Tugadh sé líníocht ó chartlann Shuirbhéireacht Geolaíochta na hÉireann ar iasacht lena dtaispeáint mar chuid den taispeántas. Thug an Cartlannaí Sinsearach tacaíocht do Shuirbhéireacht Geolaíochta na hÉireann maidir le maoirseacht a dhéanamh ar an iasacht. Beidh an taispeántas ag dul ar aghaidh go dtí 2023; mar gheall ar chineál leochaileach na líníochtaí agus chun nochtadh fadaithe don solas a theorannú comhaontaíodh go ndéanfaí sealaíocht ar na líníochtaí cartlainne gach naoi mí.

Ceann de na dearáí ó chartlann Shuirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann ar a fuarthas ar cíos le haghaidh an teaspántais Vesicular trap in slates, Sráidbhaile na Coille, Fíodh Ard, Contae Loch Garman.

Cartlann Náisiúnta, GSI, FS/1/3/8/25

Foscríbhinní

Foscríbhinn A

Na Comhaltaí den Chomhairle um an gCartlann Náisiúnta amhail an 31 Nollaig 2021

Ainm	Foras/eagraíocht/cleamhnacht	Ceapadh	Foirceannadh Oifige
An Breitheamh Uasal John Hedigan, Cathaoirleach na Comhairle	Breitheamh de chuid na Cúirte Achomhairc	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
An Dr Hiram Morgan	Staráí, Léachtóir Sinsearach, Coláiste na hOllscoile, Corcaigh, comhalta de Choimisiún Lámhscríbhinní na hÉireann	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
An Dr Ciara Breathnach	Staráí, Léachtóir Sinsearach, Ollscoil Luimnigh, comhalta de Choimisiún Lámhscríbhinní na hÉireann	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
Kieran Hoare	Cartlannaí, Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
An Dr Natalie Harrower	Stiúrthóir, Taisclann Dhigiteach na hÉireann	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
John Grenham	Ginealeolaí Gairmiúil, Comhalta de Ghinealeolaithe Creidiúnaithe na hÉireann	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
An Dr Elizabeth Mullins	Staráí, Léachtóir le Cartlannaíocht, Scoil na Staire agus na gCartlann, Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
Catriona Mulcahy	Cartlannaí Ollscoile, Coláiste na hOllscoile, Corcaigh	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
Michael Nolan	Eolaí Sinsearach Taighde, <i>Intel Labs</i>	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
An Ceannfort Stephen MacEoin	Cartlannaí, An Chartlann Mhíleata	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
Brian McGee	Cartlannaí, Cartlann Chathair agus Chontae Chorcaí	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
An Dr Deirdre Raftery	Ollamh Comhlach, Scoil an Oideachais, Baile Átha Cliath	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú

Foscríbhinn B

Úsáid an tSeomra Léitheoireachta agus láithreán gréasáin ag an bpobal

B.1

Líon na gCuartheoirí: líon iomlán cuairteanna ar an Seomra Léitheoireachta de réir na míosa, Bealtaine–Nollaig 2021

Mí	Líon cuairteanna
Eanáir	0
Feabhra	0
Márta	0
Aibreán	0
Bealtaine	142
Meitheamh	174
Iúil	230
Lúnasa	241
Meán Fómhair	250
Deireadh Fómhair	267
Samhain	301
Nollaig	119
Líon iomlán cuairteanna	1724

B.2

Líon na gCuartheoirí: líon iomlán cuairteanna ar an Seomra Léitheoireachta, 2017–2021

Mí	Líon cuairteanna
2017	8,521
2018	7,547
2019	7,727
2020	1,843
2021	1,724

Úsáid an tSeomra Léitheoireachta agus láithreán gréasáin ag an bpobal

B.3

Grúpchúirteanna eagraithe, ócáidí oscailte, 2021

Grúpchúirteanna eagraithe	
Léachtaí oíche	4
Oíche Chultúir	0

B.4

Fiosruithe ón bpobal, 2021

Fiosruithe chuig Seirbhísí Poiblí	5482
Comhairliúcháin ag an tSeirbhís Chomhairleach Ghinealais	1266

B.5

Staidreamh maidir le húsáid láithreán gréasáin na gCartlann Náisiúnta, 2021

Láithreán gréasáin	Cuairteanna	Amais
www.nationalarchives.ie	891,917	7,067,429
www.csorp.nationalarchives.ie	47,925	301,518
www.genealogy.nationalarchives.ie	129,918	151,344
www.census.nationalarchives.ie	5,013,358	60,132,838
www.soldierwills.nationalarchives.ie	40,948	148,351
www.titheapplotmentbooks.nationalarchives.ie	295,455	2,963,131
www.willcalendars.nationalarchives.ie	532,696	1,806,875
www.centenaries.nationalarchives.ie/centenaries	23,991	113,022
www.censussearchforms.nationalarchives.ie/	192,719	864,224

Úsáid an tSeomra Léitheoireachta agus láithreán gréasáin ag an bpobal

B.6

Doiciméid a tugadh ar aird lena n-úsáid, 2021

Ó stóras na Cartlainne Náisiúnta	7,696
Ó stóras tráchtála lasmuigh den láthair	464

B.7

Cairteanna a chóipeáil, 2021

Cineál na gcóipeanna	Orduithe	Leathanaigh
Cóipeanna deimhnithe/fíoraithe de dhoiciméid	521	2,009
Cóipeanna de dhoiciméid ar an toirt	-	399
Gnáthchóipeanna de dhoiciméid	510	4,881

Foscríbhinn C

Forshealbhúcháin, 2021

Aistriú taifead ón tréimhse roimh 1992 ó Ranna Rialtais agus Oifigí Stáit lena scaoileadh lena n-iniúchadh ag an bpobal faoin riail 30 bliain: ráiteas ar an staid amhail an 31 Nollaig 2021

Tábla 1

Aistriú taifead ón tréimhse roimh 1992 ó Ranna Rialtais agus Oifigí Stáit lena scaoileadh lena n-iniúchadh ag an bpobal faoin riail 30 bliain: ráiteas ar an staid amhail an 31 Nollaig 2021

An Roinn	Taifid sa Chartlann Náisiúnta	Taifid Lena Naistriú	An Bhliain is Déanaí Inar Aistríodh Taifid
Taoiseach	1919 go 1991 ¹	Transfers complete.	2021
Talmhaíocht, Bia agus Muir	1899 go 1960idí	Transfers incomplete. Records from 1960s to 1991 outstanding. ²	2021 (aistriú páirteach)
Turasóireacht, Cultúr, Ealaíona, Gaeltacht, Spórt agus Meáin	1900idí déanacha; 1922 go 1962; 1972 go 1989	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1950idí go 1990idí nach bhfuil aistrithe.	2021 ³ (aistriú páirteach)
An Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige (féach an Roinn Sláinte)			
Comhshaol, Aeráid agus Cumarsáid	1845 go 1970idí	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1950idí go 1991 nach bhfuil aistrithe.	2011 (aistriú páirteach)
Cosaint	1922 go 1991 ⁴	Aistrithe neamhchríochnaithe. Aistriú páirteach faighte ag an gCartlann Mhíleata (ionad oifigiúil taiscthe faoin Acht um an gCartlann Náisiúnta, 1986) go 1991.	Níl infheidhme

1. D'aistrigh Roinn an Taoisigh comhaid a bhain le nithe Angla-Éireannacha suas go 1998 lena scaoileadh i mí Eanáir 2022 faoin Acht um an gCartlann Náisiúnta (Leasú), 2018.

2. Taifid ó iar-Choimisiún na Talún san áireamh, comhlacht sceidealta ar Bhrainse um Thaifid Choimisiún na Talún anois é; folaíonn na taifid doiciméid teidil ón 17ú haois ar aghaidh mar aon le taifid ó Bhord na gCeantar Cúng, déanach sa 19ú haois; taifid riaracháin ó Choimisiún na Talún déanach sa 19ú haois.

In 2021, d'aistrigh an roinn c134,255 comhad ó Choimisiún na Talún a bhain le cóirchosanna a shocrú i gContaetha Laoise, Chill Dara, Chill Chainnigh, Liatroma, Uíbh Fhailí,

Mhaigh Eo, Luimnigh agus Mhuineacháin. De bharr srianta stórála agus foirne, ní féidir na comhaid a chur ar fáil don phobal.

3. Aistriú amháin atá ann ón Roinn Cultúir, Oidhreacht agus Gaeltachta: Rannán Ealaíon, Scannán agus Infheistíochta (23 chomhad).

4. Déanann an Roinn Cosanta socrúithe ar leithligh chun taifid a aistriú go dtí coimeád na Cartlainne Míleata, áit taiscthe le haghaidh taifid ón Roinn agus Óglaigh na hÉireann faoi Alt 14 den Acht um Chartlann, 1986. Is leis an tréimhse ó 1922 – 1960idí, agus an tréimhse sin amháin, a bhaineann formhór na dtaifead.

Tábla 1

Aistriú taifead ón tréimhse roimh 1992 ó Ranna Rialtais agus Oifigí Stáit lena scaoileadh lena n-íniúchadh ag an bpobal faoin riail 30 bliain: ráiteas ar an staid amhail an 31 Nollaig 2021

An Roinn	Taifid sa Chartlann Náisiúnta	Taifid Lena Naistriú	An Bhliain is Déanaí Inar Aistríodh Taifid
Oideachas	1831 go 1980idí	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1900idí go 1991 nach bhfuil aistrithe.	2020 ⁵ (aistriú páirteach)
Tithíocht, Rialtas Áitiúil agus Oidhreacht	1838 go 1970idí ⁶	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1960idí go 1991 nach bhfuil aistrithe.	2016 (aistriú páirteach)
Airgeadas	1922 go 1989 ⁷	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1930idí go 1991 nach bhfuil aistrithe.	2021
Gnóthaí Eachtracha	1919 go 1991 ⁸	Aistrithe críochnaithe. ⁹	2021
Sláinte	1920s go 1980idí	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1950idí go 1991 nach bhfuil aistrithe. ¹⁰	2019 (aistriú páirteach) ¹¹
Fiontar, Trádáil agus Fostaíocht	1922 go 1976	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1960idí go 1991 nach bhfuil aistrithe.	2009 (aistriú páirteach)
Dlí agus Ceart	1918 go 1989 ¹²	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1920idí go 1943; agus 1969 go 1989 nach bhfuil aistrithe.	2021 (aistriú páirteach)
Caiteachas Poiblí agus Athchóiriú (féach Roinn Airgeadais)			
Coimirce Shóisialach	1919 go 1991	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1970idí go 1991 nach bhfuil aistrithe.	2021 ¹³ (aistriú páirteach)
Iompar	1922 go 1990	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1960idí go 1991 nach bhfuil aistrithe.	2021 ¹⁴ (aistriú páirteach)

5. D'aistrigh an Roinn Oideachais pleananna ailtireachta scoileanna náisiúnta, de réir contae, go dtí an Chartlann Náisiúnta in 2020.

6. Aistríodh líon mór taifead don tréimhse ó na 1920idí go dtí na 1960idí go dtí an Chartlann Náisiúnta gan áiseanna fála cuí. Tá an Chartlann Náisiúnta ag tabhairt faoi 5000 bosca de chairteanna a chatalógú de réir mar a bheidh na hacmhainní ann.

7. Cé gur aistríodh taifid ón Roinn Airgeadais suas go dtí 1989, ní raibh áiseanna fála cuí le go leor de na taifid a aistríodh roimhe seo agus tá an Chartlann Náisiúnta ag tabhairt faoi c2800 bosca de chairteanna a athchatalógú ar bhonn ócáideach. Ó 2015, tá gníomhartha ar bun ag an Roinn chun aghaidh a thabhairt ar an riaráiste taifead ina stóras lasmuigh den láthair.

8. D'aistrigh an Roinn Gnóthaí Eachtracha comhaid a bhaineann le nithe Angla-Éireannacha suas go dtí 1996 lena scaoileadh i mí Eanáir 2022 faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018.

9. Déantar taifid de chuid de na misín taidhleoireachta a aistriú ar bhonn féiliúnta mar gur costéifeachtaí sin a dhéanamh. Dá bhrí sin, níl gach taifead ó gach misean taidhleoireachta suas go dtí 31 Nollaig 1991 aistrithe.

10. Mar gheall ar easpa spáis sa Chartlann Náisiúnta, tá líon mór de thaifid beartais de chuid na Roinne Sláinte nach bhfuil forshealbhaithe. Tá siad sin i stóras tráchtála arna mhaoiniú ag an Roinn.

12. Tá comhaid maidir le nithe Angla-Éireannacha suas go dtí 1998 aistrithe lena scaoileadh in Eanáir 2022 ag an Roinn Dlí agus Cirt faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018.

13. In 2021, d'aistrigh an Rúnaireacht Phleanála 70 comhad ón tréimhse 1973–1991.

14. Rinne an Rannán Sábháilteachta agus Slándála Aerloingseoireachta trí aistriú in 2021 (41chomhad); an Rannán Teicneolaíochta Faisnéise (18 gcomhad) agus cuntais leithreasa agus fiosruithe iniúchta (94 chomhad).

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 2

Aistriú taifead ó na Cúirteanna go dtí an Chartlann Náisiúnta lena scaoileadh lena n-íniúchadh ag an bpobal faoin rial 30 bliain: ráiteas ar an staid amhail an 31 Nollaig 2021

An Chúirt	An Bhliain is Déanaí Dá Bhfuil Taifid Sa Chartlann Náisiúnta	Taifid Lena Naistriú	An Bhliain is Déanaí Inar Aistríodh Taifid
An Chúirt Uachtarach	1970	1971–1991	1990
An Chúirt Achomhairc Choiriúil	1972	1973–1991	1990
An Phríomh-Chúirt Choiriúil	1968	1969–1991	1987
An Ard-Chúirt	1970	1971–1991	2000
An Oifig Phrobháide	1991	Aistrithe críochnaithe.	2017
Na Cúirteanna Cuarda	1990	Aistrithe críochnaithe. An Cabhán, Corcaigh, Dún na nGall, Gaillimh, Cill Chainnigh, An Longfort, An Lú, Maigh Eo, Muineachán, Sligeach, Tiobraid Árann, An Iarmhí agus Loch Garman. Aistrithe neamhchríochnaithe: Ceatharlach, An Clár, Baile Átha Cliath, Ciarraí, Cill Dara, Laois, Liatroim, Luimneach, An Mhí, Uíbh Fhailí, Ros Comáin, Port Láirge agus Cill Mhantáin. ¹⁵	2014
Na Cúirteanna Dúiche ¹⁶	1996	Aistrithe críochnaithe: An Cabhán, Corcaigh, Gaillimh, Cill Dara, Cill Chainnigh, An Lú, Muineachán, Sligeach agus Tiobraid Árann. Aistrithe neamhchríochnaithe: Ceatharlach, An Clár, Baile Átha Cliath, Liatroim, Maigh Eo agus Port Láirge. Aistriú ar bith: Dún na nGall, Ciarraí, Laois, Luimneach, An Longfort, An Mhí, Uíbh Fhailí, Ros Comáin, An Iarmhí, Loch Garman agus Cill Mhantáin.	2013

15. Riaráistí taifead ó 1943 go 1989 lena n-aistriú i gcás Chontae Laoise; ó 1960 go 1989 i gcás Chontae Liatroma agus ó 1945 go 1989 i gcás Chontae Phort Láirge.

16. Bunaíodh na Cúirteanna Dúiche faoin Acht Cúirteanna Breithiúnais, 1924. Aistríodh taifid óna raibh ann roimhe sin, na *Petty Sessions Courts*, 1851 go 1922 chuig iarOifig na dTaifead Poiblí, réamhtheachtaí na Cartlainne Náisiúnta.

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 3

Comhlachtaí a liostaítear sa sceideal a ghabhann leis an Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 a shealbhaíonn taifid atá incháilithe lena n-aistriú, ach atá faoi réir Ordachán 1992 ón Aire lena bhfionraítear an ceanglas chun taifid a aistriú faoin rialail 30 bliain mar gheall ar shrianta cóiríochta sa Chartlann Náisiúnta

Ainm an Chomhlachta	Tráchtaí
Oifig Ard-Rúnaí an Uachtaráin	Aistrithe críochnaithe go 1990, d'ainneoin Ordachán 1992 ón Aire.
Oifig an Ard-Aighne (lena n-áirítear Oifig an Dréachtóra Parlaiminte, Oifig Athchóirithe agus Chomhdhlúite an Dlí Reachtúil agus Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit)	Aistrithe de thaifid Oifig an Ard – Aighne, 1922 go 1991, críochnaithe d'ainneoin Ordachán 1992 ón Aire.
Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste	Tá na taifid don tréimhse ó na 1920idí – 1962 aistrithe, d'ainneoin Ordachán 1992 ón Aire.
An Phríomh-Oifig Staidrimh	Taifid dhaonáirimh 1926, 1936, 1946 agus dhaonáireamh páirteach 1951 aistrithe, ach dúnta d'iniúchadh ag an bpobal ar feadh 100 bliain faoin Acht Staidrimh, 1997. Aistríodh taifid riaracháin don tréimhse 1901–1947 in 2019.
An Chomhairle um an gChartlann Náisiúnta	Tá taifid don tréimhse 1987–1991 incháilithe lena n-aistriú.
An Chartlann Náisiúnta	Taifead ar bith aistrithe. Tá taifid iar-Oifig na dTaifead Poiblí in Éirinn agus Oifig na Stát-Pháipéar, 1867–1991, incháilithe.
Ard-Mhúsaem na hÉireann (lena n-áirítear Músaem na Staire Aiceanta)	Taifead ar bith aistrithe. Tá taifid na mblianta 1877–1991 incháilithe. ¹⁷
Oifig an Phámháistir Ghinearálta	Taifead ar bith aistrithe.
Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí	Ghlac an Chartlann Náisiúnta leis na taifid do na blianta 1973–1984 chun iad a choimeád slán. Níl na taifid sin athbhreithnithe lena n-iniúchadh ag an bpobal. In 2018, fuarthas aistriú páirteach comhad riaracháin a bhain go príomha le buiséadú agus airgeadas ó 1927–1985.
An Coiste Coigiltis Náisiúnta	Taifead ar bith aistrithe.
Na Coimisinéirí Ioncaim	Tá taifid don tréimhse ón 19ú haois go 1991 incháilithe. Aistríodh taifid ón mBrainse Reachtáíochta agus Staidreamh, ón mBrainse Stampála, ón Sraith RP (Rúnaí Príobháideach), agus Custam agus Mál in 2020.
Na Coimisinéirí Achomhairc (Cáin Ioncaim)	Taifead ar bith aistrithe.

¹⁷ Áit taiscthe faoi Alt 14 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986.

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 3

Comhlachtaí a liostaítear sa sceideal a ghabhann leis an Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 a shealbháinn taifid atá incháilithe lena n-aistriú, ach atá faoi réir Ordachán 1992 ón Aire lena bhfionraítear an ceanglas chun taifid a aistriú faoin riail 30 bliain mar gheall ar shrianta cóiríochta sa Chartlann Náisiúnta

Ainm an Chomhlachta	Tráchtaí
Coimisinéirí na nOibreacha Poiblí	Aistríodh taifid ó déanach san 18ú haois go dtí na 1970idí. Tá líon taifead incháilithe fós ag Oifig na nOibreacha Poiblí.
An tSaotharlann Stáit	Taifead ar bith aistrithe.
Suirbhéireacht an Ordanáis	Cuireadh i gcrích aistrithe de dhoiciméid mapála suas go dtí na 1870idí taifid riaracháin suas go dtí na 1920idí. Na taifid riaracháin go léir ó na 1920idí fós ag Suirbhéireacht an Ordanáis mar aon le foirgneamh iomlán lán de thaifid mapála ó déanach sa 19ú haois go dtí lár na 20ú haoise.
An Coimisinéir Luachála agus Príomh-Shuirbhéir Teorann	Taifid luachála suas go dtí 1865 agus taifid riaracháin ilghnéitheacha (1830–luath sa 20ú haois) curtha i gcrích. Tá líon an-mhór doiciméad ag an Oifig Luachála i gcónaí don tréimhse ó lár na 1800idí go dtí an lá atá inniu ann. In 2019, aistríodh c16 itim chun iad a idirshuíomh sa sraith OL/12. Is éard atá sa tsraith sin pleananna baile a d'úsáid an Oifig Luachála chun rátaí léasaithe nó úinéirí i mbailte a ríomh le linn luachálacha bailte fearainn agus tionóntán lár na 19ú haoise.
Oifig an tSoláthair	Taifead ar bith aistrithe.
An Gasra Athbhreithnithe ar Luach Saothair níos Airde san Earnáil Phoiblí	Taifead ar bith aistrithe.
Coiste Comhairleach na Seirbhíse Poiblí	Taifead ar bith aistrithe.
Boird Eadrána na Státseirbhíse	Taifead ar bith aistrithe.
Coimisinéirí na Státseirbhíse	Ghlac an Chartlann Náisiúnta leis na taifid don tréimhse 1927–1970idí chun iad a choimeád slán ach níl na taifid sin athbhreithnithe lena n-iniúchadh ag an bpobal.
Na Coimisinéirí um Cheapacháin Áitiúla	Ghlac an Chartlann Náisiúnta leis na taifid don tréimhse 1927–1970idí chun iad a choimeád slán ach níl na taifid sin athbhreithnithe lena n-iniúchadh ag an bpobal.
An Garda Síochána	Taifead ar bith aistrithe.
Clárlann na Talún	Taifead ar bith aistrithe.
Clárlann na nGníomhas	Taifead ar bith aistrithe. Taifid incháilithe ann do na blianta 1708–1991.
Príosúin agus Foras Naomh Pádraig	Aistríodh taifid na bpríosún dúnta ón mbliain 1795 go 1922 mar aon le taifid Phríosún Mhuinseo go dtí na 1970idí. Níl aon taifid don tréimhse i ndiaidh 1922 aistrithe ag comhlachtaí eile .

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 3

Comhlachtaí a liostaítear sa sceideal a ghabhann leis an Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 a shealbhaíonn taifid atá incháilithe lena n-aistriú, ach atá faoi réir Ordachán 1992 ón Aire lena bhfionraítear an ceanglas chun taifid a aistriú faoin rial 30 bliain mar gheall ar shrianta cóiríochta sa Chartlann Náisiúnta

Ainm an Chomhlachta	Tráchtaí
Oifig Scrúdóir na Scannán	Taifid ó na 1920idí go 1991aistrithe, d'ainneoin Ordachán 1992 ón Aire.
An Bord Achomhairc um Scrúdóireacht Scannán	Taifid ó na 1920idí go 1991aistrithe, d'ainneoin Ordachán 1992 ón Aire.
An Bord um Chinsireacht Foilseachán	Taifid ó na 1920idí go 1991aistrithe, d'ainneoin Ordachán 1992 ón Aire.
An Bord Achomhairc um Chinsireacht Foilseachán	Taifead ar bith aistrithe.
An Binse Cúitimh i leith Díobhálacha Coiriúla	Taifead ar bith aistrithe.
Coimisinéirí na dTabhartas agus na dTiomnachtaí Carthanúla	Taifid ón 19ú haois go lár na 20ú haoise aistrithe.
An Chomhairle um Thruailliú Uisce	Taifead ar bith aistrithe.
An Binse Cíos	Taifead ar bith aistrithe.
An tSeirbhís Náisiúnta Daonchumhachta	Taifead ar bith aistrithe.
An Chúirt Oibreachais	Taifid ó 1946 go 1980 aistrithe.
Na Coimisinéirí um Chearta	Taifead ar bith aistrithe.
An Binse Achomhairc Fostaíochta	Taifead ar bith aistrithe.
An Binse Achomhairc Tobhach	Taifead ar bith aistrithe.
An Oifig um Chlárú Cuideachtaí	An Oifig um Chlárú Cuideachtaí ag aistriú taifid go dtí an Chartlann Náisiúnta faoi láthair, d'ainneoin Ordachán 1992 ón Aire.
Oifig na bPaitinní	Taifead ar bith aistrithe.
Clárlann na gCara-Chumann	Féach faoin Oifig um Chlárú Cuideachtaí thuas.
An Coimisiún Cleachtas Srianata	Taifead ar bith aistrithe.
Oifig an Scrúdaitheora um Chleachtais Srianata	Taifead ar bith aistrithe.
An Coimisiún Náisiúnta Praghsanna	Taifead ar bith aistrithe.
Oifig an Stiúrtóra Gnóthaí Tomhaltóirí	Taifead ar bith aistrithe.
Clárlann na gCumann Foirgníochta	Taifead ar bith aistrithe.

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 3

Comhlachtaí a liostaítear sa sceideal a ghabhann leis an Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 a shealbhaíonn taifid atá incháilithe lena n-aistriú, ach atá faoi réir Ordachán 1992 ón Aire lena bhfionraítear an ceanglas chun taifid a aistriú faoin riail 30 bliain mar gheall ar shrianta cóiríochta sa Chartlann Náisiúnta

Ainm an Chomhlachta	Tráchtaí
Comhairle Tomhaltóirí Éireann	Taifead ar bith aistrithe.
An Bord Comhairleach um Árachas Gluaisteán	Taifead ar bith aistrithe.
An Coimisiún Dumpála	Taifead ar bith aistrithe.
Coimisiún na Talún	Féach faoin Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara i dTábla 1.
Oifig an Rialaitheora Cearta Póraitheoirí Plandaí	Taifead ar bith aistrithe.
Coimisinéir Breithiúnais Choimisiún na Talún	Taifead ar bith aistrithe.
Binse Achomhairc Choimisiún na Talún	Taifead ar bith aistrithe.
Iontaobhaí Poiblí Choimisiún na Talún	Taifead ar bith aistrithe.
Na Fórsaí Cosanta	Taifead ar bith aistrithe. Áit taiscthe faoi Alt 14 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986.
Bord na nArm-Phinsean	Taifead ar bith aistrithe. Áit taiscthe faoi Alt 14 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986.
An Phríomh-Oifig Chlárúcháin	Taifead ar bith aistrithe.
An Leabharlann Náisiúnta (lena n-áirítear an Oifig Ghinealais)	Taifead ar bith aistrithe. Áit taiscthe faoi Alt 14 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986.
Suirbhéireacht Geolaíochta na hÉireann	Taifead ar bith aistrithe. Áit taiscthe faoi Alt 14 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986.

Forshealbhúcháin, 2021

Taifid arna bhforshealbhú ó Ranna Rialtais agus Oifigí Stáit le linn 2021

Tábla 1 Taifid arna bhforshealbhú ó Ranna Rialtais le linn 2021		
Uimhir forshealbhúcháin	An Roinn	Tuairisc
2021/1	Taoiseach	Comhaid 'S' ón bPríomh-Chlárann a bhain le 1991 go príomha.
2021/93	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1991 go príomha.
2021/94	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1992 go príomha.
2021/95	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1993 go príomha.
2021/96	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1994 go príomha.
2021/97	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1995 go príomha.
2021/98	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1996 go príomha.
2021/99	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1997 go príomha.
2021/100	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1998 go príomha.
2021/74	Taoiseach	Comhaid Chomóradh Éirí Amach na Cásca, 1935.
2021/33	Taoiseach	Comhaid Oifige RA (Rúnaí Aire), 1950–1980.
2021/78	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ó Phríomh-Chlárann na Ceanncheathrún, a bhain le 1991 go príomha.
2021/77	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ó Oifig an Ard-Rúnaí, a bhain le 1991 go príomha.
2021/44	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ón Rannán Angla-Éireannach, a bhain le 1990 go príomha.
2021/45	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ón Rannán Angla-Éireannach, a bhain le 1991 go príomha.
2021/46	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ón Rannán Angla-Éireannach, a bhain le 1992 go príomha.
2021/47	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ón Rannán Angla-Éireannach, a bhain le 1993 go príomha.
2021/48	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ón Rannán Angla-Éireannach, a bhain le 1994 go príomha.
2021/49	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ón Rannán Angla-Éireannach, a bhain le 1995 go príomha.
2021/50	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ón Rannán Angla-Éireannach, a bhain le 1996 go príomha.
2021/62	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Bhuanionadaíocht na hÉireann chuig an Aontas Eorpach, an Bhruiséil, an Bheilg, a bhain le 1991 go príomha.
2021/64	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasáid na hÉireann sa Ghearmáin, Beirlín/Bonn, a bhain le 1991 go príomha.

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 1
Taifid arna bhforshealbhú ó Ranna Rialtais le linn 2021

Uimhir forshealbhúcháin	An Roinn	Tuairisc
2021/67	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasad na hÉireann chun na Cathaoireach Naofa, an Róimh, an Iodáil, 1977–1991.
2021/71	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Bhuan-Mhisean na hÉireann chuig na Náisiúin Aontaithe, an Ghinéiv, an Eilvéis, 1968–1991.
2021/73	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ard-Chonsalacht na hÉireann, San Francisco, SAM, a bhain le 1989 go príomha.
2021/80	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ard-Chonsalacht na hÉireann, Nua Eabhrac, SAM, a bhain le 1991 go príomha.
2021/84	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasad na hÉireann san Iaráic, a bhain le 1990 go príomha.
2021/85	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasad na hÉireann san Éigipt, Cairo, a bhain le 1990 go príomha.
2021/86	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasad na hÉireann san Iaráin, Tehran, a bhain le 1990 go príomha.
2021/87	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasad na hÉireann sa tSeapáin, Tóiceo, a bhain le 1991 go príomha.
2019/113	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasad na hÉireann sa Bheilg, an Bhruiséil, a bhain le 1989 go príomha.
2019/128	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ard-Chonsalacht na hÉireann, Nua Eabhrac, SAM, a bhain le 1989 go príomha.
2019/155	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasad na hÉireann sa tSín, a bhain le 1989 go príomha.
2021/101	Dlí agus Ceart	Comhaid ón Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1991 go príomha.
2021/102	Dlí agus Ceart	Comhaid ón Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1992 go príomha.
2021/103	Dlí agus Ceart	Comhaid ón Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1993 go príomha.
2021/104	Dlí agus Ceart	Comhaid ón Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1994 go príomha.
2021/105	Dlí agus Ceart	Comhaid ón Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1995 go príomha.
2021/106	Dlí agus Ceart	Comhaid ón Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1996 go príomha.

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 1

Taifid arna bhforshealbhú ó Ranna Rialtais le linn 2021

Uimhir forshealbhúcháin	An Roinn	Tuairisc
2021/107	Dlí agus Ceart	Comhaid Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1997 go príomha.
2021/108	Dlí agus Ceart	Comhaid ón Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1998 go príomha.
2018/90	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Laoise [Queen's County], c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).
2019/32	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Chill Dara, c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).
2019/34	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Chill Chainnigh, c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).
2019/68	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Liatroma, c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).
2019/149	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Uíbh Fhailí [King's County], c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).
2019/165	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Mhaigh Eo, c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).
2019/174	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Luimnigh, c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 1
Taifid arna bhforshealbhú ó Ranna Rialtais le linn 2021

Uimhir forshealbhúcháin	An Roinn	Tuairisc
2019/175	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Mhuineacháin, c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).
2021/92	Airgeadas	Comhaid cúitimh díobhálacha pearsanta: Éilimh aonair maidir le 'Domhnach na Fola', Páirc an Chrócaigh, Baile Átha Cliath, 1920.
2019/169	Coimirce Shóisialach	Comhaid na rúnaireachta pleanála a bhaineann le 1989 go príomha.
2021/111	An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige	Comhaid cúraim leanaí, 1962–1991.
2020/9	Iompar	Comhaid ón Rannán Sábháilteachta agus Slándála Aerloingseoireachta, 1964–1986.
2021/75	Iompar	Cuntais leithreasa agus fiosruithe iniúchta, 1947–1990.
2020/4	Iompar	An Rannán Teicneolaíocht Faisnéise, 1979–1990.
2019/168	Turasóireacht, Cultúr, Ealaíona, Gaeltacht, Spórt agus Meáin	Comhaid ón Rannán Ealaíon, Scannán agus Infheistíochta, 1919–1986.
2019/166	Fiontar, Trádáil agus Fostaíocht	An Bord Trádála: comhfhreagras, 1911–1913.

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 2

Taifid arna bhforshealbhú ó Chomhlachtaí Sceidealta le linn 2021

Uimhir Forshealbhúcháin	Comhlacht Sceidealta	Tuairisc
2021/42	Oifig an Ard-Aighne	Comhaid chláraithe a bhaineann le hábhar, a bhain le 1991 go príomha.
2021/89	Oifig an Ard-Aighne	Comhaid Angla-Éireannacha, 1992–1998.
2020/15	Oifig Rúnaí an Uachtaráin	Comhaid a bhain le 1990 go príomha.
2021/109	Oifig na nOibreacha Poiblí	Custam agus Mál, Port Láirge, 1930idí–1970idí.

Tábla 3

Taifid arna bhforshealbhú ó Oifigí Cúirte agus Clárlanna Probháide le linn 2021

An Chúirt Uachtarach	Aistrithe ar bith.
An Ard-Chúirt	Aistrithe ar bith.
An Chúirt Chuarda	Aistrithe ar bith.
An Chúirt Dúiche	Aistrithe ar bith.

Tábla 4

Taifid arna bhforshealbhú ó fhoinsí eile le linn 2021

Uimhir Forshealbhúcháin	Tuairisc
2021/91	An Óige, Cumann Brúnna Óige na hÉireann, 1870–1992.
2021/110	Dialanna oibre Mhichíl Uí Choileáin, 1918–1922.

Forshealbhúcháin, 2021

Áiseanna fála arna bhfoilsíú ar láithreán gréasáin na Cartlainne Náisiúnta le linn 2021

Roinn/Oifig	Tuairisc	Uimhir thagartha
Taoiseach	Príomh-Chlárann, 2020 aistriú bliantúil taifead, 1969–1990.	2020/3
	Rannán Thuaisceart Éireann, 2020, aistriú bliantúil taifead 1965–1991.	2020/17
Gnóthaí Eachtracha	Oifig an Ard-Rúnaí, 1961–1990.	2020/23
	Ambasáid na hÉireann sa Bheilg, an Bhruiséil, 1950–1989.	2019/113
Airgeadas	Sraith soláthair 'S', 1961–1987.	2019/74
	Sraith soláthair 'S', 1953–1988.	2019/75
	Sraith soláthair 'S', 1946–1948.	2019/76
	Sraith soláthair 'S', 1940–1987.	2018/22
	Sraith soláthair 'S', 1945–1948.	2018/21
	Sraith soláthair 'S', 1924–1980.	2018/25
	Sraith airgeadais 'F', 1973–1989.	2019/78
	Sraith airgeadais 'F', 1940–1987.	2018/101
	Sraith airgeadais 'F', 1984–1988.	2018/102
	Sraith airgeadais 'F', 1975–1995.	2019/79
	Sraith airgeadais 'F', 1922–1982.	2017/59
	Sraith airgeadais 'F', 1933–1994.	2018/1
	Sraith airgeadais 'F', 1966–1982.	2019/80
Dlí agus Ceart	Sraith comhad H217 a bhain le haistrithe, athdhúichithe agus pasáiste cuidithe, 1923–1943.	2019/85
	An Rannán um Athchóiriú an Dlí Choiriúil, 1967–1985.	2015/85
	Sraith H134 a bhain le ionchoisní, 1922–1955.	2019/84
	Sraith H103 a bhain le póilíníú, 1914–1952.	2019/158
	An Rannán um Athchóiriú an Dlí Shibhialta, 1964–1989.	2018/93
	Tuairisceáin faoin <i>Anatomy Act</i> , 1909–1933.	2019/145
Turasóireacht, Cultúr, Ealaíona, Gaeltacht, Spórt agus Meáin	Comhaid Choimisiún na Logainmneacha, 1948–1957.	2019/29

Forshealbhúcháin, 2021

Roinn/Oifig	Tuairisc	Uimhir thagartha
Coimirce Shóisialach	Comhaid na Rúnaireachta Pleanála, 1982–1988.	2019/71
	Comhaid shraith na bplean cláraithe, 1963–1986.	2015/52
Oifig an Ard-Aighne	Comhaid na nDréachtóirí Parlaiminte, 1986–1990.	2020/2
	Comhaid a bhaineann le hábhar, 1963–1990.	2020/1
Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí	Comhaid riaracháin, 1927–1985.	2016/6
Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	Sraith na Rúnaithe Príobháideacha, 1919–1991.	2018/10
	Custam agus Mál, 1847–1996.	2019/139
	Ciorcláin na Roinne Airgeadais, 1922–1982.	2017/38
	Comhaid an Bhrainse Reachtaíochta agus Staidreamh, 1898–1987.	2019/82
	Comhaid an Bhrainse Stampála, 1923–1988.	2018/60
	Comhaid an Bhrainse Stampála, 1924–1984.	2019/140
Forshealbhúcháin phríobháideacha	Creideamh-Chumann na gCarad in Éirinn [Quakers]: nótaí agus clárúithe breitheanna, póstaí agus adhlactha, 1773–1947.	PRIV1047

Foscríbhinn D

Deimhnithe diúscartha arna n-eisiúint in 2021

NAI Reference	Department	Section	Quantity	Date issued
NAD_2021_1	An tSeirbhís um Cheapacháin Phoiblí	Foirmeacha larratais larrthóirí. Údarú leasaithe. Féach NAD/2018/4.	3,000 bosca stórais	23/03/2021
NAD_2021_2	Sláinte	Foirmeacha Aimsithe Paisinéara COVID-19, páipéar & leictreonach 9 Samhain 2020–9 Meitheamh 2021.	c12,000 comhad	23/03/2021
NAD_2021_3	Coimirce Shóisialach	Deontais um Chaomhnú Uisce, 2015–2016.	c20,000 comhad	17/05/2021
NAD_2021_4	Coimirce Shóisialach	Cáschomhaid maidir leis an Scéim um Pinsean Ranníocach Stáit, 1961–reatha.	c55,000 comhad	17/05/2021
NAD_2021_5	Coimirce Shóisialach	Cáschomhaid maidir leis an Scéim um Pinsean Neamhranníocach Stáit (lena n-áirítear Pinsean Daill agus Pinsean Baintrí arna n-aistriú chuig an Scéim um Pinsean Neamhranníocach Stáit), 1908–reatha.	c70,000 comhad	17/05/2021
NAD_2021_6	Coimirce Shóisialach	Sochair Teaghlaigh/ Saor-Scéimeanna, 1967–reatha.	c30,000 comhad	17/05/2021
NAD_2021_7	Coimirce Shóisialach	Cáschomhaid maidir le Liúntas Banchéile Tréigthe /Sochar Banchéile Tréigthe, 1973–reatha.	c11,000 comhad	17/05/2021
NAD_2021_8	Coimirce Shóisialach	Cáschomhaid maidir le Pinsean Ranníocach, Baintrí, Baintrí Fir nó Pinsean Ranníocach do Pháirtneirí Sibhialta Marthanacha (Pinsean Ranníocach, Baintrí, Baintrí Fir roimhe seo), 1936–reatha.	c90,000 comhad	17/05/2021
NAD_2021_9	Na Fórsaí Cosanta	Foirmeacha torthaí tástála neamhdhearfacha maidir le Tástálacha Éigeantacha Randamach ar Dhrugaí.	c22,000 foirm	14/05/2021
NAD_2021_10	Talmhaíocht	Comhaid aistarraingthe um Chosaint na Timpeallachta Tuaithe.	c6,000 comhad	06/09/2021
NAD_2021_11	Talmhaíocht	Comhaid riaracháin CCS.	c1,000 comhad	06/09/2021
NAD_2021_12	Talmhaíocht	Iarratais ar dheontas faoin scéim do Tháirgeoirí Gairneoireachta Tráchtála, 2014–reatha.	c179 comhad móide fabhrú bliantúil c200 comhad	06/09/2021
NAD_2021_13	Talmhaíocht	Comhaid riaracháin tacaíochta maidir leis an scéim deontais do Tháirgeoirí Gairneoireachta Tráchtála.	15	06/09/2021
NAD_2021_14	Talmhaíocht	Eagraíochta na dTáirgeoirí Gairneoireachta.		06/09/2021 (DIÚLTAITHE)

Deimhnithe diúscartha arna n-eisiúint in 2021

NAI Reference	Department	Section	Quantity	Date issued
NAD_2021_15	Sláinte	Bunachar Sonraí maidir le Coraintín Éigeantach in Óstáin.	350 scarbhileog	15/09/2021
NAD_2021_16	An Roinn Gnóthaí Eachtracha	Ceisteanna Parlaiminte.		18/10/2021
NAD_2021_17	Talmhaíocht	Comhaid leagáide an Rannáin Innealtóireachta Mara. Féach freisin NAD_2020_18.	1,000 comhad	29/11/2021
NAD_2021_18	Leanaí	Comhaid maidir le hAthbhreithniú ar Scéim Náisiúnta Chúraim agus Achomhairc.	c2,000 athbhreithniú ag fabhrú de réir ráta c15 in aghaidh an lae	Ar siúl. Dréacht-dheimhniú diúscartha eisithe ag CN.
NAD_2021_19	Fiontar, Trádáil agus Fostaíochta	Comhaid maidir le Taisteal agus Cothú an Ard-Rúnaí.		Ar siúl
NAD_2021_20	An Roinn Dlí agus Cirt	Iarratais ar cheadúnas pléascáin.		
NAD_2021_21	Leanaí	Árais Máithreacha agus Naíonán – Finnéithe Coiste faoi Rún – Iarratais Alt 6.		Ar siúl
NAD_2021_22	Sláinte	Cinntí maidir le hAchomhairc i leith Coraintín Éigeantach in Óstáin	c3,500 comhad	14/01/2022 (DIÚLTAITHE)
NAD_2021_23	Sláinte	Iarratais maidir le hAchomhairc i leith Coraintín Éigeantach in Óstáin.	c3,500 comhad	14/01/2022
NAD_2021_24	Sláinte	Sraith Ilghnéitheach maidir le Coraintín Éigeantach in Óstáin.		14/01/2022
NAD_2021_25	An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí	Logaí freastail Covid-19, Aibreán 2020–reatha.		06/04/2022
NAD_2021_26	Talmhaíocht	Comhaid tionscadail chríochnaithe Rannán Codex.		13/12/2021 DIÚLTAITHE
NAD_2021_27	Talmhaíocht	Comhaid tionscadail Neamhrathúil/ Neamh-Incháilithe Rannán Codex.	c1,600 comhad	13/12/2021
NAD_2021_28	Sláinte	Bunachar Sonraí Rianúcháin ar an Láthair maidir le Coraintín Éigeantach in Óstáin.		DIÚLTAITHE
		IOMLÁN	• 3,000 bosca stórais • c271,295 comhad • c54,000 bileog scaoilte • 350 scarbhileog	

The National Archives
Sráid an Easpaig, Baile Átha Cliath
D08 DF85, Éire

www.nationalarchives.ie

Fón: +353 (0)1 407 2300
Lo Call: +353 1890 252424
Facs: +353 (0)1 407 2333
Ríomhphost: query@nationalarchives.ie

An Chartlann Náisiúnta
National Archives

An Chartlann Náisiúnta
National Archives

Tuarascáil Stiúrthóir na Cartlainne Náisiúnta don Bhliain 2021

An Bhliain 2021 de réir uimhreacha

1,122

Cuairteoirí aonair ag taispeántas fíorúil faoin gConradh i Mí Nollag 2021.

1,103

Ticéid do Léitheoirí eisithe le linn 2021

891,916

Cuairteanna taifeadta ar nationalarchives.ie le linn 2021

3,763

leantóirí Instagram, ar méadú 84.3% é.

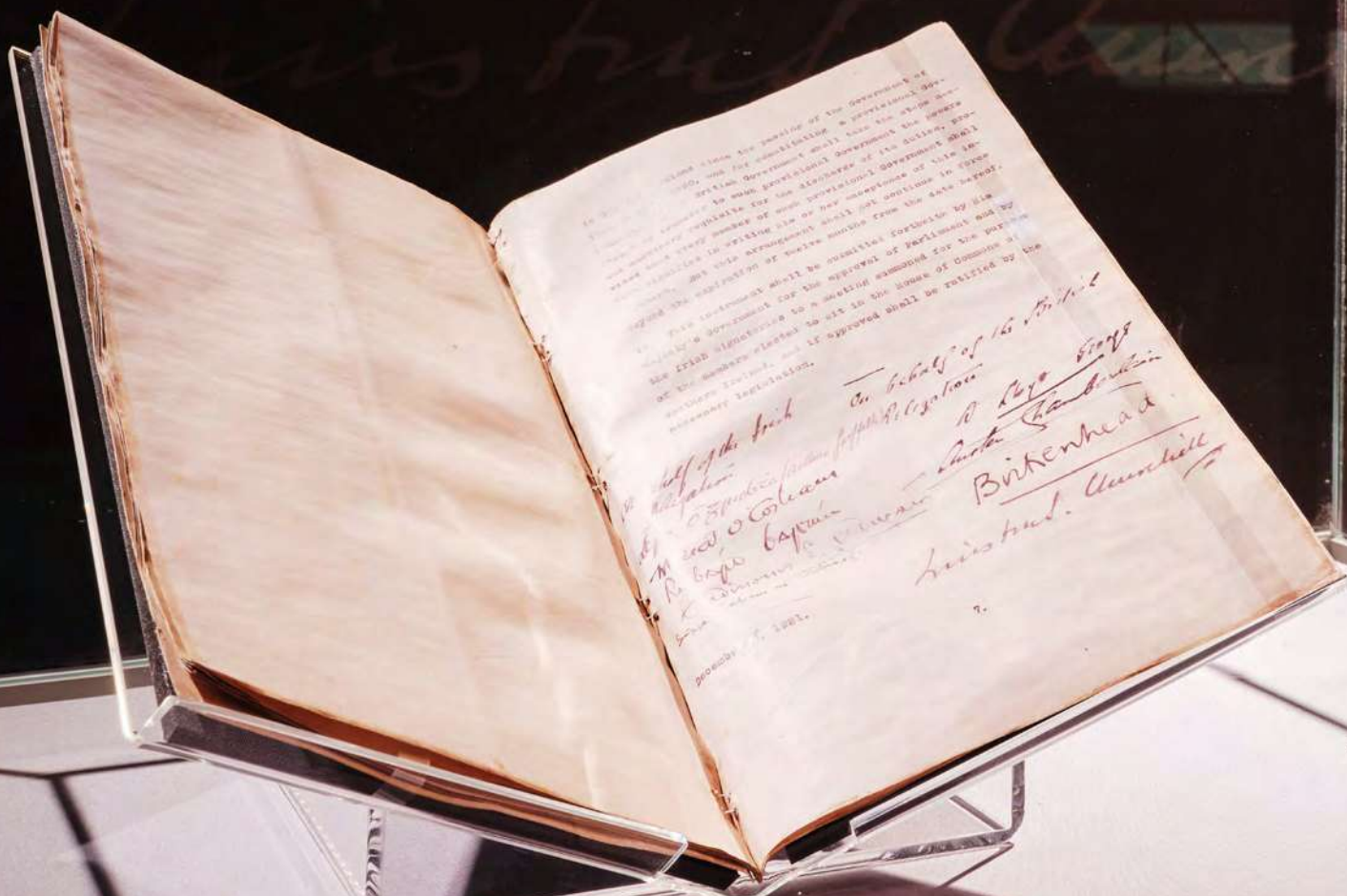

Cúig thír dhúchais ar bharr liosta mar gheall ar chuairteoirí dár suíomh idirlín: Éire, SAM, an Ríocht Aontaithe, an Ind agus an tSín.

Clár

1. Reachtaíocht agus Rialáil	9
2. Acmhainní Corparáideacha agus Rialachas	19
3. Cairteanna a fháil agus Seirbhísí Taifid don Rialtas	29
4. Cairteanna a Stóráil, a Chaomhnú agus a Bhuanú	51
5. Seirbhísí don Phobal	59
6. Áiseanna Fála agus Digitiú	69
7. Comhoibriú, Comhar agus Oiliúint	75
Foscríbhinní	81

An Conradh Angla-Éireannach mar phríomh-mhír
an taispeántais 'An Conradh, 1921: Taifid ón
gCartlann' i gCaisleán Bhaile Átha Cliath.

Réamhrá an Stiúrthóra

Le linn na bliana 2021, mar gheall ar ghéarchéim leanúnach Covid-19, dúnadh an Chartlann Náisiúnta don phobal ó mhí Eanáir go dtí tús mhí na Bealtaine. I rith na tréimhse sin, níor ceadaíodh rochtain phoiblí ar an Seomra Léitheoireachta. Mar sin féin, leanamar ar aghaidh mar fhoras chun gach seirbhís riachtanach a oibriú agus d'fhreastail an fhoireann ar an oifig de réir mar ba ghá maidir lenár mbailiúcháin a bhainistiú mar aon le seirbhísí amhail cóipeanna deimhnithe agus ábhar digitithe a sholáthar de réir mar a iarradh amhlaidh.

Nuair a cuireadh deireadh le cuid de na srianta a bhain le Covid-19, d'athosclaíomar i mí na Bealtaine 2021 agus chuireamar ár seirbhísí ar fáil don phobal agus de réir ár bhfreagrachtaí reachtúla araon don chuid eile den bhliain, ag teacht chun críche lenár réamhamharc bliantúil do na meáin i mí na Nollag 2021.

Ceadaítear don Aire leis an Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018, a achtaíodh i mí Lúnasa 2018, aicmí áirithe taifead a shonrú le hordú reachtúil mar thaifid a fhéadfar a scaoileadh lena n-íniúchadh ag an bpobal nuair a bheidh siad 20 bliain d'aois. In 2021, sainithníodh taifid a bhain le gnóthaí Angla-Éireannacha lena scaoileadh faoin leasú. Ullmhaíodh taifid a bhain le gnóthaí Angla-Éireannacha don tréimhse ó 1992–1998, arna gcoimeád i Roinn an Taoisigh, sa Roinn Gnóthaí Eachtracha, sa Roinn Dlí agus Cirt agus in Oifig an Ard-Aighne, i rith na bliana lena scaoileadh mar chuid den réamhamharc do na meáin i mí na Nollag agus lena scaoileadh leis an bpobal i mí Eanáir 2022. Déanfar tuilleadh dul chun cinn chun an tráinse deiridh taifead, suas go dtí 2002 agus an bhliain sin san áireamh, in 2022 lena scaoileadh leis an bpobal i mí Eanáir 2023. Cuireadh an riail 20 bliain i bhfeidhm trí chartlannaithe breise a fhostú ó mhí Aibreán 2021 ar chonarthaí ar théarma seasta 24 mhí.

Le linn 2021 freisin, sheol an Chartlann Náisiúnta ár gClár Cuimhneacháin mar chuid de na Deich mBliana de Chomórthaí Céad Bliain, 2012-2023 an Rialtais. Leis an gClár Cuimhneacháin, marcáladh tarluithe suntasacha a tharla in 1921 agus síniú an Chonartha Angla-Éireannaigh an 6 Nollaig mar bhuaicphointe orthu. Ní amháin go ndéantar comóradh ar mhórchomórthaí stairiúla agus ar fhigiúirí polaitiúla leis an gclár, ach meabhraítear dúinn leis an taithí laethúil a bhí ag na gnáthdhaoine le linn tréimhse neamhghnách. Is príomhphrionsabail de Chlár na Deich mBliana de Chomórthaí Céad Bliain iad cruinneas stairiúil, sláine acadúil agus fionnachtain chartlainne lena ndearnadh iarracht dul i ngleic le castacht an ama atá caite agus na féiniúlachtaí, tradisiúin agus dearcthaí iolra is cuid den taithí stairiúil go foriomlán in Éirinn, agus tuiscint níos fearr ar an méid sin a chothú.

Réamhrá an Stiúrthóra

I measc na dtaifead is tábhachtaí a choimeádtar sa Chartlann Náisiúnta tá an Conradh Angla-Éireannach, 1921. Dá bhrí sin, ba thábhachtach agus ba chuí don Chartlann Náisiúnta céad bliain a bheith caite ó shíniú an Chonartha a mharcáil trí mhóorthaispeántas taifead a bhí faoina coimeád agus a bhain le caibidlíocht agus síniú an Chonartha a chur i láthair. Agus an Conradh mar chroílár an taispeántais, cuireadh doiciméid shuntasacha ó bhailiúcháin na Cartlainne Náisiúnta ar taispeáint don phobal den chéad uair.

Mar aon leis an taispeántas, bhí sraith de thionscnaimh a bhain leis an gclár cuimhneacháin ann a bhí dírithe ar fhiosracht stairiúil a spreagadh agus an spéis is mó is féidir i bhfoinsí príomha staire, mar aon lena n-úsáid, a chur chun cinn. Choimisiúnaigh an Chartlann Náisiúnta Ealaíontóir Cónaithe, John Beattie chun oibriú lena bailiúcháin chun athshondas comhaimseartha eachtraí áirithe le linn na tréimhse 1921–1923 a léiriú ar bhealaí samhlaíocha.

Mar chuid dá chlár digitithe, tabharfar rochtain don phobal ar Leabhair Mhiontuairiscí na Comh-Aireachta don tréimhse Aibreán 1919–Aibreán 1922 agus taifid an Choiste Bunreachta, 1922. Seachadadh clár ceardlanna, cainteanna coimeádaí agus pléití poiblí lenar léiríodh ár mbailiúcháin agus lenar leagadh béim ar a iomchuí is atá siad trí scrúdú a dhéanamh ar thionchar agus ar oidhreacht na dtarluithe le linn tréimhse na réabhlóide, lena n-áirítear an diminsean idirnáisiúnta agus taithí na mban. Trí fhreagairtí léannta, comhoibritheacha agus cruthaitheacha, ghníomhachtaigh an Chartlann Náisiúnta a cuid sealbhúcháin chun comóradh oscailte, ilchineálach agus uilechuimsitheach a chumasú ar na blianta deiridh dúshlánacha de na Deich mBliana de Chomórthaí Céad Bliain na hÉireann.

Bhí an Chartlann Náisiúnta an-bhródúil freisin as dialanna Mhichíl Uí Choileáin don tréimhse 1918–1922 a fháil ar iasacht ó theaghlach Liam agus Betty Collins, Cloich na Coillte, Corcaigh, nach maireann. Tugadh don Stát iad go foirmiúil i nGort na Coille, Cloich na Coillte agus an Taoiseach Micheál Ó Máirtín TD i láthair mar aon leis an Aire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta agus Spóirt, Catherine Martin TD. Déanfaidh an Chartlann Náisiúnta na dialanna a chaomhnú agus a dhigitiú agus tá clár imeachtaí beartaithe in 2022 chun cothrom céad bliain a bhás a chomóradh.

Réamhrá an Stiúrthóra

'An Conradh, 1921: Taifid ón gCartlann' – taispeántas

Tá an Conradh Angla-Éireannach ar cheann de na doiciméid stairiúla is suntasaí atá faoi choimeád na Cartlainne Náisiúnta. Agus an Conradh á úsáid mar chroílár, d'oscail an Chartlann Náisiúnta taispeántas chun an ról atá aici mar thaisclann oifigiúil thaifead na Stát, céad bliain tar éis bhunú an Stáit, a mharcáil. Leis an taispeántas *'An Conradh, 1921: Taifid ón gCartlann'* osclaíodh taifid stairiúla, doiciméid oifigiúla agus páipéir phríobháideacha suntasacha den chéad uair i stair an Stáit, lena n-áirítear an chéad ócáid inar cuireadh doiciméad an Chonartha féin i láthair don phobal.

Cuireadh an taispeántas i láthair i gcomhpháirtíocht le hAcadamh Ríoga na hÉireann agus ar áireamh ann bhí taifid stairiúla ó bhailiúcháin Leabharlann Náisiúnta na hÉireann, ón gCartlann Mhíleata agus ó Chartlann Choláiste Ollscoile Bhaile Átha Cliath agus osclaíodh é i dTeach an Chóiste, Caisleán Bhaile Átha Cliath an 6 Nollaig 2021. Tharla réamhthaispeántas i Londain sna seachtainí sular osclaíodh é i mBaile Átha Cliath i gcomhpháirt le hAmbasáid na hÉireann chun bheith i gcomhthráth le cothrom céad bliain an ama a chaith toscaireacht an Chonartha i Londain in 1921, roimh chomhaontú críochnaitheach an Chonartha.

Réamhrá an Stiúrthóra

Trí ghearrthóga nuachtáin agus píosaí scannán a úsáid inar léiríodh gothaí ó Mheiriceá agus ar fud an domhain, chuir *'An Conradh, 1921: Taifid ón gCartlann'* caibidlíochtaí an Chonartha i gcomhthéacs polaitiúil réabhlóid na hÉireann agus domhain a bhí ina chior thuathail mar gheall ar an gCéad Chogadh Domhanda. Ag tosú leis na cainteanna tosaigh idir Uachtarán na hÉireann Éamon de Valera agus Príomh-Aire na Breataine David Lloyd George i rith shamhradh na bliana 1921, léiríodh mionsonraí obair lánchumhachtach na hÉireann agus a rúnaireacht, ag cur doiciméid maidir leis na treoracha foirmeálta a thug comh-aireacht na hÉireann dóibh i láthair.

Trí íomhánna agus ábhar ó pháipéir phríobháideacha a úsáid, tugadh cuntas sa taispeántas freisin ar shaol laethúil na bhfear agus na mban de chuid thoscaireacht na hÉireann le linn dóibh a bheith i Londain, ó chóisirí ag a raibh siad i láthair, dinnéir a d'óstaigh siad agus láithreach ag léirithe amharclainne agus ceiliúrtha, suas go dtí na laethanta agus na huaireanta déanacha roimh shíniú an Chonartha díreach tar éis 2am an 6 Nollaig 1921. Ar deireadh, léiríodh an toscaireacht ag filleadh ar Bhaile Átha Cliath agus iad ag láithriú ag cruinniú comh-aireachta Dháil Éireann an lá dár gcionn, ag dul i dtreo na scoilte faoin gConradh agus na deighiltí ar thosaigh an Cogadh Cathartha dá mbarr.

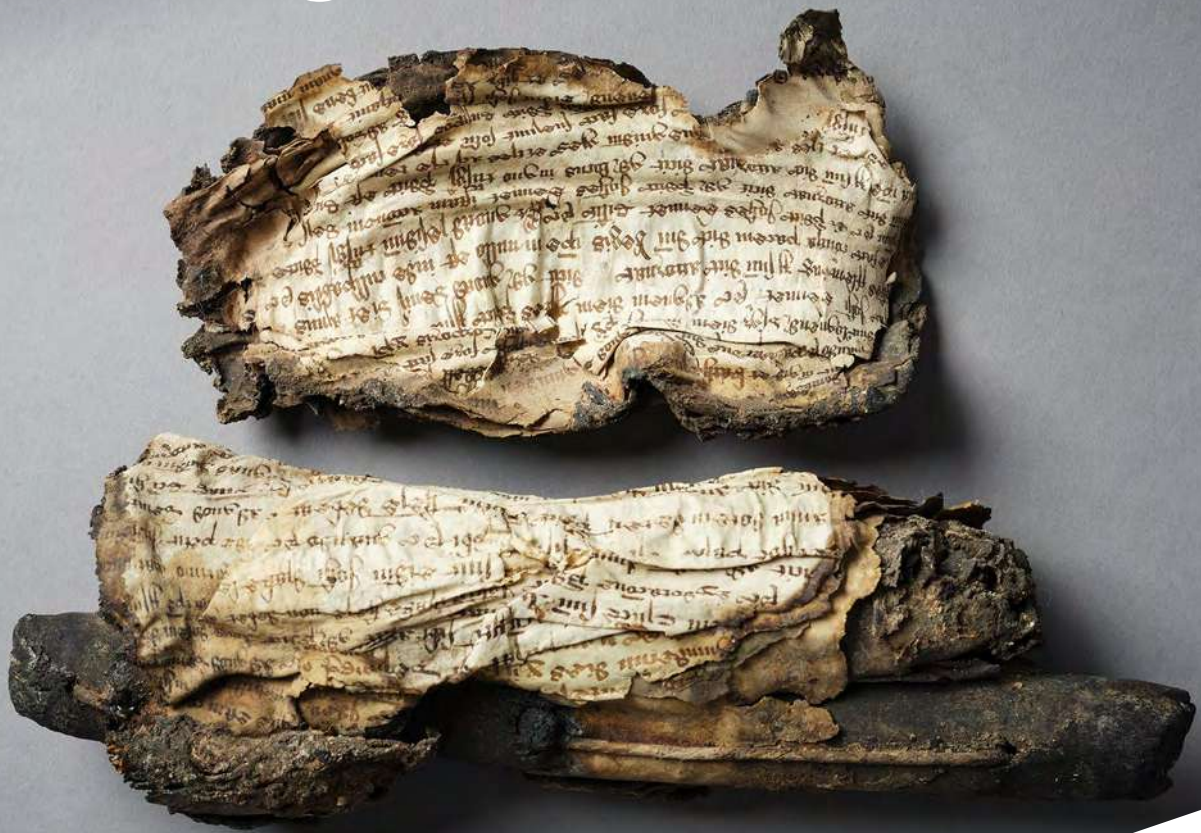
Bhí an taispeántas ar siúl ó mhí na Nollag 2021 go dtí mí an Mhárta 2022 i dTeach an Chóiste, Caisleán Bhaile Átha Cliath.

Is le maoiniú breise ón Aire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán, Catherine Martin TD a cuireadh Clár Cuimhneacháin na Cartlainne Náisiúnta ar bun.

Orlaith McBride
Stiúrthóir
An Chartlann Náisiúnta

1 Reachtaíocht agus Rialáil

An tAcht Um Chartlann Náisiúnta, 1986

- 1.1** Is é an tAcht um Chartlann Náisiúnta, 1986 agus na Rialacháin arna ndéanamh faoin Acht sin an príomhbhonn reachtúil atá faoin gChartlann Náisiúnta. Nuair a tháinig an tAcht i ngníomh in 1988, rinneadh Oifig na dTaifead Poiblí in Éirinn (a bunaíodh in 1867) agus Oifig na Stát-Pháipéar (a bunaíodh in 1702) a chónascadh chun an Chartlann Náisiúnta a fhoirmiú.

Freagracht aireachta as an gChartlann Náisiúnta

- 1.2** Is comhlacht reachtúil laistigh den státseirbhís an Chartlann Náisiúnta. Tráth a bunaithe in 1988, bhí sí mar chuid de Roinn an Taoisigh.
- 1.3** Ó 1993 i leith, áfach, déanann an tAire ar a bhfuil freagracht maidir le hEalaíona agus Cultúr formhór na gcumhachtaí a thugtar don Taoiseach leis an Acht a fheidhmiú agus is é nó í an tAire sin an comhalta den Rialtas ar a bhfuil freagracht maidir leis an gChartlann Náisiúnta cé go ndéanann an Taoiseach fós roinnt cumhachtaí a bhaineann le taifid Roinne a fheidhmiú.

Stiúrthóir na Cartlainne Náisiúnta

- 1.4** Oibríonn an Chartlann Náisiúnta faoi rialú agus faoi bhainistiú an Stiúrthóra arna cheapadh nó arna ceapadh ag an Aire agus é nó í freagrach don Aire. Tugtar achoimre ar fheidhmeanna an Stiúrthóra in Alt 4(1) den Acht. Tá na freagrachtaí seo a leanas ina measc:

- rialú agus bainistiú na Cartlainne Náisiúnta
- caomhnú, athchóiriú, eagrú agus tuairisciú cairteanna atá faoi choimeád na Cartlainne Náisiúnta
- cairteanna a chur ar fáil le haghaidh iniúchadh poiblí de réir an Achta agus cóipeanna as cairteanna a sholáthar
- eolaithe, liostaí, innéacsáí agus áiseanna fála eile le haghaidh cairteanna a ullmhú agus cairteanna, áiseanna fála agus ábhar eile a bhaineann le cairteanna a fhoilsiú
- taifid Roinne a scrúdú agus a fháil de réir an Achta agus scrúdú a dhéanamh ar shocruithe i ndáil le caomhnú taifead Roinne
- taifid eile a bheidh oiriúnach le caomhnú ag an gChartlann Náisiúnta a fháil
- comhairle a thabhairt do chomhaltaí den Rialtas agus d'aon eagraíocht seirbhíse poiblí maidir le haon taifid faoina rialú a bhainistí, a chaomhnú agus a atáirgeadh

An tAcht Um Chartlann Náisiúnta, 1986

An Chomhairle um an gCartlann Náisiúnta

- 1.5** Rinneadh foráil san Acht freisin maidir leis an gComhairle um an gCartlann Náisiúnta a bhunú, agus ceapann an tAire a cuid comhaltaí. Is é an phríomhfheidhm atá ag an gComhairle ná comhairle a thabhairt don Aire le linn cumhachtaí a fheidhmiú faoi Acht 1986 maidir le gach ní a dhéanann difear do chairteanna a thagann faoi réim an Achta agus maidir le húsáid na gcairteanna ag an bpobal. Ceapadh comhaltaí reatha na Comhairle an 19 Iúil 2017 agus rachaidh a dtéarma oifige ar aghaidh go dtí an 18 Iúil 2022. Tá ainmneacha na gcomhaltaí reatha ar fáil i bhFoscúbhinn A.
- 1.6** In 2021, tháinig an Chomhairle um an gCartlann Náisiúnta le chéile ar ceithre ócáid: an 25 Eanáir, an 13 Aibreán, an 15 Meán Fómhair agus an 23 Samhain.

Tuarascálacha bliantúla

- 1.7** Foráiltear le hAlt 21 den Acht go ndéanfaidh an Stiúrthóir tuarascáil bhliantúil a chur faoi bhráid an Aire maidir le hobair na Cartlainne Náisiúnta, go ndéanfaidh an Chomhairle um an gCartlann Náisiúnta tuarascáil bhliantúil a chur faoi bhráid an Aire maidir le gníomhaíochtaí na Comhairle agus go gcuirfidh an tAire faoi deara cóipeanna de na tuarascálacha sin a leagan os comhair dhá Theach an Oireachtais.

Tuarascáil Stiúrthóir na Cartlainne Náisiúnta, 2018.

DO CHUM GACH A BHEICFIDH NO A GCLUINFIDH E SEO, BRATHA AGUS SLAINTE:

De bhrígh an ará-churaim ata curtha orm sa ag DAIL
EIREANN, sinmíhim tríá seo

Art O Griobhtha, T.D., Aire um Ghnothaí Coigearíche, Cathaoirleach.

Micheal O Coileáin, T.D. Aire Airgid,

Richard Bartun, T.D., Aire um Ghnothaí Tíomnscail,

Eamon O Dugáin, T.D.,

Seoirse Gabhansach O Dubhthaigh, T.D.

mar Theachtaí Lan-fheidhme o Riaghaltas Toghta SAORSTAIT EIREANN
chum a dheanamh agus a thabhairt chum críche ar son na hEireann
le n-a Shoillse, SEOIRSE V. na Breataine, Connradh no Connartha
Socrúighthe, Comh-bhainte agus Comh-oireamhna idir Eire agus an
saor-chumann náisiún ar a nglaohtar Impireacht Shasana.

DA CHOMHARTHA SAN ag seo mo shíghín mar Uachtaran.

I gCathair Bhaile Átha Cliath dhom
an 7 adh. 1a de Deire Foghmhair i
mbliain d'aois ar dTighearna 1921
agus deanta i gcuig macasamhla
bunúsacha.

Ramon de Valera

3-2.3

Cóipeanna Riobaird Bartúin den ordú
uachtaráin, i mBéarla agus i nGaeilge,
lena ceapadh lánchumhachtaigh chun
idirbheartaíocht a dhéanamh agus chun
teacht ar réiteach le Rialtas na Breataine.

Cartlann Náisiúnta, PRIV 1093/4/52

TO ALL TO WHOM THESE PRESENTS COME, GREETING:

In virtue of the authority vested in me by
DAIL EIREANN, I hereby appoint

Arthur Griffith, T.D., Minister for Foreign Affairs, Chairman.

Michael Collins, T.D., Minister of Finance,

Robert C. Barton, T.D., Minister for Economic Affairs,

Edmund J. Duggan, T.D.,

George Gavan Duffy, T.D.

as Envoys Plenipotentiary from the Elected Government of the
REPUBLIC OF IRELAND to negotiate and conclude on behalf of
Ireland with the representatives of his Britannic Majesty,
GEORGE V., a Treaty or Treaties of Settlement, Association
and Accommodation between Ireland and the community of nations
known as the British Commonwealth.

IN WITNESS WHEREOF I hereunto subscribe my name
as President.

Done in the City of Dublin
this 7th day of October in
the year of our Lord 1921
in five identical originals.

Seamus D. Valera

S-23

An tAcht Um Chartlann Náisiúnta, 1986

An tAcht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018

- 1.8** Athraíodh an dlí cartlainne sa Ríocht Aontaithe in 2010 chun an tréimhse 30 bliain a laghdú go 20 bliain, arb í an tréimhse í a dtagann taifid chun bheith cáilithe lena scaoileadh lena n-íniúchadh ag an bpobal ina diaidh. Tá an laghdú sin ar an tréimhse dúnta á chur i ngníomh ar bhonn céimnithe ar cuireadh tús leis in 2013. De bhrí go bhfuil impleachtaí féideartha ann ar chothroime na taighde agus na scoláireachta in Éirinn, go háirithe maidir le stair an chaidrimh Angla-Éireannaigh, tugadh isteach athrú reachtach in Éirinn in 2018.
- 1.9** Ceadaítear don Aire, leis an Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018 a achtaíodh i mí Lúnasa 2018, aicmí áirithe taifead a fhéadfadh a scaoileadh lena n-íniúchadh ag an bpobal a shonrú le hordú reachtúil nuair a bheidh siad 20 bliain d'aois. Síníodh orduithe tosach feidhme i mí na Nollag 2021 maidir le Roinn an Taoisigh, an Roinn Gnóthaí Eachtracha, an Roinn Dlí agus Cirt agus Oifig an Ard-Aighne lena gceadaítear taifid Angla-Éireannacha a bhaineann le próiseas na síochána agus Tuaisceart Éireann, lena n-áirítear Comhaontú Aoine an Chéasta agus comhaontuithe ina dhiaidh sin don tréimhse 1992 to 1998¹ a aistriú.
- 1.10** Cuireadh moill, go luath in 2021, ar ullmhú na dtaifead ag na Ranna Stáit a bhí le haistriú faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018 mar gheall ar shrianta dianghlása leibhéal 5 Covid-19 a bhí i bhfeidhm ó mhí Eanáir go dtí go luath i mí na Bealtaine. Bhí foireann sna Ranna Stáit ag obair ón mbaile agus ní raibh ach oibrithe riachtanacha ina n-oifigí, ar bhonn páirtaimseartha de ghnáth. Cailleadh am luachmhar chun catalógú a dhéanamh ar seacht mbliana breise d'aistrithe taifead ó na ceithre Ranna iomchuí don tréimhse 1992 go 1998, i dteannta ghnáthaistriú 30 bliain a bhí le déanamh don bhliain 1991.

¹ Roinn an Taoisigh: I.R. Uimh. 678/2021 – An tOrdú fán Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 (Alt 8(1A)) (Taifid Roinne a Aistriú), 2021; An Roinn Dlí agus Cirt: I.R. Uimh. 679/2021 – An tOrdú fán Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 (Alt 8(1A)) (Taifid Roinne a Aistriú) (Uimh. 2), 2021; An Roinn Gnóthaí Eachtracha: I.R. Uimh. 680/2021 – An tOrdú fán Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 (Alt 8(1A)) (Taifid Roinne a Aistriú) (Uimh. 3), 2021; Oifig an Ard-Aighne: I.R. Uimh. 722/2021 – An tOrdú fán Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 (Alt 8(1A)) (Taifid Roinne a Aistriú) (Uimh. 4), 2021.

An tAcht Um Chartlann Náisiúnta, 1986

Sna himthosca eisceachtúla sin, comhaontaíodh le Ranna Stáit iomchuí go mbeadh na sé chartlannaí ar chonradh a bhí fostaithe ag an gChartlann Náisiúnta chun cabhrú leis na haistrithe suntasacha breise a raibh súil leo faoin reachtaíocht nua rannpháirteach freisin i gcatalógú na dtaifead laistigh de Ranna. I gcomhpháirt le cartlannaí na Roinne Gnóthaí Eachtracha, d'fhreastail na cartlannaithe ag oifigí na Roinne Gnóthaí Eachtracha i dTamhlacht dhá lá sa tseachtain ó mhí an Mheithimh 2021. Chabhraíodar leis an bhfoireann ar thionscadal an Rannáin Angla-Éireannaigh chun comhaid a liostú lena n-aistriú. Ó mhí Dheireadh Fómhair ar aghaidh, rinne na cartlannaithe comhaid Rannán na Breataine agus Thuaisceart Éireann arna ndátú ó 1991 go 1998 a chatalógú do Roinn an Taoisigh. Rinne cartlannaí amháin ar chonradh comhaid Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann na Roinne Dlí agus Cirt a chatalógú lena n-aistriú faoin Acht.

Bhí an Rannán Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais i dteagmháil go rialta ar feadh na bliana le geallsealbhóirí agus le Oifig na dTaifead Poiblí i dTuaisceart Éireann maidir le haistrithe faoin reachtaíocht nua agus saincheisteanna gaolmhara.

Bainistiú taifead

- 1.11** Teip shuntasach amháin ar thaobh sheirbhís phoiblí na hÉireann is ea cáilíocht íseal na bainistíochta taifead agus faisnéise. Díríodh aird ar an méid sin in imeachtaí agus i dtuarascálacha de chuid roinnt coistí fiosrúcháin agus tagraíodh don mhéid sin i dtuarascálacha ón gCoimisinéir Faisnéise.
- 1.12** D'fhonn bainistiú taifead agus faisnéise i seirbhís phoiblí na hÉireann a fheabhsú, ba chóir anois cumhachtaí reatha atá ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe faoin Acht um Shaoráil Faisnéise, 2014, Alt 8(11) (b) agus faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986, Alt 19(3) a fheidhmiú chun rialacháin reachtúla a dhéanamh maidir le bainistiú taifead chun a chumasú don Chartlann Náisiúnta treoirínte éigeantacha bainistithe taifead a eisiúint. Ba chóir go ndéanfaí, le linn aon rialacháin agus treoirínte a dhréachtú, caighdeáin idirnáisiúnta maidir le rialachas ar bhainistiú taifead agus sonraí a chur i gcuntas, lena n-áirítear an Caighdeán Idirnáisiúnta maidir le Bainistiú Taifead, ISO 15489-1:2016 agus caighdeáin ghaolmhara. Déantar tuairisc thíos in Ailt 3.8 go 3.17 maidir le taifid seirbhíse poiblí a bhainistiú.

Saoráil Faisnéise agus Cosaint Sonraí

Saoráil Faisnéise

- 1.13** Tá na hAchtanna um Shaoráil Faisnéise, 1997, 2003 agus 2014 (na hAchtanna um SF) an-tábhachtach maidir le hobair na Cartlainne Náisiúnta. Tháinig Acht bunaidh 1997 chun bheith ina dhlí an 21 Aibreán 1997 agus leathnaíodh é ó shin chuig réimse de chomhlachtaí poiblí eile.
- 1.14** Tá an Chartlann Náisiúnta féin ar cheann de na comhlachtaí poiblí atá liostaithe sna hAchtanna um SF agus tá taifid atá faoi choimeád na Cartlainne Náisiúnta agus nach bhfuil ar fáil lena n-íniúchadh ag an bpobal faoi réir na nAchtanna. Mar sin féin, luaitear in alt 46(2) den Acht um SF, 1997 nach bhfuil feidhm ag an Acht maidir le taifead atá ar fáil lena iniúchadh ag daoine den phobal. Dá bhrí sin, níl feidhm ag na hAchtanna um SF maidir le cartlanna sa Chartlann Náisiúnta atá ar fáil lena n-íniúchadh ag daoine den phobal.

Cosaint Sonraí

- 1.15** Tá an Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS), a tháinig i bhfeidhm an 25 Bealtaine 2018 curtha i ngníomh in Éirinn tríd an Acht um Chosaint Sonraí, 2018. Tá gach eagraíocht, poiblí agus príobháideach araon, a phróiseálann sonraí pearsanta faoi réir fhorálacha RGCS. Áirítear gach Roinn Stáit agus comhlachtaí eile atá faoi réir an Achta um Chartlann Náisiúnta, 1986.

Trína cuid oibre le Ranna agus gníomhaireachtaí, tá sé tagtha ar iúl don Chartlann Náisiúnta go bhfuil neamhréireachtaí ann maidir le reachtaíocht cosanta sonraí a chur i bhfeidhm agus go bhfuil easpa feasachta agus oiliúna ann maidir leis an gcreat rialachais faisnéise níos leithne ina n-oibríonn an státseirbhís agus an tseirbhís phoiblí cé gur foilsíodh treoir agus go raibh caidreamh leanúnach ann ón gCartlann Náisiúnta.²

Tá na saincheistanna a bhaineann le RGCS agus easpa bonneagair bainistithe faisnéise ar fud na státseirbhíse agus na seirbhíse poiblí leagtha amach i dtuarascálacha roimhe seo agus tá siad ann i gcónaí. Táim fós buartha maidir leis an easpa feasachta agus oiliúna atá leordhóthanach maidir le hoibleagáidí dlí i leith taifid phoiblí a bhainistiú agus an gá atá le cur chuige córasach maidir le taifid an Stáit a ghabháil, a bheith inrochtana agus a bheith inaimsithe.

² https://www.nationalarchives.ie/wp-content/uploads/2019/03/20190309Guidance-Note_GDPR_V4.pdf.

Reachtaíocht eile agus Rialáil a Dhéanann Dífear do Chartlanna

- 1.16** In 2021, chuathas i gcomhairle leis an gCartlann Náisiúnta maidir leis an mBille um Fhaisnéis Bhreithe agus Rianú, 2021 agus maidir leis an Tuarascáil Deiridh ón gCoimisiún Imscrúdúcháin (Árais Máithreacha agus Naíonán agus nithe áirithe gaolmhara).

Rolla Pléadála Bhinse an Rí do 6 Henry IV.

Cartlann Náisiúnta, KB1/3

2 Acmhainní Corparáideacha agus Rialachas

Straitéis

2.1 Le linn 2021, sheachadaíomar an chéad phlean corparáideach bliantúil den straitéis nua *Ár dTodhchaí a Mhúnlú i Ré na Faisnéise 2021–2025*.

Leagtar amach sa straitéis sraith tosaíochtaí don Chartlann Náisiúnta faoi chúig chuspóir straitéiseacha:

- Cinnteoidh muid go bhfuil ár gcuid seirbhísí iomchuí agus go gcuirfear an dea-chleachtas idirnáisúnta is fearr chun cinn
- Déanfaidh muid ár gcuid seirbhísí digiteacha a fhorbairt d'fhonn rochtain níos fearr ar na taifid faoinár gcoimeád a chumasú, cuirfidh muid feabhas ar sheachadadh na seirbhíse poiblí agus méadóidh muid an caidreamh leis an bpobal trí chlár feabhsaithe oideachais agus caidrimh
- Déanfaidh muid taifid an Stáit a áirithiú agus a chaomhnú don ghlúin seo agus na glúnta atá le teacht
- Déanfaidh muid ár gcumas chun bheith mar cheannaire sa ré dhigiteach a fhorbairt
- Déanfaidh muid ár bhforas a neartú chun bheith ina Chartlann Náisiúnta atá nuálaíoch, freagrúil agus dinimiciúil

Leagtar amach sa straitéis treochlár go ceann cúig bliana lena múnlófar an plean corparáideach oibre don Chartlann Náisiúnta. Dírítear le huaillmhianta na straitéise ar na nithe seo a leanas a bhaint amach faoin mbliain 2025:

- Beidh an Chartlann Náisiúnta ag obair ar fud an Rialtais, ag tacú le Ranna agus comhlachtaí chun a gcuid taifid reatha agus todhchaí a bhainistiú trí chreat nua náisiúnta
- Beidh saoráidí cartlainne tiomnaithe úrscothacha ann chun taifid an Stáit a chaomhnú agus a chosaint agus spásanna poiblí chun a chinntiú go mbeidh an pobal in ann rochtain a fháil ar na taifid sin agus taitneamh a bhaint astu
- Beidh cartlann digiteach nua ann agus an cumas aistriú líon ollmhór taifead digitghinte a bhainistiú
- Beidh aitheantas go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta ar ár gcáil agus ár bpróifíl agus beidh ár n-eagraíocht oiriúnach don fheidhm, dinimiciúil agus nuálaíoch, ag tabhairt tacaíocht don fhoireann tiomanta atá againn

Leithdháiltí Airgeadais

2.2

Leagtar amach thíos na leithdháiltí airgeadais – ar leith ó phá na foirne buaine – arna gcur ar fáil don Chartlann Náisiúnta ó Vóta na Roinne Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán in 2021. Bhí 32.43% den leithdháileadh bliantúil sin gan a bheith caite ag deireadh 2021 mar gheall ar thearc-chaitheamh a bhain le Covid-19 de bharr obair gan a bheith á déanamh ar an láthair ar feadh cuid mhaith míonna, rud a chur moill ar thionscnaimh agus tionscadail chaipitiúla áirithe.

Miondealú ar leithdháiltí airgeadais na Cartlainne Náisiúnta ó 2018 go 2021 mar a taifeadadh sna Meastacháin Athbhreithnithe Bhliantúla i gcomhair Seirbhísí Poiblí³

Tuairisc an fho-mhírchinn	2018 €	2019 €	2020 €	2021 €
A.3 Reatha (Deontas-i-gcabhair – fáltas chomhfhreagracha ó tháillí as cairteanna a chóipeáil etc)	40,000	40,000	40,000	
A.4 Reatha	1,265,000	1,315,000	1,315,000	1,715,000
A.4 Caipiteal	351,000	351,000	351,000	351,000
Iomlán	1,656,000	1,706,000	1,706,000	2,066,000

³ Is chuig an gChartlann Náisiúnta agus chuig an gCoiste um an gChartlann Náisiúnta a dhéantar na leithdháiltí.

Foireann

Foireann nua

2.3 Earcaíodh sé chartlannaí nua in Aibreán 2021 ar chonarthaí ar théarma seasta 24 mhí chun tacú leis an riail 20 bliain a chur i ngníomh de réir na forála faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018.

2.4 Faoi láthair, is 52 an coibhéis lánaimseartha foirne atá ag an gCartlann Náisiúnta.

Plean Fórsa Saothair

2.5 Cuireann an Chartlann Náisiúnta plean bliantúil maidir le fórsa saothair faoi bhráid na Roinne. Cuireadh plean nua faoi bhráid na Roinne in 2021 chun na riachtanais ba ghá chun uailmhianta agus tosaíochtaí straitéis an fhorais, *Ár dTodhchaí a Mhúnlú i Ré na Faisnéise, 2021–2025*, a léiriú. Léiríodh i bplean fórsa saothair na bliana 2021 gur 62 an coibhéis lánaimseartha ba ghá. San áireamh bhí poist amhail poist ghairmiúla chun caomhnú a dhéanamh agus bailiúcháin dhigiteacha a choimeád mar aon le hobair chartlainne laethúil, faoi seach. Thosaigh an obair lenár Roinn in 2021 chun tuilleadh foirne a fháil.

2.6 Le linn 2021, bhí foireann na Cartlainne Náisiúnta ag gabháil d'obair ar roinnt cláir oibre shuntasacha. Bhí na cinn seo a leanas san áireamh:

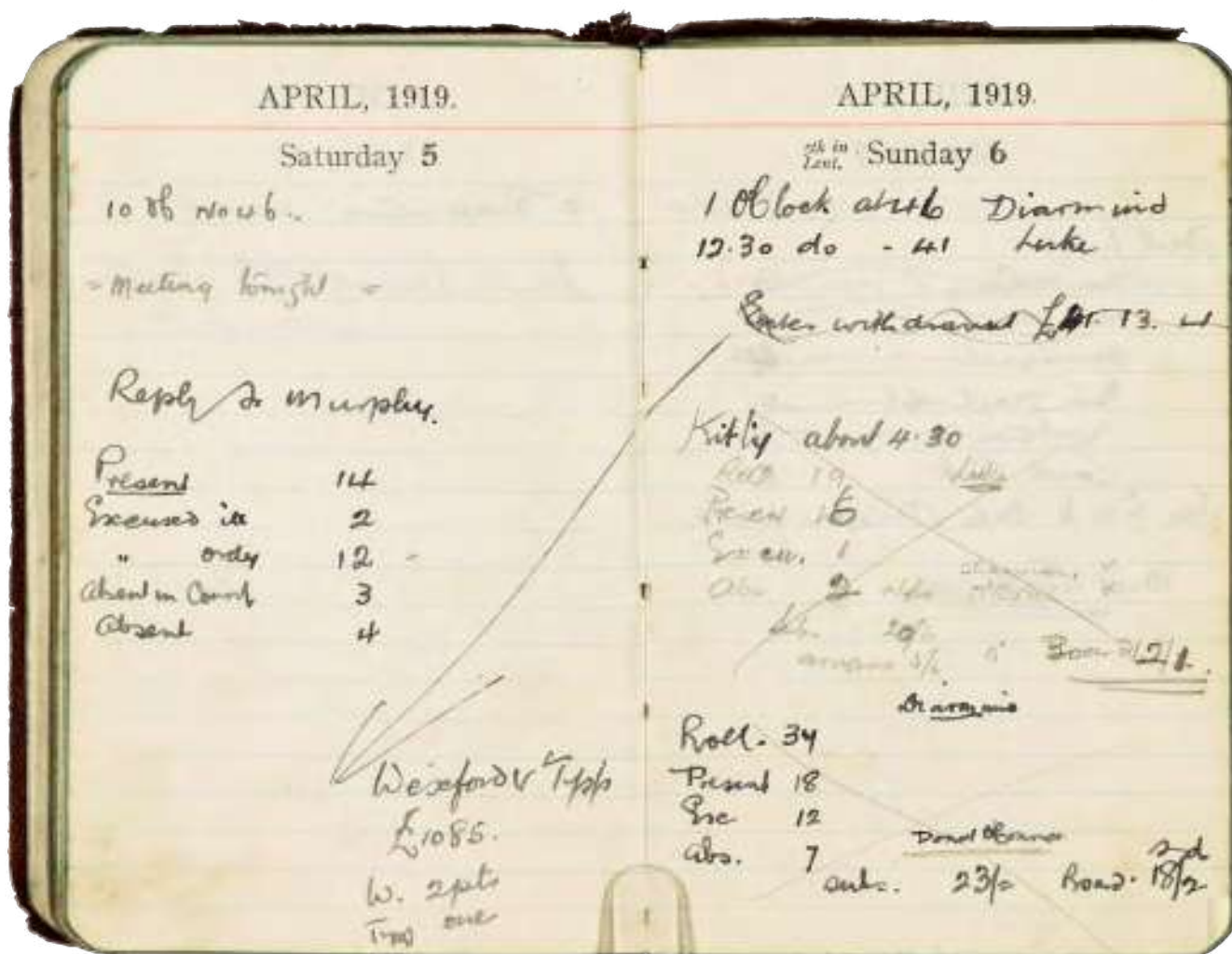
2.6.1 Thar 2022 Amach – comhoibriú leanúnach leis an tionscadal seo chun taifid iar-Oifig Taifead Poiblí na hÉireann agus a cuid sealbhúchán cartlainne a athchruthú go digiteach. Fuarthas tuilleadh foirne chun tacú leis an obair dhigitithe, chaomhnúcháin agus chatalógaithe mar aon le saoráidí a sholáthair i Sráid an Easpaig

2.6.2 Tionscadal na dTaifead Tarrtháilte 1922 – foirmlíodh tionscadal i gcomhar le Coimisiún Lámhscríbhinní na hÉireann chun doiciméid bhunaidh thar réimse dátaí ón 14ú haois go dtí luath sa 20ú haois a tarrtháladh ó Oifig Taifead Poiblí na hÉireann tar éis na tine i mí an Mheithimh 1922 a bhuanú agus a chatalógú

2.6.3 In 2021, fuair an Chartlann Náisiúnta deonachán de dhialanna oibre Mhichíl Uí Choileáin do na blianta 1918–1922 a bhfuilimid á ndigitiú faoi láthair chun cothrom céad bliain a bhás a chomóradh

Foireann

- 2.6.4 Chuaigh an fhoireann i gceannas ar go leor gnéithe de Chlár Comórtha 2021 agus choimeád siad an céanna lena n-áirítear an taispeántas 'An Conradh, 1921: Taifid ón gCartlann' mar aon leis an gclár digitithe a bhí ina theannta.

Dialann, 5-6 Aibreán 1919: Ó Coileán ag coinneáil taifead ar an teacht isteach airgid agus ar an scór i gcomórtas Chorn de Valera.

Cartlann Náisiúnta, 2021/110/2

D^R. TO

PLEASE ADDRESS CORRESPONDENCE TO FIRM ONLY.

MAYFAIR CATERING CO. LTD.
SOCIETY BALL FURNISHERS.
Telephone. MAYFAIR 175.
Telegraphic Address: "RIAFYAM," AUDLEY, London.
34, NORTH ROW,
GROSVENOR SQUARE, **LONDON, W. 1.**

Art O'Brien Esq.
(per J. J. Kennealy Esq.) *October 7 1921*
37 St James' Place,
SW 1.

1921 at 15 Cadogan Gardens
Oct 7 To furnishing on hire for
period of One month (11 weeks)
fine Silver Plate, Cutlery & Glass
for House Party, and other goods
for Staff use, according to list
supplied, and esteemed order
for sum of Forty pounds £ 40 0 0
Received cheque £40.
With 1 Banker
Mayfair Catering Co Ltd
S/10/21.

Sonrasc le haghaidh earraí tí éagsúla ar
cíos á n-úsáid ag toscaireacht na hÉireann,
dar dáta 7 Deireadh Fómhair 1921, a bhfuil
seoladh Airt Uí Bhriain air..

Cartlann Náisiúnta, DE/3/1/1/4

Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide (TFC)

- 2.7 Ar na príomhréimsí freagrachta atá ag an Aonad Teicneolaíochta Faisnéise agus Cumarsáide (TFC) laistigh den Chartlann Náisiúnta tá tacaíocht agus forbairt líonra; forbairt agus tacaíocht an bhunachair sonraí agus feidhmchláir eile; teileafónaíocht agus cumarsáid soghluaiste; tacaíocht trealamh agus bogearraí le haghaidh scannadh agus fótagrafaíocht intí; an trealamh closamhairc agus taifeadta slándála a chothabháil agus a bhainistiú agus faireachán a dhéanamh ar nithe teicniúla i ndáil le láithreáin ghréasáin na Cartlainne Náisiúnta. Is ar an Aonad TFC atá an phríomhfhreagracht maidir le crua-earraí agus bogearraí ríomhaire agus trealamh TFC eile a fháil agus maidir le comhairleoireacht agus bainistiú a dhéanamh ar na conarthaí tacaíochta agus cothabhála iomchuí go léir.
- 2.8 In athbhreithniú neamhspleách a rinneadh ar na riachtanais TFC in 2021, sainathnódh roinnt dúshlán rithábhachtacha don Chartlann Náisiúnta maidir leis an mbonneagar reatha a bhainistiú i leith feidhmeanna corparáideacha mar aon le riachtanais TFC a bhí iomchuí ó thaobh an ghnó de. Breithnódh riachtanais TFC na Cartlainne Náisiúnta sa todhchaí mar chuid den straitéis TFC níos leithne laistigh den Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán agus déanfar feidhmeanna rithábhachtacha laethúla laistigh den Aonad TFC a aistriú chuig Aonad foriomlán TFC na Roinne in 2022.
- 2.9 Baineann foireann na Cartlainne Náisiúnta úsáid as *Axiell Adlib for Archives*, feidhmchlár bogearraí bainistithe bailiúchán lena dtugtar cumas iomlán chun bailiúcháin chartlainne a bhainistiú chun an Caighdeán Idirnáisiúnta Ginearálta um Thuairisc Chartlainne a chomhlíonadh. Glacadh cinneadh *Axiell Collections* a uasghrádú in 2021.⁴ Táthar ag súil leis go gcuirfear é sin i ngníomh in 2022. Faoi láthair, baintear úsáid as córas saincheaptha rianaithe sa Chartlann Náisiúnta chun doiciméid chartlainne a aistriú idir stórais agus na Seomraí Léitheoireachta. De réir mar a tharla i mblianta roimhe seo, bhí athbhreithniú leanúnach ar bun maidir leis an gcóras agus rinneadh an chothabháil agus uasghrádú de réir mar ba ghá.
- Digitíú**
- 2.10 Chuir an tAonad TFC tacaíocht ar fáil le haghaidh obair dhigitithe le linn 2021. Chomhoibriú sé leis an Aonad Íomháithe Dhigitigh maidir le híomhánna digiteacha de chartlanna a bhainistiú. Déanann an tAonad Íomháithe Dhigitigh íomhánna a stóráil ar fhreastalaithe agus tá leithdháileadh 16TB aige don stóráil. Faoi dheireadh 2021, bhí 10TB den spás úsáidte.

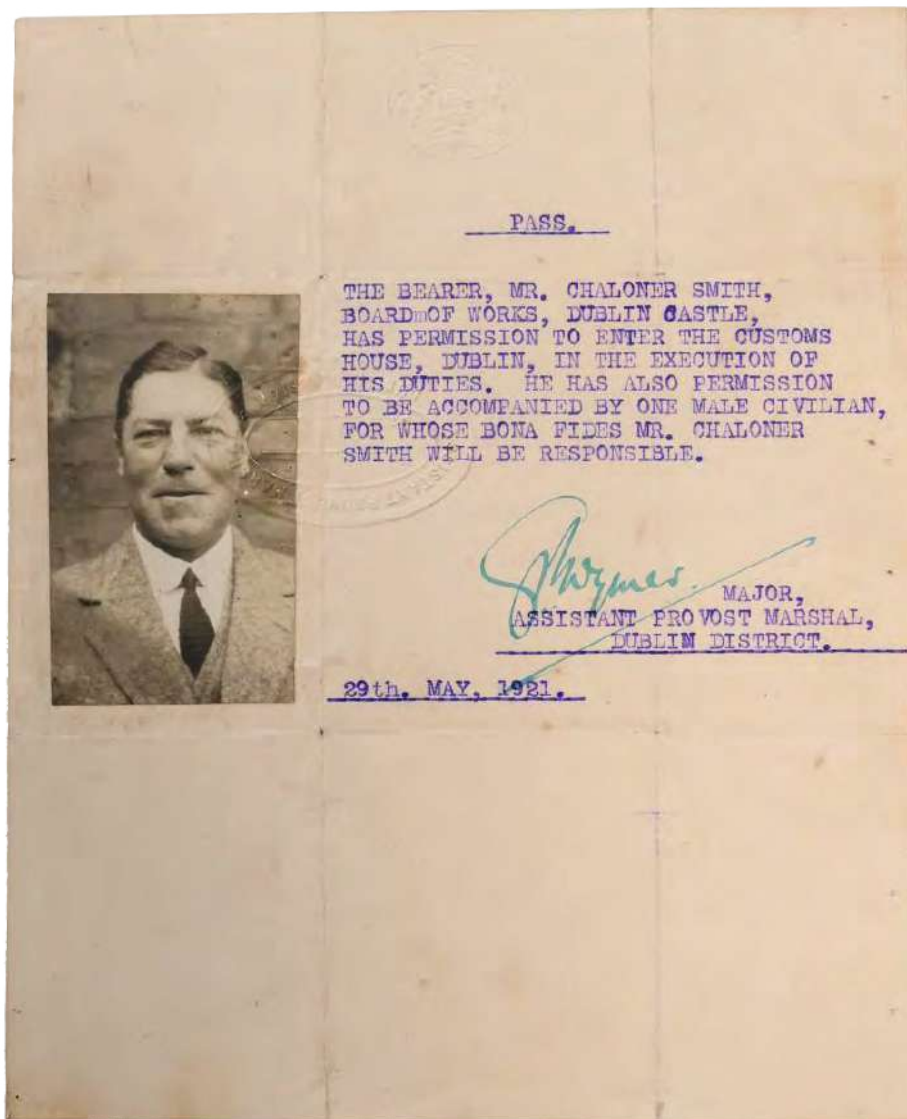
4 Níor forbraíodh *Adlib for Archives* le roinnt blianta anuas agus ní bheidh tacaíocht *Axiell* ann dó ón 1 Meán Fómhair 2024.

Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide (TFC)

Beartais slándála agus úsáide

2.11

Tá an tAonad TFC ar an eolas i gcónaí maidir leis an ngá atá ann súil ghéar a choinneáil ar an gcleachtas slándála córas TFC is fearr chun a chinntiú go ndéanfar gach feidhmchlár agus córas a uasghrádú go rialta.

Ceadúnas dar dáta 29 Bealtaine 1921. 'Tá cead ag an sealbhóir, an tUas. Chaloner Smith, Bord na nOibreacha, Caisleán Bhaile Átha Cliath, dul isteach i dTeach an Chustaim, Baile Átha Cliath, agus é i mbun a chuid dualgas. Tá cead aige freisin sibhialtach fireann amháin a bheith leis – beidh an tUas. Chaloner Smith freagrach as iontaofacht an duine sin'.

Cartlann Náisiúnta, PRIV/1388/1/3

Cóiríocht

Tionscadal Taisclainne Cairteanna

- 2.12** Chuir éifeachtaí díreacha Covid-19 ar thionscal na tógála isteach ar an gcur chun cinn maidir leis an Tionscadal Taisclainne Cairteanna a chur chun cinn, tionscadal lena mbaineann comhpháirtíocht le hOifig na nOibreacha Poiblí chun stóras ar cháilíocht cartlainne a fhorbairt laistigh den struchtúr trádstórais ag an bhfoirgneamh atá againn i Sráid an Easpaig. Táthar ag súil leis go n-atosófar ar an tionscadal in 2022 i dtéarmaí an phróisis tairisceana agus chonarthachta.
- 2.13** Fad a bheidh sí ag feitheamh ar chríochnú an Tionscadail Taisclainne Cairteanna, ní bheidh an Chartlann Náisiúnta fós in ann glacadh le réimse iomlán na dtaifead Roinne atá incháilithe lena n-aistriú de réir an cheanglais reachtúil lena n-áirítear riaráistí suntasacha taifead, cuid díobh de dháta go déanach sa 19ú haois. Mar a tharla i mblianta roimhe seo, iarradh ar roinnt de na Ranna taifid nach bhfuil muid in ann iad a ghlacadh a choinneáil.
- 2.14** Mar gheall ar easpa spáis i Sráid an Easpaig, comhaontaíodh le OOP in 2013 go bhféadfaí an líon is lú de na taifid atá 30 bliain d'aois agus a bhaineann le beartas arna n-aistriú go bliantúil ag líon teoranta de Ranna agus d'oifigí ardphróifíle a stóráil i stóras tráchtála lasmuigh den láthair tar éis iad a scaoileadh lena n-iniúchadh ag an bpobal an 1 Eanáir gach bliain. Tógtar na taifid sin ón stóras tráchtála de réir mar a iarrtar é. Leanfaidh an socrú sin ar aghaidh go dtí go gcríochnófar an Tionscadal Taisclainne Cairteanna.
- 2.15** Rinneadh pleananna chun na spásanna oifige ar urlár 5 a uasghrádú d'fhonn saoráidí foirne a chomhdhlúthú agus a fheabhsú. Déanfar an tionscadal sin a chur chun cinn in 2022.
- Áitreabh ag na Ceithre Chúirteanna**
- 2.16** Lean an Chartlann Náisiúnta ar aghaidh le háitiú an stórais taisclainne i bhfoirgneamh iar-Oifig Taifead Poiblí na hÉireann ag na Ceithre Chúirteanna le linn 2021 agus lean sí ar aghaidh le hathchóiríocht na gcairteanna arna stóráil ansin chun dlús cóiríochta níos mó agus feabhsuithe móra sa timpeallacht stórála a bhaint amach.

Rialachas

Bainistiú priacal

- 2.17** Rinne an Chartlann Náisiúnta a clár priacal a athbhreithniú agus a dhaingniú in 2021 de réir na dtosaíochtaí gnó. Os rud é go raibh imthosca eisceachtúla ann mar gheall ar phaindéim Covid-19, choimeád an bhainistíocht clár priacal Covid-19 freisin agus rinneadh faireachán air i gcomhréir lenár bPlean Freagartha Covid-19.

Go háirithe, tugadh na priacail ionchasacha seo faoi deara:

- Caillteanas eolais agus cumais chorparáidigh trí scor/ath-implonú agus moill/mainneachtain foireann ionadach a cheapadh go tráthúil
- Neamhábaltacht taifid a fháil agus dá bhrí sin a gcaomhnú a áirithiú mar gheall ar easpa spáis is oiriúnach le haghaidh stóráil sa Chartlann Náisiúnta
- Easpa beartais maidir le bainistiú taifead don Stát atá cuimsitheach foirmiúil
- Taifid agus cairteanna leictreonacha a chailleadh nó caillteanas rochtana orthu mar gheall ar mheáin stórála a bheith ag meathlú agus/nó iomarcaíocht córas oibríochta
- Díothú na gcairteanna faoinár gcoimeád nó damáiste don chéanna mar gheall ar spás stórála a bhfuil droch-chaoi air
- Cairteanna a chur as áit tar éis iad a fháil ar ais tar éis comhchomhairliúcháin le léitheoirí
- Díothú cairteanna nó taifead nó damáiste le linn dóibh a bheith faoi bhealach go dtí ár bhfoirgnimh, ó na foirgnimh sin nó eatarthu
- Gadaíocht cairteanna

Sainfháil seirbhísí

- 2.18** Rinne an bhainistíocht plean nua sainfhála don bhliain 2021 mar aon le beartais fhoirmiúla agus nósanna imeachta foirmiúla a fhorbairt in 2020 agus tugadh isteach iad agus dámhadh roinnt conarthaí nua tríd an gcóras sin.

Tá caidreamh ann idir an Chartlann Náisiúnta agus an Oifig um Sholáthar Rialtais ar bhonn leanúnach maidir leis an gcur chuige is fearr i ndáil le seirbhísí seachtracha a chur ar chonradh. Áirítear ar sin comhairle a fháil maidir leis an dea-chleachtas sainfhála agus tairiscintí a chur amach le haghaidh earraí agus seirbhísí trí chreata de chuid na hOifige um Sholáthar Rialtais más féidir é, agus rochtain ar an saineolas agus an luach ar airgead iomchuí á gcinntiú dá bharr sin. Oibríonn an Chartlann Náisiúnta go dlúth freisin leis an Aonad Sainfhála sa Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán chun a cheanglais rialála agus tuairiscithe a chomhlíonadh maidir le sainfháil.

Plean Dóiteáin, Sábháilteachta agus Éigeandála

- 2.19** Le linn 2021, leanamar ar aghaidh chun cur leis an dul chun cinn a bhí déanta sna blianta roimhe seo maidir le sábháilteacht dóiteáin. Coinníodh an chothabháil ar gach córas agus trealamh braite agus díothaithe dóiteáin chun dáta.

- 2.20** Nuashonraíodh ár bPlean Athshlánaithe ó Thubaiste in 2021 freisin.

3 Cairteanna a fháil agus Seirbhísí Taifid don Rialtas

Cairteanna a fháil agus Seirbhísí Taifid don Rialtas

- 3.1** Faigheann an Chartlann Náisiúnta taifid cartlainne arna gcruthú ag Ranna Stáit agus na cúirteanna ar gach leibhéal, dá ngairtear ‘taifid Roinne’ de réir an tsainordaithe dlíthiúil faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986. Ina theannta sin, tá sé de chumhacht ag an gChartlann Náisiúnta taifid agus doiciméid de thionscnamh neamh-oifigiúil a fháil i gcás go measfar gur fiú iad a chaomhnú agus go gcuirfidh siad leis na sealbhúcháin atá ann cheana de thaifid Roinne nó gur fiú iad a chaomhnú agus baol ann go ndíothófar iad.

Príomh-Fhorálacha an Achta um Chartlann Náisiúnta, 1986 agus Rialachán i ndáil le taifid Roinne

- 3.2** San Acht, úsáidtear an téarma ‘taifid Roinne’ mar mhíniú ar thaifid de chuid na nithe seo a leanas:

- Ranna Rialtais
- Na cúirteanna
- Na comhlachtaí eile a liostaítear sa Sceideal a ghabhann leis an Acht agus
- Coistí, coimisiúin agus binsí fiosrúcháin arna gceapadh ag an Rialtas, comhalta den Rialtas nó ag an Ard-Aighne

- 3.3** Féadfar na príomh-fhorálacha den Acht maidir le taifid Roinne a choimriú mar a leanas:

Alt 7 – Taifid Roinne a choimeád agus a dhiúscairt

Ní foláir taifid Roinne a chaomhnú mura n-údaróidh Stiúrthóir na Cartlainne Náisiúnta nó oifigeach eile don Chartlann Náisiúnta a bheidh ainmnithe chun na críche sin ag an Stiúrthóir, i scríbhinn, iad a dhiúscairt. Sula n-údarófar diúscairt, ní foláir don Stiúrthóir nó don oifigeach eile a bheith deimhin de nach fiú na taifid a chaomhnú sa Chartlann Náisiúnta.

Alt 8 – Taifid Roinne a aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta

Ní foláir, i gcoitinne, taifid Roinne atá níos sine ná 30 bliain d’aois a aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta mar a gcuirfear ar fáil iad don phobal lena n-íniúchadh. Féadfaidh Roinn taifid áirithe a choimeád agus/nó iad a choimeád óna n-íniúchadh ag an bpobal sa chás amháin go mbeidh siad faoi chumhdach ag deimhnithe arna ndéanamh:

- Faoi Alt 8(2) sa chéill go bhfuil siad i ngnáthúsáid sa Roinn sin nó go dteastaíonn siad i ndáil le riaradh na Roinne agus go gcuirfeadh a n-aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta isteach go mór ar riaradh na Roinne sin

Cairteanna a fháil agus Seirbhísí Taifid don Rialtas

- **Nó faoi Alt 8(4)** sa chéill, dá gcuirfí ar fáil iad don phobal lena n-iniúchadh:

- a. go mbeadh sin ar neamhréir le leas an phobail, nó
- b. gur sárú dualgais reachtúil nó sárú ar mheon macánta a bheadh ann nó a d'fhéadfadh a bheith ann ar an ábhar go bhfuil eolas ar fáil iontu a tugadh i modh rúin, nó
- c. gur cúis tochsail nó contúirte do dhaoine beo a bheadh ann nó a d'fhéadfadh a bheith ann ar an ábhar go bhfuil eolas ar fáil iontu faoi dhaoine aonair, nó go mbeadh sé nó go bhféadfadh go mbeadh sé ina ábhar caingne le haghaidh damáistí mar gheall ar chlúmhilleadh

Ní foláir aon deimhniú den sórt sin a bheith arna dhéanamh ag oifigeach a bheidh ar chéim Príomh-Oifigigh ar a laghad a bheidh ceaptha ag Ard-Rúnaí na Roinne mar Oifigeach Deimhniúcháin. Maidir le deimhnithe arna ndéanamh faoi Alt 8(4) ag Oifigigh Deimhniúcháin, seachas Roinn an Taoisigh, is gá toiliú roimh ré ó dhuine de na hOifigigh Toilithe de chuid Roinn an Taoisigh ina leith.

Taifid Roinne a ullmhú lena n-aistriú

- 3.4 Faoi Rialachán 5 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986, Rialacháin, 1988, tá Ranna freagrach as sceidil a ullmhú ina liostaítear taifid atá le haistriú, as a dtaifid a eagrú, a uimhriú, a ghlanadh, a phacáil agus a lipéadú agus as iad a iompar go dtí an Chartlann Náisiúnta, agus na nithe sin go léir de réir na dtreoirilínte arna n-eisiúint ag an Stiúrthóir mura mbeidh socruithe malartacha ceadaithe roimh ré ag an Stiúrthóir.

Ábhair Chartlainne agus Seirbhísí Rialtais

- 3.5 Is é Ábhair Chartlainne agus Seirbhísí Rialtais an rannán riaracháin laistigh den Chartlann Náisiúnta a bhfuil de fhreagracht air taifid Roinne a bhreithmheas, a bhailiú agus a bhainistiú chun iad a chaomhnú. Tá an rannán comhdhéanta de dhá aonad, Bainistiú Ábhar Cartlainne agus Taifid Reatha, arna mbainistiú ag beirt Chartlannaithe Sinsearach faoi mhaoirseacht Coimeádaí. Go luath in 2021, 1 Choimeádaí, 2 Chartlannaí Sinsearach, 4 chartlannaí (a raibh 3 díobh sannta do Bhainistiú Ábhar Cartlainne agus 1 díobh sannta do Thaifid Reatha) agus foireann tacaíochta riaracháin ar a raibh 1 Oifigeach Feidhmiúcháin agus 1 Oifigeach Cléireachais arna roinnt idir an dá aonad, an leibhéal foirne a bhí ag an Rannán.⁵ I mí Feabhra, cuireadh cartlannaí ón Aonad Bainistithe Ábhar Cartlainne ar iasacht chuig an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige ar feadh dhá bhliain.

⁵ I mí na Samhna 2021, d'aistrigh an tOifigeach Feidhmiúcháin chuig An Rannán Stórála agus Caomhnaithe Ábhar Cartlainne.

Archives Acquisition and Records Services to Government

I mí Aibreáin 2021, thosaigh sé chartlannaí ar chonradh ag obair san Aonad Bainistithe Ábhar Cartlainne ar feadh tréimhse 24 mhí chun cabhrú le haistriú taifead faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018. Thosaigh an fhoireann ar chonradh le linn dianghlasáil Covid-19 leibhéal 5. Tréimhse dhúshlánach agus am-íditheach a bhí sa tréimhse sin don fhoireann nua agus don Chartlannaí Sinsearach san Aonad araon agus oiliúint á cur ar an bhfoireann nua maidir leis na dualgais faoin reachtaíocht nua agus obair agus nósanna imeachta na Cartlainne Náisiúnta trí ghuthán, ríomhphost agus físghlaoch. Ar an dea-uair, bhí na hacmhainní TF agus rochtain ar líonra na Cartlainne Náisiúnta ag an bhfoireann chun obair a dhéanamh ón mbaile. Tháinig foireann ar ais go dtí an Chartlann Náisiúnta ar róta dhá lá sa tseachtain i mí Bealtaine 2021.

Portráidí thoscaireacht na Breataine
ar taispeáint ag 'An Conradh, 1921:
Taifid ón gCartlann' i gCaisleán
Bhaile Átha Cliath.

Taifid Reatha

Aonad na dTaifead Reatha

3.6

Ceadaítear le hAlt 7 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 do Stiúrthóir na Cartlainne Náisiúnta cead a thabhairt chun taifid nach fiú a choinneáil mar chartlanna a dhiúscairt. Tá úsáid bainte ag an gChartlann Náisiúnta as an bhforáil sin chun idirghabháil a dhéanamh sula mbeidh taifid 30 bliain d'aois mar shlí chun cabhrú le Ranna a n-oibleagáidí faoin reachtaíocht um chosaint sonraí a chomhlíonadh agus chun an costas ar an Státchiste a bhainfeadh le stóras tráchtála do thaifid nach bhfuil feidhm ghnó leo a thuilleadh a laghdú. Trí idirghabháil a dhéanamh go luath cinntítear freisin go sainaithnítear taifid ar fiú iad a chaomhnú go buan mar chairteanna. Cumasaíonn an méid sin cur chuige córasach maidir le taifid phoiblí a bhainistiú, acmhainní a leithdháileadh agus costais stórála agus idirghabhála a phleanáil le himeacht ama.

D'ainneoin na ndúshlán a d'eascair de bharr Covid-19 agus na srianta a bhí i bhfeidhm le linn 2021, lean Aonad na dTaifead Reatha den chaidreamh le Ranna chun a éascú dóibh iarrataí a dhéanamh ar dhiúscairt ar feadh 2021 (féach 3.19–3.21 thíos).

Bainistiú taifead sa státseirbhís

3.7

Tá priacal tromchúiseach fós ag baint leis an easpa rialachán bainistithe taifead atá sa státseirbhís maidir le taifid phoiblí a chaomhnú. Lean an bhuairt faoi oibleagáidí faoin reachtaíocht um Chartlann Náisiúnta agus um chosaint sonraí le linn 2021, rud a d'fhág líon mór fiosruithe don Chartlann Náisiúnta.

Tá na buarthaí leanúnacha sin ann go díreach mar gheall ar an easpa rialachán bainistithe taifead agus easaontacht comhairle maidir le sonraí pearsanta a choimeád. Bhí caidreamh ag an gCartlainne Sinsearach, Aonad na dTaifead Reatha, le roinnt líonraí sa státseirbhís in 2021 in iarracht chun leanúint de phróifíl na Cartlainne Náisiúnta a mhéadú agus chun aird a dhíriú ar an ngá atá le cleachtais chuí maidir le taifid a choimeád agus faireachán a dhéanamh thar shaolré iomlán taifead.

Taifid Reatha

- 3.8** Le linn 2021, tugadh cur i láthair do na comhlachtaí státseirbhíse agus seirbhíse poiblí seo a leanas maidir le bainistiú taifead, cartlanna, cosaint sonraí agus oibleagáidí faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986:
- An Roinn Iompair
 - An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí
 - An Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán
 - An Roinn Dlí agus Cirt
 - An Roinn Sláinte
 - An Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta
 - Líonra Bainistíochta Eolais na Státseirbhíse
 - Coimisiún Ombudsman an Gharda Síochána
- 3.9** Tá buairt ann i gcónaí mar gheall ar na saincheistanna ar díriodh aird orthu i dtuarascáil bhliantúil, 2020 uaim maidir le comhlachtaí nach dtagann faoi réim an Achta um Chartlann Náisiúnta, 1986 i dteannta an easpa straitéise maidir le taifid phoiblí a chaomhnú go digiteach.

Beidh priacal caillteanais ann go leanúnach don taifead poiblí gan caighdeán éigeantacha maidir le taifid agus sonraí oifigiúla rialtais a bhainistiú agus beidh an Stát faoi dhliteanas maidir le mainneachtain leasanna geallsealbhóirí agus saoránach a chosaint.

- 3.10** Lean Ranna de bheith ag brath an iomad ar sholáthraithe stóras tráchtála do thaifid chun taifid pháipéir a bhainistiú agus gan straitéisí maidir le caomhnú digiteach agus cur chuige caighdeán-bhunaithe maidir le bainistiú faisnéise leanfaidh an priacal go gcaillfear taifid phoiblí nó nach mbeidh rochtain orthu. Is ábhar buartha i gcónaí é caighdeán chuid de na soláthraithe stóras tráchtála atá á n-úsáid ag Ranna Rialtais.
- 3.11** Le linn 2021, lean an Chartlann Náisiúnta de chaidreamh le cartlannaithe gairmiúla agus bainisteoirí taifead a ceapadh i roinnt Ranna agus comhlachtaí poiblí agus tacaíocht a thabhairt dóibh. Cé go bhfuil tasc ollmhór rompu, tá na daoine sin ag déanamh dul chun cinn maith chun dul i ngleic le cuid de na saincheistanna coimeádta taifead a bhfuil siad ag tabhairt aghaidh orthu, lena n-áirítear faireachán ar fheidhmchláir chun taifid a dhiúscairt nach fiú iad a choimeád go buan agus riaráistí taifead a ullmhú lena n-aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta.

Taifid Reatha

Tá tionchar á imirt ar an bhfeasacht ar oibleagáidí faoin reachtaíocht um chartlann náisiúnta ag cartlannaithe gairmiúla agus bainisteoirí taifead a bheith lonnaithe i Ranna chomh maith le caidreamh méadaithe leis an gCartlann Náisiúnta.

Chuir Covid-19 isteach ar iarrachtaí ag an Rannán Ábhar Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais chun líonra foirmeálta cartlannaithe agus bainisteoirí taifead ag obair sa státseirbhís a bhunú. Táthar ag súil leis an tionscnamh sin a chur chun cinn in 2022.

3.12 Níl aon ról reachtúil ag an gCartlann Náisiúnta faoin reachtaíocht maidir le maoirseacht ar bhainistiú taifead sa státseirbhís nó sa tseirbhís phoiblí. Féadfaidh an Chartlann Náisiúnta comhairle a thabhairt maidir le hábhair a baineann le taifid ar fiú iad a chaomhnú go buan mar chairteanna, ach níl aon chumhacht ag an gCartlann Náisiúnta comhlíonadh an chéanna a fhorfheidhmiú. Leanann Éirinn de bheith asluiteach sa mhéid sin i gcomhthéacs Eorpach agus idirnáisiúnta araon.

3.13 Le linn 2021, thug Aonad na dTaifead Reatha aiseolas agus comhairle do roinnt Ranna agus gníomhaireachtaí maidir le saincheisteanna a bhaineann le bainistiú taifead agus beartais choimeádta de réir mar a léirítear thíos:

- An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí
- An Roinn Gnóthaí Eachtracha
- An Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail
- An Roinn Iompair
- An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara
- An Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán
- Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit
- An tSeirbhís um Cheapacháin Poiblí
- An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige
- Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann
- An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte
- An tSeirbhís Chúirteanna
- An tÚdarás Clárúcháin Maoine
- An Oifig Luachála
- An tÚdarás um Ard-Oideachas

Details.

Telephones
WESTERN ONE (34 LINES)
(DAY & NIGHT)
Telegrams
"EVERYTHING HARRODS LONDON"

TO HER MAJESTY
THE QUEEN

AS DRAPERS &
FURNISHERS

REG. NO I 82

PAGE Who.

The Irish Delegation Office.

22, Hans Place,

S.W.

TO H. M. QUEEN ALEXANDRA
AS GOLD SMITHS, SILVER SMITHS &
SILK MERCHANTS

IN ACCOUNT WITH

HARRODS LTD
LONDON,
S.W.1.

TO H. M. THE QUEEN OF NORWAY
AS FURNISHING DRAPERS

WEEK ENDING November 19 21

CHEQUES SHOULD BE CROSSED BARCLAYS BANK LIMITED

Nov. 8th

1 bx	Crackers	9	0			
1 bx	Do	10	3			
1	Fancy Baskets	2	1	0		
1 lb	J. Bonbons	3	6			
1 lb	Peppermints Lumps	2	8			
1 bx	E. Sweets	6	9			
1 bx	Assorted Sweets	3	6			
1 bx	M. Brazils	4	6			
1 lb	Peppermint Liqueurs	3	0			
3 lbs	Assorted Chocolates 4/6	12	6			
1	Serviettes	1	6			
1 doz	Do	1	7			
1	D. O'yleys	1	3			
1 doz	Do	1	1			
1 doz	Do	10				
1 doz	Ice Cases	6	9			
6	Fancy Baskets 9/6	2	17	0		
1 bx	Fruits	8	6			
2	Baskets 18/6	1	17	0		
	c.f.				10	12 2

Sonrasc de chuid Harrod's a bhfuil seoladh thoscaireacht na hÉireann i Hans Place air, le haghaidh earraí ar soláthraíodh idir 8 agus 10 Samhain 1921, earraí is dócha le haghaidh chóisir a reáchtáladh an 19 Samhain.

Cartlann Náisiúnta, DE/3/1/273

Taifid Reatha

- 3.14** Cé gur ábhar dóchais é go bhfuil go leor comhlachtaí ag déileáil le bainistiú taifead mar ní tromchúiseach, tá difríocht mhór ann i gcónaí maidir le caighdeán na mbeartas atá forbartha agus an tuiscint go foriomlán i dtaobh coincheapanna agus forbairtí maidir le taifid a choimeád.

I roinnt cásanna ní bhíonn gníomh leantach ann ná ní chuirtear an beartas bainistithe taifead i ngníomh agus táthar ag leanúint d'acmhainní nach leordhóthanach a chur ar fáil don bhainistiú taifead ag an leibhéal Rannach agus gníomhaireachta. Léiríonn go leor den doiciméadacht an bhuairt maidir le cosaint sonraí agus ní chuirtear i gcuntas léi na hoibleagáidí níos leithne maidir le taifid a choimeád, lena n-áirítear oibleagáidí reachtúla faoin reachtaíocht um chartlann náisiúnta. Cé go bhfáiltítear roimh gairmithe faisnéise a earcú i roinnt Ranna agus gníomhaireachtaí, is eisceachtaí iadsan i gcónaí agus braitear nach dteastaíonn aon eolas ná scileanna speisialtóra maidir le bainistiú taifead. Is ról speisialtóra atá i gceist le faisnéis a bhainistiú a dteastaíonn foireann lánaimseartha agus dhea-oilte ina leith chun tuiscint a bheith ann ar na castachtaí iomchuí dlí, eitice agus eagraíochtúla a tharlaíonn.

- 3.15** Go luath in 2021, foilsíodh ar líne an sceideal coimeádta maidir le haicmí riaracháin ghinearálta taifead a fhaightear ar fud gach Roinn agus gníomhaireacht státseirbhíse arna forbairt ag an Aonad Taifead Reatha. Is treoir phraiticiúil atá ansin ar glacadh leis agus a scaipeadh go fairsing ar Ranna agus gníomhaireachtaí araon, lena n-áirítear comhlachtaí nach dtagann faoi réir na reachtaíochta um chartlann náisiúnta faoi láthair. Is cosúil go bhfuil leanúnachas níos fearr ag teacht as an sceideal coimeádta ó thaobh taifid a shainaithint lena gcaomhnú go buan. Cheal aon chumhachtaí reachtúla, d'fhorbair an Chartlann Náisiúnta an doiciméad ar an tuiscint gur gá údarú sonrach ó Stiúrthóir na gCartlann Náisiúnta chun aon taifid a dhiúscairt.

Bainistiú taifead sa Chartlann Náisiúnta

- 3.16** In 2021, leanadh den dul chun cinn leis an tionscadal inmheánach bainistithe maidir le taifid ghnó arna gcruthú ag an gCartlannaí Sinsearach, Taifid Reatha. Mar thoradh ar obair ullmhúcháin arna

Taifid Reatha

déanamh ag an Rannán Ábhar Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais agus Oifig an Stiúrthóra – lena n-áirítear struchtúr nua comhad agus scéim aicmiúcháin a fhorbairt agus a chur i ngníomh – bhí ascnamh rathúil ann chuig córas bainistithe doiciméad *eDocs* in Aibreán 2021. Is córas é sin atá tógtha ar ardán saincheaptha *Microsoft SharePoint* atá á sholáthar go céimneach ar fud na státseirbhíse ag Oifig an Phríomh-Oifigigh Faisnéise mar chuid de chur i ngníomh na sraithe feidhmchlár *Build to Share*.

Cuirfidh soláthar céimneach an chórais laistigh den Chartlann Náisiúnta leis an bhfaireachán agus an bhainistiú ar ár dtáifead gnó féin mar aon le staid straitéiseach a sholáthar óna bhféadfar ionchur bainistithe cartlann agus taifead a chur ar fáil do chomhghleacaithe in Oifig an Phríomh-Oifigigh Faisnéise. Cuireadh isteach go mór ar phleananna chun an soláthar céimneach a leathnú amach chuig gach rannán sa Chartlann Náisiúnta mar gheall ar easpa leanúnach foireann TFC agus bonneagar digiteach nuálaíoch. Táthar ag súil leis ascnamh iomlán chuig an gcóras sin a chur chun cinn in 2022.

Breithmheas ar thaifid Roinne

3.17

Ní foláir taifid roinne a chaomhnú, mura ndéanfaidh Stiúrthóir na Cartlainne Náisiúnta nó oifigeach eile de chuid na Cartlainne Náisiúnta arna ainmniú ag an Stiúrthóir chun na críche sin, údarú i scríbhinn a thabhairt chun iad a dhiúscairt. Sula ndéanfaidh an Stiúrthóir nó an t-oifigeach ainmnithe diúscairt a údarú, ní mór dó nó di a bheith deimhin de nach fiú don Chartlann Náisiúnta na taifid a chaomhnú. Maidir le hiarratais ar dhiúscairt cairteanna a mheasúnú, is gá na taifid agus na feidhmeanna gnó agus próisis ghnó arna ndoiciméadú iontu a bhreithmheas go cúramach. Faoi láthair, baineann formhór na n-iarrataí chun taifid a dhiúscairt le taifid seanpháipéir leagáide.

Cé go gcuirtear fáilte roimh iarrachtaí dul i ngleic le saincheistean leagáide, ní foláir do Ranna agus gníomhaireachtaí a bheith réamhghníomhach maidir le taifid reatha a bhainistiú chun a chinntiú nach dtarlódh cuid de na saincheistean sin arís. Tá iarracht déanta ag an Aonad Taifead Reatha a bheith réamhghníomhach agus praiticiúil le linn dó iarratais a mheasúnú, lena n-áirítear údarú a mholadh chun diúscairt a dhéanamh go leanúnach fad a bheidh sraith taifead ag fabhrú. Cheal rialacháin bainistithe taifead, fágann laige sa reachtaíocht reatha nach féidir leis an gChartlann Náisiúnta, ar leibhéal praiticiúil, údarú ginearálta diúscairthe a sholáthar maidir le taifid ar léir nach bhfuil aon luach cartlainne leo seachas a bhfeidhm gnó.

Le linn 2021, chuir an Cartlannaí Sinsearach agus an cartlannaí, Taifid Reatha, tús le tionscadal chun taifid arna gcruthú ag an gCoimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí a bhreithmheas go réamhghníomhach. Cé gur bunaíodh

Taifid Reatha

é in 2014, fuarthas amach go bhfuil an Coimisiún um lomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí faoi réir an Achta um Chartlann Náisiúnta, 1986 trí leasú neamhthéacsúil ar an Acht a fhágann, má dhéantar tagairt i reachtaíocht bhunaitheach an chomhlachta nua do chomhlacht a bhí ann cheana, gur féidir an méid sin a fhorléiriú mar thagairt don chomhlacht nua. I gcás an Choimisiúin um lomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí, ciallaíonn an méid sin gur féidir an tagairt d'Oifig an Stiúrthóra Gnóthaí Tomhaltóra, ar comhlacht é a liostaítear sa sceideal a ghabhann leis an Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986, a fhorléiriú anois mar thagairt don Choimisiún um lomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí agus go bhfuil an comhlacht sin faoi réir na reachtaíochta a bhí ann sula raibh sé ar marthain.

Baineann breithmheas chórasach leis an tionscadal sin ar thaifid reatha ghnó agus ionchur maidir le sceidil choimeádta a fhorbairt mar aon le treoir maidir le struchtúir ionchasacha aicmiúcháin agus comhad. Cinnteofar leis an tionscadal sin go sainaithneofar taifid ar fiú iad a chaomhnú go buan laistigh den Choimisiún um lomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí agus cabhróidh sé chun cur chuige caomhnaithe deartha maidir le taifid a choimeád laistigh den eagraíocht a fhorbairt. Beidh sé freisin ina chruthúnas coincheapa don Chartlann Náisiúnta le linn cur chuige níos foriomláine a fhorbairt maidir le measúnacht a dhéanamh ar thaifid phoiblí i dtimpeallacht digiteach nuálaíoch. Chuir srianta sláinte poiblí a tugadh isteach de bharr phaindéim Covid-19 isteach ar an tionscadal sin agus táthar ag súil go gcríochnófar é in 2022.

- 3.18** Le linn 2021, chuir an tAonad Taifead Reatha 20 iarratas ar dhiúscairt i gcrích. Mar thoradh ar sin, diúscaíodh 3,000 bosca stórais, tuairim is 271,295 comhad, tuairim is 54,000 bileog scaoilte agus 350 scarbhileog nárbh fhiú iad a chaomhnú go buan mar chairteanna agus a raibh deireadh tagtha leis an bhfeidhm ghnó nó dhlíthiúil a bhí leo. Bhain formhór na dtaifead sin le gníomhaíochtaí a phróiseáil agus taifid nach raibh faisnéis ar leith iontu. I ngach cás, bhí an t-údarú chun iad a dhiúscairt faoi réir roinnt coinníollacha. Mar thoradh ar an méid sin, tá coigiltis leanúnacha ann don Státchiste agus tá comhlíonadh oibleagáidí faoi reachtanna eile, lena n-áirítear an tAcht um Chosaint Sonraí, 2018, méadaithe.

I gceithre chás, diúltaíodh údarú chun diúscairt a dhéanamh ar na forais gurbh fhiú na taifid a choimeád mar chairteanna agus bhí 3

Barry, Michael.

Donnybrook,

of City
Co. Dublin.

Grant of Admōn wfa. 1755

Prerog: Gra

Taifid Reatha

iarratas fós ar siúl faoi dheireadh 2021. Cuireadh i gcrích in 2021 12 iarratas eile ar cuireadh moill orthu in 2020 mar gheall ar Covid-19 agus diúltaíodh do dhá iarratas.

Tá liosta iomlán de gach iarratas ar dhiúscairt arna dhéanamh a deonaíodh agus a diúltaíodh in 2021 i bhFoscúbhinn E.

3.19

Le linn 2021, chuir Covid-19 isteach go mór ar chumas na foirne obair bhreithmheasa a dhéanamh. D'ainneoin sin, lean suirbhéanna breithmheasa ar thaifid ar aghaidh laistigh de na treoirlínte sláinte poiblí. Ainmníodh foireann de chuid na Cartlainne Náisiúnta mar oibrithe riachtanacha agus ceadaíodh dóibh taisteal chun obair riachtanach a dhéanamh le linn tréimhsí dianghlasála leibhéal 5. Tugadh faoi shuirbhéanna taifead sna Ranna agus na gníomhaireachtaí seo a leanas sna hionaid seo a leanas:

- An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara, Baile Átha Cliath, Loch Garman, Port Laoise, Bacastún agus an Tulach Mhór
- An Roinn Dlí agus Cirt, Baile Átha Cliath
- An Roinn Coimirce Sóisialaí, Sligeach
- An tSeirbhís um Cheapacháin Phoiblí, Baile Átha Cliath
- An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí, Baile Átha Cliath
- An Roinn Iompair, Baile Átha Cliath
- An Roinn Gnóthaí Eachtracha, Baile Átha Cliath
- An tÚdarás Clárúcháin Maoine, Baile Átha Cliath
- An Roinn Airgeadais, Baile Átha Cliath
- An Roinn Cultúir, Oidhreacht agus Gaeltachta, Baile Átha Cliath
- An Roinn Sláinte, Baile Átha Cliath
- Oifig na nOibreacha Poiblí, Port Láirge
- An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige, Baile Átha Cliath
- Pobal, Baile Átha Cliath
- Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann, Baile Átha Cliath
- An Roinn Gnó, Fiontar agus Fostaíochta, Baile Átha Cliath

Taifid Reatha

Sonraí Oscailte

- 3.20** Le linn 2021, lean an Chartlann Náisiúnta den rannchuidiú leis an mBonneagar le haghaidh Achmhainní Teanga Eorpacha (ELRI), tionscadal atá bunaithe in Ionad *Adapt* in Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath agus arna thacú ag ár máthair-roinn chun acmhainn aistriúcháin ar líne a fhorbairt don Ghaeilge⁶. Leanfaidh an Chartlann Náisiúnta de thacaíocht a thabhairt don tionscadal sin de réir mar a théann sé ar aghaidh.
- 3.21** Is beag an dul chun cinn a rinneamar ar ár straitéis maidir le Sonraí Oscailte le linn 2021. Mar ghairmithe faisnéise, aithnímid go hiomlán an suntasacht a bhaineann leis an bhfaisnéis atá faoi choimeád againn agus an t-ionchas a bhaineann lena húsáid ag earnálacha éagsúla mar chuid den straitéis maidir le Sonraí Oscailte. Leanadh ar aghaidh le hobair theoranta maidir le tacair shonraí a ullmhú lena scaoileadh.

Comhaltas i nGasra Oibre Saineolaithe an Choimisiúin Eorpaigh um Thimpeallacht Dhigiteach a Fhorbairt don Oidhreacht Chultúrtha

- 3.22** In 2021, ceapadh an Cartlannaí Sinsearach, Taifid Reatha, mar ionadaí na hÉireann ar Ghasra Oibre Saineolaithe an Choimisiúin Eorpaigh um Thimpeallacht Dhigiteach a Fhorbairt don Oidhreacht Chultúrtha.

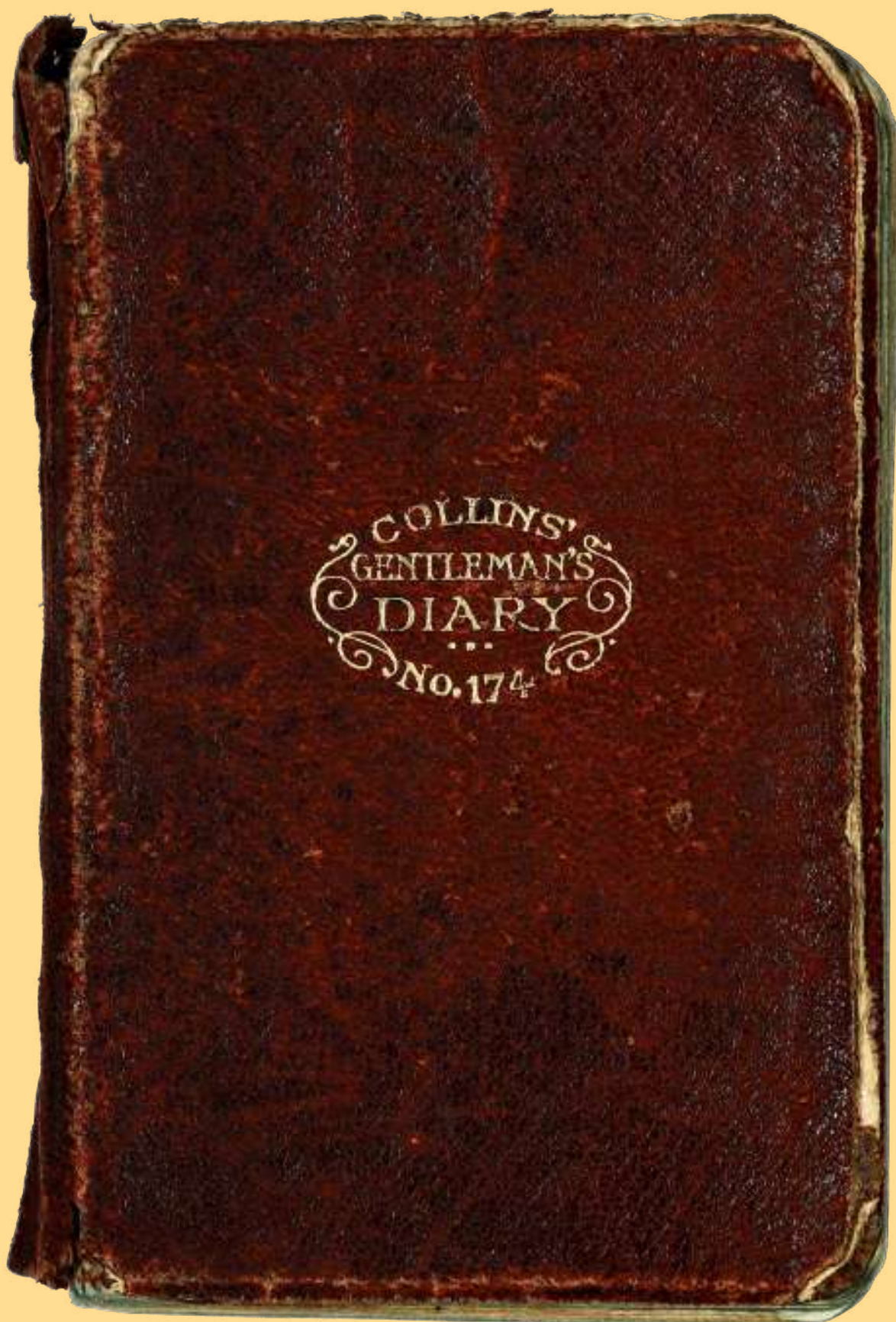
Comhairle na bhForas Náisiúnta Cultúir agus cosaint sonraí

- 3.23** Bhí an Cartlannaí Sinsearach, Taifid Reatha, rannpháirteach i ngasra oibre neamhfhoirmeálta maidir le cosaint sonraí i dteannta comhghleacaithe ó chomhlachtaí CNCI eile. Níorbh fhéidir pleananna chun siompóisiam leantach a óstú i mí Bealtaine 2019 a chur i gcrích mar gheall ar shrianta a tugadh isteach chun dul i ngleic le Covid-19. Táthar ag súil leis go bhféadfar dul ar aghaidh leis an ócáid bheartaithe in 2022.

Tionscadal ríomh-Chartlannaithe

- 3.24** D'fhreastail an Cartlannaí Sinsearach, An tAonad Taifead Reatha, ar roinnt sheimineáir ghréasáin maidir le dul chun cinn an tionscadail ríomh-Chartlannaithe. Cuireadh gach ócáid i bpearsa ar ceal le linn 2021. Níl an Chartlann Náisiúnta fós in ann gabháil go gníomhach don tionscadal sin mar gheall ar easpa foirne thar gach grád agus easpa acmhainní inár mbonneagar TFC.

6 <https://elri.dcu.ie/en-ie>.

Clúdach tosaigh dhiálann
Mhichíl Uí Choileáin do 1919.

Cartlann Náisiúnta, 2021/110/2

Bainistiú Cairteanna

An tAonad Bainistithe Ábhar Cartlainne

- 3.25 Is é an ról atá ag an Aonad Bainistithe Ábhar Cartlainne ná cairteanna a fhaigheann an Chartlann Náisiúnta, cibé acu ó Ranna Stáit agus comhlachtaí eile de réir Alt 8 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 nó trí dheonacháin ó phearsana aonair príobháideacha, eagraíochtaí agus forais a fhorshealbhú agus a chatalógú. Mar gheall ar ról reachtúil na Cartlainne Náisiúnta, tá obair an Aonaid Bainistithe Ábhar Cartlainne dírithe ar thaifid arna n-aistriú ag Ranna Stáit agus comhlachtaí eile atá faoi réir an Achta. Cuireadh isteach go mór ar fhorshealbhú na dtaifead sin arís le linn 2021 mar thoradh ar phaindéim Covid-19.

Taifid arna nAistriú ag Ranna Stáit, lena n-áirítear na Cúirteanna

- 3.26 Mar gheall ar an mbuaneaspa cóiríochta do chairteanna, níor éirigh leis an gChartlann Náisiúnta riamh réimse iomlán na dtaifead Roinne atá dlíthe lena n-aistriú a ghlacadh agus is bac an méid sin ar Ranna cláir oibre chórasacha a thionscnamh chun taifid a ullmhú lena n-aistriú de réir oibleagáidí dlíthiúla. Tá ráiteas maidir leis an staid i leith aistriú taifead amhail an 31 Nollaig 2021 leagtha amach i bhFoscúbhinn C.

- 3.27 D'oibrigh formhór na foirne i Ranna Stáit go cianda ó mhí Eanáir 2021 go dtí gur cuireadh deireadh leis an dianghlasáil leibhéal 5 i mí Bealtaine. Lean an fhoireann i go leor Ranna de bheith ag obair ón mbaile nó bhí socruithe oibre chumaiscthe acu don chuid eile de 2021. Mar thoradh ar sin, níor ullmhaigh go leor Ranna Stáit aistrithe taifead go dtí an Chartlann Náisiúnta agus d'ullmhaigh roinnt eile aistriú laghdaithe.

- 3.28 Bhíothas ag súil leis go mbeifí in ann glacadh, in 2021, le haistrithe taifead thar téarma nó riaráiste arna n-ullmhú ag Ranna nach raibh an Chartlann Náisiúnta in ann rochtain a fháil orthu in 2019 agus 2020. Ar an drochuair, chuir tréimhsí dianghlasála leanúnacha Covid-19 moill eile ar aistrithe agus ní bhfuarthas ach líon de na haistrithe sin lena n-áirítear ón Roinn Coimirce Sóisialaí, an Roinn Airgeadais, an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán agus an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta.

Bainistiú Cairteanna

- 3.29** Cuireadh moill ar ullmhúcháin chun taifid a aistriú faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018 in 2020 agus 2021 mar gheall ar an bpaindéim. Bhí pleananna maidir leis an reachtaíocht agus aistriú taifead atá níos sine ná 20 bliain d'aois ag dul chun cinn ó 2015. Cinneadh go ndéanfaí na taifid maidir le próiseas na síochána ag dul i dtreo Chomhaontú Aoine an Chéasta Bhéal Feirste, 1998 a scaoileadh i mí Eanáir 2022. Le comhoibriú ó na Ranna Stáit iomchuí, eadhon Roinn an Taoisigh, an Roinn Gnóthaí Eachtracha, an Roinn Dlí agus Cirt agus Oifig an Ard-Aighne agus le tiomantas agus díograis fhoireann an Aonaid Bainistithe Ábhair Cartlainne lena n-áirítear na sé chartlannaí breise ar chonradh, próiseáladh taifid ón tréimhse 1992 go 1998 agus bhíodar réidh don réamhamharc do na meáin i mí na Nollag agus lena scaoileadh leis an bpobal i mí Eanáir 2022.⁷
- Is éacht a bhí ansin a baineadh amach de thoradh ar an bhfoireann sna Ranna Stáit iomchuí a bheith ag obair trí na tréimhsí dianghlása ba ghéire chun a chinntiú go raibh na taifid sin ullamh lena n-aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta faoi mhí na Nollag. D'oibrigh foireann na nÁbhar Cartlainne agus Sheirbhísí Rialtais sé lá sa tseachtain ó mhí Dheireadh Fómhair go dtí mí na Nollag chun na haistrithe a phróiseáil agus gach comhad a athlonnú chun a gcaomhnú agus a slándáil fadtéarma a áirithiú.⁸
- 3.30** Cé go ndearna an phaindéim leanúnach difear freisin d'aistrithe 30 bliain faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986, d'aistrigh deich Roinn Stáit taifid go dtí an Chartlann Náisiúnta le linn 2021. Bhí aistriú substaintiúil ó Cheanncheathrú na Roinne Gnóthaí Eachtracha agus 13 ambasáid agus misean san áireamh.⁹
- 3.31** Tá mórfháilte le cur roimh chartlannaithe gairmiúla/bainisteoirí faisnéise a bheith i líon níos mó Roinn Rialtais agus comhlacht. Is céim riachtanach atá i gceist ansin chun aghaidh a thabhairt ar aistrithe

⁷ Faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018, rinne Roinn an Taoisigh ocht n-aistriú eile, 1992–1998; rinne an Roinn Gnóthaí Eachtracha, seacht n-aistriú eile, 1992–1996; rinne an Roinn Dlí agus Cirt, seacht n-aistriú eile, 1992–1998 agus rinne Oifig an Ard-Aighne, aistriú eile amháin do 1998.

⁸ Aistríodh 2,380 comhad go dtí an Chartlann Náisiúnta faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018 in 2021. Táthar ag súil le tuilleadh forshealbhúcháin le linn 2022 ó Roinn an Taoisigh agus ón Roinn Gnóthaí Eachtracha, a bhaineann go príomha le 1997 agus 1998.

⁹ D'aistrigh Ceanncheathrú na Roinne Gnóthaí Eachtracha 3,581 chomhad i dteannta 1,441 comhad ambasáide agus misean.

Bainistiú Cairteanna

riaráiste stairiúla ó chomhlachtaí atá faoi réir an Achta um Chartlann Náisiúnta, 1986. D'ullmhaigh an bheirt chartlannaí a ceapadh le déanaí sa Roinn Iompair agus sa Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige aistrithe taifead go dtí an Chartlann Náisiúnta le linn 2021.

- 3.32** Leagtar amach i bhFoscúbhinn C1, Tábla C na taifid arna n-aistriú ag Ranna Stáit.

Mar gheall ar thréimhsí dianghlasála Covid-19, na srianta ar fhoireann a bheith i láthair sa Chartlann Náisiúnta agus an brú a bhain le déileáil le seacht mbliain breise de chomhaid Angla-Éireannaigh arna n-aistriú faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018, níor phróiseáil an tAonad Bainistithe Ábhar Cartlainne gach aistriú go hiomlán le linn 2021. Leanfaidh an obair sin ar aghaidh in 2022.

- 3.33** Faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986, dlitear taifid de chuid na gcúirteanna, lena n-áirítear taifid a bhaineann le probháid, a aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta agus a scaoileadh lena n-íniúchadh ag an bpobal nuair a bheidh siad 30 bliain d'aois. Roimhe sin, áfach, bhí taifid den sórt sin dlite lena n-aistriú go dtí coimeád cartlainne nuair a bhí siad 20 bliain d'aois faoin *Public Records (Ireland) Act, 1867*. Cinneadh, tar éis cruinniú le hionadaithe ón tSeirbhís Chúirteanna i mí Meán Fómhair 2015, go ndéanfaidh na cúirteanna, go sealadach, scor de thaifid a aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta go dtí go ndéanfaí cinneadh críochnaitheach maidir le taifid ar bhain saincheisteanna cosanta sonraí leo a scaoileadh le haghaidh comhairliúcháin poiblí agus bhí an deis ag an tSeirbhís Chúirteanna dul i gcomhairle le hOifig an Choimisinéara Cosanta Sonraí. Mar thoradh ar sin, ní bhfuarthas aon aistriú taifead de chuid na gcúirteanna le linn 2021 agus tá an staid maidir le haistriú na dtaifead coimrithe i bhFoscúbhinn C thíos. Ina theannta sin, is gá go ndéanfar aghaidh a thabhairt ar stádas na Seirbhíse Cúirteanna ar leith ó “na Cúirteanna” nó “Oifigí Cúirte” faoin Acht um Chartlann Náisiúnta.

Aistriú Taifead ag comhlachtaí sceidealta

- 3.34** Níl an Chartlann Náisiúnta fós in ann cainníochtaí móra taifead a fhorshealbhú atá dlite lena n-aistriú ó go leor de na 61 chomhlacht atá liostaithe sa Sceideal a ghabhann leis an Acht um Chartlann Náisiúnta fad atáthar ag feitheamh ar chóiríocht do chairteanna trí chríochnú an Tionscadail Taisclainne Cartlainne, atá le tosú in 2022.

Bainistiú Cairteanna

- 3.35** D'fhorshealbhaigh an Chartlann Náisiúnta líon laghdaithe taifead ó chomhlachtaí sceidealta in 2021. Mar thoradh ar an obair chianda agus athrú pearsanra in Oifig an Ard-Aighne, aistríodh go páirteach an sraith 'SR' dá cuid don bhliain 1991. Rinne an Oifig an chéad aistriú taifead faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018.

D'aistrigh Oifig Ard-Rúnaí an Uachtaráin an t-aistriú do 2020 in 2021 mar gheall ar an bpaindéim agus daoine a bheith ag obair go cianda. Tá achoimre ar na taifid a forshealbhaíodh i bhFoscúbhinn C.

Taifid arna bhforshealbhú ó fhoinsí eile

- 3.36** Féadfaidh an Chartlann Náisiúnta taifid a fháil freisin ó fhoinsí eile, poiblí agus príobháideach, trí cheannach, deonachán, tiomnú nó iasacht de réir ailt 2(1)(c) agus 4(1)(f) den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986. Arís le linn 2021, fuair an Chartlann Náisiúnta líon méadaithe tairiscintí de thaiscí príobháideacha. Fuarthas líon beag forshealbhuíthe a chomhlíon na treoirlínte i mBeartas Fála na Cartlainne Náisiúnta agus arbh fhéidir cóiríocht a chur ar fáil dóibh. Tá achoimre ar na taifid a forsealbhaíodh i bhFoscúbhinn C.

Oiliúint maidir le taifid a aistriú

- 3.37** Cuireann Ábhair Chartlainne agus Seirbhísí Rialtais oiliúint ar fáil do Ranna Rialtais, comhlachtaí sceidealta agus na cúirteanna maidir le taifid a ullmhú lena n-aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta. Cuireann foireann ón Aonad Taifead Reatha agus Aonad Bainistithe Ábhar Cartlainne de chuid an Rannáin Ábhar Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais an leathlae oiliúna i láthair. Mar thoradh ar na seisiúin oiliúna seo, tá feabhas tagtha ar chaighdeán na n-aistrithe go dtí an Chartlann Náisiúnta agus ar an gcumarsáid idir státseirbhísigh agus foireann san Aonad Bainistithe Ábhar Cartlainne. Le linn 2021, leathnaigh Ábhair Chartlainne agus Seirbhísí Rialtais an clár oiliúna chun réamhrá a áireamh maidir leis an gChartlann Náisiúnta agus athlonnú taifead chun caomhnú fadtéarma a chinntiú. Is go cianda a cuireadh oiliúint ar fáil le linn 2021. Seoladh líon níos lú seisiún oiliúna maidir le taifid a aistriú le linn na bliana mar go raibh foireann sna Ranna Stáit ag obair go cianda.

Bainistiú Cairteanna

Cuireadh oiliúint ar fáil do na Ranna seo a leanas:

- An Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta
- An Roinn Dlí agus Cirt
- An Roinn Gnóthaí Eachtracha

Réamhamharc do na Meáin ar thaifid arna scaoileadh in Eanáir 2022

3.38

Gach mí Nollag, cuirtear roghnúchán de thaifid 30 bliain atá le scaoileadh ag Ranna Stáit agus comhlachtaí sceidealta an mhí Eanáir dár gcionn ar fáil d'ionadaithe na meán ag réamhamharc sa Seomra Léitheoireachta.

3.39

Mar gheall ar phaindéim Covid-19 agus chun ceanglais an Rialtais maidir le scaradh sóisialta a chomhlíonadh, b'éigean dúinn líon na n-iriseoirí sa Seomra Léitheoireachta a laghdú. Fadaíodh an réamhamharc do na meáin go dtí seacht lá seachas an gnáth réamhamharc trí lá chun a chinntiú go raibh am ag na hiriseoirí an líon méadaithe comhad a bhain le nithe Angla-Éireannacha a bhí le scaoileadh faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018 a scrúdú. Tugadh isteach nósanna imeachta nua chun timpeallacht slán a sholáthar don fhoireann agus do na hiriseoirí araon.

3.40

Cuireadh cosc ar aon fhaisnéis ó na taifid a cuireadh ar fáil don réamhamharc do na meáin a fhoilsiú nó a chraoladh roimh 00:01 Dé Céadaoin an 28 Nollaig 2021.

Tacaíocht don Rialtas agus seirbhísí poiblí

3.41

Le linn 2021, lean foireann an Rannáin Ábhar Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais de thacaíocht a chur ar fáil do chomhghleacaithe ar fud na státseirbhíse agus na seirbhíse poiblí agus do chomhghleacaithe laistigh den Chartlann Náisiúnta trí cheisteanna ar réimse fairsing saincheisteanna a fhreagairt. Orthu seo bhí rochtain ar thaifid, ceisteanna taighdeora maidir le bailiúcháin shonracha, tacaíocht do chartlannaithe Roinne agus d'fhoireann Roinne.

Bainistiú Cairteanna

3.42 Le linn 2021, tionóladh cruinnithe leis na comhlachtaí seo a leanas:

- An Roinn Sláinte
- Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí
- An Rialálaí Carthanais
- Tailte Éireann
- An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige
- Na Coimisinéirí Ioncaim
- An Roinn Dlí agus Cirt

3.43 Chonaic an Rannán Ábhar Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais, mar an gcéanna le gach rannán agus aonad oibríochta sa Chartlann Náisiúnta, méadú suntasach ar fhiosruithe ríomhphoist le linn 2021 agus freagraíodh iad go pras trínár struchtúir oibre chianda agus chumaiscthe.

4

Cairteanna a Stóráil, a Chaomhnú agus a Bhuanú

Cairteanna a Stóráil, a Chaomhnú agus a Bhuanú

- 4.1** Is é Cúram Bailiúchán an t-aonad gnó sa Chartlann Náisiúnta atá freagrach as stóráil, caomhnú agus buanú cairteanna a bhainistiú. Tá sé ar cheann de dhá aonad, in éineacht le Seirbhísí Poiblí (féach Alt 5 thíos) dá gcomhdhéantar an Rannán Cúraim Bailiúchán agus Seirbhísí Poiblí atá faoi cheannas ag Coimeádaí.
- 4.2** In 2021, is Caomhnóir Sinsearach agus Cartlannaí Sinsearach, dhá chartlannaí, Oifigeach Feidhmiúcháin amháin agus trí Oifigeach Cléireachais a bhí ar an bhfoireann san aonad Cúraim Bailiúchán. I mí Aibreáin 2021, d'éirigh cartlannaí amháin as an gCartlann Náisiúnta. I mí Dheireadh Fómhair 2021, d'aistrigh Oifigeach Cléireachais amach as an rannán agus aistríodh Oifigeach Cléireachais as Roinn eile. I mí na Samhna, d'aistrigh an tOifigeach Feidhmiúcháin isteach sa rannán. Tá dhá Oifigeach Cléireachais sa rannán. Ina theannta sin, bíonn an Príomh-Oifigeach Seirbhísí agus Oifigigh Seirbhíse rannpháirteach in obair Chúram Bailiúchán trí chairteanna a chur ar sheilfeanna agus a athphacáil agus cairteanna a thabhairt ar aird as stórais agus a chur ar ais iontu nuair a theastaíonn siad lena n-úsáid ag an bpobal sa Seomra Léitheoireachta agus ón bhfoireann. Bíonn Oifigigh Seirbhíse ar dualgas freisin ar urlár na talún chun fáiltiú roimh chuairteoirí agus roimh chonraitheoirí agus chun cabhrú leo agus gabhann siad do dhualgais slándála agus sábháilteachta dóiteáin. I mí na Samhna 2021, d'éirigh dhá Oifigeach Seirbhíse as agus ceapadh dhá Oifigeach Seirbhíse nua ó phainéal a cruthaíodh i mí na Nollag 2020.
- 4.3** Is é an Caomhnóir Sinsearach an t-aon ghairmí atá ag feidhmiú feidhmeanna buanúcháin (féach 4.19 thíos).

Cairteanna a Chaomhnú

- 4.4 Tá caomhnú cairteanna ar cheann de na príomhfheidhmeanna reachtúla atá ar an gCartlann Náisiúnta. Baineann an fhreagracht sin le hobair gach duine den fhoireann agus caitear mórchuid d'am oibre na foirne leis sin agus is gá acmhainní a chaitheamh leis go leanúnach.
- 4.5 Déantar gach forshealbhúchán nua taifead a phacáil i mboscaí ar chaighdeán cartlannaíochta gan aigéad agus seiceáiltear iad sula gcuirtear ar sheilfeanna iad chun go seachnaítear aon riaráiste taifead arna chruthú sa todhchaí a mbeidh gá le beart ina leith. Tarlaíonn gnéithe den obair athphacála agus athchurtha i mboscaí go leanúnach i gcaitheamh na bliana. Déantar obair speisialta bhuanúcháin – lena n-áirítear cairteanna a chur i mboscaí – ar shealbhúcháin atá ann cheana freisin. Baineann tionscadail eile le seiceáil iomlán a dhéanamh ar bhailiúcháin agus iad a chur in iatáin agus i mboscaí nua ansin. Ar na tasacanna oibre eile, áirítear doiciméid a réamhphacáil i mboscaí agus iad a mheasúnú maidir leis an obair ina leith agus faisnéis a ghabháil chun obair sa todhchaí a phleanáil. Cuirtear oiliúint ar an bhfoireann maidir le cairteanna a láimhseáil chun iad a chaomhnú.
- 4.6 Cuireadh aistrithe bliantúla de thaifid ó Ranna Stáit agus ó chomhlachtaí eile a raibh tuairim is 1,743 bosca cartlainne iontu ar sheilfeanna sa taisclann i Sráid an Easpaig agus sa taisclann sna Ceithre Chúirt. I mí an Mhárta agus Aibreáin 2021, bhí an Cartlannaí Sinsearach ar an láthair chun aistriú taifead ó na Seomraí Forshealbhúcháin in aice leis an trádstóras a bhainistiú. Bhí foireann ón Aonad Stórála agus Caomhnú Ábhar Cartlainne i láthair chun boscaí a eagrú, a phacáil agus a chur ar phailléid chun iad a aistriú chuig stóras lasmuigh den láthair. Bhí foireann ó Ábhar Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais ag obair le linn na tréimhse dianghlása sin freisin chun taifid a shainaithint, a athlonnú agus a aistriú roimh a thosóidh obair ar an Tionscadal Taisclainne Cartlainne. In 2021, aistríodh 4,850 bosca breise go dtí stóras lasmuigh den láthair chun spás seilfe a chruthú d'aistrithe bliantúla 2021 a ghlacadh isteach.
- 4.7 Ceannaíodh boscaí cartlainne agus comhaid chartlainne– lena n-áirítear boscaí saincheaptha le haghaidh imleabhair agus ítimí mórthomhais.
- Obair chaomhnúcháin i Sráid an Easpaig**
- 4.8 Bhí próiseáil leanúnach ar thaifid Choimisinéirí an Oideachais Náisiúnta ón 19ú haois mar chuid de na gníomhaíochtaí caomhnúcháin a cuireadh i gcrích in 2021 mar aon le deontais thiomnacha a athphacáil. Rachaidh an dara píosa oibre sin ar aghaidh ar feadh cúpla bliain.

Cairteanna a Chaomhnú

Obair chaomhnúcháin sna Ceithre Chúirteanna

- 4.9 Leanadh ar aghaidh leis an obair mhórsála a bhaineann le pacáil chaomhnúcháin a dhéanamh ar chairteanna sna Ceithre Chúirteanna, obair a tosaíodh in 2010 i dteannta athchóiriú ar an bhfoirgneamh. In 2021, leanadh de chairteanna a athphacáil i mboscaí de cháilíocht cartlainne gan aigéad. Áiríodh san obair sin doiciméid a bhí i mbeartanna roimhe sin nó i mboscaí nach de cháilíocht cartlainne iad. Leanadh ar aghaidh leis an obair chun doiciméid chúirte mórfhormaíde go háirithe a eagrú, a shocrú, a liostú agus a athphacáil cé gur chuir srianta Covid-19 isteach go mór ar láithreacht san áit oibre ó Eanáir go Bealtaine.

Micreascannáin chaomhnúcháin a stóráil

- 4.10 Déantar na máistirchóipeanna de mhicreascannáin caomhnúcháin de chuid na Cartlainne Náisiúnta a stóráil i saoráid stórála na RA atá lonnaithe i Leabharlann Náisiúnta na Breataine Bige in Aberystwyth.

Plean Tubaiste

- 4.11 Nuashonraíodh Plean Tubaiste na Cartlainne Náisiúnta i mí an Mhárta 2021. Mar gheall ar phaindéim Covid-19 agus na srianta ar a bheith i láthair san áit oibre, tionóladh an seisiún oiliúna bliantúil maidir leis an bplean tubaiste leis an bhFoireann Athshlánaithe Bailiúchán ar líne i mí Bealtaine 2021. Suiteáladh pacáí breise trealaimh cosanta pearsanta agus ábhair riachtanacha chun teagmhas uisce a chuimsiú sna Ceithre Chúirt agus sa trádstóras i mBaile an Bhreáigh.

Seilfliostú

- 4.12 Tá an obair a bhaineann le seilfliostú chun ionad stórála doiciméad a thaifeadadh bunriachtanach chun orduithe ar líne a éascú agus leanadh ar aghaidh le taifeadadh uathoibrithe aistriú doiciméad sna limistéir stórála cairteanna i Sráid an Easpaig. Mar sin féin, tá dul chun cinn na hoibre sin á mhoilliú agus acmhainní foirne agus beidh tionchar ag moill ar shonraí ionaid a nuashonrú ar tháirgeadh taifead don phobal sa Seomra Léitheoireachta.

Ullmhúcháin chun an Tionscadal Taisclainne Cartlainne a thosú

- 4.13 Thugas tuairisc roimhe seo ar an Tionscadal Taisclainne Cartlainne lena dtabharfar stóras cartlainne a bheidh tógtha le sainchuspóir a bheidh ar chaighdeán idirnáisiúnta don Chartlann Náisiúnta laistigh den struchtúr trádstórais i Sráid an Easpaig. Nuair a chríochnófar an chéad chéim den obair sin – stóras a sholáthar ar dhá leibhéal – cinnteofar go mbeidh spás leordhóthanach stórála ann chun glacadh le haistrithe ó Ranna go dtí 2040 ar a laghad. Déanfar socrú freisin leis na hoibreacha foirgníochta don chéad chéim chun an stóras a leathnú sa todhchaí chun go gcuirfear trí leibhéal stórais eile ar fáil i gcaitheamh ama.

Cairteanna a Chaomhnú

Tá an tionscadal foirgníochta á mhaoirsiú ag Oifig na nOibreacha Poiblí le hionchur gairmiúil cartlainne ón gCartlann Náisiúnta. Tá foireann deartha bunaithe ó 2016. Eisíodh iarraidh ar thairiscintí don fhoirgníocht i mí Dheireadh Fómhair 2019. Lorgaíodh tairiscintí maidir le seirbhísí cúltaca speisialtóireachta le linn 2020 ach cuireadh moill ar an bpróiseas tairisceana go foriomlán don Tionscadal Taisclainne Cartlainne de bharr srianta mar gheall ar Covid-19.

- 4.14 D'aimsigh OOP cóiríocht mhalartach lasmuigh den láthair in 2017 chun cairteanna arna stóráil sa trádstóras i Sráid an Easpaig a lonnú inti, agus dá bhrí sin éascaíodh tús a chur leis na hoibreacha foirgníochta don Tionscadal Taisclainne Cartlainne. Tá an chóiríocht mhalartach sin comhdhéanta de bhoghtaí i saoráid tráchtála stórála taifead agus trádstóras ar leithligh a bheidh le bainistiú ag an gCartlann Náisiúnta. In 2021, cuireadh próiseas tairisceana i gcrích chun tuilleadh spáis stórála lasmuigh den láthair a aimsiú i saoráid tráchtála stórála taifead chun aistrithe taifead Ranna go dtí an Chartlann Náisiúnta a éascú. Mar thoradh ar an bpróiseas tairisceana sin, áirithíodh boghta breise ina mbeidh spás le haghaidh 5,000 gnáthbhosca cartlainne. Faoi dheireadh 2021, bhí spás le haghaidh 45,000 gnáthbhosca cartlainne nó a gcoibhéis ag an gCartlann Náisiúnta, arna stóráil i stóras tráchtála taifead.

Cairteanna a Chaomhnú

Deisiú caomhnúcháin

4.15

Tugann seirbhísí buanúcháin tacaíocht maidir leis na gníomhaíochtaí lárnacha atá riachtanach chun sealbhúcháin na Cartlainne Náisiúnta a chaomhnú go fadtéarmach. Sa bhliain 2021, tugadh ár ndúshlán ar bhealaí gan choinne chomh maith le hathrú mór ar chleachtas oibre. D'ainneoin sin, baineadh go leor spriocanna amach agus tharla dul chun cinn san obair i réimsí éagsúla. Buanaíodh taifid arna n-iarraidh ag taighdeoirí le haghaidh rochtain ar líne agus le foilsiú sula ndearnadh iad a dhigitiú.

Buanaíodh na doiciméid a roghnaíodh le háireamh sa taispeántas 'An Conradh, 1921: Taifid ó na Cartlanna' le linn 2021. Sa chéad chéim den tionscadal, bhí an Caomhnóir Sinsearach mar chuid den fhoireann choimeádta. Chun an tionscadal seo a sheachadadh go rathúil bhí obair i gceist in éineacht le dearthóirí, soláthraithe, staraíthe, eagarthóirí, coimeádaithe agus conraitheoirí, institiúidí iasachtaí agus comhpháirtithe ábhair tionscadal, an Leabharlann Náisiúnta, an Chartlann Mhíleata agus Cartlann Choláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath.

Rinneadh go leor oibre freisin ar thaifid a tarrtháladh tar éis thine 1922 lenar díthíodh Oifig Taifead Poiblí na hÉireann. An Coimeádaí Sinsearach a mhaoirsigh agus a bhainistigh an tionscadal chun na hábhair a raibh damáiste dóiteáin déanta dóibh a chaomhnú. Bhain próiseas ilsrathach buanúcháin leis sin, lenar éascaíodh ábhar na ndoiciméad a aisghabháil ach idirghabháil fhisiciúil a íoslaghdú.

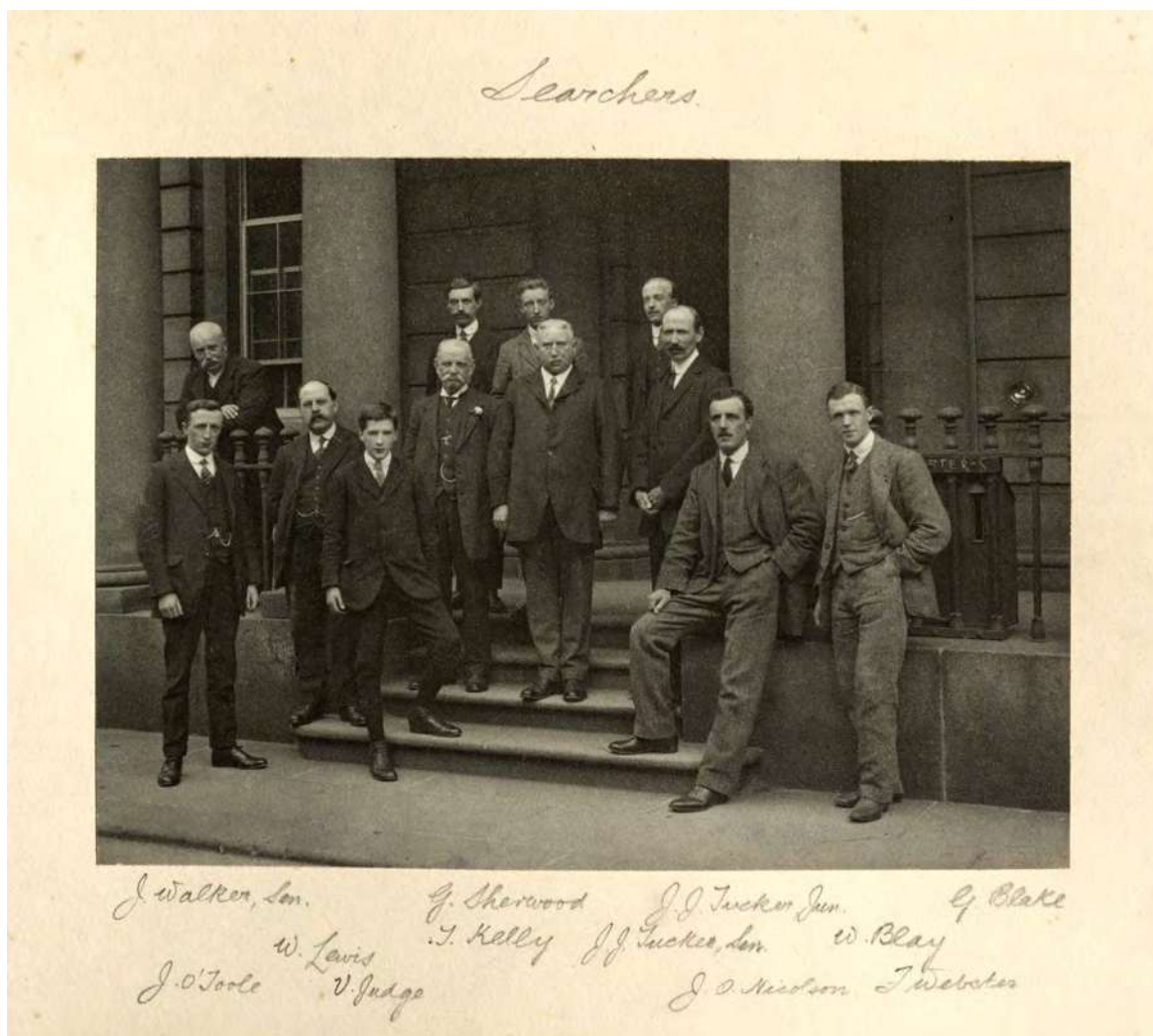
Cairteanna a Chaomhnú

Fuarthas tuilleadh tacaíochta chun an obair bhuanúcháin a dhéanamh ón tionscadal Thar 2022 Amach agus rinneadh dul chun cinn suntasach san obair d'ainneoin srianta Covid-19 ar láithriú san áit oibre.

- 4.16** An Coimeádaí Sinsearach a rinne an obair go léir maidir le measúnacht, suirbhéireacht agus pleanáil mar aon le cóireálacha a chur i gcrích. Bhí tacaíocht san áireamh don obair a bhí ar siúl ag an Aonad Digitithe agus Seirbhísí Poiblí chun ábhar a ullmhú le haghaidh taighde, athghrafaic agus taispeántais.
- 4.17** Bhainistigh an tAonad Caomhnúcháin an cúram agus an chothabháil maidir leis an trealamh speisialaithe sna seomraí oibre caomhnúcháin (4.3.1 agus 4.4) agus i seomra oibre 2.6.2. I mí Dheireadh Fómhair 2021, cheannaigh an tAonad Caomhnúcháin Memmert HPP260, coimeádán éiceolaíoch buan-aeráide chun rialú cruinn a sholáthar ar theocht agus bogthaise le linn doiciméid a bhogthaisiú. Tá na modheolaíochtaí beachtaithe agus doiciméadaithe agus bhí toradh an-rathúil ann maidir leis an obair ar phárdhoiciméid.
- Faireachán timpeallachta**
- 4.18** Soláthraíonn ár gcóras faireacháin sonraí ardcháilíochta faoin teocht agus an bhogthaise choibhneasta. Le linn 2021, léiríodh nach raibh an timpeallacht sa dá fhoirgneamh ag teacht leis na caighdeáin is gá. Cuireadh i gcrích freisin cothabháil ar an trealamh faireacháin timpeallachta sna taisclanna i Sráid an Easpaig agus sna Ceithre Chúirt araon. Ceannaíodh monatóirí le haghaidh na saoráidí stórais lasmuigh den láthair.
- 4.19** Tugadh comhairle maidir le roinnt tionscadail a bhain le bailiúcháin a raibh foireann eile ag obair orthu agus do Ranna agus comhlachtaí Stáit, lena n-áirítear an Phríomh-Oifig Staidrimh, an Oifig Luachála, Coimisiún na Talún agus Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann maidir le hobair le bailiúcháin chartlainne de thaifid stairiúla leochaileacha.
- 4.20** Lean cruinnithe seachtainiúla ar aghaidh le linn 2021 den líonra a bunaíodh in 2020 le ceannasaithe sna Ranna Caomhnúcháin in Oifig na dTaifead Poiblí i dTuaisceart Éireann, Taifid Phoiblí na hAlban, Leabharlann Náisiúnta na hAlban agus Leabharlann Náisiúnta na Breataine Bige. Tionóladh na cruinnithe gairide sin chun faisnéis agus sonraí taighde a mhalartú a bhain leis na dúshlán ó Covid-19 do na bailiúcháin atá againn i dtéarmaí shláinte agus sábháilteacht na foirne agus an phobail.

Cairteanna a Chaomhnú

- 4.21 Lean an rannchuidiú le gníomhaíochtaí caidrimh na Cartlainne Náisiúnta trí ailt a fhoilsiú i gcló agus ar líne, cur i láthair ag comhdhálacha agus ag ócáidí ar líne. Thug foirne scannán roinnt cuairteanna ar an Aonad Caomhnúcháin in 2021 agus choimisiúnaigh an Chartlann Náisiúnta gearrscannán don láithreán gréasáin chun taispeántas an Chonartha a chur chun cinn.

Baill foirne a rinne cuardaigh sna taifid in Oifig
Taifead Poiblí na hÉireann.

Chartlann Náisiúnta, PROI/Albam Mills

RESS

UNCIL OF THE

ERATION

THE

NATION.

tion—a voice calls you from
ations mingles with your old
WAKE! If your cause must be
they shall not be wanted,
nds have been already
ne with a proud
pe—**HOPPE**
ppri-

An Seomra Léitheoireachta

- 5.1 Is é an tAonad Seirbhísí Poiblí an t-aonad gnó atá freagrach as cairteanna atá á sealbhú ag an gCartlann Náisiúnta a chur ar fáil lena n-íniúchadh ag an bpobal sa Seomra Léitheoireachta i gceannoifig na Cartlainne ar Shráid an Easpaig. Is cuid é den Rannán Chúram Bailiúchán agus Seirbhísí Poiblí.

In 2021, Cartlannaí Sinsearach agus foireann ar a raibh trí chartlannaí agus trí Oifigeach Cléireachais a bhí sa bhFoireann Seirbhísí Poiblí.

Bíonn an Seomra Léitheoireachta ar oscailt don phobal ón 10.00am go dtí a 5.00pm ó Luan go hAoine, ach amháin ar laethanta saoire poiblí agus ar feadh tréimhse cúig lá freisin gach mí Nollag chun an réamhamharc bliantúil do na meáin ar thaifid Roinne 30 bliain d'aois atá le scaoileadh don phobal an mhí Eanáir dár gcionn a éascú (féach 3.39 thuas).

Chuir paindéim Covid-19 isteach go mór ar ár seirbhísí in 2021 agus bhí an Seomra Léitheoireachta dúnta don phobal ó thús 2021 go dtí gur athosclaíodh é i mí Bealtaine 2021.

- 5.2 Coinnítear na cairteanna i limistéir stórála atá slán agus cuireann an fhoireann an t-ábhar ar fáil lena scrúdú ar iarraidh chuige sin ó thaighdeoir nó ó léitheoir a bhfuil Ticéad Léitheora bailí aige nó aici. Tá áiseanna fála ar na cairteanna ar fáil ar rochtain oscailte sa Seomra Léitheoireachta nó ar líne ag www.nationalarchives.ie.

Líon na gcuariteanna

- 5.3 In 2021, the total number of researchers using the Reading Room during In 2021, ba 1,724 an líon iomlán taighdeoirí a d'úsáid an Seomra Léitheoireachta le linn na n-uaireanta oscailte thar thréimhse 7 mí a raibh géarshrianta ar uaireanta oscailte agus líon cuairteoirí i bhfeidhm. Tá sé sin inchurtha síos do chineál srianta na seirbhíse a d'fhéadfaí a chur ar fáil faoi shrianta Covid-19. Forbraíodh córas áirithinte ar líne chun an Seomra Léitheoireachta a úsáid in 2020 chun an líon daoine a rialú de réir na dtreoirilínte sláinte poiblí. Leis sin, ligeadh do dhaoine den phobal áit a áirithint ar laethanta áirithe oscailte poiblí agus teorannaíodh líon iomlán na dtaighdeoirí go deichniúr. Laghdaíodh laethanta oscailte an tSeomra Léitheoireachta freisin go dtí an Luan, an Mháirt, an Déardaoin agus an Aoine le huaireanta oibríochta idir 10.30am agus 12.30pm agus 2.00pm agus 4.00pm. Nuair a baineadh na srianta i mí Dheireadh Fómhair 2021, bhíomar in ann athoscailt arís ar feadh cúig lá sa tseachtain idir 10am-5pm agus cead ag líon léitheoirí gan teorainn teacht isteach.

An Seomra Léitheoireachta

- 5.4 Go pointe áirithe, bhí an soláthar ar líne ina chúiteamh ar an dúnadh poiblí agus léirítear an méid sin sna staidreamh maidir le cuairteanna ar na láithreáin ghréasáin éagsúla mar aon le cláir ar líne.
- 5.5 Ní foláir d'iarrthóir ar Thicéad Léitheora cruthúnas céannachta agus seoladh poist a chur ar fáil. I mí Iúil 2020, bhunaíomar iarratas ar líne ar Thicéad Léitheora atá in úsáid agus lena gcomhchuibhítear próiseas na dTicéad Léitheora. Tugadh na ceanglais sin isteach in 2013 mar bheart slándála agus tá siad i gcomhréir leis an dea-chleachtas i gcartlanna agus i leabharlanna eile. Ina theannta sin, ní foláir d'iarrthóir ar Thicéad Léitheora admháil a shíniú go bhfuil an fógra aslonnaithe éigeandála léite mar aon le gealltanais cosanta sonraí agus dearbhú cóipchirt. Ní foláir do Léitheoirí ar mian leo Wi-Fi a úsáid sa Seomra Léitheoireachta beartas um úsáid inghlactha a shíniú freisin agus ní foláir dóibhsan ar mian leo grianghraif a ghlacadh iarratas a dhéanamh chuig an gCartlannaí Dualgais tríd an bhfoirm chuí a chomhlánú. Bhí 1,103 iarratas ann ar Thicéad Léitheora in 2021, méadú suntasach ar an 638 Thicéad Léitheora a eisíodh le linn 2020.

Cairteanna arna n-iniúchadh sa Seomra Léitheoireachta

- 5.6 In 2021, bhreathnaigh léitheoirí ar 12,475 doiciméad cartlainne ar an láthair sa Seomra Léitheoireachta. Freagraíonn sé sin do mhéadú ar fhiigiúr 2020, fiigiúr 7,696 doiciméad a iniúchadh; líon ar laghdú é áfach

An Seomra Léitheoireachta

ar fhigiúirí roimh Covid mar go raibh an Seomra Léitheoireachta dúnta don phobal ó Eanáir go Bealtaine agus srianta ar láithreacht ag taighdeoirí i bhfeidhm.

Cairteanna i stóras tráchtála a thabhairt ar aird

- 5.7 In 2021, ordaíodh 609 taifead cartlainne ó stóras lasmuigh den láthair i saoráid stórais tráchtála taifead lena n-úsáid ag léitheoirí sa Seomra Léitheoireachta. Cé gur méadú é sin ar líon 2020, is laghdú suntasach an figiúr sin ar an líon a tugadh ar aird ó stórais lasmuigh den láthair in 2019, mar gheall ar an Seomra Léitheoireachta a bheith dúnta. Baineann go leor oibre le cairteanna a fháil ó stóras lasmuigh den láthair: ní foláir iad a dhoiciméadú go cúramach agus baineann dlúthshaothair leis dá bharr sin. Cuireann sé moill ar rochtain thráthúil don phobal mar nach féidir cairteanna a thabhairt ar aird ar éileamh. Fágann sé doiciméid i mbaol réimse priacal timpeallachta le linn an idirthurais.

Cairteanna a chóipeáil

- 5.8 Faoin Acht um Chartlann Náisiúnta agus na Rialacháin, tá cead ag Ranna Stáit agus ag na cúirteanna taifid arna n-aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta a fháil ar ais i gcás go mbeidh riachtanas oifigiúil gnó ann déanamh amhlaidh. In 2021, thóg Ranna 81 doiciméad ar ais. Is figiúr é sin atá i bhfad níos ísle ná figiúr 2019 mar go raibh an tseirbhís ar fionraí ó Eanáir go Bealtaine de bharr Covid-19.

Cairteanna a chóipeáil

- 5.9 Cóipeáladh 5,603 leathanach de dhoiciméid ar iarraidh ó léitheoirí in 2021. Rinne léitheoirí cóipeanna freisin trí fheistí pearsanta a úsáid.

Cóipeanna deimhnithe

- 5.10 In 2021, cuireadh i gcrích 577 ordú ar chóip dheimhnithe a raibh 1,402 leathanach aonair i gceist leo. De bharr gur ainmníodh an tSeirbhís Chúirteanna mar sheirbhís riachtanach agus gur fhan sí ar oscailt le linn dhianghlasáil Covid-19, choimeád an Chartlann Náisiúnta seirbhís na gcóipeanna deimhnithe ar siúl le linn na tréimhse sin. Bhí an Cartlannaí Sinsearach in Cúram Bailiúchán ar an láthair le foireann bheag ar a raibh dhá Oifigeach Cléireachais chun an obair sin a chur i gcrích agus lean an Coimeádaí, Cúram Bailiúchán agus Seirbhísí Poiblí den obair a bhain le cóipeanna a fhíordheimhniú.

An Seomra Léitheoireachta

I mí Lúnasa 2021, ainmníodh sé chomhalta den fhoireann go foirmiúil mar oifigigh fíordheimhniúcháin. Ó mhí Mheán Fómhair 2021, thosaigh an Cartlannaí Sinsearach agus an cartlannaí i Stóráil agus Caomhnú Ábhair Cartlainne an obair ar chóipeanna a fhíordheimhniú.

Táillí cóipeála

- 5.11 Leagtar amach na táillí cóipeála go léir sna Rialacháin um Chartlann Náisiúnta (Táillí), 2012. Tá saoráidí íocaíochta cárta ann do dhaoine a thagann chuig an Seomra Léitheoireachta i bpearsa agus táthar ag súil le roghanna a scrúdú chun íocaíocht ar líne a dhéanamh le linn 2022.

Grianghrafadóireacht ag daoine den phobal

- 5.12 Ó 2013 i leith, athraíodh na rialacha a rialaíonn grianghrafadóireacht chun a cheadú grianghrafadóireacht (gan splanc) a dhéanamh i gcaitheamh an lae ar fad. Ní foláir do léitheoirí iarratas a dhéanamh chuig an gCartlannaí Dualgais ar chead grianghraif a ghlacadh agus ní foláir dóibh gealltanas cuí a shíniú maidir le cóipcheart. Is socrú é sin a thaitníonn le taighdeoirí ach tá an Chartlann Náisiúnta buartha i gcónaí mar gheall ar an bpriacal go ndéanfadh léitheoirí damáiste do dhoiciméid nó cur isteach orthu. Déantar foirmeacha eile grianghrafadóireachta nó scannánaíochta trí shocrú speisialta roimh ré tar éis ghnáthuaireanta an tSeomra Léitheoireachta.

- 5.13 Bhainistigh an Cartlannaí Sinsearach agus na cartlannaithe i Stóráil agus Caomhnú Cartlainne an seoladh ríomhphoist ar leith atá ann chun gach iarraidh ar íomhánna a fhoilsiú agus maidir le cóipcheart agus ceadúnú, a bhainistiú.

An tSeirbhís Ghinealais

- 5.14 Le linn 2021, lean an tSeirbhís Ghinealais de sheirbhís saor in aisce ar líne a sholáthar faoina bhféadfadh an pobal ceistneoir in-íosládáilte ón láithreán gréasáin maidir le stair teaghlaigh ag <https://www.nationalarchives.ie/genealogy/free-genealogy-advisory-service/> a chur faoinár mbráid. Tá pobal leathan á aimsiú ag an tseirbhís ar líne agus fuarthas fiosruithe ó dhaoine nach mbeadh an deis acu riamh cuairt a thabhairt ar an gCartlann Náisiúnta chun dul i gcomhairle le ginealeolaí i bpearsa.

An Seomra Léitheoireachta

Fiosruithe ón bpobal

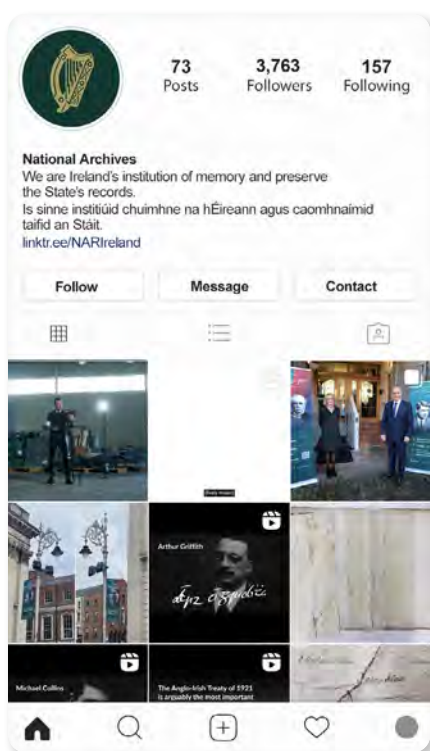
- 5.15 Dhéileáil cartlannaithe i Seirbhísí Poiblí le 5482 fiosrú in 2021. Freagraíonn sé sin do mhéadú 21% ar líon 2020. Is i bhfoirm scríofa trí ríomhphost a bhí formhór na bhfiosruithe mar gur fhág dúnadh an tSeomra Léitheoireachta gur tháinig méadú ar an gcumarsáid scríofa idir an fhoireann agus an pobal.

Na Meáin Shóisialta

- 5.16 Baineadh go leor úsáide as cuntais meán sóisialta na Cartlainne Náisiúnta ar Twitter (@NARIreland) agus Instagram (@NARIreland) araon le linn 2021 chun an pobal a choinneáil ar an eolas maidir le leanúnachas seirbhíse agus ár ngníomhaíochtaí comórtha agus caidrimh.

Faoin 31 Nollaig 2021, ba 16,000 an líon iomlán lucht leanúna ar Twitter agus 3,763 an líon iomlán lucht leanúna ar Instagram ar méadú 84.3% é.

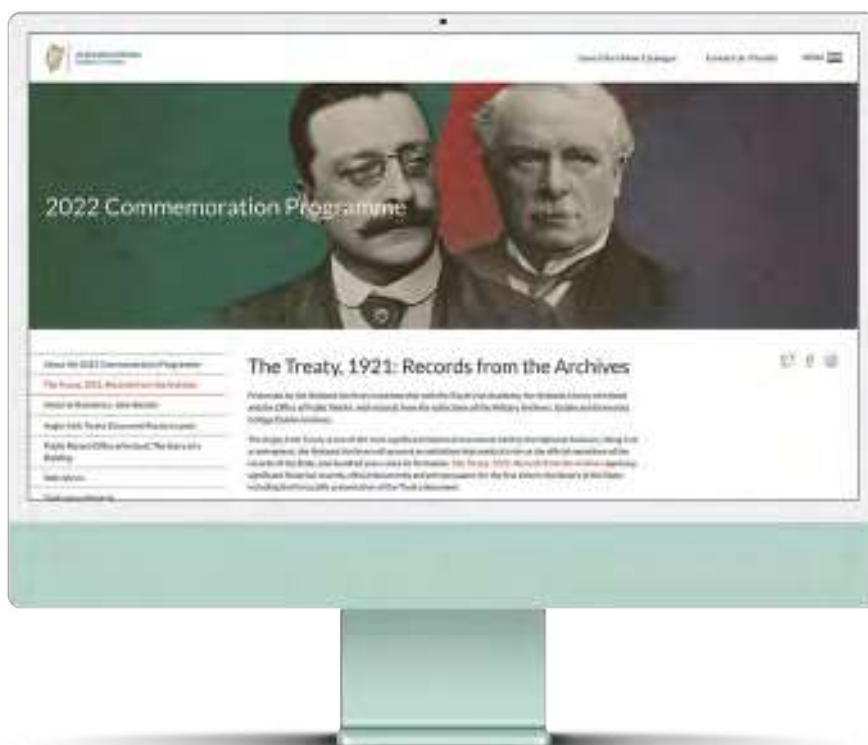
Tá ár gcainéal YouTube, ar a ndéantar léachtaí agus ócáidí taifeadta a óstú, leathnaithe agus tá 12 thaifead uaslódáilte don phobal chun féachaint orthu, aimsiú méadaithe 81.6%.

84.3%

Méadú ar líon na lucht leanúna Instagram

Láithreáin Gréasáin

Suíomh idirlín na
Cartlainne Náisiúnta -
www.nationalarchives.ie

Staidreamh úsáide

5.17 Tá deich láithreán gréasáin beo ag an gCartlann Náisiúnta anois agus taifeadh líon iomlán 8,131,409 gcuart orthu le linn 2021.

5.18 Taifeadh 891,916 chuairt ar an bpríomhláithreán gréasáin de chuid na Cartlainne Náisiúnta - www.nationalarchives.ie. Is iad na 5 thír bhunaidh is mó a ndéantar cuairt ar ár láithreán gréasáin uathu ná Éire, SAM, an Ríocht Aontaithe, an India agus an tSín. 3221 taispeáint a fuarthas ó 1122 cuairteoir uathúil ar líne ar thaispeántas fíorúil an Chonartha ag www.nationalarchives.ie/2021commemorationprogramme/treaty-virtual-tour i mí na Nollag 2021.

Scéalta ón gCartlann

5.19 Tá roinnt limistéir ar ár láithreán gréasáin ina léirítear obair Sheirbhísí Poiblí, ócáidí caidrimh, nuacht agus forbairt bailiúcháin. Leis an gcainéal YouTube, féadfar aon taifeadh ar ócáid a leabú sa láithreán, déantar an blog *Behind the Scenes* a nuashonrú go rialta agus leanadh den ghnéchlár *Document of the Month* le linn 2021. Tá tuilleadh seirbhísí ar líne á soláthar leis an láithreán gréasáin dár léitheoirí agus tá iarratas ar líne ar thicéad tugtha isteach, baintear úsáid leanúnach as an gcóras áirithinte agus an fhoirm fiosraithe ar líne.

Oideachas agus Caidreamh

5.20

Clár léachtaí

De réir mar a lean paindéim Covid-19 de bheith ag cur isteach ar ár gclár Oideachais & Caidrimh in 2021, lean an Chartlann Náisiúnta de mheáin dhigiteacha a úsáid chun go mbeadh teagmháil eadrainn agus ár lucht leanúna éagsúla agus chun cáilíocht na tairisceana ar líne a fheabhsú.

I dteannta na léiriúchán míosúil a sholáthar go fíorúil le comhpháirtithe seanbhunaithe amhail Club Cultúir na Cuideachta Cultúir agus An Chomharsanacht Náisiúnta de chuid Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, d'eagraigh an Chartlann Náisiúnta clár spreagúil dinimiciúil de léachtaí oíche i gcaitheamh na bliana agus rinne sí an céanna a óstú, agus bhí sraith speisialta de chainteanna comórtha ann ó Mheán Fómhair go Samhain 2021 mar bhuaicphointe.

De bharr go raibh beoshruith don phobal ann de na léachtaí míosúla ar líne sin, bhíodar thar a bheith idirghníomhach agus spreagadh rannpháirteachas lucht leanúna go láidir. Bhí na cainteanna dírithe ar théamaí a bhain leis an gConradh Angla-Éireannach agus óstaíodh iad i gcomhpháirt lenár gcomhpháirtithe sraithe, an Leabharlann Náisiúnta agus Acadamh Ríoga na hÉireann agus bhí painéal de chainteoirí agus d'acadóirí mór le rá páirteach ó réimse nua-stair na hÉireann agus na Breataine.

Bhí an t-údar agus láithreoir David McCullagh (RTÉ) ina mhodhnóir don chéad léacht de shraith léachtaí chomóradh an fhómhair a ndearnadh beoshruith de ón Leabharlann Náisiúnta an 23 Meán Fómhair. *'Bring me into the spotlight of a London conference': Michael Collins from Truce to Treaty*, a bhí mar theideal ar an gcaint agus is plé a bhí ann idir an tOllamh Comhlach Anne Dolan (Coláiste na Tríonóide), an tOllamh Comhlach William Murphy (Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath) agus David McCullagh maidir leis na dúshláin a raibh ar Mhicheál Ó Coileáin aghaidh a thabhairt orthu ina ról mar chomhlalta de thoscaireacht na hÉireann le linn caibidlí an Chonartha ó Dheireadh Fómhair go Nollaig 1921.

Bhí aoi speisialta ag an gcéad léacht eile – arna shruthú beo agus lucht féachana beag ó Acadamh Ríoga na hÉireann a fuair cuireadh a bheith i láthair an 28 Deireadh Fómhair – an t-iar-aire comh-aireachta de chuid RA agus an láithreoir ardphróifíle Michael Portillo agus é i gcomhrá leis an Ollamh Marie Coleman (Ollscoil na Banríona, Béal Feirste) faoi na saincheistanna a bhí ann do thoscaireachtaí na Breataine agus na hÉireann araon agus iad i mbun caibidlí an Chonartha i Londain.

Oideachas agus Caidreamh

An tOllamh Patrick Geoghegan (Coláiste na Tríonóide) a bhí ina mhodhnóir don chaint deiridh sa sraith *'The Irish Revolution and the making of a new world order: what the archives tell us'* arna shruthú beo an 23 Samhain, agus bhí díospóireacht phainéil ann idir an tOllamh Linda Connolly (Ollscoil na hÉireann, Maigh Nuad) agus an tOllamh Fearghal McGarry (Ollscoil na Banríona, Béal Feirste) maidir le cad atá le rá ag cairteanna faoi na smaointe a bhí ag na mná agus na fir a thóg náisiún na hÉireann agus conas a múnlaíodh iad sa domhan nua a tháinig chun cinn tar éis an Chéad Chogaidh Domhanda agus réabhlóid na hÉireann.

5.21

Oíche Chultúir

Tar éis dúinn rannchuidiú i bhfoirm físeáin in 2020, d'óstaigh an Chartlann Náisiúnta, don Oíche Chultúir, 2021, an léacht fíorúil *'How to create your family tree'* arna cur i láthair ag an nginealeolaí gairmiúil Tony Hennessy (AGI). Bhí spéis ag go leor san ábhar sin mar a léiríodh sa lucht féachana mór idirnáisiúnta a bhí ag féachaint ar an ócáid anamúil sin agus a bhí idirghníomhach léi.

National Archives, Ireland
@NARIreland

We've just got started with our 'How to create your family tree' online talk for @CultureNightDub by Tony Hennessy @AccGenIreland and learning lots already! #CultureNight

17 September 2021

16

Oideachas agus Caidreamh

5.22 Seimineár idirnáisiúnta – ‘Protecting the public record’

D’óstaigh an Chartlann Náisiúnta seimineár maidir le reachtaíocht chartlainne dar teideal ‘Protecting the public record: models of international best practice’ an 23 Meitheamh 2021. Beoshruth ón gCartlann Náisiúnta féin a bhí i gceist agus páirteach san ócáid bhí Cartlann na Nua-Shéalainne, Cartlann Náisiúnta na Danmhairge agus Taifid Phoiblí na hAlban mar aon leis an gCartlann Náisiúnta féin, a bhreithnigh conas a théann reachtaíocht i bhfeidhm ar chumas na gcartlann náisiúnta taifid agus faisnéis phoiblí a chosaint ón am a chruthaítear iad. Bhí an seimineár dírithe ar chartlannaithe gairmiúla, bainisteoirí taifead agus cinnteoirí rithábhachtacha sna hearnálacha poiblí agus príobháideacha araon agus mealladh 350 rannpháirtí ar fud an domhain.

Is bealach fíorthábhachtach iad na gníomhaíochtaí sin go léir chun ár seirbhísí a chur chun cinn agus ár bpróifíl phoiblí a mhéadú agus cumasaítear dúinn, agus muid ag óstú ócáidí ar líne, ár lucht féachana a éagsúlú agus an t-aimsíú geografach a leathnú tuilleadh ar fud an domhain, rud a léiríodh nuair a chláraigh os cionn 3,000 duine le haghaidh ócáidí éagsúla i gcaitheamh na bliana.

5.23 Ealaíontóir Cónaithe

Tar éis glao oscailte ar thograí a bheith ann, cheap an Chartlann Náisiúnta John Beattie mar Ealaíontóir Cónaithe mar chuid de Chlár na Deich mBliana de Chomórthaí Céad Bliain. Tá an clár sin deartha chun tacú le scrúdú ar thuairimí nua maidir le hábhar cartlainne a bhaineann leis an tréimhse 1921–1923 trí shaothar ealaíona nua agus bunaidh a chruthú.

Le togra John Beattie, ‘Reperforming State Memory’ déantar iarracht bailiúchán nua saothair a chruthú trí scéalta agus ócáidí stairiúla agus cultúrtha ón tréimhse 1921 – 1923 a chur i láthair arís agus a bheochan, ag baint úsáid as bailiúcháin na Cartlainne Náisiúnta agus trí phróiseas athchruthaithe staire agus cultúir. Fad a bheidh sé i mbun an phoist, cuirfidh Beattie sraith cainteanna poiblí i láthair ina dtabharfaidh sé tuairisc ar a thaithí agus é ag obair mar Ealaíontóir Cónaithe sa Chartlann Náisiúnta, a phróiseas taighde agus an cur chuige atá aige maidir le saothar nua a chruthú mar chuid de chlár an Ealaíontóra Cónaithe.

5.24 Cuairt ó David Norris

Thug an Seanadóir David Norris cuairt ar an gCartlann Náisiúnta chun féachaint ar thaifid a bhain lena chás suntasach in 1988 sa Chúirt Eorpach um Chearta an Duine, *David Norris v Ireland*. Tá na taifid á dtaispeáint go poiblí den chéad uair mar chuid de Mhí an Bhróid i mí an Mheithimh 2021.

6 Áiseanna Fála agus Digitíú

TÁIL ÉIREANN.

IRISH DELEGATION OF PLUNKETTESHARRIS
SECRETARIAT

2

11 10-21

2 E 6 10 11

The meeting to-day has left on my mind the impression that the English Government is anxious for peace and also that this question of naval defence is the sort of subject which is a final one of them - that they believe it vital to their lives.

The question of the crew and whether it will arise when they do the work will be rough. Today they were amiable and both sides were quite polite to each other. The report however was that what occurred. But of course, the discussion was not very much of interest, comment, and instruction. L. J. is a remarkably quiet and quiet man, but on the whole, we have secret to-day all in all.

Áiseanna Fála

6.1 Is ceann de phríomhfheidhmeanna na gcartlannaithe san Aonad Bainistithe Ábhar Cartlainne áiseanna fála a chruthú lena ndéantar faisnéis thuairisciúil a sholáthar maidir le taifid chartlainne agus chun cuardach agus aisghabháil a éascú d'úsáideoirí agus don fhoireann. Cuirtear na háiseanna fála sin ar fáil i gcóip chrua sa Seomra Léitheoireachta agus ar líne ar an láithreán gréasáin.

- 6.2** Baintear úsáid sa Chartlann Náisiúnta as bogearraí catalógaithe ar leith chun an obair a dhéantar lena áiseanna fála a bhainistiú, lena n-áirítear iad a sheachadadh go díreach ón gcóras catalógaithe go dtí láithreán gréasáin na Cartlainne Náisiúnta.
- 6.3** Tá roinnt gníomhaíochtaí a dhéantar sa Chartlann Náisiúnta a bhaineann le háiseanna fála a ullmhú, ó thuairiscí a leathnú agus comhthéacs a chur ag gabháil le taifid arna n-aistriú ag Ranna agus na cúirteanna, bailiúcháin de chairteanna nach raibh catalógaithe cheana a liostú agus áiseanna leagáide fála i gcruachóip a aistriú go dtí formáid dhigiteach. Déantar an obair sin i gcomhréir le caighdeán tuairiscithe idirnáisiúnta na Comhairle Idirnáisiúnta um Chartlanna, Treoirlínte na hÉireann maidir le Tuairisc Chartlainne agus treoir stíle eagarthóireachta na Cartlainne Náisiúnta.
- 6.4** Mar a tharla in 2020, bhain an fhoireann san Aonad Bainistithe Cartlainne úsáid as an tréimhse dianghlasála idir mhí Eanáir agus mí Bealtaine 2021 agus iad ag obair ón mbaile chun ullmhúchán a dhéanamh maidir le áiseanna fála leagáide i gcruachóip a thiontú go formáid digiteach. Leis an tiontú sin, cumasófar na sonraí a uaslódáil isteach i gcatalóg ar líne an láithreáin gréasáin, agus beidh rochtain níos éasca ann ar shealbhúcháin na Cartlainne Náisiúnta. Maidir le luath-áiseanna fála a bhaineann le cairteanna Ranna Stáit ón gcéad scaoileadh taifead in 1991, i gcoitinne níl siad ar fáil ach le féachaint orthu sa Seomra Léitheoireachta. Sa tslí chéanna, níl formhór na n-áiseanna fála a bhaineann le forshealbhúcháin phríobháideacha ach ar fáil i gcruachóip. Rinne an fhoireann áiseanna fála a athiontráil i scarbhileoga *Excel*, chun nuashonrú agus eagarthóireacht a dhéanamh ar an tuairisc chartlainne chun a chinntiú go bhfuil an tuairisc i gcomhréir le caighdeán tuairiscithe idirnáisiúnta na Comhairle Idirnáisiúnta um Chartlanna agus Treoir Stíle an tí. I ngnáthdhálaí, is beag deis a bhíonn ann don tasc am-íditheach sin. Le linn 2021 áfach, rinne foireann a bhí

Áiseanna Fála

ag obair go cianda ón mbaile áiseanna fála a bhaineann le go leor forshealbhúcháin phríobháideacha agus luath-thaifid de chuid an Stáit a athiontráil.¹⁰

Oifig an Phríomh-Rúnaí, Páipéir Chláraithe (CSO/RP)

- 6.5 I mí an Mhárta 2020, cuireadh i gcrích an tionscadal seo lena ndearnadh catalógú ar shraith Páipéir Chláraithe Oifig an Phríomh-Rúnaí in Éirinn ar cuireadh tús leis le maoiniú a fuarthas faoi thiomnacht ó Francis J Crowley.
- 6.6 Atosaíodh ar an tionscadal chun Páipéir Chláraithe Oifig an Phríomh-Rúnaí, 1917–1924 a liostú, a cuireadh i gcrích i mí Eanáir 2019, i mí Bealtaine 2021 le liostú na dtaifead ó 1918.¹¹

¹⁰ Rinne foireann a bhí ag obair ón mbaile in 2021 nócha is a sé áis fála (c26,000 tuairisc aonair) a athiontráil isteach i dteimpléad na Cartlainne Náisiúnta.

¹¹ CSO/RP/1918, lúil go Meán Fómhair 1918, 1,028 tuairisc ullmhaithe.

Cairteanna a Dhigitiú

An tAonad Digitithe

6.7 Tá clár maidir le tionscadail bheaga scanta forbartha don Aonad Íomháithe Dhigitigh intí. Déanann an t-aonad freisin íomhánna ardaifeacha a chruthú chun iad a fhoilsiú, a thaispeáint agus lena n-úsáid sna meáin. Mar gheall ar shrianta ó Eanáir go Bealtaine 2021, níorbh fhéidir a bheith ar an láthair chun leanúint de thionscadail dhigitithe caomhnúcháin. Bhí Oifigeach Cléireachais san oifig le linn na tréimhse dianghlása chun cóipeáil a dhéanamh i leith sheirbhís na gcóipeanna fiordheimhnithe.

6.8 Bhí na nithe seo a leanas ar áireamh sna cairteanna a ndearna an tAonad Íomháithe Dhigitigh íomháu orthu in 2021:

- Miontuairiscí na Comh-Aireachta do na blianta 1991–1998
- Comhaid Ranna a roghnaíodh don réamhamharc do na meáin
- Íomhánna don taispeántas ‘An Conradh, 1921: Taifid ón gCartlann’
- Íomhánna ardaifeacha le haghaidh taispeántas ar iarraidh chuige sin lena n-áirítear ó Chartlann Chontae agus Chathair Chorcaí agus ó Ambasáid na Polainne
- Íomhánna ardaifeacha le haghaidh foilseachán ar iarraidh chuige sin lena n-áirítear ó Leabharlann Chontae na Mí, ó Acadamh Ríoga na hÉireann agus leabhar de chuid Flor MacCarthy dar teideal ‘*The Presidents’ Letters*’
- Doiciméid arna roghnú chun críocha na meán sóisialta

6.9 Thar 2022 Amach

I samhradh na bliana 2021, rinne an Cartlannaí Sinsearach maoirsiú ar dhigitiú taifead arna roghnú lena n-íomháu don tionscadal Thar 2022 Amach. Chuir Oifigeach Cléireachais oiliúint sa digitiú ar chonraitheoirí agus thug an duine sin cabhair maidir le saincheistean teicniúla. Chabhraigh cartlannaí ó Chúram Bailiúchán le sainaithint agus táirgeadh na ndoiciméad lena n-íomháu.

Láithreán Gréasáin Uachtanna na Saighdiúirí

6.10 Is sraith uachtanna atá i mbailiúchán Uachtanna na Saighdiúirí ó fhir Éireannacha a rinne seirbhís in arm na Breataine i gCogadh na mBórch agus sa Chéad Chogadh Domhanda. Rinne an Chartlann Náisiúnta na taifid sin a dhigitiú agus tá siad ar fáil ar líne ó 2012 i leith. In 2020, thras-scríobh foireann ón Aonad Íomháithe Dhigitigh na taifid chun taighde níos leithne a éascú. Níorbh fhéidir an fhaisnéis bhreise sin a fhoilsiú ar líne in 2021 agus tá pléití ag dul ar aghaidh chun láithreán gréasáin Uachtanna na Saighdiúirí a athbhreithniú agus a nuashonrú.

6.11 Léitheoirí micreascannán

I mí na Samhna 2021, tugadh faoi phróiseas sainfhála maidir le léitheoirí micreascannán don Seomra Léitheoireachta. Tiocfaidh na léitheoirí micreascannán nua in ionad léitheoirí/printéirí micreascannán seanchaite agus déanfar iad a shuiteáil in 2022.

Cairteanna a Dhigitíú

6.12 An Chomhairle um Fhorais Chultúir Náisiúnta, An Grúpa Digitithe agus Catalógaithe

Bíonn an Cartlannaí Sinsearach rannpháirteach sa ghrúpa speisialtóirí seo de chuid na bhforas cultúir náisiúnta. I mí na Samhna 2021, d'eagraigh an grúpa seimineár dar teideal '*Cultural collections in the time of Covid-19, National Cultural Institution experiences of access and digitisation projects*'.

6.13 Association for Historic and Fine Art Photography, Leabharlanna agus Cartlanna

Bíonn an Cartlannaí Sinsearach rannpháirteach agus i láthair ag cruinnithe den ghrúpa speisialtóirí seo maidir le hÍomháú Leabharlainne agus Cartlainne agus ar a bhfuil ionadaithe ó fhorais chultúir in Éirinn agus sa RA.

6.14 Training

Thug an cartlannaí i gCúram Bailiúchán faoi Dheimhniú Gairmiúil i mBainistiú Faisnéise Digití in Ollscoil na hÉireann, Baile Átha Cliath. D'fhreastail an dá Oifigeach Cléireachais san Aonad ar oiliúint maidir le *Adobe Lightroom*.

7

Comhoibriú, Comhar agus Oiliúint

Comhoibriú, Comhar agus Oiliúint

An Chomhairle um Fhorais Chultúir Náisiúnta

7.1 Bhunaigh an tAire Ealaíon, Oidhreachta, Gaeltachta agus Oileán a bhí in oifig an tráth sin an Chomhairle um Fhorais Chultúir Náisiúnta i mí Dheireadh Fómhair 1998. San áireamh ina téarmaí tagartha tá fóram a chur ar fáil chun smaointe agus taithí a roinnt agus scrúdú a dhéanamh ar réimsí comhoibrithe idir na forais. Is iad Stiúrthóirí nó Príomh-Fheidhmeannaigh na bhforas seo a leanas comhaltaí na Comhairle: Amharclann na Mainistreach, an Chomhairle Ealaíon, Leabharlann Chester Beatty, Dánlann Crawford, an Chomhairle Oidhreachta, Áras Nua-Ealaíne na hÉireann, an Chartlann Náisiúnta, an Ceoláras Náisiúnta, Dánlann Náisiúnta na hÉireann, an Leabharlann Náisiúnta agus Ard-Mhúsaem na hÉireann.

7.2 Stiúrthóir na Cartlainne Náisiúnta a bhí i bpost an Chathaoirligh ar an gComhairle um Fhorais Chultúir Náisiúnta in 2021.

7.3 Tá roinnt grúpaí oibre éagsúla curtha ar bun ag an gComhairle ar a bhfuil comhaltaí ó fhoireann na bhforas. Bhí an Chartlann Náisiúnta ionadaitheach ar na grúpaí oibre seo a leanas:

- Caomhnú – an Caomhnóir Sinsearach, an tAonad Caomhnúcháin, Cúram Bailiúcháin agus Seirbhísí Poiblí. Bhí an Cartlannaí Sinsearach sa phost mar Chathaoirleach ar an ngrúpa oibre seo in 2021.
- Foghlaim agus Oideachas – an Coimeádaí, Cúram Bailiúcháin agus Seirbhísí Poiblí
- Digitiú – an Cartlannaí Sinsearach, an tAonad Stórála agus Caomhnaithe Cartlainne, Cúram Bailiúcháin agus Seirbhísí Poiblí.

Alt 1003 den Acht Comhdhlúite Cánacha, 1997

7.4 Faoi Alt 1003 den Acht Comhdhlúite Cánacha, 1997, tá faoiseamh ó cháin ar fáil maidir le nithe a bhfuil tábhacht leo ó thaobh oidhreachta náisiúnta na hÉireann de a bhronnadh ar bhailiúcháin náisiúnta na hÉireann. Is éard atá san fhaoiseamh creidmheas cánach atá ar cóimhéid le luach an ní/na nithe a bhfuil tábhacht oidhreachta leo arna bhronnadh agus is féidir leis an deontóir an méid sin a chur mar chreidmheas in aghaidh dliteanas áirithe cánach arna dtabhú aige nó aici. “Comhlachtaí Ceadaithe” a thugtar ar na bailiúcháin náisiúnta faoin reachtaíocht. Is iad sin:

- An Chartlann Náisiúnta
- Dánlann Náisiúnta na hÉireann
- Leabharlann Náisiúnta na hÉireann
- Ard-Mhúsaem na hÉireann
- Áras Nua-Ealaíne na hÉireann
- Dánlann Crawford, Corcaigh

Comhoibriú, Comhar agus Oiliúint

Lean an Stiúrthóir de bheith ag freastal thar ceann na Cartlainne Náisiúnta ar chruinnithe de Choiste Alt 1003.

- 7.5 In 2021, lean an Chartlann Náisiúnta de bheith páirteach i gcomhoibriú maidir le cartlanna leis an Aontas Eorpach, go háirithe trí bheith rannpháirteach sna comhlachtaí seo thíos.

Bord Eorpach na gCartlannaithe Náisiúnta

- 7.6 Is comhlacht saorálach é Bord Eorpach na gCartlannaithe Náisiúnta ar a bhfuil Cartlannaithe Náisiúnta Bhallstáit an AE a thagann le chéile faoi dhó gach bliain sa stát a shealbhaíonn Uachtaránacht an AE de thuras na huaire.

An Grúpa Eorpach um Chartlanna

- 7.7 Bunaíodh An Grúpa Eorpach um Chartlanna ar scór an Mholta ón gComhairle Eorpach an 14 Samhain 2005 chun an comhoibriú i réimse na gcartlanna a mhéadú. Tá an Grúpa comhdhéanta d'aon ionadaí amháin ó gach Ballstát agus ó gach ceann de na chúig institiúid AE.

Déanann an Chomhairle Eorpach cathaoirleacht air agus soláthraíonn Ardrúnaíocht an Choimisiúin an rúnaíocht. Tarlaíonn cruinnithe an Ghrúpa díreach tar éis cruinnithe de Bhord Eorpach na gCartlannaithe Náisiúnta.

Ceannasaithe Caomhnúcháin na hEorpa

- 7.8 Is grúpa neamhfhoirmiúil é an grúpa seo atá comhdhéanta de cheannasaithe buanúcháin agus caomhnúcháin i gcartlanna náisiúnta Bhallstáit AE agus tíortha gaolmhara. D'óstaigh Cartlann Náisiúnta na Slóivéine cruinniú dhá lá ar líne i mí na Samhna 2021 ag ar cuireadh páipéir i láthair maidir le *'Coping with Covid in our Collection Care'*.

Fóram na Fondúireachta um Shaolré Doiciméad a Bhainistiú

- 7.9 Fóram DLM a tugadh air tráth a bhunaithe in 1997 agus is é is ról aige scrúdú a dhéanamh ar bhealaí chun an riarachán poiblí agus an tionscal TFC a chur ag obair i gcomhar chun taifid dhigiteacha a chaomhnú. Tacaíonn Coimisiún na hEorpa agus cartlanna poiblí i mBallstáit an Aontais Eorpaigh le hobair Fhóram na Fondúireachta um Shaolré Doiciméad a Bhainistiú. Ón mbliain 2002 i leith, is comhlacht neamhspleách atá ann le comhaltaí ón earnáil phoiblí agus ón earnáil phríobháideach san Eoraip. Leagann sé amach caighdeáin agus treoirínte laistigh de na disciplíní a dhéileálann le cairteanna, taifid agus bainistiú ar shaolré doiciméad.

Comhoibriú, Comhar agus Oiliúint

Doiciméid maidir le Beartas Eachtrach na hÉireann

- 7.10 Is tionscadal i gcomhpháirt é seo idir an Chartlann Náisiúnta, an Roinn Gnóthaí Eachtracha agus Acadamh Ríoga na hÉireann. Foilsíonn an tionscadal rogha doiciméad a bhaineann le beartas eachtrach na hÉireann gach dara bliain. Is sa Chartlann Náisiúnta atá sé bunaithe agus ionadaíocht ag an gChartlann Náisiúnta ar an mBord Comhairleach Eagarthóireachta. In 2021, cuireadh taighde i gcrích don tréimhse 1965–1969 agus foilseofar Imleabhar XIII ina mbeidh doiciméid ó na blianta sin i mí na Samhna 2022.

Cartlann Coimhlinte ar an Idirlíon (CAIN)

- 7.11 Ó 2012 i leith, tá foireann de chuid Ollscoil Uladh agus de chuid na Cartlainne Náisiúnta ag obair le chéile ar thionscadal chun rochtain saor in aisce a thabhairt ar thaifid chartlainne dhigitithe bhunaidh de chuid Rialtas na hÉireann atá á sealbhú ag an gChartlann Náisiúnta agus a bhaineann leis an gcoimhlint i dTuaisceart Éireann. Féadfar torthaí a ndícheall a fheiceáil ar láithreán gréasáin CAIN (Conflict Archive on the INternet) Ollscoil Uladh ag <http://cain.ulster.ac.uk/nai/>.
- 7.12 Cuireann na taifid chartlainne dhigitithe le hábhar den chineál céanna ó Oifig Taifead Poiblí Thuaisceart Éireann chun acmhainn luachmhar dhigiteach ar líne a sholáthar do thaighdeoirí atá ag lorg eolais faoin gcoimhlint agus faoin bpolaiteacht i dTuaisceart Éireann. Chomhordaigh an Coimeádaí, Cúram Bailiúcháin agus Seirbhíse Poiblí agus an Cartlannaí Sinsearach, Cúram Bailiúcháin ionchur na Cartlainne Náisiúnta le tacaíocht ón bhfoireann san Aonad Digitithe.

Leathanach baile den suíomh idirlín Doiciméid maidir le Beartas Eachtrach na hÉireann - www.difp.ie

Comhoibriú, Comhar agus Oiliúint

Thar 2022 Amach

- 7.13** Is tionscadal é Thar 2022 Amach chun athfhoirgníú digiteach a dhéanamh ar fhoirgneamh agus ar ábhar Oifig Taifead Poiblí na hÉireann sular scriosadh í le pléascán agus tine an 30 Meitheamh 1922. Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath atá i gceannas ar an tionscadal, ag obair i gcomhar le hOifig Taifead Poiblí Thuaisceart Éireann, an Chartlann Náisiúnta (RA), Coimisiún Lámhscríbhinní na hÉireann agus leis an gChartlann Náisiúnta. Tá sé mar chuspóir ag Thar 2022 Amach macasamhlú digiteach a dhéanamh ar shealbhúcháin Oifig Taifead Poiblí na hÉireann trí úsáid a bhaint as taifid a mhaireann, tras-scríbhinní, foinsí foilsithe agus cóipeanna de na taifid atá sa Chartlann Náisiúnta agus i bhforais eile. Mar Chomhpháirtí Chroíláir, d'oibrigh foireann na Cartlainne Náisiúnta le foireann an tionscadail, trí eolas comhthéacsúil a chur ar fáil maidir le scriosadh na taisclainne agus cairteanna a tháinig slán ón tine loitbheartach a shainaithint. Thugadar comhairle freisin maidir le leagan amach, tagairtí agus tuairisc na gcairteanna a bhí á sealbhú in Oifig Taifead Poiblí na hÉireann agus chuireadar íomhánna digiteacha ar fáil de dhoiciméid bhunaidh. Bhí an fhoireann caomhnúcháin agus digitithe a bhí ag obair ar an tionscadal lonnaithe sa Chartlann Náisiúnta in 2021 agus iad ag obair ar thaifid a tarrtháladh agus obair liostaithe.

An Coimisiún Imscrúdúcháin (Árais Máithreacha agus Naíonán agus Nithe Áirithe Gaolmhara)

- 7.14** Lean foireann na Cartlainne Náisiúnta, go háirithe an fhoireann in Ábhar Cartlainne agus Seirbhísí Rialtais de bheith i gcaidreamh leis an Roinn Sláinte agus an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige i ndáil le moltaí an Choimisiúin maidir le taifid leagáide agus stairiúla a aistriú go dtí an Chartlann Náisiúnta.

Iasacht le hAghaidh Taispeántas

Músaem Phríosún Chill Mhaighneann

- 7.15 Ó 1996 i leith, tá clárann amháin de ghéibheannaigh Phríosún Chill Mhaighneann ar iasacht ón gCartlann Náisiúnta chuig Músaem Phríosún Chill Mhaighneann chun críocha taispeántais. Déanann an Chartlann Náisiúnta faireachán ar stóráil an imleabhair sin i rith na tréimhse iasachta agus cuireadh scrúdú i bpearsa i gcrích ar an gclárann in 2021.

7.16 Ard-Mhúsaem na hÉireann

Rinne Suirbhéireacht Geolaíochta na hÉireann an taispeántas *Down to Earth – Exploring Ireland's Geology* a choimeád i gcomhpháirt le hArd-Mhúsaem na hÉireann, taispeántas a d'oscail i mí Mheán Fómhair 2021. Tugadh sé líníocht ó chartlann Shuirbhéireacht Geolaíochta na hÉireann ar iasacht lena dtaispeáint mar chuid den taispeántas. Thug an Cartlannaí Sinsearach tacaíocht do Shuirbhéireacht Geolaíochta na hÉireann maidir le maoirseacht a dhéanamh ar an iasacht. Beidh an taispeántas ag dul ar aghaidh go dtí 2023; mar gheall ar chineál leochaileach na líníochtaí agus chun nochtadh fadaithe don solas a theorannú comhaontaíodh go ndéanfaí sealaíocht ar na líníochtaí cartlainne gach naoi mí.

Ceann de na dearáí ó chartlann Shuirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann ar a fuarthas ar cíos le haghaidh an teaspántais Vesicular trap in slates, Sráidbhaile na Coille, Fíodh Ard, Contae Loch Garman.

Cartlann Náisiúnta, GSI, FS/1/3/8/25

Foscríbhinní

... to Justice in a period =
 ... are nothing I can
 ... and you to, but
 ... to relieve the oppressed,
 ... and by add, that I wish you
 ... always, & all happiness -
 ... more can wish you more hearty
 ... the most affection friend
 ... with you & friend Wm
 ... 1003

Foscríbhinn A

Na Comhaltaí den Chomhairle um an gCartlann Náisiúnta amhail an 31 Nollaig 2021

Ainm	Foras/eagraíocht/cleamhnacht	Ceapadh	Foirceannadh Oifige
An Breitheamh Uasal John Hedigan, Cathaoirleach na Comhairle	Breitheamh de chuid na Cúirte Achomhairc	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
An Dr Hiram Morgan	Staráí, Léachtóir Sinsearach, Coláiste na hOllscoile, Corcaigh, comhalta de Choimisiún Lámhscríbhinní na hÉireann	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
An Dr Ciara Breathnach	Staráí, Léachtóir Sinsearach, Ollscoil Luimnigh, comhalta de Choimisiún Lámhscríbhinní na hÉireann	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
Kieran Hoare	Cartlannaí, Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
An Dr Natalie Harrower	Stiúrthóir, Taisclann Dhigiteach na hÉireann	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
John Grenham	Ginealeolaí Gairmiúil, Comhalta de Ghinealeolaithe Creidiúnaithe na hÉireann	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
An Dr Elizabeth Mullins	Staráí, Léachtóir le Cartlannaíocht, Scoil na Staire agus na gCartlann, Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
Catriona Mulcahy	Cartlannaí Ollscoile, Coláiste na hOllscoile, Corcaigh	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
Michael Nolan	Eolaí Sinsearach Taighde, <i>Intel Labs</i>	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
An Ceannfort Stephen MacEoin	Cartlannaí, An Chartlann Mhíleata	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
Brian McGee	Cartlannaí, Cartlann Chathair agus Chontae Chorcaí	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú
An Dr Deirdre Raftery	Ollamh Comhlach, Scoil an Oideachais, Baile Átha Cliath	19 Iúil 2017	18 Iúil 2022 nó ar na hAchtanna um an gCartlann Náisiúnta a leasú

Foscríbhinn B

Úsáid an tSeomra Léitheoireachta agus láithreán gréasáin ag an bpobal

B.1

Líon na gCuartheoirí: líon iomlán cuairteanna ar an Seomra Léitheoireachta de réir na míosa, Bealtaine–Nollaig 2021

Mí	Líon cuairteanna
Eanáir	0
Feabhra	0
Márta	0
Aibreán	0
Bealtaine	142
Meitheamh	174
Iúil	230
Lúnasa	241
Meán Fómhair	250
Deireadh Fómhair	267
Samhain	301
Nollaig	119
Líon iomlán cuairteanna	1724

B.2

Líon na gCuartheoirí: líon iomlán cuairteanna ar an Seomra Léitheoireachta, 2017–2021

Mí	Líon cuairteanna
2017	8,521
2018	7,547
2019	7,727
2020	1,843
2021	1,724

Úsáid an tSeomra Léitheoireachta agus láithreán gréasáin ag an bpobal

B.3

Grúpchúirteanna eagraithe, ócáidí oscailte, 2021

Grúpchúirteanna eagraithe	
Léachtaí oíche	4
Oíche Chultúir	0

B.4

Fiosruithe ón bpobal, 2021

Fiosruithe chuig Seirbhísí Poiblí	5482
Comhairliúcháin ag an tSeirbhís Chomhairleach Ghinealais	1266

B.5

Staidreamh maidir le húsáid láithreán gréasáin na gCartlann Náisiúnta, 2021

Láithreán gréasáin	Cuairteanna	Amais
www.nationalarchives.ie	891,917	7,067,429
www.csorp.nationalarchives.ie	47,925	301,518
www.genealogy.nationalarchives.ie	129,918	151,344
www.census.nationalarchives.ie	5,013,358	60,132,838
www.soldierwills.nationalarchives.ie	40,948	148,351
www.titheapplotmentbooks.nationalarchives.ie	295,455	2,963,131
www.willcalendars.nationalarchives.ie	532,696	1,806,875
www.centenaries.nationalarchives.ie/centenaries	23,991	113,022
www.censussearchforms.nationalarchives.ie/	192,719	864,224

Úsáid an tSeomra Léitheoireachta agus láithreán gréasáin ag an bpobal

B.6

Doiciméid a tugadh ar aird lena n-úsáid, 2021

Ó stóras na Cartlainne Náisiúnta	7,696
Ó stóras tráchtála lasmuigh den láthair	464

B.7

Cairteanna a chóipeáil, 2021

Cineál na gcóipeanna	Orduithe	Leathanaigh
Cóipeanna deimhnithe/fíoraithe de dhoiciméid	521	2,009
Cóipeanna de dhoiciméid ar an toirt	-	399
Gnáthchóipeanna de dhoiciméid	510	4,881

Foscríbhinn C

Forshealbhúcháin, 2021

Aistriú taifead ón tréimhse roimh 1992 ó Ranna Rialtais agus Oifigí Stáit lena scaoileadh lena n-iniúchadh ag an bpobal faoin riail 30 bliain: ráiteas ar an staid amhail an 31 Nollaig 2021

Tábla 1

Aistriú taifead ón tréimhse roimh 1992 ó Ranna Rialtais agus Oifigí Stáit lena scaoileadh lena n-iniúchadh ag an bpobal faoin riail 30 bliain: ráiteas ar an staid amhail an 31 Nollaig 2021

An Roinn	Taifid sa Chartlann Náisiúnta	Taifid Lena Naistriú	An Bhliain is Déanaí Inar Aistríodh Taifid
Taoiseach	1919 go 1991 ¹	Transfers complete.	2021
Talmhaíocht, Bia agus Muir	1899 go 1960idí	Transfers incomplete. Records from 1960s to 1991 outstanding. ²	2021 (aistriú páirteach)
Turasóireacht, Cultúr, Ealaíona, Gaeltacht, Spórt agus Meáin	1900idí déanacha; 1922 go 1962; 1972 go 1989	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1950idí go 1990idí nach bhfuil aistrithe.	2021 ³ (aistriú páirteach)
An Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige (féach an Roinn Sláinte)			
Comhshaol, Aeráid agus Cumarsáid	1845 go 1970idí	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1950idí go 1991 nach bhfuil aistrithe.	2011 (aistriú páirteach)
Cosaint	1922 go 1991 ⁴	Aistrithe neamhchríochnaithe. Aistriú páirteach faighte ag an gCartlann Mhíleata (ionad oifigiúil taiscthe faoin Acht um an gCartlann Náisiúnta, 1986) go 1991.	Níl infheidhme

1. D'aistrigh Roinn an Taoisigh comhaid a bhain le nithe Angla-Éireannacha suas go 1998 lena scaoileadh i mí Eanáir 2022 faoin Acht um an gCartlann Náisiúnta (Leasú), 2018.

2. Taifid ó iar-Choimisiún na Talún san áireamh, comhlacht sceidealta ar Bhrainse um Thaifid Choimisiún na Talún anois é; folaíonn na taifid doiciméid teidil ón 17ú haois ar aghaidh mar aon le taifid ó Bhord na gCeantar Cúng, déanach sa 19ú haois; taifid riaracháin ó Choimisiún na Talún déanach sa 19ú haois.

In 2021, d'aistrigh an roinn c134,255 comhad ó Choimisiún na Talún a bhain le cóirchosanna a shocrú i gContaetha Laoise, Chill Dara, Chill Chainnigh, Liatroma, Uíbh Fhailí,

Mhaigh Eo, Luimnigh agus Mhuineacháin. De bharr srianta stórála agus foirne, ní féidir na comhaid a chur ar fáil don phobal.

3. Aistriú amháin atá ann ón Roinn Cultúir, Oidhreacht agus Gaeltachta: Rannán Ealaíon, Scannán agus Infheistíochta (23 chomhad).

4. Déanann an Roinn Cosanta socrúithe ar leithligh chun taifid a aistriú go dtí coimeád na Cartlainne Míleata, áit taiscthe le haghaidh taifid ón Roinn agus Óglaigh na hÉireann faoi Alt 14 den Acht um Chartlann, 1986. Is leis an tréimhse ó 1922 – 1960idí, agus an tréimhse sin amháin, a bhaineann formhór na dtaifead.

Tábla 1

Aistriú taifead ón tréimhse roimh 1992 ó Ranna Rialtais agus Oifigí Stáit lena scaoileadh lena n-íniúchadh ag an bpobal faoin riail 30 bliain: ráiteas ar an staid amhail an 31 Nollaig 2021

An Roinn	Taifid sa Chartlann Náisiúnta	Taifid Lena Naistriú	An Bhliain is Déanaí Inar Aistríodh Taifid
Oideachas	1831 go 1980idí	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1900idí go 1991 nach bhfuil aistrithe.	2020 ⁵ (aistriú páirteach)
Tithíocht, Rialtas Áitiúil agus Oidhreacht	1838 go 1970idí ⁶	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1960idí go 1991 nach bhfuil aistrithe.	2016 (aistriú páirteach)
Airgeadas	1922 go 1989 ⁷	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1930idí go 1991 nach bhfuil aistrithe.	2021
Gnóthaí Eachtracha	1919 go 1991 ⁸	Aistrithe críochnaithe. ⁹	2021
Sláinte	1920s go 1980idí	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1950idí go 1991 nach bhfuil aistrithe. ¹⁰	2019 (aistriú páirteach) ¹¹
Fiontar, Trádáil agus Fostaíocht	1922 go 1976	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1960idí go 1991 nach bhfuil aistrithe.	2009 (aistriú páirteach)
Dlí agus Ceart	1918 go 1989 ¹²	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1920idí go 1943; agus 1969 go 1989 nach bhfuil aistrithe.	2021 (aistriú páirteach)
Caiteachas Poiblí agus Athchóiriú (féach Roinn Airgeadais)			
Coimirce Shóisialach	1919 go 1991	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1970idí go 1991 nach bhfuil aistrithe.	2021 ¹³ (aistriú páirteach)
Iompar	1922 go 1990	Aistrithe neamhchríochnaithe. Taifid ó na 1960idí go 1991 nach bhfuil aistrithe.	2021 ¹⁴ (aistriú páirteach)

5. D'aistrigh an Roinn Oideachais pleananna ailtireachta scoileanna náisiúnta, de réir contae, go dtí an Chartlann Náisiúnta in 2020.

6. Aistríodh líon mór taifead don tréimhse ó na 1920idí go dtí na 1960idí go dtí an Chartlann Náisiúnta gan áiseanna fála cuí. Tá an Chartlann Náisiúnta ag tabhairt faoi 5000 bosca de chairteanna a chatalógú de réir mar a bheidh na hacmhainní ann.

7. Cé gur aistríodh taifid ón Roinn Airgeadais suas go dtí 1989, ní raibh áiseanna fála cuí le go leor de na taifid a aistríodh roimhe seo agus tá an Chartlann Náisiúnta ag tabhairt faoi c2800 bosca de chairteanna a athchatalógú ar bhonn ócáideach. Ó 2015, tá gníomhartha ar bun ag an Roinn chun aghaidh a thabhairt ar an riaráiste taifead ina stóras lasmuigh den láthair.

8. D'aistrigh an Roinn Gnóthaí Eachtracha comhaid a bhaineann le nithe Angla-Éireannacha suas go dtí 1996 lena scaoileadh i mí Eanáir 2022 faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018.

9. Déantar taifid de chuid de na misín taidhleoireachta a aistriú ar bhonn féiliúnta mar gur costéifeachtaí sin a dhéanamh. Dá bhrí sin, níl gach taifead ó gach misean taidhleoireachta suas go dtí 31 Nollaig 1991 aistrithe.

10. Mar gheall ar easpa spáis sa Chartlann Náisiúnta, tá líon mór de thaifid beartais de chuid na Roinne Sláinte nach bhfuil forshealbhaithe. Tá siad sin i stóras tráchtála arna mhaoiniú ag an Roinn.

12. Tá comhaid maidir le nithe Angla-Éireannacha suas go dtí 1998 aistrithe lena scaoileadh in Eanáir 2022 ag an Roinn Dlí agus Cirt faoin Acht um Chartlann Náisiúnta (Leasú), 2018.

13. In 2021, d'aistrigh an Rúnaireacht Phleanála 70 comhad ón tréimhse 1973–1991.

14. Rinne an Rannán Sábháilteachta agus Slándála Aerloingseoireachta trí aistriú in 2021 (41chomhad); an Rannán Teicneolaíochta Faisnéise (18 gcomhad) agus cuntais leithreasa agus fiosruithe iniúchta (94 chomhad).

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 2

Aistriú taifead ó na Cúirteanna go dtí an Chartlann Náisiúnta lena scaoileadh lena n-íniúchadh ag an bpobal faoin rial 30 bliain: ráiteas ar an staid amhail an 31 Nollaig 2021

An Chúirt	An Bhliain is Déanaí Dá Bhfuil Taifid Sa Chartlann Náisiúnta	Taifid Lena Naistriú	An Bhliain is Déanaí Inar Aistríodh Taifid
An Chúirt Uachtarach	1970	1971–1991	1990
An Chúirt Achomhairc Choiriúil	1972	1973–1991	1990
An Phríomh-Chúirt Choiriúil	1968	1969–1991	1987
An Ard-Chúirt	1970	1971–1991	2000
An Oifig Phrobháide	1991	Aistrithe críochnaithe.	2017
Na Cúirteanna Cuarda	1990	Aistrithe críochnaithe. An Cabhán, Corcaigh, Dún na nGall, Gaillimh, Cill Chainnigh, An Longfort, An Lú, Maigh Eo, Muineachán, Sligeach, Tiobraid Árann, An Iarmhí agus Loch Garman. Aistrithe neamhchríochnaithe: Ceatharlach, An Clár, Baile Átha Cliath, Ciarraí, Cill Dara, Laois, Liatroim, Luimneach, An Mhí, Uíbh Fhailí, Ros Comáin, Port Láirge agus Cill Mhantáin. ¹⁵	2014
Na Cúirteanna Dúiche ¹⁶	1996	Aistrithe críochnaithe: An Cabhán, Corcaigh, Gaillimh, Cill Dara, Cill Chainnigh, An Lú, Muineachán, Sligeach agus Tiobraid Árann. Aistrithe neamhchríochnaithe: Ceatharlach, An Clár, Baile Átha Cliath, Liatroim, Maigh Eo agus Port Láirge. Aistriú ar bith: Dún na nGall, Ciarraí, Laois, Luimneach, An Longfort, An Mhí, Uíbh Fhailí, Ros Comáin, An Iarmhí, Loch Garman agus Cill Mhantáin.	2013

15. Riaráistí taifead ó 1943 go 1989 lena n-aistriú i gcás Chontae Laoise; ó 1960 go 1989 i gcás Chontae Liatroma agus ó 1945 go 1989 i gcás Chontae Phort Láirge.

16. Bunaíodh na Cúirteanna Dúiche faoin Acht Cúirteanna Breithiúnais, 1924. Aistríodh taifid óna raibh ann roimhe sin, na *Petty Sessions Courts*, 1851 go 1922 chuig iarOifig na dTaifead Poiblí, réamhtheachtaí na Cartlainne Náisiúnta.

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 3

Comhlachtaí a liostaítear sa sceideal a ghabhann leis an Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 a shealbhaíonn taifid atá incháilithe lena n-aistriú, ach atá faoi réir Ordachán 1992 ón Aire lena bhfionraítear an ceanglas chun taifid a aistriú faoin rialail 30 bliain mar gheall ar shrianta cóiríochta sa Chartlann Náisiúnta

Ainm an Chomhlachta	Tráchtaí
Oifig Ard-Rúnaí an Uachtaráin	Aistrithe críochnaithe go 1990, d'ainneoin Ordachán 1992 ón Aire.
Oifig an Ard-Aighne (lena n-áirítear Oifig an Dréachtóra Parlaiminte, Oifig Athchóirithe agus Chomhdhlúite an Dlí Reachtúil agus Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit)	Aistrithe de thaifid Oifig an Ard – Aighne, 1922 go 1991, críochnaithe d'ainneoin Ordachán 1992 ón Aire.
Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste	Tá na taifid don tréimhse ó na 1920idí – 1962 aistrithe, d'ainneoin Ordachán 1992 ón Aire.
An Phríomh-Oifig Staidrimh	Taifid dhaonáirimh 1926, 1936, 1946 agus dhaonáireamh páirteach 1951 aistrithe, ach dúnta d'iniúchadh ag an bpobal ar feadh 100 bliain faoin Acht Staidrimh, 1997. Aistríodh taifid riaracháin don tréimhse 1901–1947 in 2019.
An Chomhairle um an gChartlann Náisiúnta	Tá taifid don tréimhse 1987–1991 incháilithe lena n-aistriú.
An Chartlann Náisiúnta	Taifead ar bith aistrithe. Tá taifid iar-Oifig na dTaifead Poiblí in Éirinn agus Oifig na Stát-Pháipéar, 1867–1991, incháilithe.
Ard-Mhúsaem na hÉireann (lena n-áirítear Músaem na Staire Aiceanta)	Taifead ar bith aistrithe. Tá taifid na mblianta 1877–1991 incháilithe. ¹⁷
Oifig an Phámháistir Ghinearálta	Taifead ar bith aistrithe.
Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí	Ghlac an Chartlann Náisiúnta leis na taifid do na blianta 1973–1984 chun iad a choimeád slán. Níl na taifid sin athbhreithnithe lena n-iniúchadh ag an bpobal. In 2018, fuarthas aistriú páirteach comhad riaracháin a bhain go príomha le buiséadú agus airgeadas ó 1927–1985.
An Coiste Coigiltis Náisiúnta	Taifead ar bith aistrithe.
Na Coimisinéirí Ioncaim	Tá taifid don tréimhse ón 19ú haois go 1991 incháilithe. Aistríodh taifid ón mBrainse Reachtáíochta agus Staidreamh, ón mBrainse Stampála, ón Sraith RP (Rúnaí Príobháideach), agus Custam agus Mál in 2020.
Na Coimisinéirí Achomhairc (Cáin Ioncaim)	Taifead ar bith aistrithe.

¹⁷ Áit taiscthe faoi Alt 14 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986.

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 3

Comhlachtaí a liostaítear sa sceideal a ghabhann leis an Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 a shealbháíonn taifid atá incháilithe lena n-aistriú, ach atá faoi réir Ordachán 1992 ón Aire lena bhfionraítear an ceanglas chun taifid a aistriú faoin riail 30 bliain mar gheall ar shrianta cóiríochta sa Chartlann Náisiúnta

Ainm an Chomhlachta	Tráchtaí
Coimisinéirí na nOibreacha Poiblí	Aistríodh taifid ó déanach san 18ú haois go dtí na 1970idí. Tá líon taifead incháilithe fós ag Oifig na nOibreacha Poiblí.
An tSaotharlann Stáit	Taifead ar bith aistrithe.
Suirbhéireacht an Ordanáis	Cuireadh i gcrích aistrithe de dhoiciméid mapála suas go dtí na 1870idí taifid riaracháin suas go dtí na 1920idí. Na taifid riaracháin go léir ó na 1920idí fós ag Suirbhéireacht an Ordanáis mar aon le foirgneamh iomlán lán de thaifid mapála ó déanach sa 19ú haois go dtí lár na 20ú haoise.
An Coimisinéir Luachála agus Príomh-Shuirbhéir Teorann	Taifid luachála suas go dtí 1865 agus taifid riaracháin ilghnéitheacha (1830–luath sa 20ú haois) curtha i gcrích. Tá líon an-mhór doiciméad ag an Oifig Luachála i gcónaí don tréimhse ó lár na 1800idí go dtí an lá atá inniu ann. In 2019, aistríodh c16 itim chun iad a idirshuíomh sa sraith OL/12. Is éard atá sa tsraith sin pleananna baile a d'úsáid an Oifig Luachála chun rátaí léasaithe nó úinéirí i mbailte a ríomh le linn luachálacha bailte fearainn agus tionóntán lár na 19ú haoise.
Oifig an tSoláthair	Taifead ar bith aistrithe.
An Gasra Athbhreithnithe ar Luach Saothair níos Airde san Earnáil Phoiblí	Taifead ar bith aistrithe.
Coiste Comhairleach na Seirbhíse Poiblí	Taifead ar bith aistrithe.
Boird Eadrána na Státseirbhíse	Taifead ar bith aistrithe.
Coimisinéirí na Státseirbhíse	Ghlac an Chartlann Náisiúnta leis na taifid don tréimhse 1927–1970idí chun iad a choimeád slán ach níl na taifid sin athbhreithnithe lena n-iniúchadh ag an bpobal.
Na Coimisinéirí um Cheapacháin Áitiúla	Ghlac an Chartlann Náisiúnta leis na taifid don tréimhse 1927–1970idí chun iad a choimeád slán ach níl na taifid sin athbhreithnithe lena n-iniúchadh ag an bpobal.
An Garda Síochána	Taifead ar bith aistrithe.
Clárlann na Talún	Taifead ar bith aistrithe.
Clárlann na nGníomhas	Taifead ar bith aistrithe. Taifid incháilithe ann do na blianta 1708–1991.
Príosúin agus Foras Naomh Pádraig	Aistríodh taifid na bpríosún dúnta ón mbliain 1795 go 1922 mar aon le taifid Phríosún Mhuinseo go dtí na 1970idí. Níl aon taifid don tréimhse i ndiaidh 1922 aistrithe ag comhlachtaí eile .

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 3

Comhlachtaí a liostaítear sa sceideal a ghabhann leis an Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 a shealbhaíonn taifid atá incháilithe lena n-aistriú, ach atá faoi réir Ordachán 1992 ón Aire lena bhfionraítear an ceanglas chun taifid a aistriú faoin rial 30 bliain mar gheall ar shrianta cóiríochta sa Chartlann Náisiúnta

Ainm an Chomhlachta	Tráchtaí
Oifig Scrúdóir na Scannán	Taifid ó na 1920idí go 1991aistrithe, d'ainneoin Ordachán 1992 ón Aire.
An Bord Achomhairc um Scrúdóireacht Scannán	Taifid ó na 1920idí go 1991aistrithe, d'ainneoin Ordachán 1992 ón Aire.
An Bord um Chinsireacht Foilseachán	Taifid ó na 1920idí go 1991aistrithe, d'ainneoin Ordachán 1992 ón Aire.
An Bord Achomhairc um Chinsireacht Foilseachán	Taifead ar bith aistrithe.
An Binse Cúitimh i leith Díobhálacha Coiriúla	Taifead ar bith aistrithe.
Coimisinéirí na dTabhartas agus na dTiomnachtaí Carthanúla	Taifid ón 19ú haois go lár na 20ú haoise aistrithe.
An Chomhairle um Thruailliú Uisce	Taifead ar bith aistrithe.
An Binse Cíos	Taifead ar bith aistrithe.
An tSeirbhís Náisiúnta Daonchumhachta	Taifead ar bith aistrithe.
An Chúirt Oibreachais	Taifid ó 1946 go 1980 aistrithe.
Na Coimisinéirí um Chearta	Taifead ar bith aistrithe.
An Binse Achomhairc Fostaíochta	Taifead ar bith aistrithe.
An Binse Achomhairc Tobhach	Taifead ar bith aistrithe.
An Oifig um Chlárú Cuideachtaí	An Oifig um Chlárú Cuideachtaí ag aistriú taifid go dtí an Chartlann Náisiúnta faoi láthair, d'ainneoin Ordachán 1992 ón Aire.
Oifig na bPaitinní	Taifead ar bith aistrithe.
Clárlann na gCara-Chumann	Féach faoin Oifig um Chlárú Cuideachtaí thuas.
An Coimisiún Cleachtas Srianata	Taifead ar bith aistrithe.
Oifig an Scrúdaitheora um Chleachtais Srianata	Taifead ar bith aistrithe.
An Coimisiún Náisiúnta Praghsanna	Taifead ar bith aistrithe.
Oifig an Stiúrtóra Gnóthaí Tomhaltóirí	Taifead ar bith aistrithe.
Clárlann na gCumann Foirgníochta	Taifead ar bith aistrithe.

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 3

Comhlachtaí a liostaítear sa sceideal a ghabhann leis an Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 a shealbhaíonn taifid atá incháilithe lena n-aistriú, ach atá faoi réir Ordachán 1992 ón Aire lena bhfionraítear an ceanglas chun taifid a aistriú faoin riail 30 bliain mar gheall ar shrianta cóiríochta sa Chartlann Náisiúnta

Ainm an Chomhlachta	Tráchtaí
Comhairle Tomhaltóirí Éireann	Taifead ar bith aistrithe.
An Bord Comhairleach um Árachas Gluaisteán	Taifead ar bith aistrithe.
An Coimisiún Dumpála	Taifead ar bith aistrithe.
Coimisiún na Talún	Féach faoin Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara i dTábla 1.
Oifig an Rialaitheora Cearta Póraitheoirí Plandaí	Taifead ar bith aistrithe.
Coimisinéir Breithiúnais Choimisiún na Talún	Taifead ar bith aistrithe.
Binse Achomhairc Choimisiún na Talún	Taifead ar bith aistrithe.
Iontaobhaí Poiblí Choimisiún na Talún	Taifead ar bith aistrithe.
Na Fórsaí Cosanta	Taifead ar bith aistrithe. Áit taiscthe faoi Alt 14 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986.
Bord na nArm-Phinsean	Taifead ar bith aistrithe. Áit taiscthe faoi Alt 14 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986.
An Phríomh-Oifig Chlárúcháin	Taifead ar bith aistrithe.
An Leabharlann Náisiúnta (lena n-áirítear an Oifig Ghinealais)	Taifead ar bith aistrithe. Áit taiscthe faoi Alt 14 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986.
Suirbhéireacht Geolaíochta na hÉireann	Taifead ar bith aistrithe. Áit taiscthe faoi Alt 14 den Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986.

Forshealbhúcháin, 2021

Taifid arna bhforshealbhú ó Ranna Rialtais agus Oifigí Stáit le linn 2021

Tábla 1 Taifid arna bhforshealbhú ó Ranna Rialtais le linn 2021		
Uimhir forshealbhúcháin	An Roinn	Tuairisc
2021/1	Taoiseach	Comhaid 'S' ón bPríomh-Chlárann a bhain le 1991 go príomha.
2021/93	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1991 go príomha.
2021/94	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1992 go príomha.
2021/95	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1993 go príomha.
2021/96	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1994 go príomha.
2021/97	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1995 go príomha.
2021/98	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1996 go príomha.
2021/99	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1997 go príomha.
2021/100	Taoiseach	Comhaid ó Rannán Thuaisceart Éireann a bhain le 1998 go príomha.
2021/74	Taoiseach	Comhaid Chomóradh Éirí Amach na Cásca, 1935.
2021/33	Taoiseach	Comhaid Oifige RA (Rúnaí Aire), 1950–1980.
2021/78	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ó Phríomh-Chlárann na Ceanncheathrún, a bhain le 1991 go príomha.
2021/77	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ó Oifig an Ard-Rúnaí, a bhain le 1991 go príomha.
2021/44	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ón Rannán Angla-Éireannach, a bhain le 1990 go príomha.
2021/45	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ón Rannán Angla-Éireannach, a bhain le 1991 go príomha.
2021/46	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ón Rannán Angla-Éireannach, a bhain le 1992 go príomha.
2021/47	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ón Rannán Angla-Éireannach, a bhain le 1993 go príomha.
2021/48	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ón Rannán Angla-Éireannach, a bhain le 1994 go príomha.
2021/49	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ón Rannán Angla-Éireannach, a bhain le 1995 go príomha.
2021/50	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid ón Rannán Angla-Éireannach, a bhain le 1996 go príomha.
2021/62	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Bhuanionadaíocht na hÉireann chuig an Aontas Eorpach, an Bhruiséil, an Bheilg, a bhain le 1991 go príomha.
2021/64	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasáid na hÉireann sa Ghearmáin, Beirlín/Bonn, a bhain le 1991 go príomha.

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 1

Taifid arna bhforshealbhú ó Ranna Rialtais le linn 2021

Uimhir forshealbhúcháin	An Roinn	Tuairisc
2021/67	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasad na hÉireann chun na Cathaoireach Naofa, an Róimh, an Iodáil, 1977–1991.
2021/71	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Bhuan-Mhisean na hÉireann chuig na Náisiúin Aontaithe, an Ghinéiv, an Eilvéis, 1968–1991.
2021/73	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ard-Chonsalacht na hÉireann, San Francisco, SAM, a bhain le 1989 go príomha.
2021/80	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ard-Chonsalacht na hÉireann, Nua Eabhrac, SAM, a bhain le 1991 go príomha.
2021/84	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasad na hÉireann san Iaráic, a bhain le 1990 go príomha.
2021/85	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasad na hÉireann san Éigipt, Cairo, a bhain le 1990 go príomha.
2021/86	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasad na hÉireann san Iaráin, Tehran, a bhain le 1990 go príomha.
2021/87	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasad na hÉireann sa tSeapáin, Tóiceo, a bhain le 1991 go príomha.
2019/113	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasad na hÉireann sa Bheilg, an Bhruiséil, a bhain le 1989 go príomha.
2019/128	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ard-Chonsalacht na hÉireann, Nua Eabhrac, SAM, a bhain le 1989 go príomha.
2019/155	Gnóthaí Eachtracha	Comhaid Ambasad na hÉireann sa tSín, a bhain le 1989 go príomha.
2021/101	Dlí agus Ceart	Comhaid ón Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1991 go príomha.
2021/102	Dlí agus Ceart	Comhaid ón Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1992 go príomha.
2021/103	Dlí agus Ceart	Comhaid ón Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1993 go príomha.
2021/104	Dlí agus Ceart	Comhaid ón Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1994 go príomha.
2021/105	Dlí agus Ceart	Comhaid ón Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1995 go príomha.
2021/106	Dlí agus Ceart	Comhaid ón Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1996 go príomha.

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 1

Taifid arna bhforshealbhú ó Ranna Rialtais le linn 2021

Uimhir forshealbhúcháin	An Roinn	Tuairisc
2021/107	Dlí agus Ceart	Comhaid Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1997 go príomha.
2021/108	Dlí agus Ceart	Comhaid ón Rannán Slándála agus Thuaisceart Éireann a bhain le 1998 go príomha.
2018/90	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Laoise [Queen's County], c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).
2019/32	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Chill Dara, c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).
2019/34	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Chill Chainnigh, c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).
2019/68	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Liatroma, c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).
2019/149	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Uíbh Fhailí [King's County], c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).
2019/165	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Mhaigh Eo, c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).
2019/174	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Luimnigh, c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 1
Taifid arna bhforshealbhú ó Ranna Rialtais le linn 2021

Uimhir forshealbhúcháin	An Roinn	Tuairisc
2019/175	Talmhaíocht, Bia agus Muir	Comhaid Cóirchíosa Choimisiún na Talún do Chontae Mhuineacháin, c1881–c1923. (Nóta: is comhlacht sceidealta é Coimisiún Talún na hÉireann faoin Acht um Chartlann Náisiúnta, 1986 ach is tagairt dó atá anseo mar gur ullmhaigh an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara an t-aistriú).
2021/92	Airgeadas	Comhaid cúitimh díobhálacha pearsanta: Éilimh aonair maidir le 'Domhnach na Fola', Páirc an Chrócaigh, Baile Átha Cliath, 1920.
2019/169	Coimirce Shóisialach	Comhaid na rúnaireachta pleanála a bhaineann le 1989 go príomha.
2021/111	An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige	Comhaid cúraim leanaí, 1962–1991.
2020/9	Iompar	Comhaid ón Rannán Sábháilteachta agus Slándála Aerloingseoireachta, 1964–1986.
2021/75	Iompar	Cuntais leithreasa agus fiosruithe iniúchta, 1947–1990.
2020/4	Iompar	An Rannán Teicneolaíocht Faisnéise, 1979–1990.
2019/168	Turasóireacht, Cultúr, Ealaíona, Gaeltacht, Spórt agus Meáin	Comhaid ón Rannán Ealaíon, Scannán agus Infheistíochta, 1919–1986.
2019/166	Fiontar, Trádáil agus Fostaíocht	An Bord Trádála: comhfhreagras, 1911–1913.

Forshealbhúcháin, 2021

Tábla 2

Taifid arna bhforshealbhú ó Chomhlachtaí Sceidealta le linn 2021

Uimhir Forshealbhúcháin	Comhlacht Sceidealta	Tuairisc
2021/42	Oifig an Ard-Aighne	Comhaid chláraithe a bhaineann le hábhar, a bhain le 1991 go príomha.
2021/89	Oifig an Ard-Aighne	Comhaid Angla-Éireannacha, 1992–1998.
2020/15	Oifig Rúnaí an Uachtaráin	Comhaid a bhain le 1990 go príomha.
2021/109	Oifig na nOibreacha Poiblí	Custam agus Mál, Port Láirge, 1930idí–1970idí.

Tábla 3

Taifid arna bhforshealbhú ó Oifigí Cúirte agus Clárlanna Probháide le linn 2021

An Chúirt Uachtarach	Aistrithe ar bith.
An Ard-Chúirt	Aistrithe ar bith.
An Chúirt Chuarda	Aistrithe ar bith.
An Chúirt Dúiche	Aistrithe ar bith.

Tábla 4

Taifid arna bhforshealbhú ó fhoinsí eile le linn 2021

Uimhir Forshealbhúcháin	Tuairisc
2021/91	An Óige, Cumann Brúnna Óige na hÉireann, 1870–1992.
2021/110	Dialanna oibre Mhichíl Uí Choileáin, 1918–1922.

Forshealbhúcháin, 2021

Áiseanna fála arna bhfoilsíú ar láithreán gréasáin na Cartlainne Náisiúnta le linn 2021

Roinn/Oifig	Tuairisc	Uimhir thagartha
Taoiseach	Príomh-Chlárann, 2020 aistriú bliantúil taifead, 1969–1990.	2020/3
	Rannán Thuaisceart Éireann, 2020, aistriú bliantúil taifead 1965–1991.	2020/17
Gnóthaí Eachtracha	Oifig an Ard-Rúnaí, 1961–1990.	2020/23
	Ambasáid na hÉireann sa Bheilg, an Bhruiséil, 1950–1989.	2019/113
Airgeadas	Sraith soláthair 'S', 1961–1987.	2019/74
	Sraith soláthair 'S', 1953–1988.	2019/75
	Sraith soláthair 'S', 1946–1948.	2019/76
	Sraith soláthair 'S', 1940–1987.	2018/22
	Sraith soláthair 'S', 1945–1948.	2018/21
	Sraith soláthair 'S', 1924–1980.	2018/25
	Sraith airgeadais 'F', 1973–1989.	2019/78
	Sraith airgeadais 'F', 1940–1987.	2018/101
	Sraith airgeadais 'F', 1984–1988.	2018/102
	Sraith airgeadais 'F', 1975–1995.	2019/79
	Sraith airgeadais 'F', 1922–1982.	2017/59
	Sraith airgeadais 'F', 1933–1994.	2018/1
	Sraith airgeadais 'F', 1966–1982.	2019/80
Dlí agus Ceart	Sraith comhad H217 a bhain le haistrithe, athdhúichithe agus pasáiste cuidithe, 1923–1943.	2019/85
	An Rannán um Athchóiriú an Dlí Choiriúil, 1967–1985.	2015/85
	Sraith H134 a bhain le ionchoisní, 1922–1955.	2019/84
	Sraith H103 a bhain le póilíníú, 1914–1952.	2019/158
	An Rannán um Athchóiriú an Dlí Shibhialta, 1964–1989.	2018/93
	Tuairisceáin faoin <i>Anatomy Act</i> , 1909–1933.	2019/145
Turasóireacht, Cultúr, Ealaíona, Gaeltacht, Spórt agus Meáin	Comhaid Choimisiún na Logainmneacha, 1948–1957.	2019/29

Forshealbhúcháin, 2021

Roinn/Oifig	Tuairisc	Uimhir thagartha
Coimirce Shóisialach	Comhaid na Rúnaireachta Pleanála, 1982–1988.	2019/71
	Comhaid shraith na bplean cláraithe, 1963–1986.	2015/52
Oifig an Ard-Aighne	Comhaid na nDréachtóirí Parlaiminte, 1986–1990.	2020/2
	Comhaid a bhaineann le hábhar, 1963–1990.	2020/1
Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí	Comhaid riaracháin, 1927–1985.	2016/6
Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	Sraith na Rúnaithe Príobháideacha, 1919–1991.	2018/10
	Custam agus Mál, 1847–1996.	2019/139
	Ciorcláin na Roinne Airgeadais, 1922–1982.	2017/38
	Comhaid an Bhrainse Reachtaíochta agus Staidreamh, 1898–1987.	2019/82
	Comhaid an Bhrainse Stampála, 1923–1988.	2018/60
	Comhaid an Bhrainse Stampála, 1924–1984.	2019/140
Forshealbhúcháin phríobháideacha	Creideamh-Chumann na gCarad in Éirinn [Quakers]: nótaí agus clárúithe breitheanna, póstaí agus adhlactha, 1773–1947.	PRIV1047

Foscríbhinn D

Deimhnithe diúscartha arna n-eisiúint in 2021

NAI Reference	Department	Section	Quantity	Date issued
NAD_2021_1	An tSeirbhís um Cheapacháin Phoiblí	Foirmeacha larratais larrthóirí. Údarú leasaithe. Féach NAD/2018/4.	3,000 bosca stórais	23/03/2021
NAD_2021_2	Sláinte	Foirmeacha Aimsithe Paisinéara COVID-19, páipéar & leictreonach 9 Samhain 2020–9 Meitheamh 2021.	c12,000 comhad	23/03/2021
NAD_2021_3	Coimirce Shóisialach	Deontais um Chaomhnú Uisce, 2015–2016.	c20,000 comhad	17/05/2021
NAD_2021_4	Coimirce Shóisialach	Cáschomhaid maidir leis an Scéim um Pinsean Ranníocach Stáit, 1961–reatha.	c55,000 comhad	17/05/2021
NAD_2021_5	Coimirce Shóisialach	Cáschomhaid maidir leis an Scéim um Pinsean Neamhranníocach Stáit (lena n-áirítear Pinsean Daill agus Pinsean Baintrí arna n-aistriú chuig an Scéim um Pinsean Neamhranníocach Stáit), 1908–reatha.	c70,000 comhad	17/05/2021
NAD_2021_6	Coimirce Shóisialach	Sochair Teaghlaigh/ Saor-Scéimeanna, 1967–reatha.	c30,000 comhad	17/05/2021
NAD_2021_7	Coimirce Shóisialach	Cáschomhaid maidir le Liúntas Banchéile Tréigthe /Sochar Banchéile Tréigthe, 1973–reatha.	c11,000 comhad	17/05/2021
NAD_2021_8	Coimirce Shóisialach	Cáschomhaid maidir le Pinsean Ranníocach, Baintrí, Baintrí Fir nó Pinsean Ranníocach do Pháirtneirí Sibhialta Marthanacha (Pinsean Ranníocach, Baintrí, Baintrí Fir roimhe seo), 1936–reatha.	c90,000 comhad	17/05/2021
NAD_2021_9	Na Fórsaí Cosanta	Foirmeacha torthaí tástála neamhdhearfacha maidir le Tástálacha Éigeantacha Randamach ar Dhrugaí.	c22,000 foirm	14/05/2021
NAD_2021_10	Talmhaíocht	Comhaid aistarraingthe um Chosaint na Timpeallachta Tuaithe.	c6,000 comhad	06/09/2021
NAD_2021_11	Talmhaíocht	Comhaid riaracháin CCS.	c1,000 comhad	06/09/2021
NAD_2021_12	Talmhaíocht	Iarratais ar dheontas faoin scéim do Tháirgeoirí Gairneoireachta Tráchtála, 2014–reatha.	c179 comhad móide fabhrú bliantúil c200 comhad	06/09/2021
NAD_2021_13	Talmhaíocht	Comhaid riaracháin tacaíochta maidir leis an scéim deontais do Tháirgeoirí Gairneoireachta Tráchtála.	15	06/09/2021
NAD_2021_14	Talmhaíocht	Eagraíochta na dTáirgeoirí Gairneoireachta.		06/09/2021 (DIÚLTAITHE)

Deimhnithe diúscartha arna n-eisiúint in 2021

NAI Reference	Department	Section	Quantity	Date issued
NAD_2021_15	Sláinte	Bunachar Sonraí maidir le Coraintín Éigeantach in Óstáin.	350 scarbhileog	15/09/2021
NAD_2021_16	An Roinn Gnóthaí Eachtracha	Ceisteanna Parlaiminte.		18/10/2021
NAD_2021_17	Talmhaíocht	Comhaid leagáide an Rannáin Innealtóireachta Mara. Féach freisin NAD_2020_18.	1,000 comhad	29/11/2021
NAD_2021_18	Leanaí	Comhaid maidir le hAthbhreithniú ar Scéim Náisiúnta Chúraim agus Achomhairc.	c2,000 athbhreithniú ag fabhrú de réir ráta c15 in aghaidh an lae	Ar siúl. Dréacht-dheimhniú diúscartha eisithe ag CN.
NAD_2021_19	Fiontar, Trádáil agus Fostaíochta	Comhaid maidir le Taisteal agus Cothú an Ard-Rúnaí.		Ar siúl
NAD_2021_20	An Roinn Dlí agus Cirt	Iarratais ar cheadúnas pléascáin.		
NAD_2021_21	Leanaí	Árais Máithreacha agus Naíonán – Finnéithe Coiste faoi Rún – Iarratais Alt 6.		Ar siúl
NAD_2021_22	Sláinte	Cinntí maidir le hAchomhairc i leith Coraintín Éigeantach in Óstáin	c3,500 comhad	14/01/2022 (DIÚLTAITHE)
NAD_2021_23	Sláinte	Iarratais maidir le hAchomhairc i leith Coraintín Éigeantach in Óstáin.	c3,500 comhad	14/01/2022
NAD_2021_24	Sláinte	Sraith Ilghnéitheach maidir le Coraintín Éigeantach in Óstáin.		14/01/2022
NAD_2021_25	An Coimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí	Logaí freastail Covid-19, Aibreán 2020–reatha.		06/04/2022
NAD_2021_26	Talmhaíocht	Comhaid tionscadail chríochnaithe Rannán Codex.		13/12/2021 DIÚLTAITHE
NAD_2021_27	Talmhaíocht	Comhaid tionscadail Neamhrathúil/ Neamh-Incháilithe Rannán Codex.	c1,600 comhad	13/12/2021
NAD_2021_28	Sláinte	Bunachar Sonraí Rianúcháin ar an Láthair maidir le Coraintín Éigeantach in Óstáin.		DIÚLTAITHE
		IOMLÁN	• 3,000 bosca stórais • c271,295 comhad • c54,000 bileog scaoilte • 350 scarbhileog	

The National Archives
Sráid an Easpaig, Baile Átha Cliath
D08 DF85, Éire

www.nationalarchives.ie

Fón: +353 (0)1 407 2300
Lo Call: +353 1890 252424
Facs: +353 (0)1 407 2333
Ríomhphost: query@nationalarchives.ie

An Chartlann Náisiúnta
National Archives